



Ministerie van Binnenlandse Zaken en  
Koninkrijksrelaties

# *Jaarrapportage* **Bedrijfsvoering Rijk 2013**

Bijlage 1

Bijlage 2

Bijlage 3

Bijlage 4

## Inhoudsopgave

Inleiding 2

Dashboard 4

Inleiding  
Inleiding  
Inleiding  
Inleiding  
Inleiding

De bedrijfsvoering van het Rijk bevindt zich middenin een grootschalig en meerjarig veranderingsproces. Deze vierde versie van de Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk geeft een samenhangend beeld van de ontwikkelingen in 2013. De rapportage laat zien waaraan het Rijk in 2013 heeft gewerkt, welke resultaten zijn behaald en welke kansen er nog liggen.

### Opgaven

De veranderingen die plaatsvinden binnen de bedrijfsvoering van het Rijk zijn noodzakelijk vanwege twee opgaven waarvoor het Rijk staat:

1. Het terugdringen van de overheidsuitgaven: er is een taakstelling van € 1,1 miljard op het budget voor personeel en materieel. Die komt bovenop de kortingen van ruim € 3 miljard op dit budget, die voorgaande kabinetten al hadden afgesproken.
2. Het realiseren van een beter functionerende rijksdienst: kostenbewust, dienstverlenend en slagvaardig. Dit geldt voor zowel de werkprocessen als de organisatie van de rijksdienst. De rijksdienst streeft naar:
  - a) efficiënte werkprocessen, gericht op een goede kwaliteit van de dienstverlening;
  - b) moderne organisaties, samenwerkingsgericht en op het juiste schaalniveau.

### Prioriteiten en gerichte keuzes

Door de omvang van de taakstelling volstaat de 'kaasschaaf' niet als bezuinigingsmethode. Niet alle dienstverlening kan in dezelfde kwaliteit en hetzelfde volume in stand blijven. Daarom moet het Rijk prioriteiten stellen en gerichte keuzes maken. Deze keuzes leiden ook tot differentiatie. Terwijl het Rijk op de meeste terreinen moet bezuinigen, zijn er ook terreinen waar het Rijk de inspanningen juist intensiveert. Zo heeft het kabinet expliciet besloten met het oog op fraudebestrijding de Inspectie SZW en de Belastingdienst uit te breiden.

### Beweging richting één rijksdienst

Om te begrijpen waar het Rijk nu staat, is het goed om de ontwikkeling richting één rijksdienst te bezien in historisch perspectief. Lange tijd werd de bedrijfsvoering als iets vanzelfsprekends beschouwd. Dat blijkt bijvoorbeeld uit het rapport 'Veranderende vernieuwing: op weg naar vloeibaar bestuur'<sup>1</sup>. Dit rapport laat een tijdlijn met de thema's zien, die bij de verbetering van de organisatie en bedrijfsvoering van de rijksdienst in de loop der jaren aandacht kregen. In de jaren tachtig van de vorige eeuw verschenen enkele heroverwegingsrapporten, met daarin aandacht voor zelfbeheer en integraal management. Vanaf het begin van het vorige decennium brak een periode aan met een toenemende aandacht voor een rijksbrede aanpak van de bedrijfsvoering. Het kabinet besloot in 2003 om het Programma 'Vernieuwing HRM-stelsel Rijk' te starten met als onderdeel de oprichting van een rijksbreed Shared Service Center voor HRM-taken. Daarop volgde in 2004 het Programma Andere Overheid dat aandrong op efficiëncydoelstellingen op het gebied van bedrijfsvoering. Het leidde tot het oprichten van De Werkmaatschappij.

Het programma Vernieuwing Rijksdienst (2006-2010) heeft vervolgens een aantal zichtbare veranderingen opgeleverd in de bedrijfsvoering binnen het Rijk, zoals: één rijkslogo, de digitale werkplek en de rijkspas, strategisch personeelsbeleid, rijksbrede kaderstelling door het nieuw opgerichte Directoraat Generaal Organisatie en Bedrijfsvoering Rijk (DGOBR) en de verdere vorming van Shared Service Organisaties (SSO's).

<sup>1</sup> Veranderende vernieuwing: op weg naar vloeibaar bestuur, een beschouwing over 60 jaar vernieuwing van de rijksdienst, Martijn van der Steen, Mark van Twist, NSOB, 2010.

## Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst

Uit de brede heroverwegingen is in 2010 het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst voortgekomen. Voor de bedrijfsvoering is daarin de stap gezet van losse initiatieven naar de ontwikkeling van een rijksbrede infrastructuur op het gebied van: personeelsbeleid, huisvesting, facilitaire dienstverlening, ICT en inkoop. Nu – zo'n drie jaar later – is die infrastructuur er grotendeels. Een andere doelstelling van het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst is om werkprocessen in uitvoering en toezicht, die met elkaar samenhangen, te clusteren over organisatiegrenzen heen. Dat leidt tot efficiënter werken en een betere dienstverlening. Op uiteenlopende terreinen, zoals de backoffice bij subsidies en de incasso door het Rijk, is deze beweging inmiddels in gang gezet. Het komende jaar gaat het Rijk het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst op onderdelen versnellen en intensiveren en vervolgens afronden. Een toelichting op het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst staat in [-> hoofdstuk 1](#).

## Hervormingsagenda Rijksdienst

Het huidige kabinet zet de ingezette koers met kracht voort en verbreedt deze naar andere terreinen: beleid, uitvoering en toezicht. Deze ambitie is vastgelegd in de Hervormingsagenda Rijksdienst<sup>2</sup>. Het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst wordt afgemaakt en op onderdelen versneld en geïntensiveerd. Departementen zelf gaan door met de vele initiatieven die er zijn om hun werkprocessen slagvaardiger en efficiënter te maken en de dienstverlening te verbeteren. Ook op organisatorisch gebied vinden hervormingen plaats. Denk bijvoorbeeld aan de modernisering van het Nederlandse postennetwerk in het buitenland en de vorming van nieuwe gestroomlijnde organisaties, zoals de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl). Rijksbreed worden in aanvulling hierop nieuwe initiatieven ontplooid, die betrekking hebben op anders beleid maken, betere uitvoering, krachtiger toezicht, een rijksbrede bedrijfsvoering en de aanscherping van de financiële sturing op de kosten voor de rijksdienst. Een nadere toelichting op de stand van zaken van de Hervormingsagenda Rijksdienst is opgenomen in [-> hoofdstuk 2](#).

## Afbakening

De minister voor Wonen en Rijksdienst is de eerstverantwoordelijke minister voor het rijksbrede beleid en de rijksbrede kaders op de terreinen: personeel, ICT, organisatie, huisvesting, inkoop, facilitaire dienstverlening en beveiliging. Binnen die kaders zijn de afzonderlijke ministeries zelf verantwoordelijk voor hun bedrijfsvoering. Het ministerie van Defensie maakt slechts bij enkele onderwerpen deel uit van deze Jaarrapportage vanwege het unieke karakter. De Rechtspraak maakt geen onderdeel uit van de Jaarrapportage, met uitzondering van het rijkspersoneel werkzaam voor de Rechtspraak. Dit personeel telt wel mee in de fte-ontwikkeling sector Rijk.

## Leeswijzer

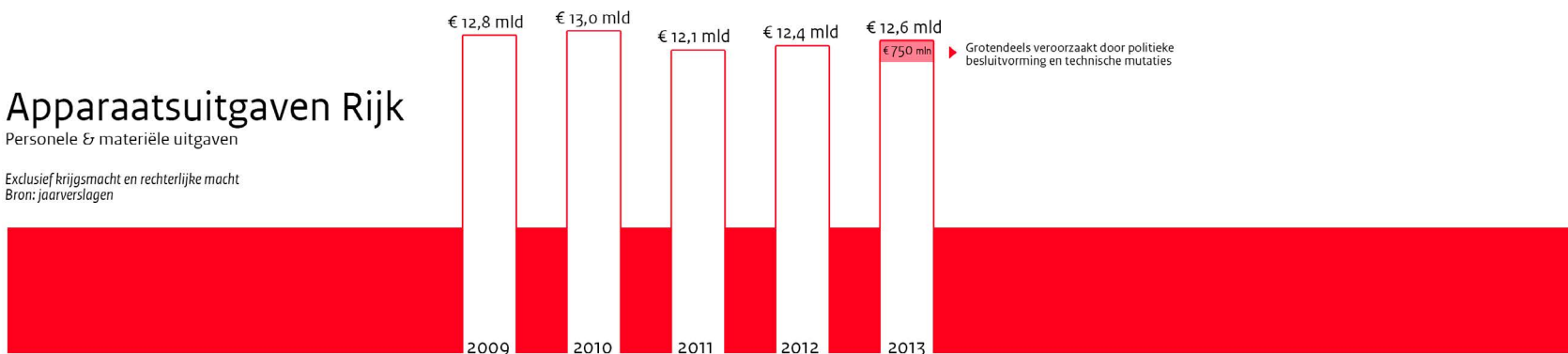
Hierna volgt een dashboard waarin in één oogopslag te zien is wat de ontwikkeling is van de apparaatsuitgaven van het Rijk van 2009 tot en met 2013. Ook zijn hierin de rijksbrede projecten opgenomen die de departementen helpen bij het realiseren van de taakstelling op de apparaatsbudgetten. In hoofdstuk 1 wordt de voortgang van Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst beschreven, inclusief het besparingspotentieel. Hoofdstuk 2 schetst de ambities van de Hervormingsagenda Rijksdienst en de verantwoordelijkheid van het Rijk ten aanzien van groepen met een zwakke positie op de arbeidsmarkt. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 het Rijk als werkgever beschreven. Rijk en markt is het onderwerp in hoofdstuk 4 en tenslotte is in hoofdstuk 5 het Rijk en de ICT-infrastructuur terug te vinden. In bijlage 1 staan rijksbrede kengetallen. In bijlage 2 is het totaaloverzicht externe inhuur per departement opgenomen. Bijlage 3 is het overzicht Kaderwet adviescolleges en nieuwe commissies en bijlage 4 bevat het overzicht van grote en risicovolle ICT-projecten.

<sup>2</sup> Kamerstukken II, 2012-2013, 31 490, nr. 119.

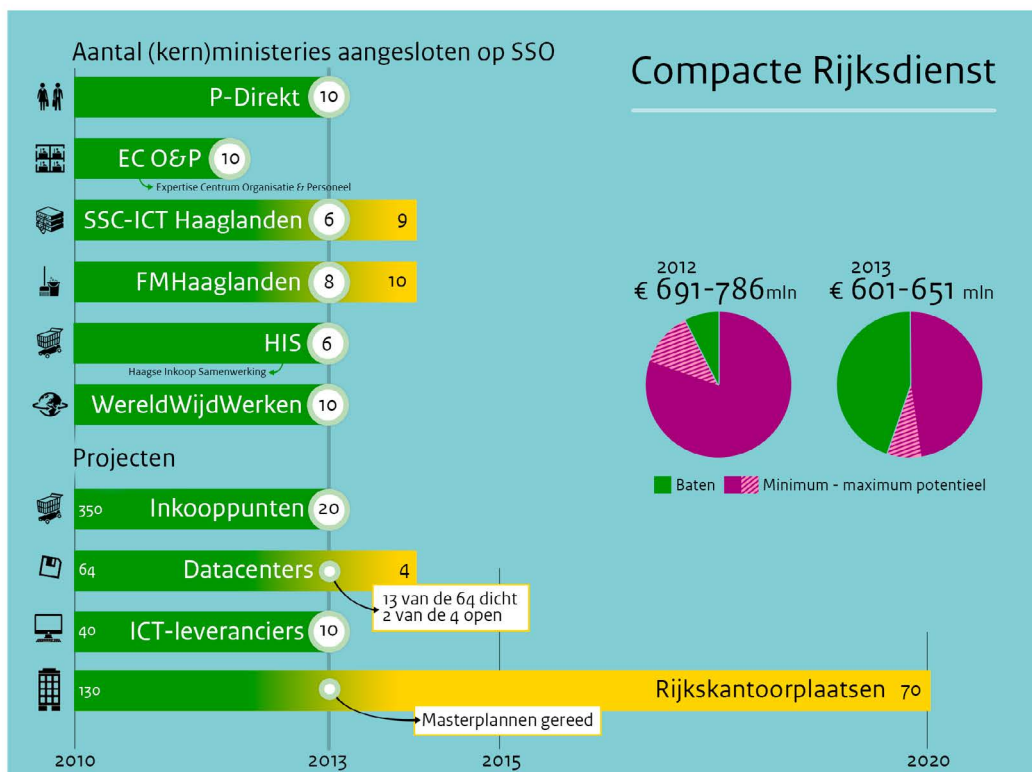
# Dashboard

## Apparaatsuitgaven Rijk

Personele & materiële uitgaven  
 Exclusief krijgsmacht en rechterlijke macht  
 Bron: jaarverslagen



## Rijksbrede projecten om de departementen te helpen bij de reeds opgelegde taakstellingen



## Inhoudsopgave

1	Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst	5
1.1	Stand van zaken	5
1.2	Masterplannen Rijkskantoren	10
1.3	Besparingspotentieel en financiële baten CRD	10
1.4	Tariefontwikkeling Shared Service Organisaties (SSO's)	11
1.5	Interdepartementaal Klanttevredenheidsonderzoek (iKTO)	11
1.6	Overige besparingsvoorbeelden	11
1.6.1	I-Interim Rijk	11
1.6.2	Kennis- en Exploitatiecentrum Officiële Overheidspublicaties (KOOP)	11
1.6.3	Rijksmarktplaats	12

# Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst

In 2010 is het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst (CRD) gestart. Op het gebied van de bedrijfsvoering is daarin de stap gezet van losse initiatieven naar de ontwikkeling van een rijksbrede infrastructuur voor bedrijfsvoering. Een andere doelstelling van het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst is om samenhangende werkprocessen in uitvoering en toezicht over organisatiegrenzen heen te clusteren met het oogmerk om efficiënter te werken en de dienstverlening te verbeteren.

Het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst kent zeventien projecten die langs drie programmalijnen zijn ingedeeld.

- **Programmalijn 1: Rijksbrede infrastructuur voor de bedrijfsvoering**  
De eerste programmalijn voorziet in de inrichting van een rijksbrede infrastructuur voor de bedrijfsvoering. De voorzieningen die de departementen en de uitvoerende diensten nodig hebben, worden slimmer georganiseerd. Dat levert besparingen op en voorkomt overcapaciteit.
- **Programmalijn 2: Concentratie bedrijfsvoering Haagse kernen**  
Binnen de tweede programmalijn wordt gewerkt aan de bundeling van de bedrijfsvoering voor de kerndepartementen. Alle departementen nemen hieraan deel.
- **Programmalijn 3: Clustering uitvoering en toezicht**  
Vanuit de derde programmalijn wordt gewerkt aan het clusteren van uitvoerings- en toezichtorganisaties. Dit leidt tot kostenreductie én tot meer integrale dienstverlening. Ook wordt de bestaande overlap tussen organisaties gereduceerd. De aansturing van de projecten van deze programmalijn is in handen van de betreffende vakminister.

## 1.1 Stand van zaken

In 2013 heeft de rijksdienst verder gewerkt aan de realisatie van het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst. Het programma verloopt over het algemeen conform planning. Dat betekent dat de inhoudelijke doelen van het programma naar verwachting uiterlijk eind 2014 worden behaald. Hierna wordt eerst een overzicht verstrekt van de aansluiting van de kernministeries op de rijksbrede infrastructuur bedrijfsvoering. Vervolgens wordt een beknopt overzicht gegeven van de voortgang per project.

Aansluiting kernministeries op rijksbrede infrastructuur bedrijfsvoering											
	AZ	BZ	BZK	DEF	EZ	FIN	IenM	OCW	SZW	VenJ	VWS
P-Direkt	x	x	x	O	x	x	x	x	x	x	x
EC O&P <sup>1</sup>	x	x	x	O	x	x	x	x	x	x	x
SSC-ICT Haaglanden	2014	2014	x	O <sup>2</sup>	O <sup>3</sup>	x <sup>4</sup>	x	O <sup>2</sup>	x	x	x
FMHaaglanden	2014	x	x	O	x	2014	x	x	x	x	x
HIS	x	x	x	O <sup>5</sup>	O <sup>5</sup>	x	O <sup>5</sup>	O <sup>5</sup>	x	O <sup>5</sup>	x
3W <sup>6</sup>	x	x	x	O <sup>7</sup>	x	x	x	x	x	x	x

X = aangesloten	O= werkt volgens standaard dan wel deels aangesloten	Jaartal voorziene aansluiting	O= (nog) niet aangesloten
-----------------	--	-------------------------------	---------------------------

<sup>1</sup> Alle departementen zijn aangesloten (behoudens Def), wel wordt gewerkt aan uitbreiding van de dienstverlening.

<sup>2</sup> Def en OCW nemen geen diensten af, maar werken conform de standaard van de Digitale Werkomgeving Rijk.

<sup>3</sup> Op basis van onderzoek naar een passende timing en scope, is besloten dat EZ niet in 2014 zal aansluiten, maar later, om zo meer werkplekken te kunnen aansluiten bij SSC-ICT Haaglanden.

<sup>4</sup> Het Agentschap van FIN zal een deel van de diensten van SSC-ICT Haaglanden afnemen.

<sup>5</sup> Deze departementen zijn aangesloten bij een van de andere Rijksinkoopcentra.

<sup>6</sup> Alle departementen met vakattachés op Nederlandse vertegenwoordigingen in het buitenland zijn aangesloten. Er wordt gewerkt aan uitbreiding van de dienstverlening en aansluiting van andere departementale dienstonderdelen.

<sup>7</sup> Defensie is deels aangesloten met betrekking tot de defensieattachés die onder de HGIS vallen.

Project (en verantwoordelijke minister)	Opdracht	Stand van zaken 2013
1. Eén werkgever Rijk (minister voor Wonen & Rijksdienst (W&R))	Het overstappen van personeel binnen de rijksdienst eenvoudiger maken. Hiervoor worden (administratieve) processen verminderd en arbeidsvoorwaarden en –voorzieningen geharmoniseerd.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Alle ministeries zijn aangesloten bij P-Direkt.</li> <li>• De Werkkostenregeling is per 1 januari 2013 geïmplementeerd.</li> <li>• Op 25 april 2013 is met de bonden overeenstemming bereikt over een eerste tranche harmonisatievoorstellen per januari 2014. Aan een tweede tranche wordt gewerkt.</li> <li>• De voor- en nadelen van eigenrisicodragerschap voor gedeeltelijk arbeidsongeschikten zijn verkend. Het eigenrisicodragerschap is tot norm geworden. Per 1 januari 2014 zijn bijna alle departementen eigenrisicodragers.</li> <li>• In 2012 is de digitale loonstrook ingevoerd en de departementale overplaatsing van medewerkers vereenvoudigd.</li> <li>• Het Overleg Orgaan Rijk voor de medezeggenschap is opgericht.</li> </ul>
2. P&O (minister voor Wonen & Rijksdienst (W&R))	Het realiseren van een beperkt aantal Shared Service Organisaties (SSO's) voor dienstverlening op het gebied van Personeel en Organisatie (P&O). Die SSO's voorzien rijksbreed in tweedelijns HRM-taken.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Per 1 januari 2012 zijn in het Expertise Centrum Organisatie &amp; Personeel (EC O&amp;P) acht expertisecentra gebundeld.</li> <li>• Twee rijksacademies zijn gebundeld in de Rijksacademie voor Financiën, Economie en Bedrijfsvoering (RAFEB) per 1 januari 2012.</li> <li>• De rijksdienst heeft in 2013 gewerkt aan verdere aansluiting op het Expertise Centrum Organisatie &amp; Personeel (EC O&amp;P). Voor de meeste departementen moet de overdracht van de tweedelijns P&amp;O-dienstverlening (P&amp;O advies, Personele Mobiliteit, Arbeid &amp; Gezondheid) aan EC O&amp;P (uiterlijk) per 1 januari 2015 plaatsvinden.</li> <li>• Inkoopcategorieën tweedelijns P&amp;O-dienstverlening zijn toegewezen aan de Inkoop Uitvoeringscentra (IUC).</li> <li>• In 2013 hebben de concerndienstverleners EC O&amp;P, Rijkswaterstaat (RWS), Belastingdienst (BD) en Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) gewerkt aan een nieuw vereenvoudigd financieringsstelsel, uitbreiding van dienstverlening en vermindering van de versnippering van opleidingen.</li> </ul>
3. Rijkshuisvesting (minister voor Wonen & Rijksdienst (W&R))	Het aanwijzen van een aantal rijkskantorenlocaties.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Het doel om voor 2014 twaalf masterplannen rijkshuisvesting vast te stellen is conform planning gehaald.</li> <li>• De kaders voor de rijkshuisvesting zijn in 2012 vastgesteld.</li> <li>• Er zijn in 2012 vier concernfacilitairdienstverleners aangewezen.</li> <li>• De rijksdienst heeft in 2013 een gezamenlijk meerjarenplan opgesteld voor de harmonisatie van de facilitaire dienstverlening. Een deel hiervan is in 2013 ook al vastgesteld.</li> </ul>
4. ICT-infrastructuur (minister voor Wonen & Rijksdienst (W&R))	Het realiseren van één ICT-infrastructuur, vermindering aantal datacenters, harmoniseren ICT-beveiligingsbeleid, gemeenschappelijke inkoop en gebruik van ICT.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Twee van de vier (rijks)overheidsdatacenters (ODC) zijn in 2013 geopend in Amsterdam en in Groningen.</li> <li>• In 2013 is daarnaast gewerkt aan de oplevering van de laatste twee overheidsdatacenters in 2014.</li> <li>• Migratie en sluiting van de meeste huidige datacenters is gepland tussen 2013-2017. Enkele laatste migraties en sluitingen volgen in 2018 t/m 2020. Inmiddels zijn 13 (van de 64) datacenters gesloten.</li> <li>• Het aantal ICT-dienstverleners binnen het Rijk is conform planning in 2013 teruggebracht van veertig naar tien.</li> <li>• De harmonisatie in 2012 van het ICT-beveiligingsbeleid heeft in 2013 geleid tot een nieuw Beveiligingsvoorschrift Rijksdienst (BVR 2013) en een nieuw Voorschrift Informatiebeveiliging Rijksdienst - Bijzondere Informatie (VIR-BI 2013). De Auditdienst Rijk gaat jaarlijks een audit uitvoeren op naleving van elementen van de Baseline Informatiebeveiliging Rijksdienst.</li> </ul>
5. Inkoop (minister voor Wonen & Rijksdienst (W&R))	Het terugbrengen van het aantal rijksinkooppunten van 350 naar enkele tientallen.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• In 2013 is gewerkt aan de inrichting van de twintig aangewezen Inkoop Uitvoeringscentra (IUC). Sinds 1 januari 2014 zijn zij allemaal in bedrijf.</li> <li>• Daarnaast heeft de rijksdienst gewerkt aan uitbreiding van het categoriemanagement (nu 45%) voor de generieke inkoop van het Rijk. Eind 2013 waren de voorstudies van de 32 potentieel nieuwe categorieën gereed voor besluitvorming in 2014.</li> </ul>

Project (en verantwoordelijke minister)	Opdracht	Stand van zaken 2013
6. Facilitaire dienstverlening (minister voor Wonen & Rijksdienst (W&R))	Het realiseren van één Haagse facilitaire dienstverlener.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Er is in 2013 gewerkt aan de aansluiting van EZ per 1 januari 2014 op FMHaaglanden (daadwerkelijke aansluiting per 1 februari 2014). FMHaaglanden bedient daarmee nu acht ministeries.</li> <li>• Ook is gewerkt aan de aansluiting van AZ in de eerste helft van 2014.</li> <li>• Landelijk hebben de concerndienstverleners een deel van de producten- en dienstencatalogus geharmoniseerd. Deze is door de eigenaren in 2013 vastgesteld.</li> <li>• In 2013 is een normenkader vastgesteld, dat gaat bijdragen aan een doelmatiger en effectievere beveiliging van rijkskantoren.</li> </ul>
7. ICT Haagse kern (minister voor Wonen & Rijksdienst (W&R))	Het realiseren van één Haagse ICT-dienstverlener voor ICT-werkplekdiensten.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• SSC-ICT Haaglanden bedient op dit moment zes ministeries (incl. voormalig VROM). In 2013 is Financiën toegetreden en per 1 januari 2014 V&amp;J.</li> <li>• De voorbereiding van de aansluiting van AZ, BZ en EZ is in volle gang.</li> <li>• De bestuurlijke afronding van de uitrol Digitale Werkplek Rijk (DWR), verwacht medio 2014, werd voorbereid. Inmiddels zijn er circa 27.000 DWR-werkplekken.</li> </ul>
8. Haagse inkoop (minister voor Wonen & Rijksdienst (W&R))	Het opzetten van één inkooppunt voor de Haagse beleidskern.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• BZ, SZW en AZ zijn in 2013 aangesloten. De Haagse Inkoop Samenwerking (HIS) bedient daarmee in totaal zes ministeries.</li> </ul>
9. Internationaal (minister van Buitenlandse Zaken (BZ))	Het opzetten van één organisatie voor het leveren van ondersteunende diensten voor de internationale functie van het Rijk.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• WereldWijdWerken (3W) is per 15 april 2013 van start gegaan als Shared Service Organisatie voor ondersteunende diensten in het buitenland.</li> <li>• Voorts is gewerkt aan verdere groei van 3W, door samenwerking met nieuwe onderdelen van kerndepartementen, harmonisatie van kaders en regelgeving en uitbreiding van de producten- en dienstencatalogus.</li> </ul>
10. Rijksincasso (minister van Veiligheid en Justitie (V&J))	Het beheersen van de Rijksincasso en beheersbaar clusteren bij het Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB).	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Omwille van de beheersbaarheid is in 2012 besloten af te zien van clustering ineens. Er is begonnen met de bundeling van de deurwaarderszaken.</li> <li>• Aan de hand van de business case is over de clustering van het deurwaarderstraject in 2013 een positief besluit genomen. Dat leidt tot clustering van de deurwaarderszaken van de vijf deelnemende uitvoeringsorganisaties bij het CJIB vanaf 2014. Met de ondertekening van een convenant in maart 2014 is de implementatie gestart.</li> <li>• Tevens wordt ten aanzien van incasso de komende tijd een meer persoonsgerichte aanpak uitgewerkt.</li> </ul>
11. Subsidies bedrijven (minister van Economische Zaken (EZ))	Het clusteren van de backoffice subsidieverlening aan het bedrijfsleven.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Het Raamwerk voor Uitvoering van Subsidies (RUS) is op 1 januari 2013 in werking getreden.</li> <li>• In 2013 heeft een verdere verdieping van het RUS plaatsgevonden (in combinatie met CRD 17) om de uitvoeringsprocessen meer in detail rijksbreed vorm te geven.</li> <li>• In 2013 is toegewerkt naar de fusie van AgentschapNL en de Dienst Regelingen per 1 januari 2014 tot de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl).</li> <li>• De subsidies aan het bedrijfsleven worden gefaseerd ondergebracht bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl).</li> </ul>



Project (en verantwoordelijke minister)	Opdracht	Stand van zaken 2013
12. Inkomensondersteuning (minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW))	Het clusteren, vereenvoudigen en harmoniseren van uitvoerende taken op het terrein van inkomensondersteuning.	<ul style="list-style-type: none"> <li>Het project is beëindigd bij ministerraadbesluit van 8 oktober 2013. Binnen het project zijn twintig concrete voorstellen uitgewerkt. Er zijn vier expertisecentra opgericht: voor ICT, fraudebestrijding, beveiliging &amp; privacy en voor buitenlandse uitvoering.</li> <li>Een aantal voorstellen, zoals een eerste harmonisatie van normen en begrippen, is met positief gevolg geëffectueerd. Enkele doorlopen een meerjarig doorontwikkelings- en uitvoeringstraject binnen het samenwerkingsverband van Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV), Sociale Verzekeringsbank (SVB), Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) en Belastingdienst of zijn belegd bij het project Basisregistraties van de Hervormingsagenda Rijksdienst.</li> <li>Het project heeft € 44 miljoen aan baten opgeleverd. De doorloop van enkele activiteiten geeft perspectief op een nader te bepalen aanvullend besparingspotentieel.</li> </ul>
13. Rijksvastgoed (minister voor Wonen & Rijksdienst (W&R))	Het verkennen van de mogelijkheden voor besparingen en rendementsvergrotingen voor het vastgoed van de rijksdienst.	<ul style="list-style-type: none"> <li>Dit project is inmiddels afgesloten. De resterende onderdelen zijn opgenomen in de Hervormingsagenda Rijksdienst. De versoering van het gebouwbeheer heeft voor € 25 miljoen aan baten opgeleverd. Het besparingspotentieel is naar beneden bijgesteld en bedraagt nu in totaal € 60 miljoen. In de Rijksvastgoedportefeuillestrategie 2015 zal meer rendement op vastgoed worden behaald (€ 10 miljoen). Daarnaast is het besparingspotentieel van synergiewinst door de vorming van het Rijksvastgoedbedrijf geraamd op € 25 miljoen.</li> </ul>
14. Toezicht fysieke veiligheid bedrijven (minister van Infrastructuur en Milieu (IenM))	Het clusteren van inspectiediensten op het terrein van de fysieke veiligheid bedrijven.	<ul style="list-style-type: none"> <li>Dit project is bij ministerraadbesluit van 21 december 2012 afgesloten als onderdeel van het Uitvoeringsprogramma. Het maakt nu onderdeel uit van het project Toezicht en Inspecties van de Hervormingsagenda Rijksdienst.</li> </ul>
15. Toezicht niet-financiële markten (minister van Economische Zaken (EZ))	Het samenvoegen van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa), de Onafhankelijke Post en Telecommunicatie Autoriteit (OPTA) en de Consumentenautoriteit tot de Autoriteit Consument en Markt (ACM).	<ul style="list-style-type: none"> <li>De ACM is per 1 april 2013 ingesteld en formeel van start gegaan.</li> <li>De Tweede Kamer heeft eind 2013 ingestemd met de Stroomlijningwet ACM. Naar verwachting zal deze wet in de loop van 2014 in werking treden.</li> </ul>
16. Beleidsuitvoering (minister voor Wonen & Rijksdienst (W&R))	Het uitwerken van voorstellen voor minder arbeidsintensieve beleidsuitvoering.	<ul style="list-style-type: none"> <li>Dit project is bij ministerraadbesluit van 21 december 2012 afgesloten als onderdeel van het Uitvoeringsprogramma.</li> </ul>
17. Subsidies instellingen (minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW))	Het bundelen van de backoffice van de subsidieverlening aan instellingen.	<ul style="list-style-type: none"> <li>Op 1 oktober 2013 is het programmaplan bij de drie deelnemende ministeries vastgesteld; de uitvoering is gestart. Eerst worden de werkprocessen geharmoniseerd, zodat het samen organiseren mogelijk wordt.</li> <li>Eind 2014 wordt besluitvorming verwacht over de te vormen uitvoeringsorganisatie (de backoffice) en de ondersteunende ICT.</li> </ul>

## 1.2 Masterplannen Rijkskantoren

Vanwege efficiënter gebruik van kantoorhuisvesting en vanwege een afnemend aantal ambtenaren, neemt bij de rijksoverheid de vraag naar kantoorhuisvesting sterk af. De norm is om uiterlijk in 2020 gemiddeld per departement 0,9 werkplek per fte beschikbaar te hebben, met als ambitie te komen tot 0,7 werkplek per fte, waar dat kan. Bij nieuwbouw en ingrijpende renovaties is 0,7 werkplek per fte al de norm. In 2012 werd de uitwerking van de afnemende vraag voor de kantoorhuisvesting opgepakt door het opstellen van een masterplan per provincie met het kantorenlocatiebeleid als basis. Sinds dat jaar wordt de Tweede Kamer op verzoek twee maal per jaar geïnformeerd over de voortgang van de masterplannen kantoorhuisvesting, als uitwerking van het door de ministerraad vastgestelde kantorenlocatiebeleid.

De Rijksgebouwendienst en de departementen hebben samen een grote inspanning geleverd om per provincie een adequaat plan op te stellen waarin vraag en aanbod van rijkskantoren samenkomen. De Rijksgebouwendienst heeft het aanbod in kaart gebracht en daarmee aandacht gegeven aan de vastgoedkant van de opgave: welk vastgoed is toekomstbestendig als locatie en kwaliteit in ogenschouw worden genomen? De departementen en diensten stonden voor de opgave om afwegingen over organisatie en formatie te vertalen in een huisvestingsvraag per jaar per provincie tot en met 2020. De match tussen vraag en aanbod is in de masterplannen gemaakt, nadat alle belangen per provincie zorgvuldig waren gewogen.

Bij het opstellen van de masterplannen is zoveel mogelijk rekening gehouden met de problematiek van de krimpegebieden. Ter toetsing van de resultaten in de masterplannen is overleg gevoerd met de provincies en soms met gemeenten. Hoewel de decentrale overheden het verminderen van rijkskantoren en de daaruit samenhangende vermindering van werkgelegenheid betreuen, spraken zij hun begrip uit voor de problematiek en de gekozen oplossingsrichting en toonden waardering voor het gevoerde proces. Het verloop van het bestuurlijk overleg met decentrale overheden is onderdeel geweest van het overleg met de Tweede Kamer.

Halverwege 2013 is de Tweede Kamer uitvoerig geïnformeerd over de voortgang van de masterplannen met de brief 'Totaalbeeld masterplannen kantoorhuisvesting' (TK 31490, nr. 129) van 21 juni 2013. Dit totaalbeeld was geconstrueerd op basis van de concept masterplannen, zoals die met de provincies waren besproken. Deze Jaarrapportage vult het tweede informatiemoment voor 2013 in. Met deze Jaarrapportage wordt de informatiecyclus aan de Tweede Kamer afgerond en daarmee is de toezegging van de minister voor Wonen en Rijksdienst aan de Tweede Kamer ingevuld.

Na overleg met de Tweede Kamer op 3 juli 2013 en 14 november 2013 heeft de minister voor Wonen & Rijksdienst per provincie een masterplan vastgesteld. Met de masterplannen wordt de kantoorruimte van de rijksoverheid gebundeld in circa zeventig plaatsen. In 2020 is de behoefte aan vierkante meters kantoorruimte zo'n 30% kleiner dan in 2012 en de masterplannen geven daaraan invulling. Door beëindiging van huurcontracten en afstoot wordt toegewerkt naar een structurele besparing op rijkskantoorhuisvesting van minimaal € 80 miljoen per jaar. Sinds 1 januari 2014 worden de plannen uitgevoerd door het Rijksvastgoedbedrijf in oprichting.

## 1.3 Besparingspotentieel en financiële baten CRD

Het besparingspotentieel van het Uitvoeringsprogramma laat per saldo een afname zien ten opzichte van de Jaarrapportage 2012. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de projecten inkomensondersteuning (project 12) en rijksvastgoed (project 13).

Het besparingspotentieel van het project inkomensondersteuning (project 12) is bijgesteld van € 135 miljoen naar € 46 - € 92 miljoen. Deze bijstelling was nodig, omdat een aantal voorstellen tot vereenvoudiging en clustering bij nadere uitwerking niet uitgevoerd kon worden. Het project heeft € 44 miljoen aan baten opgeleverd. Het resterend besparingspotentieel van € 2 tot € 48 miljoen kan echter niet binnen het project worden gerealiseerd als gevolg van de afspraken uit het regeerakkoord over het toeslagenstelsel. Deze afspraken leveren op termijn vermoedelijk wel besparingen op, maar vallen buiten de reikwijdte van het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst. Om bovengenoemde redenen is het project beëindigd.

Bij het project rijksvastgoed (project 13) is het besparingspotentieel bijgesteld van € 70 - € 115 miljoen naar € 60 miljoen. Dit is voornamelijk het gevolg van de economische tegenwind die de rendementen op vastgoed onder druk zet. Van deze € 60 miljoen aan besparingspotentieel is inmiddels € 25 miljoen aan baten gerealiseerd. Het project wordt onder de Hervormingsagenda Rijksdienst voortgezet. De baten van dit project worden ook de komende tijd financieel verantwoord onder het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst, omdat de opbrengsten ten goede komen aan de invulling van de taakstelling van het vorige kabinet.

De afname van het besparingspotentieel van het project rijksincasso (project 10) komt door het besluit om het project klein te laten beginnen met de clustering van de deurwaarderszaken. De oorspronkelijke ambitie blijft voor het vervolg overigens in beeld.

Bij drie projecten is het besparingspotentieel toegenomen. Dit betreft het project één werkgever rijk (project 1), het project rijkshuisvesting (project 3) en het project subsidies instellingen (project 17). Alle projecten zijn voorzien van een business case of een herberekening als de business case systematiek niet geschikt was voor een bepaald project.

Besparingspotentieel CRD (x € 1 mln.)		
Project	potentieel 2012	potentieel 2013
1. Eén werkgever Rijk	10	20
2. P&O	24	24
3. Rijkshuisvesting	132	142
4. ICT-infrastructuur	50-100	50-100
5. + 8 Inkoop	180	180
6. Facilitaire dienstverlening	12,5	12,5
7. ICT Haagse kern	30	30
9. Internationaal	1,6	1,6
10. Rijksincasso	13	0,9
11. Subsidies bedrijven	25	25
12. Inkomensondersteuning	135	44
13. Rijksvastgoed	70-115	60
14. Inspecties	PM	
15. Toezicht niet-financiële markten	7,4	7,4
16. Beleidsuitvoering	PM	
17. Subsidies instellingen	PM	4
<b>Totaal</b>	<b>691-786</b>	<b>601-651</b>

In 2013 zijn de structurele financiële baten van het Uitvoeringsprogramma toegenomen van € 64 miljoen in 2012 naar € 290 miljoen in 2013. Deze structurele kostenbesparing is gerealiseerd door onder andere de invoering van de Werkkostenregeling (project 1), besparingen op de inkoop door categoriemanagement (project 5), vereenvoudiging van regelingen (project 12) en versobering in het beheer van rijksvastgoed (project 13). Het is aan de departementen om met de daadwerkelijke besparingen van de projecten de eigen taakstelling te verlichten.

BZK stuurt hier niet op, omdat de departementale taakstellingen al zijn ingeboekt en de projecten geen extra taakstelling zijn.

## 1.4 Tariefontwikkeling Shared Service Organisaties (SSO's)

De Shared Service Organisaties zijn afgelopen jaren volop in ontwikkeling. Steeds meer departementen sluiten zich aan bij deze SSO's voor levering van diensten in de bedrijfsvoering. Eerder in dit hoofdstuk is de aansluiting per departement op de rijksbrede infrastructuur te vinden. Door schaalvergroting is het mogelijk efficiënter in te kopen en efficiënter te werken. Deze efficiëntere werkwijze leidt tot kostenbesparingen en daarmee tot een lagere kostprijs per eenheid voor de departementen.

Sinds het jaar van oprichting als agentschap hebben P-Direkt (2009), FMHaaglanden (2011) en SSC-ICT Haaglanden (2013) cumulatieve tariefsdalingen weten te realiseren van respectievelijk 6,3%, 7,8% en 1,3%.

## 1.5 Interdepartementaal Klanttevredenheidsonderzoek (iKTO)

Daar steeds meer organisaties gebruik maken van Shared Service Organisaties (SSO's), wordt het mogelijk om rijksbreed hetzelfde klanttevredenheidsonderzoek te gebruiken. In 2013 heeft dan ook de eerste rijksbrede uitvoering van het Interdepartementaal Klanttevredenheidsonderzoek (iKTO) plaatsgevonden. Nagenoeg alle departementen en een groot aantal uitvoeringsorganisaties hebben deelgenomen. De uitkomsten van dit onderzoek zijn bruikbaar voor de SSO's. Zij krijgen inzicht in hun dienstverlening (wat gaat goed en wat moet beter). Samen met de ministeries bepalen zij welke verbeteringen zij in hun dienstverlening gaan doorvoeren.

## 1.6 Overige besparingsvoorbeelden

### 1.6.1 I-Interim Rijk

In 2010 is I-Interim Rijk gestart, als rijksbrede pool voor ICT programma- en projectmanagement binnen het Rijk. Deze is opgezet om voor het Rijk cruciale expertise op te bouwen en te behouden en draagt bij aan het terugdringen van externe inhuur, vooral door het invullen van professioneel opdrachtgeverschap. Met gemiddeld 120 opdrachten per jaar bespaart het Rijk ruim € 4 miljoen per jaar. Er wordt per opdracht per jaar € 40.000 minder uitgegeven, ten opzichte van de kosten bij externe inhuur.

### 1.6.2 Kennis- en Exploitatiecentrum Officiële Overheidspublicaties (KOOP)

KOOP (onderdeel van Uitvoeringsorganisatie Bedrijfsvoering Rijk (UBR)) ontwikkelt en beheert publicatie- en informatiediensten voor alle niveaus binnen de overheid. Door de jaren heen is UBR|KOOP uitgegroeid tot een belangrijke interne dienstverlener op het terrein van wet- en regelgeving. UBR|KOOP ondersteunt vrijwel alle departementen, de Eerste en Tweede Kamer, diverse uitvoeringsorganisaties, provincies, gemeenten, waterschappen en overzeese gebiedsdelen bij hun werkzaamheden.

---

De Staatscourant, het Staatsblad en het Tractatenblad zijn gedigitaliseerd. De Eerste Kamer vergadert nu papierloos met een iPad-app. Met de WettenNL-app kan iedereen alle wetten mobiel bekijken en voorzien van eigen notities. Daarnaast heeft UBR|KOOOP veel producten ontwikkeld waarmee decentrale overheden hun regelgeving, bekendmakingen en vergunningen online kunnen publiceren. Een recent voorbeeld is de GVOP, de Gemeenschappelijke Voorziening Officiële Publicaties, waarmee decentrale overheden hun besluiten in een elektronisch publicatieblad bekend kunnen maken.

UBR|KOOOP realiseert door het gebruik van landelijke standaards voor de opdrachtgevers een (grote) kostenbesparing. Het digitaliseren van de Staatscourant levert bijvoorbeeld elk jaar € 10 miljoen op. De besparing op parlementaire stukken is jaarlijks € 1,5 miljoen, op inkoop van vakliteratuur is dat nu al € 3 miljoen. De besparing door het digitaal publiceren van deurwaarders-exploten zal rond € 10 miljoen per jaar uitkomen. Voor de besparingen bij de decentrale overheden kan geen betrouwbaar cijfer gegeven worden, omdat de besparingen per gemeente, provincie en waterschap verschillen. Een behoudende schatting geeft een mogelijke besparing aan tussen € 5 en 10 miljoen op de kosten voor publicaties in huis-aan-huisbladen.

### 1.6.3 Rijksmarktplaats

Op Rijksmarktplaats (ontwikkeld in samenwerking met en beheerd door Domeinen Roerende Zaken) worden sinds 2011 meubilair en andere kantoorgoederen aangeboden aan andere rijksonderdelen. Door van deze mogelijkheden gebruik te maken, kunnen rijksonderdelen niet alleen kosten besparen, maar ook de duurzaamheid positief beïnvloeden. In 2013 laat Rijksmarktplaats wederom een stijgende en positieve ontwikkeling zien. Zo is in 2013 een bedrag van € 8 miljoen bespaard op meubilair. In 2011 en 2012 waren dit nog bedragen van € 2,1 miljoen en € 2,6 miljoen.

## Inhoudsopgave

<b>2</b>	<b>Hervormingsagenda Rijksdienst</b>	<b>13</b>
2.1	Ontwikkeling Rijksdienst	13
2.1.1	Toekomstbestendig organiseren	13
2.1.2	Anders beleid voorbereiden	15
2.1.3	Betere uitvoering	15
2.1.4	Krachtiger toezicht	17
2.1.5	Doorgaan op de weg naar rijksbrede bedrijfsvoering	18
2.1.6	Overzicht besparingspotentieel Hervormingsagenda Rijksdienst	18
2.1.7	Monitoring van de invulling van departementale taakstellingen	19
2.2	Verantwoordelijkheid voor groepen met zwakke positie arbeidsmarkt	19
2.2.1	Lage loonschalen	19
2.2.2	Instroom (en behoud) van arbeidsbeperkten	20

# Hervormingsagenda Rijksdienst

Het kabinet heeft twee prioriteiten als het om de rijksdienst gaat:

- Ten eerste dient Nederland te beschikken over een hoogwaardige rijksdienst, die goede dienstverlening biedt tegen zo laag mogelijke kosten.
- Ten tweede wil het kabinet dat de rijksdienst een voorbeeldfunctie heeft, als werkgever en als opdrachtgever. Dat geldt voor de werkgelegenheid en voor de werkomstandigheden van groepen met een zwakke positie op de arbeidsmarkt.

Op beide prioriteiten wordt in dit hoofdstuk dieper ingegaan.

## 2.1 Ontwikkeling rijksdienst

Nederland beschikt al over een hoogwaardige rijksdienst die in internationaal perspectief bovengemiddeld presteert tegen gemiddelde kosten. Dit blijkt onder meer uit de studie 'Comparing countries on public performance' uit 2012 van het Sociaal en Cultureel Planbureau. Daarin zijn de prestaties en de kosten van de Nederlandse publieke sector vergeleken met 27 andere landen uit de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling).<sup>3</sup> Toch staat de rijksdienst voor de opgave om met minder geld de prestaties op peil te houden of zelfs te verbeteren. Ook op plekken waar de vraag naar overheidsdiensten groeit. Dit is geen eenvoudige opgave. In de afgelopen jaren zijn via opeenvolgende programma's voor de rijksdienst belangrijke stappen voorwaarts gezet richting een efficiënte rijksbrede samenwerking (zie inleiding). Die had met name betrekking op de bedrijfsvoering. De komende jaren ligt het accent op verdieping van de bereikte resultaten op het gebied van bedrijfsvoering en verbreding naar beleid, uitvoering en toezicht. Stuk voor stuk gaat het om complexe transitieprocessen, die belangrijk zijn, maar pas op termijn resultaten laten zien.

In de Hervormingsagenda Rijksdienst heeft het kabinet de visie op de ontwikkeling van de rijksdienst geformuleerd. De rijksdienst moet besparen en tegelijkertijd zijn voorbereid op toekomstige ontwikkelingen in maatschappij en bestuur. Concreet streeft het kabinet drie doelen na voor de rijksdienst:

- dienstverlenend: zij levert goede diensten aan burgers, bedrijven en instellingen;
- slagvaardig: zij vergroot de handelingssnelheid van de overheid en vermindert overbodige bureaucratie;
- kostenbewust: zij vermindert de apparaatskosten van de rijksdienst.

Deze drie doelen van de Hervormingsagenda Rijksdienst worden bereikt langs de volgende lijnen:

- Toekomstbestendig organiseren;
  - Anders beleid voorbereiden;
  - Betere uitvoering;
  - Krachtiger toezicht;
  - Doorgaan op de weg naar rijksbrede bedrijfsvoering.
- Tevens wordt de invulling van departementale taakstellingen gemonitord.

### 2.1.1 Toekomstbestendig organiseren

Voor de organisatie-inrichting van de rijksdienst zijn in de Hervormingsagenda Rijksdienst enkele uitgangspunten geformuleerd. De belangrijkste zijn:

- Redeneren vanuit één concern Rijk;
- De belangrijke organisatiefuncties en -voorzieningen moeten binnen het Rijk aanwezig zijn, maar niet per se binnen elk departement;
- Elk organisatie-onderdeel van de rijksdienst is flexibel inzetbaar en beschikbaar om werkzaamheden te verrichten voor andere onderdelen binnen de rijksdienst.

<sup>3</sup> Kamerstukken II, 2011-2012, 31 490, nr. 91

Vanuit deze uitgangspunten hebben in 2013 tal van ministeries initiatieven genomen om de rijksdienst toekomstbestendig te organiseren met het oog op de doelen van de Hervormingsagenda Rijksdienst. Enkele voorbeelden.

#### *Buitenlandse Zaken: internationale functie Rijk*

Buitenlandse Zaken moderniseert met een breed programma de functie van de Nederlandse diplomatie. Belangrijke delen van 'Modernisering van de diplomatie' vallen samen met de hervorming van de rijksdienst en de uitgangspunten voor overheidsdienstverlening gelden ook in het buitenland. Bij het verbeteren van de inrichting en het functioneren van de internationale inzet in het Rijk staat het betrekken van maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven voorop. Op het gebied van bedrijfsvoering ligt de focus vooral op: (a) meer integrale, vraaggestuurde en klantgerichte dienstverlening - zo organiseert Buitenlandse Zaken voor het concern Rijk bijvoorbeeld de dienstverlening voor de internationale functie via SSO 3W- WereldWijdWerken, (b) een flexibel ingericht ambassadenetwerk en (c) het verminderen van interne besluitvormings- en controlelast en een aanzienlijke vermindering van regelgeving. Voor het ambassadenetwerk geldt: vorm volgt functie. De forse bezuinigingen die ook de internationale functie van het Rijk betreffen, dwingen tot nog meer focus op de meerwaarde van het diplomatieke netwerk en tot verdere versoering van de inrichting daarvan. In de komende tien jaar zullen ambasadekantoren functioneel en doelmatig worden ingericht, conform Het Nieuwe Werken (HNW). Dit betekent dat panden na strategische besluitvorming zullen worden verkocht, gekocht of verbouwd conform een op functionaliteit gericht rationaliseringsplan voor alle residenties en kanselarijen. Waar zinnig en mogelijk wordt ingezet op co-locaties met andere landen.

#### *Financiën: organisatieverandering Belastingdienst*

In 2013 heeft de Belastingdienst de koers voor de periode tot 2017 uitgezet. De opgave is om de taakstelling van € 400 miljoen structureel in te vullen, de dienstverlening op peil te houden en op een aantal terreinen gericht te verbeteren. Inhoudelijke speerpunten zijn:

- Het verbeteren van de handhavingsstrategie;
- Een scherpere aanpak van fraude;
- Het realiseren van de kabinetsambitie dat in 2017 alle communicatie met burgers en bedrijven elektronisch verloopt, waarbij de Belastingdienst een voortrekkersrol vervult.

Om hieraan te voldoen moet het personeelsbestand van de Belastingdienst niet alleen krimpen. Er is ook ruimte om, met het oog op deze speerpunten, gericht personeel te werven en te investeren in het huidige personeelsbestand.

#### *Economische Zaken en Infrastructuur en Milieu: overhevelen taken AgentschapNL naar Rijkswaterstaat en Inspectie Leefomgeving en Transport*

In 2013 is een groot deel van de kennis- en uitvoeringstaken van AgentschapNL op het gebied van milieu en leefomgeving ondergebracht bij Rijkswaterstaat en de Inspectie Leefomgeving

en Transport (ILT). Dit draagt bij aan de rijksbrede bundeling van leefomgevingstaken bij het ministerie van IenM. Rijkswaterstaat en de ILT werken op dit domein ook voor andere departementen.

#### *Economische Zaken: vorming Rijksdienst voor Ondernemend Nederland*

In 2013 is de samenvoeging voorbereid van de uitvoeringsorganisaties van het ministerie van EZ - AgentschapNL en de Dienst Regelingen - tot de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl). Sinds 1 januari 2014 is deze samenvoeging definitief. RVO.nl bundelt een zeer groot aanbod aan overheidsdiensten voor bedrijven, waardoor ondernemers op één plaats terecht kunnen.

#### *Infrastructuur en Milieu: Rijkswaterstaat in beweging*

Op basis van het Ondernemingsplan 2015 is in 2013 een grote transformatie van Rijkswaterstaat ingezet, die gericht is op verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening van Rijkswaterstaat. Daartoe zijn de werkprocessen als uitgangspunt genomen en wordt heel scherp gekeken naar ideeën vanuit de omgeving en de eigen organisatie om deze te verbeteren. Rijkswaterstaat wil herkenbaar aanwezig zijn in de regio (asset management, omgevingsmanagement) en tegelijkertijd de productie centraliseren (standaardisering en uniformering van werkprocessen). Met deze reorganisatie zal de kwaliteit van de dienstverlening verbeteren en de invulling van de taakstelling worden gerealiseerd.

#### *Economische Zaken en Volksgezondheid, Welzijn en Sport: overname taken Productschappen*

In het regeerakkoord staat dat de product- en bedrijfsschappen worden opgeheven. In mei 2013 is de Tweede Kamer geïnformeerd over de overgang van de publieke en medebewindstaken van de product- en bedrijfsschappen vanaf 1 januari 2014 naar EZ en VWS. Regelgevende en beleidsmatige activiteiten gaan naar beide (kern)ministeries. De uitvoering van regelingen gaat naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl). De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) krijgt er een aantal monitorende en toezichthoudende taken bij. Met de desbetreffende taken gaat het personeel mee naar de rijksoverheid.

#### *Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties: De Werkmaatschappij wordt Uitvoeringsorganisatie Bedrijfsvoering Rijk*

De Werkmaatschappij heeft in 2013 haar strategie heroverwogen en de focus van de organisatie opnieuw gedefinieerd, om naar de toekomst toe een helder profiel te hebben van wat deze organisatie te bieden heeft. Sinds 2013 heet De Werkmaatschappij Uitvoeringsorganisatie Bedrijfsvoering Rijk. Deze nieuwe organisatie bestaat uit twee pijlers en een afbouworganisatie. Eén pijler richt zich op de reguliere dienstverlening (zoals advies en interim-management) en de andere pijler op transities (zoals inbesteden van beveiliging). Het Buitenhuis en Ambtenaar 2.0 worden afgebouwd.

## 2.1.2 Anders beleid voorbereiden

### Beleidskernen

De beleidskernen van de Haagse departementen zijn de afgelopen decennia sterk veranderd. Allereerst komt dat door de politieke voorkeur voor kleine ambtelijke organisaties bij de Haagse departementen, die zich concentreren op de beleidsfunctie. De Haagse beleidskernen zijn de afgelopen jaren substantieel kleiner geworden. Tussen 2010 en 2013 is het aantal fte met 5,2% afgenomen, na een forse afname in het vorige decennium. Als gevolg van de financiële taakstellingen zullen de Haagse beleidskernen de komende jaren verder krimpen. De voorname opgave is om met krimpende budgetten de dienstverlening op peil te houden en waar mogelijk te verbeteren. Dit kan door efficiënter werken, slim organiseren en een verbetering van werkprocessen. Er zijn op dit terrein de afgelopen jaren tal van maatregelen getroffen, zowel departementaal als interdepartementaal. Enkele voorbeelden:

- De totstandkoming van de ministeries van IenM en van EZ (samenvoeging met LNV) heeft geleid tot het stroomlijnen van de werkzaamheden op beleidsterreinen, die voorheen meer versnipperd waren;
- De juridische functie was eerst versnipperd en per departement verschillend ingericht. Nu heeft elk departement een centrale directie wetgeving en juridische zaken met rijksbreed geharmoniseerde, productgerichte werkprocessen;
- Diverse departementen hebben maatregelen getroffen om snel te kunnen inspelen op nieuwe politieke prioriteiten en maatschappelijke vraagstukken, die acuut om een oplossing vragen. Voorbeelden zijn flexibele pools van medewerkers en matchingprocessen.

In de Hervormingsagenda Rijksdienst zijn als belangrijke opgaven voor de beleidskernen genoemd:

- Het vergroten van het aanpassingsvermogen van de rijksdienst aan politieke en maatschappelijke vragen. Die ontstaan in een steeds hoger tempo vanuit de samenleving;
- Het beter betrekken van maatschappelijke partijen, inspecties en uitvoeringsorganisaties bij de beleidsvoorbereiding;
- Het professionaliseren van medewerkers en het verminderen van de interne besluitvormings- en controlelast.

In 2013 heeft een oriëntatiefase plaatsgevonden, waarin deze opgaven en mogelijke oplossingsrichtingen nader in kaart zijn gebracht. In 2014 vindt hierover nadere besluitvorming plaats, waarbij onder meer wordt gekeken naar de juridische, financiële en communicatiefunctie binnen het Rijk, alsmede naar de aanpak van organisatie-overstijgende beleidsvraagstukken.

### Adviesstelsel

Met het oog op een goede beleidsvoorbereiding beschikt het kabinet over een aantal strategische adviescolleges, die onafhankelijk adviseren over nieuw beleid en nieuwe wetgeving. In het kader

van de Hervormingsagenda Rijksdienst zijn in 2013 verschillende stappen gezet gericht op de doorontwikkeling van het adviesstelsel, die met de evaluatie van de Kaderwet adviescolleges (2011) in gang is gezet:

- Door het opstellen van intersectorale, meerjarige adviesthema's moeten de adviezen beter 'landen'. Met ingang van 2013 voert een afvaardiging van het kabinet en de strategische adviescolleges tweejaarlijks een gesprek over rijksbrede thema's, die leidend moeten zijn voor de werkprogramma's;
- De Kaderwet adviescolleges wordt gewijzigd. Hiermee wordt het maximum aantal leden verminderd en komt de verplichte kabinetsreactie op adviezen te vervallen;
- De Raad voor de Wadden is per 15 mei 2013 opgeheven, waardoor het aantal adviescolleges in 2013 is afgenomen;
- Het samenvoegen van de Raad voor het openbaar bestuur (Rob) en de Raad voor de financiële verhoudingen (Rfv) is in voorbereiding. Dit geldt ook voor het samenvoegen van de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling (RMO) en de Raad voor Volksgezondheid en Zorg (RVZ). Meer informatie over adviescolleges en vergoedingen vindt u in [>>bijlage 3](#).

### 2.1.3 Beter uitvoering

Ruim drie kwart van het personeel binnen de rijksdienst houdt zich bezig met de uitvoering van beleid en de dienstverlening aan burgers en bedrijven. Het gaat om grote uitvoeringsorganisaties, zoals de Belastingdienst, het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV), Rijkswaterstaat en de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI). Maar er zijn tal van andere organisaties, waarmee burgers voor specifieke zaken te maken hebben, zoals de Rijksdienst voor het Wegverkeer, het Kadaster of het Centrum indicatiestelling zorg. Voor burgers en bedrijven zijn de uitvoeringsorganisaties het gezicht van de rijksdienst.

De taakstelling van het kabinet slaat, door de omvang van de gezamenlijke uitvoeringsorganisaties, voor een belangrijk deel bij hen neer. Op dit moment vinden bij veel uitvoeringsorganisaties, zoals Rijkswaterstaat en de recent gevormde Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) organisatieveranderingen plaats. Die moeten leiden tot een efficiëntere uitvoering van het werk en het op peil houden en waar mogelijk verbeteren van de dienstverlening. Binnen het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst is de koers ingezet om samenhangende werkprocessen in de uitvoering te clusteren over organisatiegrenzen heen. Vanuit de Hervormingsagenda Rijksdienst wordt extra ingezet op drie gebieden, waar kansen liggen om het als rijksoverheid nog beter te doen: vastgoed, basisregistraties en digitalisering.

#### • Efficiënter beheer, onderhoud en gebruik rijksvastgoed

Het Rijk is een grote speler als het gaat om het bezit van grond en gebouwen. Deze vertegenwoordigen een grote economische waarde. Het besef groeit dat de rijksdienst geld kan verdienen door het beheer en het onderhoud efficiënter te doen en door kansen te benutten om de

inkomsten uit dit bezit te vergroten. Daarom is in 2013 voor het eerst de Rijksvastgoedportefeuillestrategie (RVPS) vastgesteld. Deze zal jaarlijks worden herijkt en uitgewerkt. De doelstelling voor de RVPS 2015 is dat de beheerontvangsten uit vastgoed jaarlijks met tenminste € 10 miljoen zullen stijgen. Dat kan bijvoorbeeld door (tijdelijke) verhuur van gronden, die op korte termijn niet in gebruik zijn voor onder meer windmolens. Dit besparingspotentieel is opgenomen onder het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst. Alle diensten binnen het Rijk die over vastgoed beschikken, werken op dit moment aan plannen om de inkomsten te verhogen en de beheerlast te verlagen.

Ook op organisatorisch gebied zijn in 2013 stappen gezet. In 2013 is een fusie voorbereid van de Rijksgebouwendienst, de Dienst Vastgoed Defensie, het Rijksvastgoed- en Ontwikkelingsbedrijf en de directie Rijksvastgoed. Die moeten medio 2014 samengaan in het Rijksvastgoedbedrijf (RVB). Dit moet leiden tot een besparing die oploopt tot € 25 miljoen per jaar. Dit besparingspotentieel is opgenomen onder het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst. Tot slot is een programma gestart om de komende twee jaar binnen de rijksdienst mogelijkheden voor besparingen te signaleren en verder uit te werken. Zo bekijkt het Rijk of nauwere samenwerking tussen Rijksvastgoedbedrijf en Zelfstandige Bestuursorganen kan leiden tot synergievoordelen.

#### • *Effectieve inzet van basisregistraties*

Nederland kent dertien basisregistraties waarin informatie staat die de overheid van burgers en bedrijven nodig heeft. Het huidige stelsel is in de loop der jaren complex geworden. Er liggen kansen om kosten te besparen, administratieve lasten te verminderen, fraude aan te pakken en de dienstverlening te verbeteren. De afgelopen jaren is al een aantal verbeteringen bereikt, zoals:

- Het bureau Keteninformatisering Werk en Inkomen bevordert samenwerking tussen het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV), de Sociale Verzekeringsbank (SVB), gemeenten en waar mogelijk andere overheidsorganisaties. Het bureau zorgt ervoor dat gegevens over burgers en bedrijven in het domein werk en inkomen op een snelle, makkelijke en veilige manier kunnen worden gedeeld;
- Bijna alle grote uitvoeringsorganisaties hebben toegang tot de gegevens in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA);
- Sinds 2012 navigeren ambulances op basis van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). Hierdoor beschikken ambulances over meer informatie dan voorheen, waardoor ze sneller ter plaatse zijn. Bovendien worden de kosten voor commerciële navigatiesystemen uitgespaard.

Het kabinet wil de komende jaren de basisregistraties effectiever inzetten. Daarbij kan het gaan om de registraties zelf, zoals de GBA, maar ook om de technische infrastructuur en de processen rond het gebruik. In 2013 is een lijst opgesteld van mogelijke maatregelen waaruit, na onderzoek, zes kansrijke besparingsmaatregelen zijn voortgekomen (zie kader). Voor deze maatregelen worden business cases opgesteld. Tegenover deze besparingen en verbetering van dienstverlening op lange termijn staan op korte termijn investeringen.

1. Het vergemakkelijken van de uitwisseling van persoonsgegevens door het breder gebruik van het Burgerservicenummer (BSN) mogelijk te maken.
2. Het combineren en benutten van informatie in (basis)registraties, zodat gerichte acties kunnen worden ondernomen naar specifieke doelgroepen.
3. Het verbreden van het principe 'opschorten uitkering of toeslag bij foutieve registratie' naar andere uitkeringen of vormen van dienstverlening en naar het corrigeren van andere gegevens.
4. Open data: het gratis verstrekken (in herbruikbare vorm) van niet-privacygevoelige gegevens aan burgers en bedrijven en aan overheidsorganisaties.
5. Inzage geven aan burgers en bedrijven in hun gegevens inclusief mogelijkheden om fouten te signaleren en in specifieke gevallen te corrigeren.
6. Financiële transacties tussen de overheid en burgers nog slechts laten plaatsvinden via één bankrekeningnummer, dat is gekoppeld aan het BSN.

Naast deze maatregelen zijn ook zes onderzoeken verricht naar mogelijkheden om de kwaliteit van het stelsel van basisregistraties te verbeteren. Over het gehele pakket vindt medio 2014 besluitvorming plaats. Tot slot wordt ook gekeken naar wat nodig is om het stelsel van basisregistraties als geheel toekomstbestendig te maken. Onder verantwoordelijkheid van de minister van BZK wordt hieraan gewerkt. Daarbij gaat het onder meer om de aansturing en de financiering van het stelsel en mogelijkheden om het stelsel te vereenvoudigen.

#### • *Digitaal Rijk*

In de Hervormingsagenda Rijksdienst is de ambitie vastgelegd dat de rijksdienst in 2017 volledig digitaal werkt, zowel in de dienstverlening aan de samenleving als binnen de organisatie. Dit leidt tot betere en snellere dienstverlening en tot kostenbesparing. Dit is een grote transitie, die alleen kans van slagen heeft als wordt gedacht vanuit het perspectief van de gebruiker. Dat betekent – naast gebruikersvriendelijkheid en toegankelijkheid van de voorzieningen – dat de gebruikers vertrouwen hebben in de veiligheid van het systeem en weten over welke gegevens de overheid beschikt. Ook kan de gebruiker deze gegevens controleren en zo mogelijk wijzigen als ze niet correct zijn. Daarnaast is blijvend aandacht nodig voor burgers die nog over onvoldoende vaardigheden beschikken om digitaal met de overheid te communiceren. Een dergelijke transitie is een proces van jaren, zoals de ontwikkeling van het elektronisch betalingsverkeer heeft laten zien. Cruciaal is vertrouwen in het systeem. In dit transitieproces heeft de rijksdienst de afgelopen jaren al tal van stappen gezet. Enkele voorbeelden:



- Burgers maken op grote schaal gebruik van DigiD. Ook andere partijen, zoals zorgverzekeraars, maken gebruik van DigiD. Om het vertrouwen ook voor de langere termijn te waarborgen wordt momenteel samen met private partijen gewerkt aan een landelijk eDStelsel;
- De website mijnoverheid.nl is actief en biedt burgers een loket voor digitaal contact (gegevens leveren en inzien, aanvragen doen etc.) met de aangesloten overheidsdiensten. Dat zijn onder meer de Basisregistratie Personen (BRP), het Kadaster, het donorregister, Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO), Sociale Verzekeringsbank (SVB), Rijksdienst voor het Wegverkeer (RDW) etc.;
- Alle burgers krijgen binnen mijnoverheid.nl van de Belastingdienst een account met een berichtenbox. De Belastingdienst heeft al meer dan 8 miljoen Toeslagbrieven in deze berichtenboxen geplaatst. Het is de bedoeling dat op termijn correspondentie in beginsel alleen nog elektronisch gaat. Op dit moment doet al een groot deel van de Nederlanders zijn belastingaangifte digitaal. De Belastingdienst vult gegevens die al bekend zijn vooraf in, zodat de belastingplichtige alleen hoeft aan te vullen en de juistheid van al ingevulde gegevens hoeft te checken;
- Met mijnpensioenoverzicht.nl heeft een grote groep Nederlanders inzicht in de actuele gegevens over zijn pensioen;
- Bedrijven kunnen verschillende rapportages die zij aan de overheid moeten aanleveren eenvoudig en geautomatiseerd via Standard Business Reporting aanleveren. Voor belastingaangiftes gebeurt dat al op grote schaal, voor het deponeren van jaarrekeningen staat opschaling op stapel;
- Bedrijven kunnen een Verklaring Omtrent Gedrag voor hun medewerkers digitaal aanvragen met eHerkenning;
- Andere goede en veelgebruikte digitale voorzieningen in het bedrijvendomein zijn het Omgevingsloket Online, TenderNed en de WettenApp.

In 2013 is geconcludeerd dat de doelstelling om in 2017 volledig digitaal te werken niet het starten van nieuwe trajecten betekent, maar het versnellen van reeds lopende trajecten. Deze versnelling mag niet ten koste gaan van het (opbouwen van) vertrouwen in de digitale dienstverlening door de rijksoverheid. Vanuit de Hervormingsagenda Rijksdienst is onderzocht of en hoe de dienstverlening van het Rijk aan burgers en bedrijven uiterlijk in 2017 gedigitaliseerd kan worden, op een zodanige manier dat dit óók kan leiden tot besparingen. Van de onderzochte vier voorstellen hebben er drie een duidelijke positieve business case. Het gaat daarbij om breder gebruik van de berichtenbox voor burgers, het digitaliseren van de berichtenstromen naar bedrijven met de berichtenbox bedrijven en het breder gebruik van het digitaal ondernemersplein. Uit de business cases blijkt dat deze drie voorstellen samen een waarde hebben van circa € 325 miljoen positief (netto contante waarde over een periode van vijftien jaar). Dat is het saldo van de potentiële besparingen en de daarvoor benodigde initiële investeringen (met een geschatte omvang van circa € 26 miljoen voor het Rijk).

- Berichtenbox burgers: vervangen papieren post door digitale berichten. Overheidsinstanties kunnen op een veilige manier met burgers communiceren. De Belastingdienst heeft voor iedereen die recht heeft op een toeslag een berichtenbox aangemaakt en wil deze op termijn als primair kanaal gebruiken voor alle belastingplichtigen. Andere rijksdiensten volgen. Andere acties betreffen het stimuleren van het gebruik van mijnoverheid.nl en bezien wordt of ook gemeenten kunnen worden aangesloten op de berichtenbox.
- Berichtenbox bedrijven: idem, maar dan voor bedrijven. Besparingen zijn mogelijk als papieren berichtenstromen worden gedigitaliseerd met de Berichtenbox voor bedrijven.
- Eén fallback- en continuïteitsvoorziening voor het geval het digitale kanaal langere tijd niet beschikbaar is. Zorgen voor continuïteit van de communicatie richting burger bij storingen in het digitale communicatiekanaal.
- Digitaal ondernemersplein: ontwikkeling van één plek waar ondernemers toegang hebben tot de voor hen relevante informatie en diensten van de overheid.

In aanvulling op deze vier maatregelen zijn in 2013 twee andere maatregelen geselecteerd:

- De beleidsmatige uitwerking van het concept 'virtuele datakluis', waarbij burgers en bedrijven de regie (terug)krijgen over het hergebruik van gegevens die de overheid over hen heeft vastgelegd. Dit biedt kansen om de efficiency van de uitvoering te vergroten en regeldruk te verminderen. De uitwerking en eventuele implementatie van de virtuele datakluis is een kansrijke ontwikkeling voor de lange termijn.
- De ondersteuning van relatief kleine uitvoeringsorganisaties binnen het Rijk bij het implementeren van de bouwstenen van de gemeenschappelijke digitale infrastructuur. Deze hebben vaak minder kennis en ervaring om maatregelen op het gebied van digitalisering te ontwikkelen en uit te voeren. In 2013 is een overlegplatform opgericht waar deze organisaties kennis en ervaring uitwisselen. BZK levert hierbij ondersteuning.

#### 2.1.4 Krachtiger toezicht

Inspecties en de wijze waarop ze hun taak uitvoeren staan sterk in de belangstelling. Het gaat daarbij om het verminderen van het aantal regels en van de toezichtlasten voor burgers, instellingen en bedrijven. Daarnaast is er de roep om meer toezicht, zodat in de toekomst misstanden en incidenten mogelijk worden voorkomen. Ook op organisatorisch gebied zijn de rijksinspecties sterk in beweging. Het aantal inspecties is de afgelopen jaren afgenomen van zestien naar tien door de vorming van de Inspectie Leefomgeving en Transport, de Inspectie SZW, de Autoriteit Consument en Markt en de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit. Daarbij is de personeelsomvang tussen 2006 en 2013 fors gekrompen met 12%. Indien de markt- en financiële toezichthouders buiten beschouwing worden gelaten, bedraagt de afname 19%.

In het kader van de Hervormingsagenda Rijksdienst worden randvoorwaarden gecreëerd, waarmee inspecties hun professionaliteit verder vergroten en beter kunnen inspelen op actuele vraagstukken. Het doel is ook om de positie van de inspectie binnen de departementale organisatie te versterken. Hieraan wordt in vier deelprojecten gewerkt:

- a) Werken alsof er één inspectie is: dit deelproject maakt deel uit van het huidige werkprogramma van de Inspectieraad, dat in 2013 is voorbereid. In 2014 werken inspecties aan de volgende zaken:
  - de samenwerking bij producttoezicht;
  - de ontwikkeling van peer-reviews voor intercollegiale beoordeling van inspectierapporten;
  - onderzoek naar professionele ruimte voor inspecteurs;
  - de professionalisering van de communicatie;
  - de uniformering van publicatie en reactietermijn van inspectierapporten.
- b) De bundeling van bedrijfsvoeringstaken: daartoe is in 2013 een quick scan gestart;
- c) De uniformering en versterking van het (wettelijk) instrumentarium: na de noodzakelijke voorbereidingen in 2013 volgt in 2014 een voorstel om te komen tot een uniforme interne rijksregeling;
- d) De verbetering van toezicht op bedrijven met een hoog veiligheidsrisico: hierover wordt in de eerste helft van 2014 besloten.

### 2.1.5 Doorgaan op de weg naar rijksbrede bedrijfsvoering

Van oudsher had elk departement zijn eigen bedrijfsvoeringskolom, om zaken te regelen op het gebied van huisvesting en facilitaire dienstverlening, P&O, Informatievoorziening & ICT en inkoop. Elk departement had op deze terreinen eigen organisaties, systemen, kaders, werkwijzen en dergelijke. In het vorige decennium groeide het inzicht dat rijksbrede samenwerking op het gebied van de bedrijfsvoering leidt tot professionalisering en kostenbesparing. Zoals toegelicht in [>>hoofdstuk 1](#) ontstaat op dit moment in hoog tempo een rijksbrede infrastructuur voor bedrijfsvoering.

In het kader van de Hervormingsagenda Rijksdienst heeft de rijksoverheid in 2013 gekeken naar de mogelijkheid om bestaande maatregelen te intensiveren en daarmee extra besparingen te realiseren. De inschatting is dat het totaal van maatregelen kan leiden tot een aanvullende besparing van € 53-104 miljoen. Het gaat daarbij met name om:

- Een combinatie van maatregelen op het gebied van Personeel en Organisatie, waaronder het eigenrisicodragerschap Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA) en de aansluiting van meer diensten op tweedelijnsdienstverlening;
- Een combinatie van maatregelen op ICT-gebied, waaronder versnelde aansluiting van bestaande deelnemers op de gerealiseerde datacenters en uitbreiding naar andere, nog niet deelnemende organisaties;
- Een strakkere norm voor huisvesting: van 0,9 naar 0,7 werkplek per fte.

Nu de bedrijfsvoering steeds meer in rijksbrede Shared Service Organisaties wordt georganiseerd, kunnen de aansturing en de financiering hiervan aanzienlijk worden vereenvoudigd.

Het programma ‘herinrichting governance bedrijfsvoering Rijk’ heeft hiervoor in 2013 een eindbeeld uitgewerkt. Dit eindbeeld kent de volgende kenmerken:

- Een sterk vereenvoudigd besturingsmodel met minder intern overleg en minder deelnemers en gericht op harmonisatie en standaardisatie;
- De opdrachtverstrekking voor generieke dienstverlening aan een rijksbrede SSO vindt plaats door een centrale opdrachtgever namens alle departementen;
- Een stapsgewijze introductie van centrale bekostiging (minder interne facturen en verrekeningen) waarbij het budget voor generieke bedrijfsvoering is belegd bij de centrale opdrachtgever;
- De invoering van een kwaliteitssysteem met generieke en specifieke prestatie-indicatoren, benchmarks;
- Performance audits om de kwaliteit van de dienstverlening te volgen.

In 2016 moeten de aansturing en financiering van de rijksbrede bedrijfsvoering vereenvoudigd zijn. De eerste berekeningen laten zien dat dit vanaf 2018 kan leiden tot een jaarlijkse besparing van tenminste € 50 miljoen.

### 2.1.6 Overzicht besparingspotentieel Hervormingsagenda Rijksdienst

In onderstaande tabel is een samenvattend overzicht opgenomen met een indicatie van het besparingspotentieel van de aanvullende initiatieven die in het kader van de Hervormingsagenda Rijksdienst worden ontplooid. Het besparingspotentieel is indicatief en dient nog nader onderbouwd te worden, onder andere door middel van business cases.

Besparingspotentieel Hervormingsagenda Rijksdienst (x € 1 miljoen)	
Thema	Besparingspotentieel
Anders beleid voorbereiden:	
• Beleidskernen	
• Adviesstelsel	65
Betere uitvoering:	
• Efficiënter beheer, onderhoud en gebruik rijksvastgoed	
• Effectieve inzet basisregistraties	
• Digitaal Rijk <sup>4</sup>	22 + PM
Krachtiger toezicht <sup>5</sup>	0
Rijksbrede bedrijfsvoering	103-154
<b>Totaal</b>	<b>190-241 + PM</b>

<sup>4</sup> Voor Digitaal Rijk is afgerond € 22 miljoen opgenomen, daar de totale besparing van € 325 miljoen zich uitstrekt over 15 jaar.

<sup>5</sup> De maatregelen op het gebied van toezicht zijn gericht op slagvaardigheid en betere dienstverlening. De verwachte financiële baten zijn gering. Het besparingspotentieel is daarom op nul gesteld.

## 2.1.7 Monitoring van de invulling van departementale taakstellingen

### Context

De financiële taakstellingen van voorgaande kabinetten zijn eerder al financieel verwerkt en inhoudelijk ingevuld. Het huidige kabinet heeft de ministeries in het regeerakkoord een aanvullende financiële taakstelling op de apparaatbudgetten opgelegd vanaf 2016. Ieder ministerie is zelf verantwoordelijk voor de realisatie van de financiële taakstelling op de apparaatbudgetten en is vrij in de wijze waarop zij deze taakstelling invullen, zolang die binnen het apparaatbudget van het kerndepartement, agentschappen en/of Zelfstandige Bestuursorganen wordt gerealiseerd. Daarnaast is de motie-De Vries<sup>6</sup> van belang. Die vraagt om 'bij de invulling van de komende afslanking vanaf 2016 de coördinatie al op voorhand te nemen en aan de betreffende rijksdiensten de inspanningsverplichting mee te geven dat de provincies Friesland, Drenthe, Limburg en Zeeland bij deze nieuwe operatie per saldo niet meer dan gemiddeld werkgelegenheid mogen verliezen'.

Ministeries kunnen bij de invulling van de taakstelling gebruikmaken van de besparingen die met de projecten uit het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst en de Hervormingsagenda Rijksdienst worden bereikt. Binnen het kabinet is afgesproken om bij de Voorjaarsnota 2014 duidelijkheid te verkrijgen over de invulling van de taakstelling op de apparaatbudgetten.

### Spelregels voor schuiven van programmabudget naar apparaatbudget

Uitgangspunt is dat tenevenals op het apparaatbudget binnen het apparaatbudget moeten worden opgevangen. Het is ministeries in beginsel niet toegestaan om programmabudget in te zetten voor uitgaven aan het apparaat. Daarvan kan alleen onder strikte voorwaarden worden afgeweken. In 2013 is in de Rijksbegrotingsvoorschriften vastgelegd dat het voornemen om programmabudget in te zetten voor uitgaven aan het apparaat (incl. agentschappen) ter goedkeuring moet worden voorgelegd aan de minister voor Wonen en Rijksdienst.

### Voortgang en invulling van de taakstelling

In 2013 kwamen de apparaatuitgaven voor de rijksdienst uit op € 12,6 miljard. Ten opzichte van 2012, toen deze uitgaven € 12,4 miljard<sup>7</sup> bedroegen, is er sprake van een lichte stijging. Dat de voorziene daling zich niet voordoet, heeft als belangrijkste oorzaken:

- Het politieke besluit om extra middelen te reserveren voor de Belastingdienst voor ICT en fraudebestrijding (€ 194 miljoen). Deze middelen zijn grotendeels ingezet voor extra capaciteit voor toezicht en invordering, waarmee in 2013 circa € 250 miljoen aan extra ontvangsten is gerealiseerd.
- Frictiekosten bij de uitvoering van het Masterplan DJI (€ 195 miljoen). De uitvoering van het Masterplan DJI heeft tot gevolg dat een aanzienlijk aantal justitiële inrichtingen wordt gesloten.

<sup>6</sup> Kamerstukken II, 2012-2013, 31 490, nr. 126

<sup>7</sup> Dit cijfer wijkt af van de € 12,7 miljard in de Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk 2012, omdat ministeries m.i.v. 2013 geheel volgens Verantwoord Begroten werken.

Dit brengt frictiekosten ten aanzien van het vastgoed met zich mee. Deze kosten worden volledig gedragen door VenJ en op de begroting ingepast door middel van middelen uit verdere jaren.

- Eenmalige uitgaven die verband houden met de versnelde afstoting van het Anthonie van Leeuwenhoekterrein, waardoor versneld een lening moest worden afgelost (€ 106 miljoen). Over deze onderwerpen is de Kamer in de loop van 2013 geïnformeerd. Zonder deze posten zou de gewenste daling van de apparaatuitgaven zich wel hebben voorgedaan.

## 2.2 Verantwoordelijkheid voor groepen met zwakke positie arbeidsmarkt

### 2.2.1 Lage loonschalen

In 2013 zijn de eerste stappen gezet ter uitvoering van het beleid om voor medewerkers in de lage loonschalen voldoende baanzekerheid en gezonde arbeidsomstandigheden te realiseren. Hierbij is gezocht naar een afgewogen pakket aan maatregelen om invulling te geven aan het regeerakkoord waarin is opgenomen dat het Rijk het voorbeeld moet geven om meer medewerkers in lage loonschalen in eigen dienst te nemen.

In de Hervormingsagenda Rijksdienst is op hoofdlijnen aangegeven op welke wijze invulling wordt gegeven aan deze afspraken uit het regeerakkoord. Het Rijk wil niet alleen als grote werkgever, maar ook als grote opdrachtgever aandacht besteden aan deze specifieke groep medewerkers. Op 11 oktober 2013 is er een brief aan de Tweede Kamer gestuurd (Kamerstukken II, 2013-2014, 31 490 nr. 134), waarin de minister voor Wonen en Rijksdienst aangeeft welke voornemens hij heeft ten aanzien van de lage loonschalen.

### Schoonmaak

De rijksoverheid onderzoekt de mogelijkheid om schoonmaakwerkzaamheden in de toekomst in te besteden. Het gaat hierbij in totaal om circa 1860 fte. Overigens zullen lopende contracten met schoonmaakbedrijven worden gerespecteerd. Over het voorgenomen tijdpad, de business case en dergelijke wordt de Tweede Kamer in de eerste helft van 2014 geïnformeerd.

### Post- en koeriersdiensten

De Interdepartementale Post- en Koeriersdienst (IPKD) wordt voor alle rijksorganisaties de uitvoerder voor het bezorgen van reguliere pakketten, het verzorgen van koeriers- en transportdiensten en de bezorging van gerechtelijke brieven binnen Nederland. De formatie van de IPKD neemt hierdoor naar verwachting de komende jaren toe met circa 160 fte, waarvan 140 in de lage loonschalen.

### Beveiliging

Voor de Rijksbeveiligingsorganisatie (RBO) zijn er mogelijkheden om het aantal medewerkers in de lage loonschalen met circa 500 fte uit te breiden. De invulling hiervan zal worden gerealiseerd door de instroom van circa 500 bewakers, die door de reorganisatieplannen bij de Dienst Justitiële Inrichtingen hun functie kwijtraken.

### Kleinschalig

Ook op kleinschalig niveau kunnen door maatregelen op termijn enkele tientallen fte in lage loonschalen binnen het Rijk worden geplaatst door betere coördinatie en regie op scanstraten, cateringvoorziening in de kleinere panden en verbeterde serviceverlening in de grote vergadercentra.

### Sociaal opdrachtgeverschap

Het Rijk verbetert het sociaal opdrachtgeverschap: in uitbestede situaties verplicht het Rijk de opdrachtnemers om de in te zetten medewerkers zoveel mogelijk een vaste aanstelling te verstrekken. Hierdoor worden er mogelijkheden gezien om nog zo'n 850 fte een vaste functie in een lage loonschaal aan te bieden.

Het Rijk heeft reeds 4200 fte in lage loonschalen. Samen met de vermelde voornemens leidt dat tot een aantal van ongeveer 7500 fte in lage loonschalen dat voor of binnen het Rijk aan het werk zal gaan of blijven.

Deze voorstellen zijn in een Algemeen Overleg met de Tweede Kamer op 14 november 2013 besproken. Samen met enkele opmerkingen, die bij de begrotingsbehandeling Wonen en Rijksdienst aan de orde zijn gekomen, is afgesproken dat de minister nog een brief stuurt naar de Tweede Kamer, inclusief business cases. Het uitvoeren van dit beleid heeft gevolgen voor de omvang van de rijksoverheid. Binnen het Rijk worden namelijk in enkele domeinen gericht nieuwe functies voor lage loonschalen gecreëerd.

Het Rijk besteedt niet alleen in, maar besteedt in voorkomende gevallen ook uit. Zo blijkt een eigen organisatie voor grafische diensten niet meer doelmatig en doeltreffend. Besloten is deze dienstverlening en bijbehorende taken naar de markt over te hevelen. In 2014 wordt daarvoor een aanbesteding uitgeschreven.

### 2.2.2 Instroom (en behoud) van arbeidsbeperkten

Het Rijk als werkgever maakt al sinds langere tijd werk van zijn verantwoordelijkheid voor de instroom van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Deze doelstelling is gebaseerd op inclusief personeelsbeleid bij het Rijk: een werkklimaat waarin iedereen meetelt en een bijdrage levert. Het huidige regeerakkoord spreekt over de ambitie om iedereen in staat te stellen als volwaardig burger mee te doen en bij te dragen aan de samenleving. Er wordt uitgegaan van de eigen kracht van mensen en iedereen doet mee en werkt naar vermogen. De komende jaren zal het Rijk als werkgever investeren in een duurzaam arbeidsperspectief voor mensen met een arbeidsbeperking.

Aangezien de afspraken in het Sociaal Akkoord in 2014 ingaan, gold in 2013 formeel nog het 1% quotum dat eerder met de Tweede Kamer is afgesproken. De doelgroep van dit 1% quotum betreft WIA, WSW en Wajong. In 2013 is een mooi resultaat behaald van 1842 personen. Vanaf 2014 gelden de baangarantieafspraken uit het Sociaal Akkoord, waarbij het quotum voor het Rijk als volgt is verdeeld: eind 2015 tot en met eind 2017 moet het Rijk in totaal 1336 extra banen hebben gerealiseerd. Respectievelijk is dit over de jaren als volgt verdeeld: 401, 467 en 468. Vanaf 2018 loopt dit jaarlijks op met 334 extra banen totdat eind 2023 het aantal van 3340 is bereikt.

## Inhoudsopgave

<b>3</b>	<b>Rijk als werkgever</b>	<b>21</b>
3.1	Salarisbetalingen	21
3.2	Externe inhuur	22
3.3	Personele bezetting Rijk (overige sectoren in bijlage)	22
3.4	Vacatures	23
3.5	Uitstroom naar leeftijd	23
3.6	Gebruik PAS-regeling	23
3.7	Arbeidsvoorwaarden en rechtspositie	23
3.8	Begeleiden Van Werk Naar Werk (VWNW)	23
3.9	Topformatie	24
3.10	Algemene Bestuursdienst	24
3.11	Rijkstraineeprogramma (RTP) en specialistische programma's	24
3.12	Professionalisering en opleiden	25
3.13	Integriteit	26

# Rijk als werkgever

Naast alle organisatie veranderingen om dienstverlenend, slagvaardig en kostenbewust te blijven, heeft het Rijk ook een rol als werkgever te vervullen. Het Rijk wil zich profileren als één werkgever. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de belangrijkste ontwikkelingen binnen het rijksbrede personeelsbeleid. In **>>bijlage 1** vindt u diverse kengetallen, zoals de personeelsopbouw, beloningen en ABD-gegevens. In **>>bijlage 2** is een overzicht opgenomen van de externe inhuur binnen het Rijk.

## 3.1 Salarisbetalingen

De salarisbetalingen aan het rijkspersoneel in dienst van de tien ministeries (uitgezonderd het ministerie van Defensie) bedroegen in 2013 circa € 7,5 miljard. Aan salaris (de grootste component), vakantie-uitkering, eindejaarsuitkering en toeslagen werd hetzelfde bedrag uitgegeven als in 2012. Door stijgende premiepercentages (bij Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP) en op grond van de Zorgverzekeringswet (Zvw)) namen de pensioenlasten toe met 7% en de werkgeverslast ZVW met 9%. De overige sociale verzekeringen daalden met 4%. Per saldo nam de werkgeverslast voor het Rijk toe met 5% tot € 1.540 miljoen.

De salarisbetalingen vormen een belangrijk deel van de totale apparaatsuitgaven die staan in het **>>dashboard**.

Salarisbetalingen (in miljoen €)			
	2011	2012	2013
Salaris	4.881	4.857	4.854
Vakantie-uitkering	397	393	390
Eindejaarsuitkering	397	394	393
Toe(s)lagen	61	60	52
Kortingen	-73	-74	-76
Inconveniënten	107	106	109
Overwerk	14	14	13
Jubilea	20	18	17
Reiskosten	112	119	118
Vergoedingen-Schadeloosstellingen	25	36	38
Overig	97	99	91
WG-last pensioen	768	833	893
WG-last Sociale Verzekeringen	284	295	283
WG-last Zvw	288	334	364
<b>Totaal</b>	<b>7.380</b>	<b>7.486</b>	<b>7.539</b>

Bron: P-Direkt

### 3.2 Externe inhuur

Het Rijk heeft met de Tweede Kamer afspraken gemaakt over de inhuur van extern personeel. Die afspraken gaan over:

1. De totale uitgaven van externe inhuur. Er geldt een uitgavennorm voor externe inhuur van maximaal 10% van de totale personele uitgaven (ambtelijk personeel + externe inhuur). De norm heeft het karakter van 'pas toe of leg uit'. Bij overschrijding van de norm dienen de ministers dit in het jaarverslag toe te lichten;
2. Een maximumuurtarief voor de inhuur van externen. Sinds 1 januari 2011 geldt voor de inhuur van extern personeel buiten de zogeheten mantelcontracten een maximumuurtarief van € 225 per uur (excl. BTW). Als meer wordt betaald, moeten de desbetreffende ministeries dit toelichten in hun jaarverslagen.

In de volgende tabel staan de uitgaven voor externe inhuur 2013 in vier categorieën onderverdeeld. Ter vergelijking zijn ook de jaren 2009 tot en met 2012 hierin opgenomen.

	2009		2010		2011		2012*		2013	
	x €1000	%	x €1000	%	x €1000	%	x €1000	%	x €1000	%
Beleids-gevoelig	179.025	14	115.742	11	71.263	8,1	59.505	6	49.744	5
Beleids-ondersteuning	268.773	21	220.629	22	218.810	25	234.250	25	302.519	30
Uitvoering	815.412	63	668.047	65	579.471	66	619.528	69	661.589	65
Vernieuwing Rijksdienst	20.678	2	22.760	2,2	6.204	0,7	-	-	-	-
<b>Totale uitgaven</b>	<b>1.283.888</b>	<b>100</b>	<b>1.027.205</b>	<b>100</b>	<b>875.748</b>	<b>100</b>	<b>913.283</b>	<b>100</b>	<b>1.013.852</b>	<b>100</b>

\*Bedragen in de kolom 2012 wijken af van de in de Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk 2012 genoemde bedragen vanwege een nagekomen correctie in de opgave van het ministerie van Veiligheid en Justitie van in totaal € 47,426 miljoen.

De totale uitgaven voor externe inhuur over het jaar 2013 bedroegen € 1.013,852 miljoen. Dat is ten opzichte van 2012 een stijging van € 100,569 miljoen. In de departementale jaarverslagen over 2013 wordt gerapporteerd over de uitgaven voor externe inhuur. Een totaaloverzicht per departement is opgenomen in >>bijlage 2. Uit deze bijlage blijkt tevens dat het aantal overschrijdingen van het maximumuurtarief van € 225 excl. BTW per uur in 2013 zeer beperkt is.

### 3.3 Personele bezetting sector Rijk (overige sectoren in >> bijlage 1)

Door het project Vernieuwing Rijksdienst, afgerond in 2011, daalde de personeelsomvang. In 2012 waren de effecten van dit project en van verdere efficiencymaatregelen nog merkbaar en nam de personele bezetting verder af.

In 2013 was er ten opzichte van de stand ultimo 2012 een lichte krimp van de personeelssterkte sector Rijk. De tabel maakt de ontwikkeling zichtbaar van de personeelsomvang (in fte) van de afgelopen jaren.

Personele bezetting in fte				
Sector Rijk	2010	2011	2012	2013
AZ	397	380	351	358
BZ <sup>1)</sup>	2.838	2.714	2.619	2.666
BZK	4.418	9.128	9.577	6.222
EZ <sup>2)</sup>		9.695	9.186	8.803
EZ	3.705			
Financiën	31.634	30.531	29.857	30.358
IenM		13.112	12.386	12.172
LNV	6.569			
OCW	4.014	3.869	3.758	3.838
SZW	2.397	2.259	2.156	2.186
VenJ	29.695	26.255	26.433	29.348
VenW	12.203			
VROM	3.253			
VWS	4.211	4.189	4.020	4.056
Hoge Colleges van Staat	1.616	1.630	1.627	1.635
Rechtspraak	7.471	7.232	7.128	7.192
<b>Totaal (in fte)</b>	<b>114.421</b>	<b>110.994</b>	<b>109.098</b>	<b>108.834</b>

Bron: P-Direkt

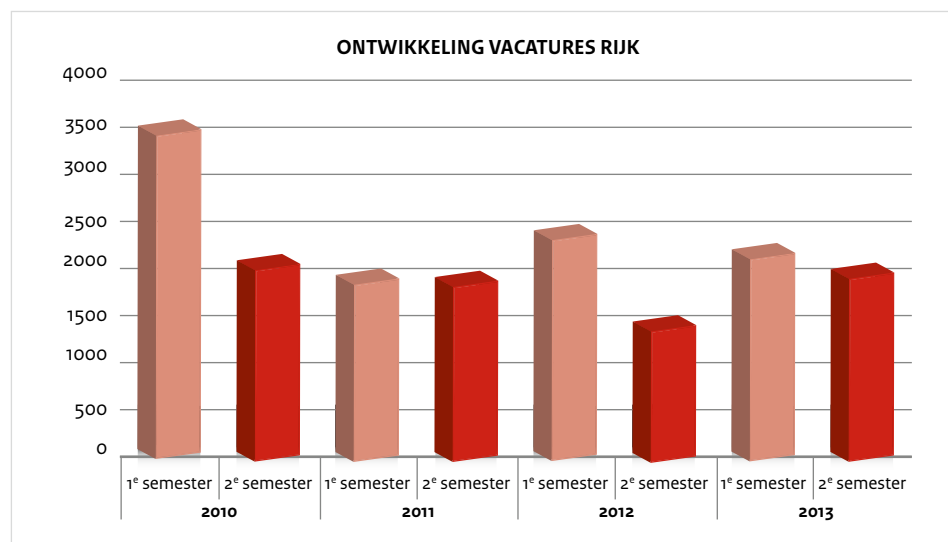
<sup>1)</sup> De oplopende bezetting van BZ in 2013 is het gevolg van de overgang van DGBEB (EZ) naar BZ - per saldo nam de bezetting van BZ ook in 2013 verder af.

<sup>2)</sup> Sinds 2011 als EL&I samen met LNV, eind 2012 wijzigt naam in EZ.

De daling bij BZK en de groei bij VenJ worden veroorzaakt door de overplaatsing van de Immigratie- en Naturalisatiedienst. Verder zorgt de concentratie van de bedrijfsvoering van de rijksoverheid nog steeds voor verschuivingen. De verwachting is dat ook de komende jaren krimp en groei in de cijfers zichtbaar zullen zijn. Krimp is vooral het gevolg van de taakstellingen op apparaatskosten, die voortkomen uit de regeerakkoorden Rutte I en II en van enkele specifieke akkoorden. Groei komt eveneens hoofdzakelijk door politieke keuzes, bijvoorbeeld voor extra fraudebestrijding.

### 3.4 Vacatures

In 2013 heeft het Rijk (in- en/of extern) 4.231 vacatures opengesteld. Dat is 9% meer dan in 2012. Veel van de opengestelde vacatures waren te vinden bij de Belastingdienst. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de ontwikkeling van de vacatures bij het Rijk tussen 2009 en 2013.



Bron: EC O&P

### 3.5 Uitstroom naar leeftijd

In 2013 verlieten 4.696 rijksambtenaren het Rijk. Hiervan was 26% jonger dan 35 jaar, 29% tussen de 35 en 55 jaar oud en 45% 55 jaar en ouder.

### 3.6 Gebruik PAS-regeling

In 2013 maakten 10.363 ambtenaren van 57 jaar en ouder gebruik van de PAS-regeling. Hiermee kunnen rijksambtenaren hun werktijd met 15,8% terugbrengen door een deel van hun loon in te leveren. In 2010 maakte 44% van de regeling gebruik, in 2011 en 2012 46% en in 2013 45%.

### 3.7 Arbeidsvoorwaarden en rechtspositie

De rijksoverheid wil als werkgever de arbeidsvoorwaarden in gelijke gevallen op gelijke wijze toepassen. In 2013 is er met de vakbonden overeenstemming bereikt over een eenduidige toepassing van diverse regelingen, zoals de representatiekostenvergoeding, studiefaciliteiten en bedrijfshulpverlening en enkele uitvoeringsregelingen die de uitvoeringspraktijk eenvoudiger maken. Het stopzetten van de opbouw van compensatieverlof bij ziekte en de manier waarop men ambtsjubilea berekent, zijn daar voorbeelden van.

### 3.8 Begeleiden Van Werk Naar Werk (VWNW)

Vanaf 15 april 2013 tot 1 januari 2016 geldt het VWNW-beleid dat is overeengekomen met de vakbonden. Het VWNW-beleid is opgenomen in de rechtspositieregels voor rijksambtenaren. Voor VWNW-kandidaten die dit voor 1 januari 2016 zijn geworden, blijft het VWNW-beleid ook na deze datum gelden. Het VWNW-beleid bestaat uit maatwerk. Naast specifieke voorzieningen is het mogelijk gebruik te maken van verschillende algemene voorzieningen uit het VWNW-beleid. Het uitgangspunt van het VWNW-beleid is een sluitende aanpak. De werkgever is verplicht om de kandidaat, als deze actief meewerkt aan het begeleidingstraject, daadwerkelijk te begeleiden naar ander werk.

Zorgen voor een goede in-, door- en uitstroom van rijksambtenaren is een belangrijke opgave voor het Rijk. Net als in vorige jaren is op rijksniveau en binnen de ministeries hard gewerkt aan mobiliteitsbevordering. Het overlegplatform en de samenwerking van de vier interne mobiliteitsorganisaties is succesvol. Er zijn zeven regionale netwerken gevormd waarin de plaatselijke onderdelen van het Rijk deelnemen. Zij werken samen in het begeleiden van VWNW-kandidaten en delen hun kennis over kansrijke plaatsingen van deze kandidaten. Ook het Uitvoeringinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) neemt deel aan deze regionale netwerken. De minister van BZK sloot in 2011 een samenwerkingsconvenant met het UWV. Deze samenwerking met het UWV ondersteunt de door- en uitstroom van medewerkers. De partijen hebben het convenant met ingang van 2013 wederom verlengd en op basis van de goede ervaringen vernieuwd.

### 3.9 Topformatie

In september 2013 stelde de ministerraad de topformatie vast van de ministeries per 31 december 2012. De topformatie bestaat uit de functies in de schalen 16 en hoger bij alle ministeries. In totaal waren dat 792 topfuncties, tien meer dan op peildatum 31 december 2011. De stijging is het gevolg van de formalisering van een aantal PM-posten. Ruim de helft van de functies is gewaardeerd op het niveau van schaal 16, een derde betrof schaal 17. De minister van Wonen en Rijksdienst houdt toezicht op de topstructuur en topfuncties. De ministeries kunnen deze wijzigen binnen de grenzen van het Kader Topstructuur en Topfuncties Rijk 2007.

### 3.10 Algemene Bestuursdienst

De Algemene Bestuursdienst (ABD) bestaat uit de hoogste ambtenaren binnen de rijksoverheid: managers in schalen 17 en hoger en directeurs in schaal 15 en 16 met integrale eindverantwoordelijkheid voor mensen en middelen. Op 31 december 2013 bestond de ABD uit 541 personen. Dat zijn alle ambtenaren met een eindverantwoordelijke functie binnen de rijksdienst, inclusief de functionarissen die op grond van het Algemeen Rijksambtenarenreglement (ARAR) tot de Algemene Bestuursdienst horen.

Het Rijk streeft naar meer vrouwen in de top. In het regeerakkoord is dit vertaald in de afspraak dat de ABD in 2017 voor ten minste 30% uit vrouwen bestaat. In 2013 heeft de ministerraad ingestemd met het plan van aanpak, waarin staat dat de ABD, samen met de departementen, werkt aan het vergroten van de instroom van vrouwen in de ABD. Inzet is om in de subtop te beschikken over voldoende vrouwelijk potentieel, dat kan doorstromen naar de top. Het aandeel vrouwen binnen de Topmanagementgroep/ABD (541 mensen) steeg in 2013 met 1,8% naar 27,5%.

#### Aandeel vrouwen binnen Topmanagementgroep/ABD

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
18,2%	20,2%	24,9%	25,9%	25,7%	25,7%	27,5%

De ABD ondersteunt met ingang van 1 januari 2014 ook de topfunctionarissen van 35 publiekrechtelijke Zelfstandige Bestuursorganen (ZBO's). De ministerraad gaf daarvoor in 2013 haar instemming. Deze dienstverlening geldt voor 78 functies binnen de aangewezen ZBO's.

Meer informatie over de ABD is te vinden in [>>bijlage 1](#).

### 3.11 Rijkstraineeprogramma (RTP) en specialistische programma's

#### Rijkstraineeprogramma

Met het Rijkstraineeprogramma werft de rijksoverheid jonge, getalenteerde academici. In 2013 meldden zich 3.450 gegadigden voor de zestiende lichting van het programma. 128 van hen begonnen in september 2013 als rijkstrainees. Dit zijn er 13 meer dan in 2012 (115 rijkstrainees). Rijkstrainees krijgen bij bewezen geschiktheid en goed functioneren een vaste aanstelling. Van de trainees die in 2011 startten (veertiende lichting) is in 2013 85% doorgestroomd binnen het Rijk en 1% naar andere overheden. Dit is hoger dan de doorstroming binnen het Rijk in 2012 (69%). Het besluit over de vaste aanstelling is daarvan de belangrijkste reden.

#### Specialistische programma's

Naast het Rijkstraineeprogramma kent het Rijk nog een aantal, meer specialistische trainee-programma's. Het aantal trainees in specialistische programma's is vrijwel gelijk gebleven. In [>>bijlage 1](#) staat een overzicht van de traineeprogramma's en instroom van trainees in 2012 en 2013.



### 3.12 Professionalisering en opleiden

Via scholing en opleiding investeren de ministeries in het personeel. Gemiddeld werd in 2013 per werknemer € 1.512 aan scholing en opleiding uitgegeven.

Bedrag aan scholing en opleiding per arbeidsjaar				
Ministerie	gemiddeld bedrag per arbeidsjaar			
	2010	2011	2012	2013
AZ	1.018	1.565	1.395	1.651
BZ	1.805	1.706	1.440	1.727
BZK	1.263	1.362	1.199	1.285
EZ <sup>1</sup>		1.548	1.331	1.549
EZ	2.150			
Financiën <sup>2</sup>	593	1.794	1.841	1.853
IenM		1.313	1.454	1.209
LNV	2.120			
OCW	2.634	1.786	1.822	1.597
SZW	2.698	2.203	2.236 <sup>3</sup>	1.943
VenJ	1.670	1.441	1.668	1.276
VenW	1.464			
VROM	1.514			
VWS	1.328	1.202	1.606	1.463
Rechtspraak	1.277	946	<sup>4</sup>	<sup>4</sup>
<b>Totaal</b>	<b>1.369</b>	<b>1.521</b>	<b>1.582 <sup>3</sup></b>	<b>1.512</b>

Bron: Enquête

<sup>1</sup> Sinds 2011 als EL&I samen met LNV, eind 2012 wijzigt naam in EZ.

<sup>2</sup> De cijfers van de Belastingdienst betreffen tot 2011 de uitgaven aan externe partijen en niet de kosten van het eigen opleidingsinstituut. De Belastingdienst heeft de administratie zo ingericht, dat vanaf het jaarverslag over 2011 de integrale kosten van de opleidingen worden weergegeven, conform de definitie die voor de hele rijksoverheid wordt gehanteerd.

<sup>3</sup> Cijfers SZW 2012 zijn in 2013 alsnog bijgesteld en zorgen voor een aangepast cijfer SZW en totaal.

<sup>4</sup> De cijfers sinds 2012 zijn onvoldoende betrouwbaar en komen ook niet in jaarverslag rechterlijke macht.

De ministeries investeren met scholing en opleiding in behoud en ontwikkeling van de kennis en vaardigheden van het personeel. Dat is nodig om een kwalitatief hoogwaardige rijksdienst te zijn en te blijven.

Naast de opleidings- en professionaliseringsfaciliteiten die de ministeries zelf aanbieden, zijn er verschillende rijksbrede initiatieven voor het professionaliseren van diverse functies. Zo is er het ABD Kandidatenprogramma: een meerjarig ontwikkelingsprogramma voor talenten binnen de rijksdienst. In januari 2013 is weer een groep van twintig medewerkers gestart met dit programma. In de periode van 2002 – 2013 namen in totaal 279 mensen deel aan het Kandidatenprogramma. Van deze groep stroomden 99 mensen door naar een ABD-functie. Daarnaast heeft het Rijk geïnvesteerd in professionalisering van de rijksinkoopfunctie. Zo hanteren alle rijksinkooppunten voortaan dezelfde methodiek (het MSU+ model) om periodiek het volwassenheidsniveau van hun organisaties vast te stellen. Het rijksbreed toepassen van deze methodiek bevordert het benchmarken en zorgt dat rijksinkooppunten van elkaar kunnen leren. Tevens zijn in samenwerking met de Rijksacademie voor Financiën, Economie en Bedrijfsvoering, diverse bijeenkomsten georganiseerd over de Aanbestedingswet, de inkoopbeleidsdoelen en inkoopinstrumenten als functioneel aanbesteden en Best Value Procurement.

Op het gebied van informatievoorziening is eveneens geïnvesteerd in professionalisering. In 2013 lag de focus op de specialistische kennis die nodig is om complexe aanbestedingstrajecten tot een goed einde te brengen. Andere kernpunten waren opleidingen voor bestuurders, opdrachtgevers en rijksmedewerkers die het informatiebewustzijn en zogenoemde 'digivaardigheden' versterken. In 2013 zijn 25 adviseurs van Chief Information Officers (CIO's) opgeleid in het curriculum. In totaal zijn nu 150 CIO-adviseurs opgeleid. Met een ICT-module in het ABD-Ambtelijk Professionaliserings Programma zijn in totaal 80 directeuren in-company opgeleid tot opdrachtgever.

Privé en werk lopen steeds meer door elkaar heen en het personeel werkt zowel thuis als op het werk met mobiele toestellen. Daarom hebben medewerkers een grotere digivaardigheid nodig en een evenredig gevoel voor informatiebeveiliging. In 2013 is daarom in aanvulling op de basisvereisten een opleidingsaanbod ontwikkeld. Hierin komen de benodigde kennis en digivaardigheden aan de orde en wordt met name het bewustzijn van de eigen verantwoordelijkheid vergroot. 300 medewerkers van vier departementen kregen in 2013 een pilot van deze opleiding aangeboden.

In 2013 vond de evaluatie plaats van het in 2011 vastgestelde Kwaliteitsraamwerk Informatievoorziening (IV). Dit raamwerk is een normatief kader voor kennis en competenties in ICT en informatievoorziening en sluit aan op het Functiegebouw Rijk en op het eCompetenceframework EU (eCF). Deze evaluatie gaf aanleiding tot bijstellingen en borging tussen beleidskader en praktijk. Daarnaast is in 2013 een start gemaakt met het ontwikkelen van maatregelen die, ook op termijn, de toekomstbestendigheid van de IV-capaciteit en -kwaliteit moeten waarborgen.

### 3.13 Integriteit

Integriteit hoort een basiscompetentie te zijn van elke ambtenaar. In het Algemeen Rijksambtenarenreglement (ARAR) staat dat de ambtenaar de plichten uit zijn functie nauwgezet en ijverig moet vervullen, 'zoals een goed ambtenaar betaamt'. Integriteit staat voor een juiste mentaliteit. Vanaf 2010 worden meldingen van vermoedens van integriteitschendingen en geconstateerde schendingen geregistreerd. Daarbij geldt een onderverdeling in tien typen.

Type schending	aantal vermoedelijke				aantal geconstateerde			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Financiële schendingen	138	60	112	165	118	48	78	97
Misbruik positie en belangenverstrengeling	59	61	78	71	27	33	31	24
Lekken en misbruik van informatie	71	47	79	60	44	33	49	22
Misbruik van bevoegdheden	27	40	44	25	22	18	21	11
Misbruik van geweldsbevoegdheid	7	6	4	10	4	2	1	3
Ongewenste omgangsvormen	188	195	182	124	54	55	93	49
Misdragingen in de privésfeer	55	205	176	108	39	141	143	71
Oneigenlijk gebruik van dienstmiddelen / overschrijding interne regels	408	311	317	371	257	206	228	287
Misstand volgens de klokkenluidersregeling	6	2	5	4	1	1	3	2
<b>Totaal</b>	<b>959</b>	<b>927</b>	<b>997</b>	<b>939</b>	<b>566</b>	<b>537</b>	<b>647</b>	<b>566</b>

Van de 939 vermoedelijke schendingen van integriteit in 2013 zijn er 566 vastgesteld. Ten opzichte van 2012 is sprake van een afname.

### Disciplinaire sancties

In 2013 bedroeg het totaal aantal opgelegde disciplinaire sancties 276; het aantal is afgenomen ten opzichte van eerdere jaren. De meeste disciplinaire sancties zijn onvoorwaardelijk opgelegd (236). Het aantal strafontslagen is gestegen van 111 in 2012 naar 132 in 2013. Van de 132 strafontslagen is in 31 gevallen voorwaardelijk strafontslag aangezegd.

Type sanctie	aantal 2010	aantal 2011	aantal 2012	aantal 2013
Schriftelijke berisping	132	90	98	73
Strafontslag	97	128	111	132
Vermindering vakantie	40	17	31	16
Financiële afdoening	48	35	34	39
Verplaatsing	14	11	25	14
Overig	15	8	9	2
<b>Totaal</b>	<b>346</b>	<b>289</b>	<b>308</b>	<b>276</b>

## Inhoudsopgave

4	Rijk en markt	27
4.1	Maatschappelijk verantwoord inkopen	27
4.1.1	Toepassen milieucriteria	27
4.1.2	Sociale voorwaarden	28
4.1.3	Social return	28
4.2	Innovatiegericht inkopen	28
4.3	Inkoop Rijk	28
4.4	Inkoop Rijk bij Midden- en Kleinbedrijf (MKB)	29
4.5	Betaalgedrag	30
4.6	Aanbestedingen	30
4.7	Ondersteunende systemen	31
4.8	Onderzoeksagenda i-Rijk	31
4.9	ICT samenwerking met de markt	31
4.10	ICT categoriemanagement en strategisch leveranciersmanagement	31
4.11	Duurzame faciliteiten	31
4.12	Energieverbruik	32
4.13	Reductie CO <sub>2</sub> -uitstoot	32
4.14	Grondstoffenmanagement	33

# Rijk en markt

Overheidsinkoop heeft maatschappelijke effecten. Deze maatschappelijke effecten hebben te maken met goed opdrachtgeverschap aan de ene kant en met het stimuleren van de economie aan de andere kant. In dit hoofdstuk wordt onder andere ingegaan op de inkoop van het Rijk, social return en betaalgedrag.

## 4.1 Maatschappelijk verantwoord inkopen

In 2013 heeft het Rijk de position paper 'Professioneel inkopen door het Rijk' opgesteld. Voor iedereen die te maken krijgt met het Rijk als inkoper maakt deze paper duidelijk hoe het Rijk met een compacte inkooporganisatie streeft naar professioneel en maatschappelijk verantwoord inkopen. De paper en een korte film hierover zijn te vinden op [>>rijksoverheid.nl](http://rijksoverheid.nl).

Een van de thema's waarvoor het Rijk bij aanbestedingen extra aandacht vraagt, is duurzaamheid. Het Rijk pleit ervoor dat in de dienstverlening zo min mogelijk milieuschade optreedt. Ook moeten producten en diensten die het Rijk inkoop, voldoen aan de internationale arbeidsnormen (zoals de normen over het terugdringen van kinderarbeid). Daarnaast wil het Rijk bij zijn inkopen de arbeidsmarktparticipatie en re-integratie van mensen met een grote(re) afstand tot de arbeidsmarkt stimuleren en via social return bijdragen aan de landelijke en lokale arbeidsmarktsituatie.

In 2011 is in goed overleg met alle betrokken partijen (opdrachtgevers, werkgevers, werknemers en intermediairs) de Code Verantwoordelijk Marktgedrag in de schoonmaak- en glazenwassersbranche uitgebracht. Met deze code zijn positieve ervaringen opgedaan. Daarom zocht het Rijk naar een verbreding van deze code voor meerdere branches en categorieën. Zo is eind 2013 een conceptversie ontstaan, waarbij branches zoals

catering, beveiliging en uitzendwezen zijn betrokken. Zowel in het regeerakkoord als in het Sociaal Akkoord is melding gemaakt om de ontwikkeling van deze verbrede code te ondersteunen.

### 4.1.1 Toepassen milieucriteria

Doelstelling van het Rijk is om bij 100% van de rijksaankopen en investeringen duurzaamheid als criterium mee te nemen. Met een steekproef werd in 2012 en 2013 getoetst of de milieucriteria zijn toegepast bij aanbestedingen via categoriemanagement. Het resultaat van deze steekproef bevestigt het beeld: het toepassen van de milieucriteria is een standaard onderdeel van het inkopen door het Rijk. Extern onderzoek uit 2013 bevestigt dat het Rijk de milieucriteria breed toepast.<sup>8</sup>

Het Rijk heeft in 2013 verschillende activiteiten ondernomen om invulling te geven aan professioneel duurzaam inkopen. Bijvoorbeeld:

- Green Deals zijn gesloten; o.a. de Green Deal Duurzame Grond, Weg- en Waterbouw (GWW), de Green Deal Bevorderen Duurzaam Bosbeheer en de Green Deal Circulair Inkopen;
- Tools voor inkopers voor het functioneel specificeren en het toepassen van de Total cost of ownership benadering. Deze tools nemen ook de kosten in de exploitatiefase mee in de gunningsafweging;
- Acties om professioneel duurzaam inkopen breder bekend te maken, zoals de roadshow duurzaam inkopen en de checklist professioneel duurzaam inkopen;
- Onderzoek naar een wijziging van het criteriastelsel. Hierin moet een ambitieuzere aanpak via professioneel duurzaam inkopen prioriteit krijgen.

<sup>8</sup> Ex post beleidsevaluatie duurzaam Inkopen, Ecorys, november 2013

#### 4.1.2 Sociale voorwaarden

Het Rijk heeft erop ingezet dat bij grote opdrachten voor leveringen, diensten en werken boven de Europese aanbestedingsdrempel bij nieuwe daarvoor in aanmerking komende aanbestedingen, de sociale voorwaarden worden toegepast. Het jaar 2013 is hierbij als proefjaar beschouwd. Sociale voorwaarden zijn eisen aan werkomstandigheden in de internationale keten, zoals het verbod op kinderarbeid of discriminatie. Zowel het Rijk als de markt hebben geïnvesteerd in het ontwikkelen van kennis, draagvlak en instrumenten. De in 2013 opgedane ervaringen met het toepassen van de sociale voorwaarden worden meegenomen in de rond de zomer 2014 uit te voeren beleidsevaluatie.

#### 4.1.3 Social return

In 2013 is social return in aanbestedingen van het Rijk verder geïmplementeerd. Met de uitvraag aan leveranciers om bij de uitvoering van de opdracht ook werk(ervarings)plekken te creëren, bevordert het Rijk de re-integratie van mensen met een grote(re) afstand tot de arbeidsmarkt. Het Rijk vraagt om social return bij aanbestedingen voor passende werken en diensten. Dit op voorwaarde dat de opdrachtwaarde meer dan € 250.000 (minimale loonsom, excl. btw) bedraagt en de opdrachttermijn minstens zes maanden is. Daarnaast besteden Rijkswaterstaat en de Rijksgebouwendienst grote, complexe en meerjarige werken aan. In de categorie 'werken' doen beide diensten met twee pilots meer ervaring op met social return. Het Rijk streeft naar een percentage van 5% social return per aanbesteding.

In 2013 heeft het Rijk aanbestedingsdocumenten en standaard contractmanagementformulieren en Frequently Asked Questions over uitvoeringsvragen opgesteld en deze beschikbaar gesteld. In 2012 en 2013 zijn mede op basis van ervaringen, marktontmoetingen en gesprekken met partners ideeën ontwikkeld om social return verder te ontwikkelen. Deze punten zijn opgenomen in de evaluatie social return bij het Rijk die in 2013 van start ging en doorloopt in 2014. In 2013 is social return rijksbreed in 93 aanbestedingen passend bevonden en toegepast. Dit is ruim 40% van het totale aantal in aanmerking komende aanbestedingen voor social return. In de overige aanbestedingen is social return niet passend bevonden op basis van de specifieke aard van de opdracht of de specifieke marktsituatie.

### 4.2 Innovatiegericht inkopen

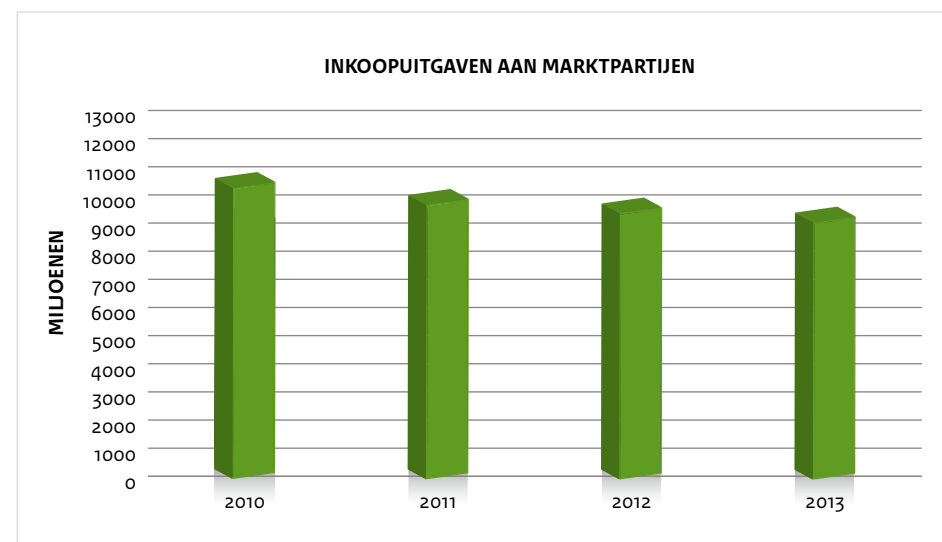
Binnen de rijksoverheid is een richtgetal afgesproken van 2,5% innovatiegericht inkopen bij aanbestedingen. Het ministerie van Economische Zaken laat onderzoek verrichten in hoeverre innovatiegericht inkopen leeft en toegepast wordt bij de rijksoverheid. Op dit moment kan nog niet goed worden aangegeven of deze 2,5% ook daadwerkelijk wordt behaald. Dit komt omdat bij de bedragen die zijn gemoeid bij de aanbesteding niet altijd bekend is welk percentage van het bedrag bij de aanbesteding nu daadwerkelijk innovatiegericht is. De monitoringsystematiek wordt verder ontwikkeld om hierin beter inzicht te krijgen. Daarentegen kan wel worden gerapporteerd dat van de 553 aanbestedingen in 2012 bij 4,5% van alle aanbestedingen van de

rijksoverheid sprake is geweest van het zoeken naar een innovatieve oplossing. Bij 3,6% van alle aanbestedingen zijn de aanbestedingen ook daadwerkelijk innovatiegericht en 2,7% van alle aanbestedingen heeft geleid tot een echte innovatieve oplossing. Het is waarschijnlijk dat het laatste percentage iets hoger gaat uitvallen, omdat sommige innovatiegerichte aanbestedingen/projecten nog niet zijn afgerond, waardoor men niet kan zeggen of het daadwerkelijk geleid heeft tot een innovatieve oplossing. Vastgesteld kan worden dat op rijksniveau de aanbestedende diensten zich steeds meer bewust zijn van de mogelijkheden die innovatiegericht inkopen biedt.

### 4.3 Inkoop Rijk

Het inkoopvolume van het Rijk wordt kleiner en het Rijk koopt steeds slimmer in. Eenmaal per jaar worden uit de crediteurenadministratie van alle ministeries de facturen verzameld en opgeslagen in de zogeheten inkoopuitgavendatabase. Deze gegevens vormen de basis om tot goede categorieplannen en inkoopstrategieën te komen.

Uit de op dit moment bekende gegevens over 2013 blijkt dat de inkoopuitgaven bij externe leveranciers in 2013 een omvang hebben van ongeveer € 9,5 miljard en daarmee met circa 3% zijn gedaald ten opzichte van 2012. De inkoopuitgaven zijn in de afgelopen vier jaar ieder jaar gedaald. Deze daling hangt samen met bezuinigingen op het rijksoverheidsapparaat, maar ook met het feit dat het Rijk in toenemende mate bewust meer aandacht aan inkopen heeft geschonken. Met de maatregelen die vanaf 2012 genomen zijn in het kader van het programma Compacte Rijksinkoop verwacht het Rijk de komende jaren nog een verdere daling van de inkoopuitgaven. De grafiek hieronder maakt de afname in de inkoopuitgaven over de afgelopen jaren zichtbaar.



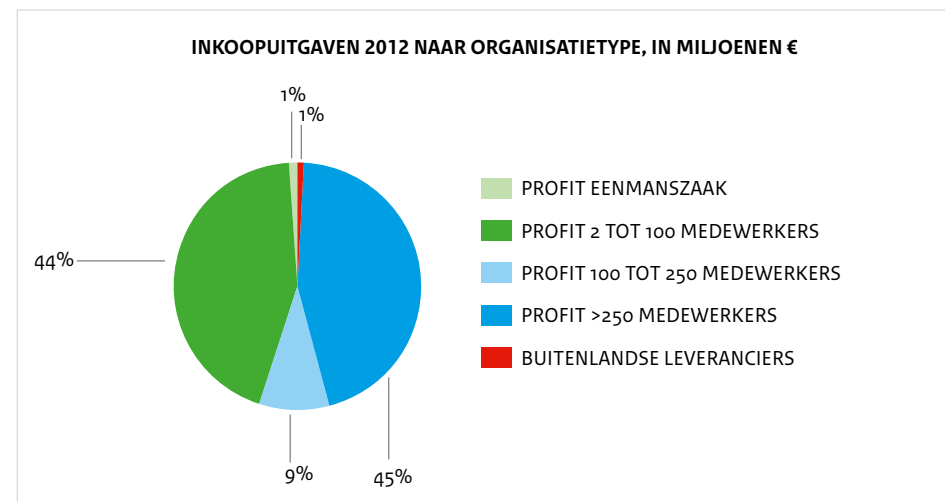
De inkoopuitgaven over de jaren 2010 tot en met 2012 in deze grafiek wijken iets af van de inkoopuitgaven die in de Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk 2012 zijn opgenomen. Dit komt omdat de inkoopuitgavendatabase steeds, ook met terugwerkende kracht, wordt geactualiseerd naar het laatste inzicht. Daardoor zijn alle cijfers in de grafiek actueel en onderling vergelijkbaar. In de grafiek worden de inkoopuitgaven aan marktpartijen weergegeven van alle ministeries en uitvoerende diensten. Voor het ministerie van Algemene Zaken zijn de inkoopuitgaven in 2012 als schatting van de inkoopuitgaven in 2013 opgenomen. Van het ministerie van Veiligheid en Justitie is een indicatie gegeven op basis van de tot nu toe beschikbare gegevens. De inkoopuitgaven aan het grootmaterieel van het ministerie van Defensie worden in deze cijfers niet meegenomen.

#### 4.4 Inkoop Rijk bij Midden- en Kleinbedrijf (MKB)

In de Jaarrapportage over 2012 is op basis van een steekproef uit de factuurgegevens over 2009 tot en met 2011 een beeld gegeven van het aandeel van de opdrachten bij leveranciers binnen het Midden- en Kleinbedrijf. Dit naar aanleiding van de toezegging van de minister van BZK bij de parlementaire behandeling van de brief 'Europees aanbesteden' van de Algemene Rekenkamer<sup>9</sup>. Ongeveer de helft van de inkoopuitgaven in de onderzochte periode wordt besteed bij het Midden- en Kleinbedrijf.

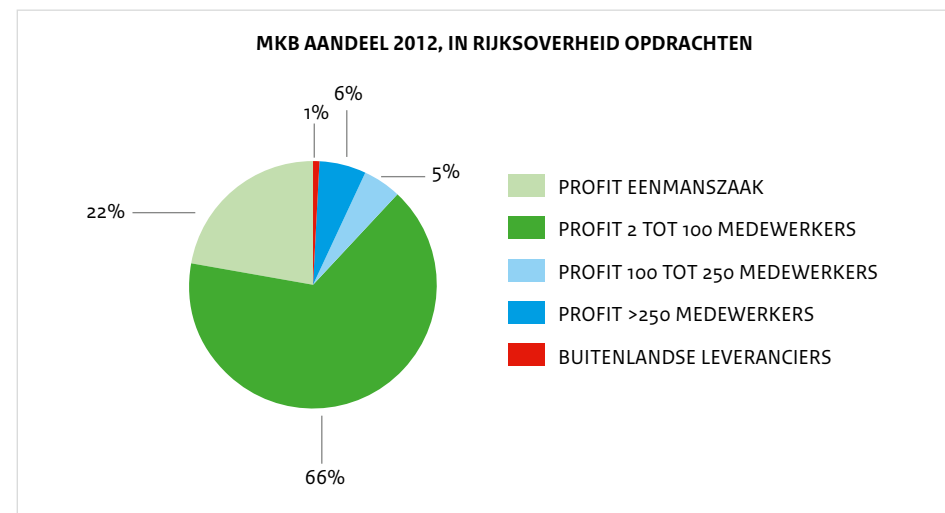
Over 2012 hebben de ministeries hun inkoopuitgaven aangeleverd met de naam van de leverancier en in veel gevallen ook met aanvullende gegevens. Indien de leveranciersnaam vergezeld gaat van voldoende aanvullende gegevens kan een nummer van de Kamer van Koophandel aan de leverancier worden toegekend. Dit heeft de Kamer van Koophandel op verzoek van het Rijk gedaan. Zo kon aan 70% van de leveranciers het Kamer van Koophandelnummer worden toegevoegd. Op dit bestand van leveranciers met een Kamer van Koophandelnummer heeft het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) een analyse kunnen uitvoeren naar het MKB-aandeel.

#### Inkoopuitgaven naar type leveranciers



Van de totale inkoopuitgaven van de rijksoverheid in 2012 is circa 54% besteed aan het MKB (profit eenmanszaken 1%, profit 2 tot 100 medewerkers 44% en profit 100 tot 250 medewerkers 9%). Het aandeel van het Grootbedrijf bedraagt 45%. Circa 1% van de inkoopuitgaven is besteed bij buitenlandse leveranciers.

#### Verdeling unieke leveranciers



<sup>9</sup> Kamerstukken II, 2012-2013, 33 479, nr. 1

De grafiek is gebaseerd op het aantal leveranciers dat in 2012 een overheidsopdracht heeft gekregen en waarvan de grootte bekend is. Van deze circa 24.000 leveranciers in de profitsector is het aandeel van het MKB 93% (profit eenmanszaken 22%, profit 2 tot 100 medewerkers 66% en profit 100 tot 250 medewerkers 5%). Het aandeel van het Grootbedrijf bedraagt 6% en het aandeel van buitenlandse leveranciers bedraagt 1%.

In de nieuwe Aanbestedingswet die in 2013 is ingevoerd, zijn criteria opgenomen die de kansen voor het MKB om mee te dingen vergroten en die het aandeel van door de rijksoverheid verstrekte opdrachten aan het MKB optimaliseren. De afgelopen jaren is het gedeelte van de inkoopuitgaven dat gespendeerd wordt bij het MKB ongeveer de helft van de totale inkoopuitgaven. De komende jaren zullen uitwijzen of met de nieuwe Aanbestedingswet dit MKB-aandeel gaat stijgen. De gegevens over 2013 worden vermeld in de Jaarrapportage 2014.

## 4.5 Betaalgedrag

Het is voor ondernemers van groot belang dat ze op tijd worden betaald voor de geleverde goederen en diensten. Als dit niet gebeurt, is dat nadelig voor de financiering van de onderneming. Om ondernemers op dit punt tegemoet te komen heeft de rijksoverheid al sinds 2010 in de rijksinkoopvoorwaarden een maximale betaaltermijn van 30 dagen opgenomen. Sinds 16 maart 2013 geldt deze termijn bij wet voor alle overheden. Voor de rijksoverheid wordt per departement gemonitord in hoeverre dit in de praktijk lukt.

	2011	2012	2013
AZ	93,5%	90,0%	92,4%
BZK	91,0%	91,0%	91,0%
BZ	93,4%	92,6%	92,6%
Def	90,2%	92,2%	85,9%
EZ	83,3%	93,4%	92,4%
Financiën	95,4%	95,7%	97,1%
IenM	95,4%	96,0%	96,0%
OCW	88,8%	93,9%	96,8%
SZW	91,1%	97,4%	97,4%
VenJ	83,6%	84,0%	82,0%
VWS	95,2%	90,1%	92,3%

## Toelichting

- **Defensie:** na de oprichting van het betaalkantoor is het percentage tijdige betalingen initieel gedaald naar 76% in juli 2013. Deze dip was voorzien en aangekondigd, sinds juli is een gestaag opwaartse trend zichtbaar. In december 2013 kwam het gemiddelde uit op 89% en in de laatste week was dit gestegen tot 89,8%. De belangrijkste oorzaken waren het grote aantal vacatures bij het betaalkantoor Defensie en de vele systeemstoringen. Verder moesten er in verband met de vele reorganisaties binnen Defensie ook processen opnieuw worden ingeregeld. Defensie heeft een aantal maatregelen genomen om het financieel beheer 'in control' te houden.
- **Economische Zaken:** in 2013 is gemiddeld 92% tijdig betaald, waarbij wordt aangetekend dat niet bekend is of de Autoriteit Consument en Markt (ACM) over april tot en met december 2013 facturen tijdig betaald heeft, vanwege implementatieproblemen met EBS. Bij DICTU is over 2013 slechts 63% tijdig betaald vanwege de invoering van een nieuw betaalsysteem.
- **Veiligheid en Justitie:** de oorzaak van het niet halen van de doelstelling ligt in de (gefaseerde) implementatie van een nieuw financieel en inkoopstelsel in 2012 en 2013 bij de verschillende VenJ-organisaties. Door aanloopproblemen en onbekendheid met het nieuwe systeem is met name in het eerste kwartaal een verslechtering van het betaalgedrag opgetreden (70% op tijd). Door het realiseren van verbeteringen, het opdoen van ervaring met het nieuwe systeem en het inzetten van extra capaciteit op het wegwerken van achterstanden is het betaalgedrag in de loop van 2013 gestaag verbeterd. In het laatste kwartaal heeft VenJ 89,3% van de facturen op tijd betaald.

## 4.6 Aanbestedingen

In 2013 heeft het Rijk de algemene voorwaarden aangepast voor koop (ARIV), verrichten van opdrachten voor diensten (ARVODI) en voor IT-opdrachten (ARBIT). Nu voldoen die aan de eisen van de Aanbestedingswet 2012 en de daarop gebaseerde voorschriften uit de Gids Proportionaliteit.

In de Aanbestedingswet zijn regels opgenomen voor het aanbesteden van opdrachten onder de Europese drempelwaarde. De departementen hanteerden daarvoor verschillende grensbedragen. Daarom heeft het Rijk de grensbedragen voor de toepassing van de meervoudig onderhandse procedure<sup>10</sup> en de nationale procedure op elkaar afgestemd. Dit grensbedrag is vastgesteld op € 50.000 en vastgelegd in de circulaire 'Grensbetragten voor procedure Aanbestedingswet 2012 onder de drempelwaarde' van 14 augustus 2013. De circulaire is gepubliceerd op [www.rijksoverheid.nl](http://www.rijksoverheid.nl).

Aanbestedende diensten moeten op grond van de Aanbestedingswet 2012 en de daarop gebaseerde Gids Proportionaliteit de keuze van de toepassing van de aanbestedingsprocedure motiveren, wanneer een ondernemer daarom schriftelijk vraagt. Hiervoor kunnen zij dan in

<sup>10</sup> Procedure waarbij 3-5 ondernemers worden geselecteerd, die vervolgens om een offerte worden gevraagd.

beginsel volstaan met te verwijzen naar de circulaire. Op grond van de toezegging van de minister van Economische Zaken, mede namens de minister voor Wonen en Rijksdienst, aan de Tweede Kamer<sup>11</sup> gaat de minister voor Wonen en Rijksdienst de onderbouwing in de circulaire uitbreiden.

## 4.7 Ondersteunende systemen

### 1. DigilInkoop

Elektronisch bestellen en factureren zorgt voor efficiëntere inkoopprocessen, lagere operationele kosten, een versneld en eenvoudig betaalproces en verbeterde managementinformatie. In 2013 zijn de inkoopkanalen catalogusleveringen, inkoop op basis van nacalculatie, klantorders en de basisinhuur vanaf de bestelorder opgeleverd. Vijftien rijksdienstsonderdelen maken inmiddels gebruik van deze voorzieningen. Enkele honderden leveranciers zijn op DigilInkoop aangesloten. Wekelijks wisselen zij aanzienlijke aantallen bestellingen en urenbriefjes uit. Daarnaast neemt het gebruik van digitale facturering toe. De eerste baten zijn daarmee een feit.

### 2. TenderNed

Het Rijk publiceert alle daarvoor in aanmerking komende aanbestedingen op TenderNed. Dit maakt aanbestedingen nog toegankelijker voor het bedrijfsleven en verlaagt de administratieve lasten. Eind 2012 is de eerste versie van de inschrijfmodule opgeleverd. In 2013 besloot het Rijk dat uiterlijk in 2015 alle Inkoopuitvoeringscentra binnen het Rijk de inschrijfmodule moeten gebruiken voor het digitaal ondersteunen van hun (Europese) aanbestedingstrajecten.

## 4.8 Onderzoeksagenda i-Rijk

Samen met de wetenschap en het bedrijfsleven heeft het Rijk in 2013 naar aanleiding van de I-Strategie onderzoeksvragen op de agenda gezet, die nauw aansluiten op belangrijke politiek-bestuurlijke, maatschappelijke, informatiekundige en technologische trends. Vanuit die onderzoeksagenda is gericht onderzoek uitgezet bij wetenschappers en adviesbureaus. Hiervoor sloot het Rijk al eerder een rijksbreed mantelcontract voor strategisch ICT-advies af. BZK en Veiligheid en Justitie financierden tot augustus 2013 samen een parttime leerstoel Informatie en complexe besluitvorming bij de Universiteit van Tilburg. Verder draagt BZK bij aan de Nationale Cyber Security Research Agenda (NCSRA), die een uitvloeisel is van de Nationale Cyber Security Strategie (NCSS) van het ministerie van Veiligheid en Justitie.

<sup>11</sup> Brief van 3 oktober 2013 Kamerstukken II, 2013-2014, 32 440, nr. 86 van de minister van Economische Zaken, mede namens de minister van Wonen en Rijksdienst.

## 4.9 ICT samenwerking met de markt

Om als rijksoverheid grote ICT-projecten succesvol te kunnen uitvoeren, is een goede relatie met het bedrijfsleven van belang. Daarom heeft het Rijk in 2013 diverse activiteiten ontplooid die eerder al werden afgesproken in het convenant met brancheorganisatie Nederland ICT. Er vonden in 2013 twee strategische dialogen plaats met CEO's van het ICT-bedrijfsleven. Tijdens deze bijeenkomsten hebben het Rijk en het bedrijfsleven hun strategische agenda al in een vroeg stadium gedeeld.

Een evaluatie leerde dat de toepassing van de Algemene Rijksvoorwaarden bij Inkoop van ICT-diensten door het Rijk (ARBIT) beter kan. Een traject om de toepassing binnen het Rijk te verbeteren is gestart.

De ICT-Haalbaarheidstoets is in 2013 één keer uitgevoerd. De ICT-Haalbaarheidstoets geeft de vragende partij een indicatie van de haalbaarheid van een ICT-project. De ICT-Haalbaarheidstoets vindt plaats in de zogenaamde precompetitieve fase, dus relatief kort voordat er sprake is van een aanbesteding. De minister voor Wonen en Rijksdienst heeft voor de ICT-Haalbaarheidstoets 'pas toe of leg uit' van toepassing verklaard op alle voorgenomen ICT-projecten bij het Rijk vanaf € 20 miljoen<sup>12</sup>. De CIO Rijk monitort deze afspraak. De minister heeft aangegeven de resultaten van de toetsen breder te delen en het gebruik te bevorderen.

## 4.10 ICT categoriemanagement en strategisch leveranciersmanagement

Het is noodzakelijk om strategisch en meer centraal te sturen op marktprestaties en inkoop van externe ICT-marktpartijen. Dat geldt vooral bij generieke dienstverlening.

In 2013 is interdepartementaal besloten te komen tot:

- De inrichting en implementatie van het strategisch leveranciersmanagement Rijk;
- De inrichting van de software samenwerking Rijk;
- Strategisch leveranciersmanagement voor Microsoft, SAP en Oracle;
- Een voorlopige indeling in tien ICT-categorieën waarop voorstudies worden uitgevoerd (Sprakverbindingen, Dataverbindingen, Datacenter hardware, Vaste werkplek, Mobiele werkplek, Pakketsoftware, SAP, Oracle, Microsoft en Toepassingen/outsourcing).

## 4.11 Duurzame faciliteiten

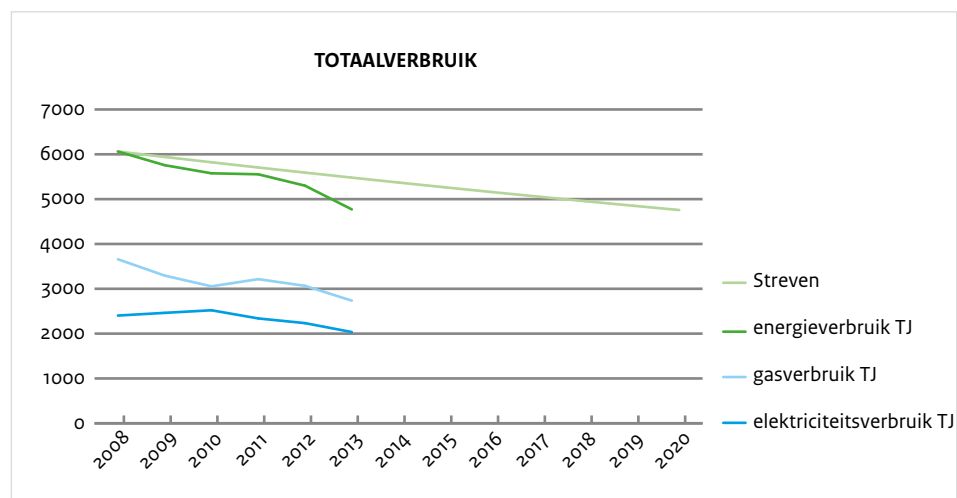
Als grootverbruiker van energie en grondstoffen kan het Rijk een belangrijke bijdrage leveren aan de noodzakelijke besparingen en vermindering van het gebruik van beschikbare middelen. In 2011 is hiervoor de Agenda Duurzaamheid aan de Tweede Kamer aangeboden. Het kabinet heeft in de Duurzaamheidsagenda toegezegd om verslag te doen over de voortgang van duurzaamheid bij de bedrijfsvoering van het Rijk. Daarbij streeft het kabinet de volgende doelen na:

<sup>12</sup> Kamerstukken II, 2012-2013, 33 584, nr. 2

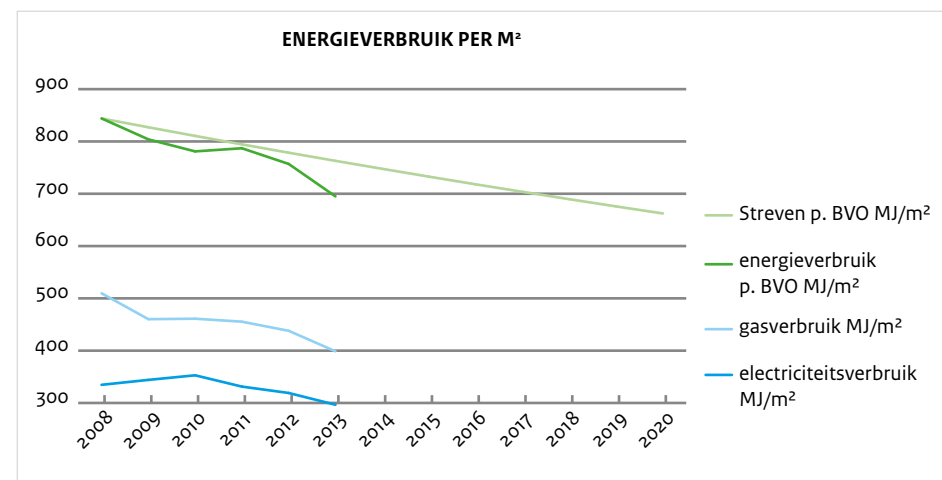
- 20% minder CO<sub>2</sub>-uitstoot in 2020 (Duurzaamheidsagenda IenM);
- Kosteneffectieve maatregelen nemen om jaarlijks 2% te besparen op energie in de rijksgebouwen, oplopend tot 25% besparing in 2020 (programma energieambitie E2020 van de Rijksgebouwendienst). Dit past in de doelstellingen uit de Europese energie-efficiëntie richtlijn (EED);
- Energieneutrale nieuwbouw en renovaties vanaf 31 december 2018 (EU Energy Performance of Buildings Directive recast);
- 14% duurzame energieopwekking in 2020, 16% in 2013 en een volledig duurzame energievoorziening in 2050 (regerakkoord);
- Het sluiten van de kringlopen van biomassa en strategisch schaarse materialen.

## 4.12 Energieverbruik

De rijksoverheid neemt diverse maatregelen om het energieverbruik in haar gebouwen te verminderen. Er wordt naast het rapporteren over het totaalverbruik ook gerapporteerd over het verbruik per m<sup>2</sup>. Met de besparingsdoelstelling van gemiddeld 2% per jaar is door het kabinet in feite een energie-efficiencyverbetering beoogd. Een monitoring per m<sup>2</sup> lijkt dan ook voor de hand te liggen, maar op dit moment is nog onduidelijk in hoeverre het verbruik per m<sup>2</sup> in de praktijk een goede maatstaf is. Enerzijds leidt het compacter huisvesten wel tot een lager totaal energieverbruik, maar anderzijds leidt het intensiever gebruik van gebouwen tot een hoger energieverbruik per m<sup>2</sup>. Het totaalverbruik van elektriciteit is met 4,5% afgenomen in 2013. Het verbruik van gas is ten opzichte van 2012 met 4,6% gedaald. Het totaalverbruik (van elektriciteit en gas) is in 2013 met 4,6% gedaald ten opzichte van 2012. Over de gehele periode 2008 – 2013 is ca. 12,5% energie bespaard; gemiddeld 3,1% per jaar. Daarmee wordt de kabinetsdoelstelling voor energiebesparing gehaald en wordt ook ruimschoots voldaan aan de besparingsdoelstelling, die is afgesproken in het Nationaal Energieakkoord.



Het energieverbruik per m<sup>2</sup> voor 2013 geeft een daling aan van 3,8% ten opzichte van 2012. Het elektriciteitsverbruik (MJ/m<sup>2</sup>) daalt met 3,7% en het gasverbruik (MJ/m<sup>2</sup>) met 3,8%. Over de gehele periode 2008 – 2013 is per m<sup>2</sup> circa 10% energie bespaard; gemiddeld 2,5% per jaar.

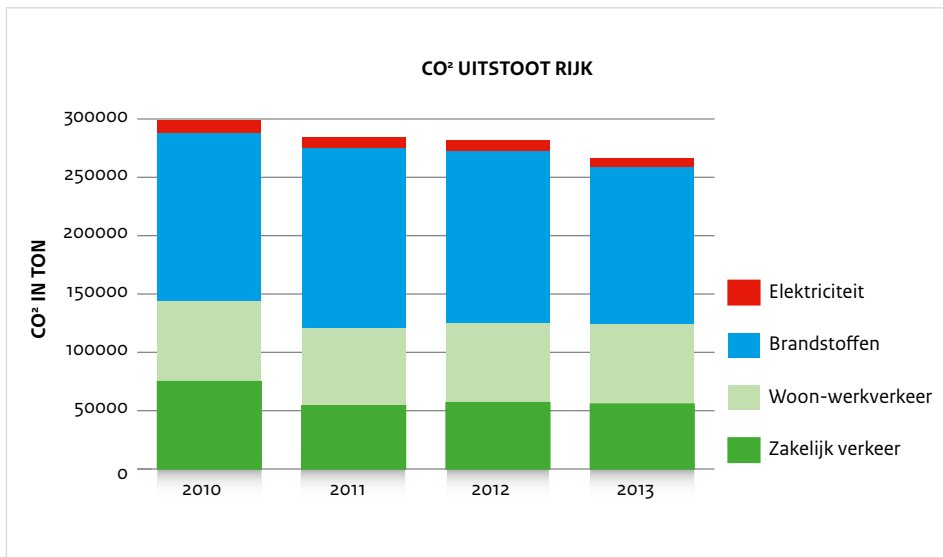


## 4.13 Reductie CO<sub>2</sub> –uitstoot

Het terugdringen van de CO<sub>2</sub>-uitstoot is een Europese doelstelling. Het Rijk streeft ernaar de eigen voetafdruk jaarlijks te verkleinen. In de bedrijfsvoering zorgen onder meer het woonwerkverkeer en dienstreizen (samen mobiliteit genoemd) voor uitstoot van CO<sub>2</sub>. Daarnaast draagt het energieverbruik in gebouwen voor een belangrijk deel bij aan de CO<sub>2</sub>-uitstoot. Mobiliteit<sup>13</sup> en energieverbruik in gebouwen zorgen samen voor meer dan 90% van de CO<sub>2</sub>-uitstoot. Gegevens voor het hele Rijk laten zien dat de CO<sub>2</sub>-uitstoot in 2013 met ongeveer 5% is gedaald ten opzichte van 2012. De daling is te danken aan de afname in energieverbruik (elektriciteit en brandstoffen).

<sup>13</sup> Als gevolg van de motie Van der Ham c.s. (Kamerstukken II, 2006-2007, 30800 XI, nr. 63) wordt het vliegvervoer van de rijksoverheid gecompenseerd. Hierdoor is de CO<sub>2</sub>-footprint voor vliegverkeer nul.





#### 4.14 Grondstoffenmanagement

Het Rijk heeft in 2013 besloten voor alle kantoorgebouwen het afval te gaan scheiden. Deze maatregel komt voortaan ook in de contracten voor de verwerking van het kantoorafval<sup>14</sup> te staan. Daarnaast is per 1 januari 2014 een categoriemanager Afvalzorg en Grondstoffenmanagement gestart. Hij heeft als structurele taak om mogelijkheden tot het sluiten van kringlopen in de rijksbedrijfsvoering te verkennen. Onder het motto ‘practice what you preach’ brengt de rijksoverheid de bredere kabinetsambitie voor het stimuleren van de circulaire economie zelf in de praktijk.

<sup>14</sup> De relevante te scheiden reststromen uit rijkskantoren zijn, naast papier en wettelijke verplichtingen, in ieder geval de volgende: plastic, gft, bekers uit de warme drankenautomaten en restafval. Aangevuld met swill (gegaarde voedselresten) en frituurvet als er een restaurant is en met glas als daarvan voldoende volume beschikbaar is. Hierbij is afgesproken dat het bij minder dan 50 medewerkers op een locatie aan de opdrachtgever is om te bepalen of afval scheiden relevant is.

## Inhoudsopgave

5	Rijk en ICT-infrastructuur	34
5.1	Clustering en bundeling van ICT-dienstverlening	34
5.2	Beveiliging Overheidsdatacenters (ODC's)	34
5.3	Een veilige ICT-infrastructuur	34
5.4	Nieuwe Rijksinternetskoppelingen	35
5.5	Eerstelijns toezicht op Certificatenleveranciers (CSP)	35
5.6	Identiteiten en toegangsbeheer	35
5.7	Rijkspas	35
5.8	Doorontwikkeling Enterprise Architectuur Rijksdienst	35
5.9	Grote en risicovolle ICT-projecten	36
5.10	Webrichtlijnen	36
5.11	Gesloten rijkscloud	37
5.12	Rijks Application Store	37
5.13	Digitale archivering Rijk	37
5.14	Archiefachterstanden	37
5.15	Gateway reviews	37

# 5

## Rijk en ICT-infrastructuur

ICT is een middel om organisatieverandering en kostenreductie te bewerkstelligen en om de rijksoverheid wendbaarder en efficiënter te maken. In 2013 werkte het Rijk verder aan de uitvoering en afronding van de maatregelen uit de I-Strategie Rijk 2012-2015. De I-Strategie heeft drie doelen:

- Een meer samenhangende I-Infrastructuur;
- Eén platform voor tijd-, plaats- en apparaatonafhankelijk werken;
- Het op orde zijn van grote en risicovolle ICT-projecten.

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste elementen van de ICT-infrastructuur beschreven. In [>>bijlage 4](#) is het overzicht van grote en risicovolle ICT-projecten opgenomen.

### 5.1 Clustering en bundeling van ICT-dienstverlening

Op ICT-terrein wil het Rijk de uitvoeringsorganisaties clusteren. Een kleine groep van interne ICT-dienstverleners gaat voortaan de generieke dienstverlening uitvoeren voor meerdere ministeries. In navolging van de I-Strategie brengt het Rijk het aantal ICT-dienstverleners dat dergelijke generieke ICT-diensten aanbiedt, terug van veertig naar tien.

Eind 2013 waren er nog circa tien dienstverleners, die generieke diensten aanbieden. Het gaat daarbij om de volgende diensten: de Haagse Ring, housing datacenters, werkplekken(applicatie) services, inspectie(applicatie)services, ERP, rijksbrede applicatie-services (onder andere het Rijksportaal), connectiviteit en e-depot.

De ICT-dienstverleners werken nauw samen om de beleidsdoelstellingen uit de I-Strategie te realiseren. De (niet-vrijblijvende) samenwerking krijgt gestalte in de zogenaamde 'Supply Board'. In dit stuurorgaan hebben de directeurs van de betreffende diensten zitting; sinds 2013

voorgezeten door de kwartiermaker CTO (Chief Technology Officer)-functie Rijk. In 2013 is gestart met het opstellen van een gezamenlijke producten- en dienstencatalogus voor generieke ICT-voorzieningen.

### 5.2 Beveiliging Overheidsdatacenters (ODC's)

In 2013 is veel aandacht besteed aan de beveiliging (op housing gebied) van de Overheidsdatacenters (ODC's). Daarbij zijn maatregelen getroffen tegen bedreigingen die onder andere samenhangen met de Patriot Act. Dit zijn enerzijds contractuele maatregelen, zoals bijvoorbeeld de voorwaarde dat het contract ontbonden mag worden bij overname door een andere leverancier. Het gaat anderzijds om fysieke maatregelen zoals bijvoorbeeld de toegangscontrole bij serverkasten.

De vier projecten waarin de ODC's en migraties worden gerealiseerd, vormen samen de uitgangssituatie voor de volgende stappen en plateaus van consolidatie: hosting en applicaties. In 2013 werd in eerste aanvang gestart met een verkenning daartoe. Verder is in 2013 een set uitgangspunten opgesteld voor een operationeel normenkader (de 'housing'). Die is bedoeld voor ODC's, die moeten voldoen aan de beveiligingseisen om data met de rubricering staatsgeheim te kunnen verwerken.

### 5.3 Een veilige ICT-infrastructuur

Er wordt gestreefd naar één beveiligingsaanpak voor de hele rijksdienst. De belangrijkste instrumenten daarvoor zijn kaderstelling en toezicht. De ministerraad heeft op 24 mei 2013 nieuwe versies vastgesteld van zowel het Beveiligingsvoorschrift Rijksdienst (BVR 2013) als het Voorschrift Informatiebeveiliging Rijksdienst-Bijzondere Informatie (VIR-BI 2013). De oude

voorschriften dateerden van 2004 en 2005. Bovengenoemde voorschriften traden op 1 juni 2013 in werking.

Het Beveiligingsvoorschrift Rijksdienst beschrijft de organisatie en verantwoordelijke personen voor integrale beveiliging (personen, gebouwen, materiaal en informatie). In het voorschrift staat ook voor het eerst de functie genoemd van de RijksBeveiligingsAmbtenaar (RijksBVA). Ook de relatie met de departementale BVA's is in het voorschrift vastgelegd. De RijksBVA's en de departementale BVA's moeten toezicht houden op het naleven van de rijksbrede beveiligingskaders. Bij de invoering van de Baseline Informatiebeveiliging Rijksdienst is afgesproken dat de Audit Dienst Rijk jaarlijks een audit verricht op naleving van elementen van de Baseline. Het eveneens in 2013 vastgestelde Voorschrift Informatiebeveiliging Rijksdienst-Bijzondere Informatie (VIR-BI) geeft aanwijzingen voor de omgang met en de beveiliging van gerubriceerde informatie. Daarnaast is eind 2013 een begin gemaakt met het opstellen van een nieuw Voorschrift Informatiebeveiliging Rijksdienst (VIR), dat het huidige voorschrift uit 2007 gaat vervangen. Belangrijk element voor het op orde houden van de informatiebeveiliging is een functionerende Plan-Do-Check-Act cyclus (PDCA-cyclus). Daarnaast is nodig dat het management structureel aandacht besteedt aan dit onderwerp. Beide zaken kregen in 2013 veel aandacht van de Taskforce Bestuur Informatieveiligheid Dienstverlening. Die heeft de minister van BZK ingesteld na de DigiNotar-crisis. Hoofdtak van de Taskforce is om voor alle sectoren van de overheid, waaronder de rijksdienst, bewustwording en aandacht van top management en bestuurders voor Informatiebeveiliging concreet en werkend te maken.

## 5.4 Nieuwe Rijksinternetkoppelingen

Het netwerk van de rijksdienst wordt veiliger naarmate er minder koppelingen met internet en andere netwerken zijn. De realisatie van deze beveiligde koppelvlakken werd in 2013 onderdeel van de ontwikkeling RijksOverheidsNetwerken 2.0 (RON 2.0). Dit RON 2.0 is een gesloten virtueel netwerk, samengesteld uit enkele bestaande hoofdnetwerken, voor data, spraak en video. Het biedt -via standaarden en koppelvlakken- tevens de mogelijkheid voor veilige connectiviteit met andere overheden, burgers en bedrijven, ook over landsgrenzen heen.

## 5.5 Eerstelijns toezicht op Certificatenleveranciers (CSP)

In 2012 is het toezicht op de certificatenleveranciers aangescherpt en geïntensiveerd. Zo hebben Logius en de Opta (nu onderdeel van de Autoriteit Consument en Markt (ACM)) samen de leveranciers bezocht. Daarnaast zijn de eisen aan de audits op de leveranciers opgevoerd. In 2013 is deze situatie bestendigd.

Op 1 november 2013 werd de meldplicht van securityincidenten bij aanbieders van gekwalificeerde certificaten van kracht. Certificate Service Providers (CSP's) zijn verplicht om beveiligings-incidenten, die mogelijk impact hebben op de dienstverlening te melden bij het

Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC) en de ACM. De melding loopt via het NCSC. Het NCSC pakt deze meldingen verder op volgens het gebruikelijke incident response proces en geeft de meldingen door aan de ACM.

## 5.6 Identiteiten en toegangsbeheer

Een veilige infrastructuur vereist dat identiteiten- en toegangsbeheer rijksbreed is geregeld. Om medewerkers van het Rijk te kunnen identificeren is een beheervoorziening gerealiseerd. Deze voorziening registreert iedere medewerker van de aangesloten departementen en voorziet hem of haar van een Rijks Identificerend Nummer (RIN). In 2013 is het Burgerservicenummer (BSN) – daar waar het gebruik ervan in de bedrijfsvoeringssystemen geen wettelijke grondslag heeft – verwijderd en waar nodig vervangen door het RIN. In het eerste kwartaal van 2014 zal de uitfasering van het BSN gereed zijn.

## 5.7 Rijkspas

De Rijkspas is in vier jaar tijd uitgegroeid tot de generieke sleutel voor de toegang tot rijksgebouwen. Eind 2013 waren 150.000 actieve passen in gebruik. Alle ministeries en een groot deel van hun uitvoeringsorganisaties gebruiken de Rijkspas voor toegang tot de eigen en, sinds 2013, ook tot elkaars panden. Op die manier kunnen medewerkers eenvoudiger en vanzelfsprekender met andere departementen samenwerken en zelf kiezen waar zij werken. Tegelijkertijd is bij het merendeel van de deelnemers veilig printen en scannen met de Rijkspas ingevoerd en gebruikt een enkele organisatie de pas ook al om in te loggen op de werkplek. Voorbereid wordt een uitgebreidere toepassing van de Rijkspas als middel om in te loggen, zowel op kantoor als bij thuiswerken.

## 5.8 Doorontwikkeling Enterprise Architectuur Rijksdienst

In 2013 is verder gewerkt aan de Enterprise Architectuur Rijksdienst (EAR) en is een eerste versie van de informatisering-Atlas opgeleverd. Deze iAtlas biedt een samenhangend bestuurlijk perspectief op de informatisering van de rijksdienst. Zo wordt duidelijk hoe de generieke I-infrastructuur bijdraagt aan het oplossen van informatiseringvraagstukken binnen de rijksdienst, zoals bij subsidieverstrekking aan bedrijven, bij inspectietaken en in de personele ondersteuning. Verder vond eind 2013 een eerste oplevering plaats van een totaaloverzicht van de generieke I-infrastructuur. In de beschikbare architectuurkennisbank worden de geldende kaders, doelarchitecturen en registers, zoals standaarden en generieke voorzieningen, voor de rijksinformatisering opgenomen en actueel gehouden.

## 5.9 Grote en risicovolle ICT-projecten

Elk jaar rapporteert het Rijk over projecten met een ICT-component van meer dan € 20 miljoen (meerjarig) en over risicovolle projecten met een ICT-component vanaf € 5 miljoen. In >>bijlage 4 is een overzicht van deze projecten opgenomen. Dit overzicht bevat ook de projecten van de publiekrechtelijke ZBO's. De rapportagegegevens zijn ook terug te vinden in het Rijks ICT-dashboard ([www.rijksictdashboard.nl](http://www.rijksictdashboard.nl)).

Naast gegevens over geraamde doorlooptijd en kosten vermeldt deze Jaarrapportage per project de maatschappelijke relevantie en welke kwaliteitstoetsen zijn uitgevoerd.

Deze Jaarrapportage bevat informatie over 42 lopende of in 2013 afgeronde grote en risicovolle ICT-projecten bij het Rijk. De totale meerjarig geraamde kosten van deze ICT-projecten bedragen € 1.504 miljoen<sup>15</sup>. De totaal geraamde kosten van grote en risicovolle ICT-projecten nemen sinds 2011 af. In 2012 bedroegen deze nog € 1.744 miljoen, in 2011 € 2.409 miljoen en in 2010 € 1.942 miljoen.

Deze Jaarrapportage bevat ten opzichte van 2012 tien nieuwe projecten. Er zijn in 2013 elf projecten afgerond of gestopt.

De raming voor het totaal van de meerjarige kosten van de 21 projecten, die al in 2012 liepen en die in 2014 doorlopen, werd in 2013 met 7,9% naar boven bijgesteld. De voorgaande jaren geven een wisselend beeld: +11,4% over 2010, +1,7% over 2011 en -1,8% over 2012.

De ordelijke, controleerbare en deugdelijke totstandkoming van de departementale rapportages, zoals opgenomen in het rijks ICT-dashboard, is door de auditdienst(en) onderzocht.

Bijna alle ministeries hebben inmiddels een portfoliomanagementproces operationeel, waarin minimaal de projecten boven de € 5 miljoen worden geregistreerd en gevolgd. In enkele gevallen wordt de volledigheid van de rapportage uiteindelijk geborgd door middel van de jaarlijks georganiseerde uitvraag.

Bij de meeste ministeries is het rapportageproces dusdanig ingericht dat er voldoende waarborgen zijn voor de volledigheid en juistheid van de rapportages. Alleen de borging van de juistheid van de gerapporteerde financiële gegevens behoeft bij de helft van de ministeries nog additionele aandacht.

## 5.10 Webrichtlijnen

Voor de websites van het Rijk geldt dat de webrichtlijnen, zoals alle open standaarden, moeten worden toegepast volgens het regime van 'pas toe of leg uit'. Alleen bij zwaarwegende redenen hoeven één of meer elementen niet te worden toegepast. Daarover wordt dan transparant verantwoording afgelegd op de website. Het toepassingskader beschrijft de geldige redenen voor niet-toepassen en de complexe applicaties en content waarvoor de webrichtlijnen (nog) niet gelden. Tevens wordt op deze pagina uiteengezet op welke wijze de verantwoordelijke

organisatie de naleving toetst. Een goed voorbeeld van een dergelijke pagina staat op [www.rijksoverheid.nl/toegankelijkheid](http://www.rijksoverheid.nl/toegankelijkheid).

Het Webregister Rijksoverheid wordt momenteel aangepast, zodat zichtbaar wordt of de websites voldoen, of dat gebruik wordt gemaakt van het 'pas toe of leg uit' principe. Er zijn per maart 2014 814 websites bij het Rijk. Hiervan voldoen er 354 volledig aan alle webrichtlijnen. Voor de overige websites maken de ministeries plannen voor sanering, aanpassing of onderbrengen bij een rijksportal, of maken een 'pas toe of leg uit' pagina.

Eén van de oplossingen is om websites onder te brengen bij het Platform Rijksoverheid Online bij het ministerie van Algemene Zaken. Diverse websites hebben aangegeven deze oplossing te willen gebruiken. In maart 2014 is het Platform gerealiseerd. Defensie.nl staat er als eerste website op en in de loop van 2014 volgen nog diverse andere websites.

Ter bevordering van de implementatie van de webrichtlijnen op websites van de overheid zijn en worden in 2013-2014 extra initiatieven genomen. De belangrijkste zijn:

- Met KING (ICT- expertisecentrum voor gemeenten) is een traject gestart tot het maken van prestatieafspraken met de leveranciers. Het is erop gericht in januari 2014 een specifiek convenant voor implementatie van de webrichtlijnen te ondertekenen. Met de bestaande toetsingsinstanties worden afspraken gemaakt over toetsing conform het toepassingskader, het plaatsen van deugdelijke verantwoording op overheidswebsites en het geven van gerichte feedback en individuele ondersteuning bij het voldoen aan de webrichtlijnen. Er is gestart met de ontwikkeling van een tool die webredacteuren ondersteunt om hun werk te doen conform de webrichtlijnen. Deze wordt in eerste instantie ontwikkeld voor de 'editing tool' van twee open source-applicaties (Hippo en Drupal);
- De zogenaamde 'toetstool' voor de webrichtlijnen wordt verder doorontwikkeld. Dit om te bevorderen dat zoveel mogelijk webrichtlijnen (semi-)automatisch getoetst kunnen worden en dat bij foutmeldingen ook automatisch voorstellen voor aanpassingen gegeven worden. Daarnaast wordt de bestaande toetstool geïntegreerd met het nieuwe toepassingskader en verantwoordingsmodel;
- Naast het ontwikkelen van controle-gereedschappen werkt de rijksoverheid ook aan het ondersteunen van Webrichtlijnen-naleving. Het ministerie van Algemene Zaken ontwikkelt software-gereedschap dat redacteuren kan helpen en verplichten een aantal webrichtlijnen toe te passen. De eerste versie van deze CMS (Content Management system)-plugin zal in de zomer 2014 worden uitgerold.

De doorontwikkeling van de toets- en rapportagetool vindt plaats door deelname van KING en Logius (in opdracht van BZK) aan het door de Europese Commissie gefinancierde European Internet Inclusion Initiative(EIII)-traject.

<sup>15</sup> De kosten van het Programma eID van BZK konden hierin nog niet worden meegenomen.

## 5.11 Gesloten rijkscloud

In 2013 is een doelarchitectuur (een blauwdruk van de streefsituatie) voor de gesloten rijkscloud ontwikkeld. De vier datacenters die overblijven na afronding van de consolidatie van de huidige 64 datacenters van de rijksdienst moeten de technische basis vormen voor de gesloten rijkscloud.

## 5.12 Rijks Application Store

In de (in ontwikkeling zijnde) rijkscloud kunnen diensten voor de rijksambtenaar op afroep worden geleverd via een Rijks Application Store (RAS). De RAS gaat functionaliteiten voor rijksambtenaren op digitale rijkswerkplekken distribueren. In 2013 is een doelarchitectuur ontwikkeld voor de RAS en is gewerkt aan een 'proof of concept' op basis van binnen de rijksoverheid beschikbare technologie. In 2014 wordt verder gewerkt aan het inrichten van de generieke voorziening en wordt, naar verwachting, de RAS gevuld met applicaties.

## 5.13 Digitale archivering Rijk

De voorbereidingen van het project DWR-Archief zijn gestart in 2012. Dat project gaat enerzijds zorgen voor generieke archieffunctionaliteit en anderzijds voor een centraal digitaal archief waarin departementen documenten kunnen opslaan. In 2013 startte de uitvoering van het project. Op dit moment ontwikkelt het project de dienstverlening voor vijf van de elf departementen, namelijk BZK, Financiën, SZW, EZ en OCW. Bij vier ministeries is in 2013 een pilotproject gestart.

## 5.14 Archiefachterstanden

In 2009 is besloten tot het in tien jaar wegwerken van archiefachterstanden over de periode 1976-2004. In 2009 werd ingeschat dat de totale werkvoorraad circa 800 kilometer bedroeg, waarvan circa 300 kilometer te bewerken archief. Een herijking van de in 2009 geïnventariseerde archieven heeft begin 2013 geleid tot een bijstelling naar een totale werkvoorraad van 600,4 kilometer te bewerken of te vernietigen archief.

In totaal heeft Doc-Direkt 80,3 kilometer weggewerkt in de periode 2009 tot en met 2013. Voor de periode 2014 tot en met 2019 resteert nu nog een hoeveelheid door Doc-Direkt te bewerken archief van 131,0 kilometer, en een hoeveelheid te vernietigen archief van 382,1 kilometer. Daarnaast zal er, van de oorspronkelijke werkvoorraad, in de periode 2014 tot en met 2019 door de zorgdraggers zelf nog 7 kilometer archief bewerkt worden.

## 5.15 Gateway reviews

Gateway reviews werden in eerste instantie gebruikt bij de grote ICT-projecten. Het is een methode om meer grip te krijgen op het succesvol uitvoeren van programma's en projecten met een hoog risicoprofiel. Sinds de invoering van de OGC Gateway<sup>TM</sup> Reviewmethode in Nederland zet de rijksoverheid Gateway Reviews steeds vaker in.

De Algemene Rekenkamer stelde in 2013 vast dat de Gateway Review een voorbeeld is van een geslaagd instrument om de governance van ICT-projecten te ondersteunen<sup>16</sup>.

Inmiddels wordt deze onderzoeksmethode ook gebruikt bij andere onderdelen binnen de rijksoverheid.

In 2013 zijn in totaal 43 Gateway Reviews uitgevoerd. Ruim 40 nieuwe reviewers werden opgeleid. De omvang van de Gateway Community (totale pool van opgeleide Gateway Reviewers) komt daarmee op ongeveer 350 personen, voornamelijk afkomstig van de (rijks)overheid.

<sup>16</sup> Algemene Rekenkamer: Aanpak van ICT door het Rijk 2012; Lessons learned, februari 2013.

# Bijlage 1 Rijksbrede kengetallen 2013

## A. Personele bezetting alle sectoren

In 2013 was er ten opzichte van de stand ultimo 2012 een lichte krimp van de personeelssterkte sector Rijk. Voor een toelichting zie >> **hoofdstuk 3**. De sectoren Defensie, Politie en Rechterlijke macht en de Zelfstandige Bestuursorganen maken geen deel uit van het Rijk. De informatie van deze organisaties is ter informatie aan onderstaande tabel toegevoegd. Dat geldt ook voor de omvang van Rijksdienst Caribisch Nederland, sinds 2010 de werkgever van de rijksambtenaren werkzaam op Bonaire, Sint-Eustatius en Saba.

	2010	2011	2012	2013
Sector Rijk	114.421	110.994	109.098	108.834
ZBO's	42.681	40.492	40.222	39.796
Sector Defensie*	67.885	63.509	60.714	59.445
Sector Politie**	62.727	63.235	63.778	63.451
Sector Rechterlijke macht	3.071	3.010	2.984	2.984
Rijksdienst Caribisch Nederland	488	584	633	665

Bron: P-Direkt en salarisadministratie

\* In afwijking van eerdere jaarverslagen: bezettingscijfers.

\*\* Nationale Politie, inclusief Aspiranten en Politieacademie.

## B. Sector Rijk

Bij de volgende onderdelen worden alleen personele gegevens verstrekt, die betrekking hebben op sector Rijk.

### B.1 Leeftijdopbouw

De gemiddelde leeftijd van rijksambtenaren neemt toe, doordat er minder jongeren bij het Rijk werken en het aantal ouderen steeds harder groeit. Op dit moment is 10,2% van de rijksambtenaren 60 jaar of ouder.

Leeftijdopbouw Rijk	2010	2011	2012	2013
tot 30 jaar	7,9%	6,9%	6,4%	6,1%
30-40	22,9%	21,8%	20,8%	20,2%
40-50	31,8%	31,3%	30,5%	29,4%
50-60	31,0%	32,5%	33,6%	34,2%
60+	6,3%	7,4%	8,7%	10,2%
<b>Totaal</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>

De gemiddelde leeftijd van het rijkspersoneel stijgt en varieert per ministerie tussen 44 en 49 jaar. Eind 2013 was de rijksambtenaar gemiddeld 46,6 jaar oud.

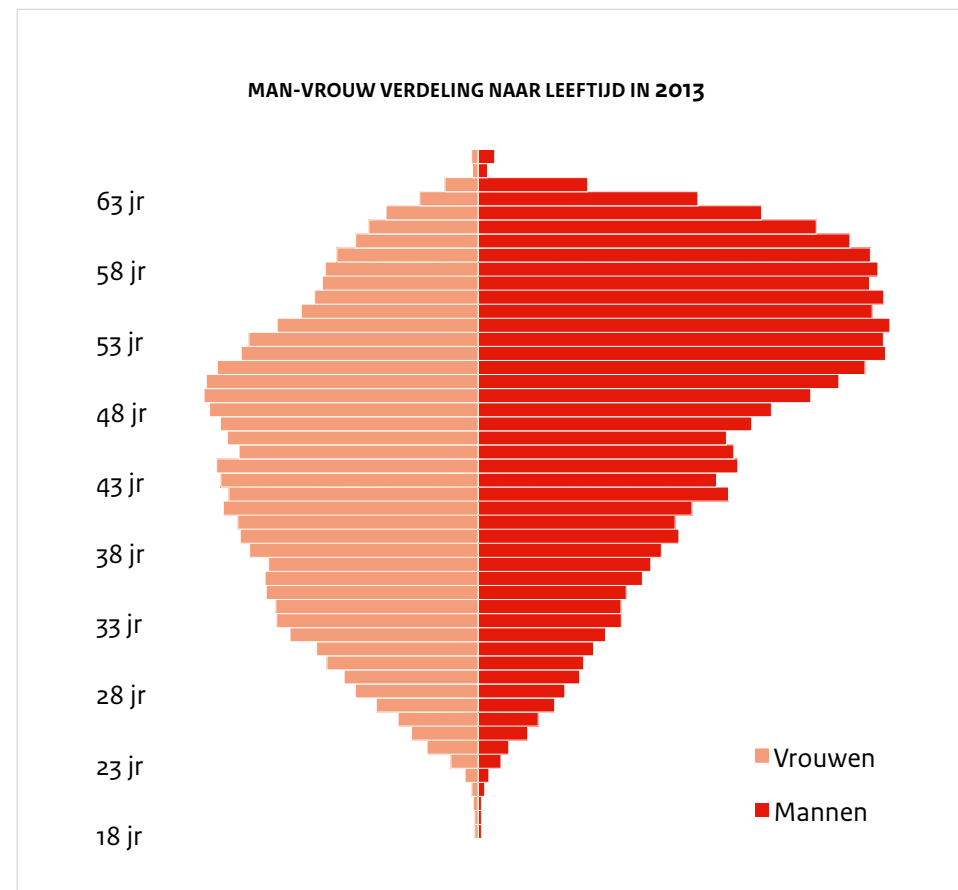
Ontwikkeling gemiddelde leeftijd				
Ministerie	2010	2011	2012	2013
AZ	43,1	44,1	44,9	45,3
BZ	47,0	47,5	48,0	48,2
BZK	43,7	44,0	44,6	46,5
EZ <sup>1</sup>		46,3	47,1	47,7
EZ	43,8			
Financiën	47,9	48,7	49,3	49,4
IenM		47,0	47,5	47,9
LNV	46,0			
OCW	46,3	46,9	47,4	47,6
SZW	46,7	47,3	47,6	47,6
VenJ	42,1	42,7	43,1	43,8
VenW	46,1			
VROM	47,6			
VWS	44,8	45,2	45,5	45,8
Hoge Colleges van Staat	44,4	44,5	44,6	45,0
Rechtspraak	41,4	42,0	42,7	43,1
<b>Totaal</b>	<b>45,1</b>	<b>45,7</b>	<b>46,2</b>	<b>46,6</b>

Bron: P-Direkt

<sup>1)</sup>Sinds 2011 als EL&J samen met LNV, eind 2012 wijzigt naam weer in EZ.

## B.2 M/V verdeling

Van de in totaal 116.417 rijksambtenaren was in 2013 56% man en 44% vrouw. Vooral de oudere ambtenaren (45 jaar en ouder) zijn van het mannelijk geslacht. Onder de 45 jaar is het aantal vrouwen in de meerderheid.



Behalve in de eerste schaalcategorie is ten opzichte van 2010 sprake van een stijging van het aantal vrouwen in alle schaalcategorieën.

Verdeling mannen en vrouwen naar schaalniveau				
	2010		2013	
Schaal	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen
Schaal 01-04	64,6%	35,4%	68,9%	31,1%
Schaal 05-09	50,5%	49,5%	49,6%	50,4%
Schaal 10-13	62,7%	37,3%	61,1%	38,9%
Schaal 14-16	76,1%	23,9%	73,8%	26,2%
Schaal 17+	79,8%	20,2%	77,1%	22,9%
<b>Totaal</b>	<b>57,3%</b>	<b>42,7%</b>	<b>56,4%</b>	<b>43,6%</b>

Bron: P-Direkt

Aandeel vrouwen in de in- en uitstroom naar schaalniveau		
Schaal	instroom	uitstroom
Schaal 01-04	47,6%	45,4%
Schaal 05-09	58,9%	51,1%
Schaal 10-13	46,1%	34,5%
Schaal 14-16	31,0%	18,8%
Schaal 17+	39,1%	17,2%
<b>Totaal</b>	<b>52,0%</b>	<b>42,2%</b>

Bron: P-Direkt

### B.3 Culturele diversiteit

Bij het Rijk werken 8,7% medewerkers met een biculturele achtergrond. Dit percentage wijzigt door de jaren heen niet zo veel, maar stijgt licht en is in de lagere schalen over het algemeen wat hoger dan in de hogere schalen. Van de instroom had in 2013 15,2% een biculturele achtergrond, hetgeen hoger is dan in eerdere jaren.

Aandeel biculturele medewerkers in dienst bij de sector Rijk				
Ministerie	2010	2011	2012	2013
AZ	8,1%	7,0%	6,8%	6,4%
BZ	7,7%	7,8%	7,9%	7,9%
BZK	11,5%	13,3%	13,5%	11,7%
EZ <sup>1</sup>		6,1%	6,1%	6,3%
EZ	7,9%			
Financiën	6,8%	6,8%	7,0%	7,6%
IenM		5,7%	5,4%	5,5%
LNV	5,3%			
OCW	6,6%	6,3%	6,1%	6,3%
SZW	10,2%	10,0%	10,3%	10,1%
VenJ	10,7%	10,7%	10,8%	11,5%
VenW	5,9%			
VROM	7,6%			
VWS	6,9%	6,9%	7,0%	7,1%
Hoge Colleges van Staat	10,1%	10,2%	11,2%	11,6%
Rechtspraak		9,0%	9,3%	9,1%
<b>Totaal</b>	<b>8,3%</b>	<b>8,3%</b>	<b>8,5%</b>	<b>8,7%</b>

Bron: BZK-DGBK-APS

1) Sinds 2011 als EL&J samen met LNV, eind 2012 wijzigt naam weer in EZ

Aandeel biculturele medewerkers naar schaalniveau				
	2010	2011	2012	2013
schaal 01-02	12,1%	18,5%	33,8%	35,2%
schaal 03-05	15,3%	15,0%	15,4%	15,3%
schaal 06-08	11,4%	11,7%	12,0%	12,7%
schaal 09-11	6,2%	6,3%	6,4%	6,6%
schaal 12-14	3,2%	3,3%	3,5%	3,7%
schaal 15 en hoger	1,4%	1,5%	1,4%	1,5%

Bron: BZK-DGBK-APS



Aandeel biculturele medewerkers in de instroom naar leeftijd				
	2010	2011	2012	2013
tot 25 jaar	18,1%	17,7%	20,6%	19,1%
25-29	18,5%	16,0%	15,6%	20,0%
30-34	15,3%	14,1%	17,6%	19,1%
35-39	13,7%	16,6%	13,0%	13,2%
40-44	11,4%	11,2%	10,0%	10,2%
45-49	7,8%	8,2%	5,7%	7,3%
50-54	7,1%	5,7%	1,5%	3,0%
55-59	6,4%	6,6%	3,3%	4,5%
60-64	3,2%	6,7%	6,3%	3,7%
<b>Totaal</b>	<b>14,0%</b>	<b>14,4%</b>	<b>14,2%</b>	<b>15,2%</b>

Bron: BZK-DGBK-APS

#### B.4 Specialistische traineeprogramma's

Naast het rijkstraineeprogramma (zie >>hoofdstuk 3) kent het Rijk nog een aantal andere, meer specialistische traineeprogramma's. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de traineeprogramma's en instroom van trainees in 2012 en 2013.

Traineeprogramma	Coördinerend ministerie	Instroom 2012	Instroom (start) trainees 2013
Beroepsopleiding financieel-economisch beleidsmedewerker	Economische Zaken	22	24
Financial traineeship	Financiën	16	17
Audit traineeship	Financiën	8	9
Academie voor wetgevingsjuristen	Veiligheid en Justitie	10	10
Academie voor overheidsjuristen	Veiligheid en Justitie	10	10
Rijkswaterstaat traineeprogramma	Infrastructuur en Milieu	35	35

#### B.5 Stages

In 2013 zijn 4.156 personen binnen het Rijk gestart met een stagetraject.

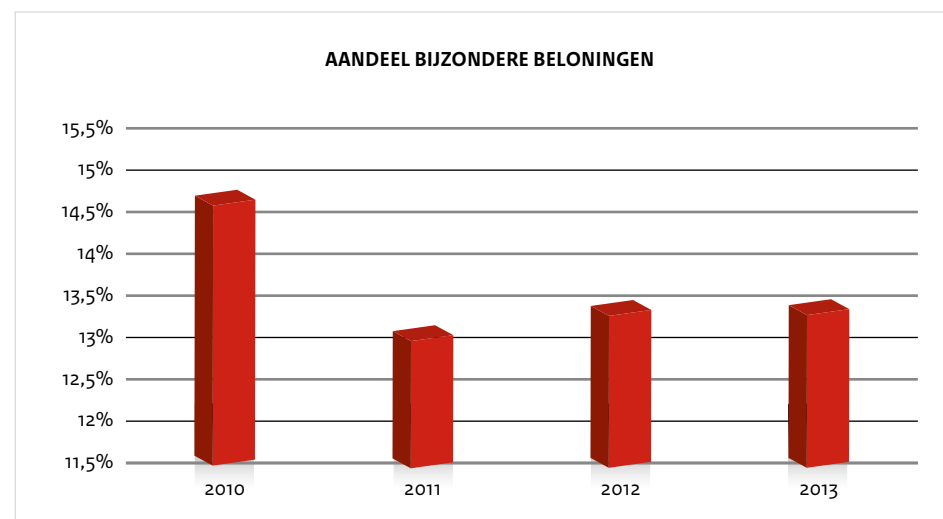
Stagiairs			
2010	2011	2012	2013
3.947	3.982	4.014	4.156

Bron: P-Direkt

#### B.6 Beloningen

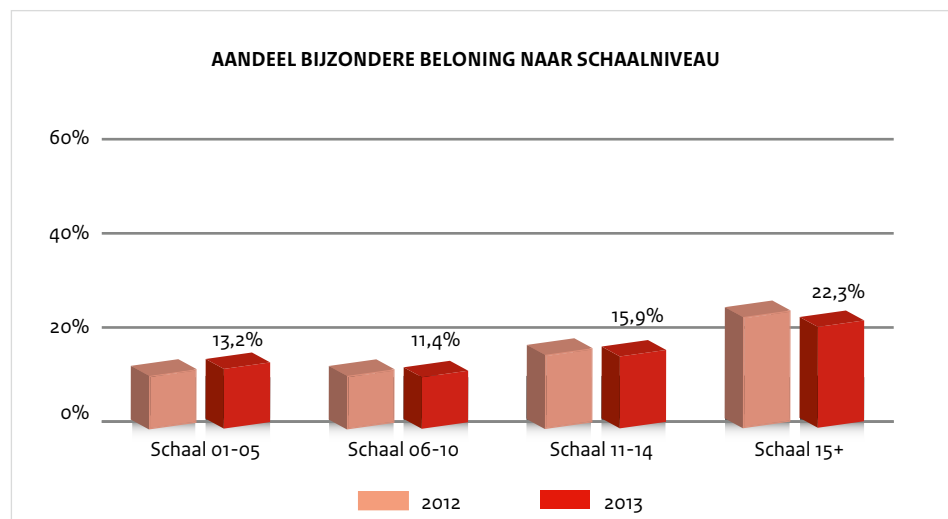
Voor het verstrekken van een extra beloning aan rijksambtenaren door het toekennen van een eenmalige of periodieke toeslag of een verhoging van het vaste salaris geldt sinds 2010 een Beleidskader. Ambtenaren kunnen een toeslag krijgen vanwege arbeidsmarktoverwegingen, bijzondere prestaties of bijzondere functiekenmerken. Volgens het Beleidskader mag per schaalcategorie maximaal 25% een eenmalige toeslag ontvangen. In 2013 lagen de percentages tussen 10% en 14%. Net als in 2012 is in 2013 aan 11,5 % van de medewerkers een eenmalige toeslag toegekend. De meest voorkomende eenmalige toeslag (meer dan 80%) was in 2013 de prestatiebeloning.

In 2013 ontving, net als in 2012, 13,4% van de medewerkers een toeslag (eenmalig en periodiek).



Bron: P-Direkt

Naar schaalniveau ziet het beeld er als volgt uit.



Toeslagen bijzondere beloning naar soort toeslag				
Aantal toekenningen bijzondere beloning	2010	2011	2012	2013
Enmalige toeslag	15.790	14.288	14.048	13.922
Periodieke Toeslag	3.277	3.038	2.794	2.653
Overig	217	19	13	13
<b>Totaal bijzondere beloning<sup>1</sup></b>	<b>18.589</b>	<b>16.842</b>	<b>16.410</b>	<b>16.167</b>
Bedrag bijzondere beloning (x €1.000)	33.851	32.134	31.259	30.063
Gemiddeld bedrag per beloonde medewerker	1.821	1.908	1.908	1.860
Gemiddeld bedrag per arbeidsjaar	299	293	287	276

Bron: P-Direkt

<sup>1</sup> Door samenloop kan het totaal minder zijn dan de som der delen.

Door het toekennen van een extra periodiek in de eigen schaal of van een periodiek in de volgende schaal is het tevens mogelijk medewerkers extra te belonen. In 2013 kreeg 1% een extra periodiek in de eigen schaal en 0,5% een periodiek in de volgende schaal.

## B.7 Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim binnen het Rijk daalt licht naar 5,2% in 2013.

Ziekteverzuimpercentage incl. verzuim langer dan 1 jaar, excl. zwangerschaps- en bevallingsverlof				
Ministerie	2010	2011	2012	2013
AZ	4,1%	4,0%	3,7%	3,4%
BZ	3,6%	3,0%	3,0%	3,2%
BZK	4,9%	5,4%	5,5%	4,7%
EZ <sup>1</sup>		4,5%	4,4%	4,3%
EZ	4,0%			
Financiën	5,9%	6,3%	5,8%	5,6%
IenM		4,0%	4,3%	4,3%
LNV	4,3%			
OCW	4,6%	4,7%	4,7%	4,2%
SZW	4,5%	5,0%	5,0%	4,8%
VenJ	6,4%	6,5%	6,2%	6,0%
VenW	3,9%			
VROM	4,7%			
VWS	4,6%	4,6%	4,6%	4,5%
Rechtspraak		4,7%	4,8%	5,5%
<b>Totaal</b>	<b>5,5%</b>	<b>5,5%</b>	<b>5,3%</b>	<b>5,2%</b>

Bron: Enquête

<sup>1</sup>) Sinds 2011 als EL&J samen met LNV, eind 2012 wijzigt naam weer in EZ

## B.8 Geregisteerde functioneringsgesprekken

Het aantal geregisteerde gesprekken over functioneren en loopbaan is vergeleken met 2012 gestegen. Het tijdsverloop tussen aanvang gesprek en einde registratie bemoeilijkt de telling. Er zijn waarschijnlijk meer gesprekken gevoerd dan deze cijfers weergeven.

Aantal geregistreerde gesprekken over functioneren/loopbaan			
Ministerie	2011	2012	2013
AZ	92,2%	91,5%	92,2%
BZ	81,5%	91,7%	66,3% <sup>3)</sup>
BZK	<sup>1)</sup>	79,8%	82,0%
EZ	86,0%	92,2%	83,1%
Financiën	64,8%	52,5%	66,5%
IenM	<sup>1)</sup>	88,3%	71,2% <sup>3)</sup>
OCW	55,3%	56,3%	62,2%
SZW	80,0%	82,0%	81,8%
VenJ	47,0%	53,0%	65,3%
VWS	83,0%	44,9%	50,7%
Rechtspraak	58,0%	<sup>2)</sup>	<sup>2)</sup>
<b>Totaal</b>	<b>62,8%</b>	<b>64,4%</b>	<b>68,6%</b>

Bron: ministeries

<sup>1)</sup> De registratie van het aantal gesprekken is onvoldoende om een betrouwbaar cijfer te vermelden.

<sup>2)</sup> Geen betrouwbare informatie beschikbaar.

<sup>3)</sup> Registratieproblemen in de P-administratie veroorzaken een te laag cijfer.

## B.9 Gegevens Algemene Bestuursdienst

Doelgroepen en dienstverlening ABD	
Groep	Grootte
TMG-managers*	58
ABD-managers	483
<b>Totaal</b>	<b>541</b>

\*Inclusief ABD Topconsult.

M/V-verdeling binnen TMG/ABD-managers			
Organisatie	Man	Vrouw	Totaal
AZ	10	6	16
BZK	48	13	61
BZK - ABD Topconsult	7	2	9
DEF	17	2	19
EZ	53	15	68
FIN	31	11	42
Hoge Colleges van Staat	5	4	9
IenM	85	32	117
OCW	28	13	41
SZW	20	9	29
VenJ	60	25	85
VWS	28	17	45
<b>Totaal</b>	<b>392</b>	<b>149</b>	<b>541</b>

Leeftijdopbouw TMG/ABD-managers	
Leeftijdscategorie	Totaal
40 jaar en jonger	14
41 t/m 45	72
46 t/m 50	113
51 t/m 55	139
56 t/m 60	137
61 t/m 65	66
66 jaar en ouder	-
<b>Totaal</b>	<b>541</b>

Schaalverdeling TMG/ABD-managers					
schalen	15	16	17	18	19
(N=541)	27	145	265	46	58

## B.10 Mobiliteit ABD

In 2013 waren er in totaal 72 benoemingen in de Algemene Bestuursdienst. In 2011 is het project 'Werken buiten het Rijk' gestart. Dit project richt zich op ABD-managers die een loopbaanstap buiten de rijksoverheid willen maken. In 2013 namen bijna driehonderd mensen deel aan een bijeenkomst of een workshop die via het project werd aangeboden.

## B.11 Beloningen Topmanagementgroep (TMG)

De beloning van de TMG bestaat uit een vast salarisbedrag, inclusief vakantie- en eindejaarsuitkering dat verhoogd kan worden met een periodieke toeslag. De hoogte van het salaris is gekoppeld aan de arbeidstijd. Sinds de inwerkingtreding op 1 januari 2013 van de Wet Normering Topinkomens (WNT) is het niet meer toegestaan om bijzondere (prestatiegerelateerde) toeslagen toe te kennen.

Voor zeven TMG-leden geldt echter een arbeidsvoorwaardelijk recht op een bijzondere toeslag. De WNT staat toe dat deze aanspraken gedurende vier jaar na de inwerkingtreding van deze wet worden gerespecteerd. In 2013 is daarom aan deze zeven personen gemiddeld een bedrag van € 6.332 als bijzondere beloning toegekend. In het Jaarverslag 2013 van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is meer informatie te vinden over de WNT.

## B.12 Wet Normering Topinkomens (WNT)

In 2014 verschijnt de WNT-rapportage over 2013. In 2013 waren er geen TMG-leden die een hogere beloning ontvingen dan de in de WNT genoemde beloningsnorm, omdat hierop al een aantal jaren is geanticipeerd.

## B.13 Verlenging werkweek bij de Topmanagementgroep

Van de mogelijkheid de werkweek te verlengen maakte 64% van de leden van de Topmanagementgroep gebruik; 37% heeft een verlenging tot 40 uur per week.

	2010	2011	2012	2013
Percentage TMG-leden met verlenging werkweek	76,5%	72,0%	73,2%	64,0%

## B.14 Ontwikkeling van gebruiksvergoeding kantoorhuisvesting

De departementen hebben een eigen huisvestingsbudget en betalen hiervan een gebruiksvergoeding aan de Rijksgebouwendienst. In onderstaande tabel staat het totaal van deze vergoeding over de jaren 2009 tot en met 2013. Hierin staan alleen de huisvestingskosten die binnen het rijkshuisvestingsstelsel vallen. De huisvestingskosten voor het Koninklijk Huis, het ministerie van Algemene Zaken, de Hoge Colleges van Staat en de meeste gebouwen en terreinen van Defensie vallen daarbuiten.

	2009	2010	2011	2012	2013
Gebruiksvergoeding kantoorhuisvesting	€ 1,174 mld.	€ 1,163 mld.	€ 1,181 mld.	€ 1,196 mld.	€ 1,223 mld.

Vergeleken met 2012 is rijksbreed een lichte stijging van 2% te zien van de totale gebruiksvergoedingen. Dat komt door de jaarlijkse indexatie van de gebruiksvergoeding en het feit dat de voorraad zich jaarlijks vernieuwt, mede onder invloed van de masterplannen: oude huisvesting wordt afgestoten en nieuwere – en dus duurder – huisvesting blijft in de voorraad. In de masterplannen wordt gestuurd op realisatie van de huisvestingsnormen per 2020.

## B.15 Beroep op leenfaciliteit ten behoeve van rijkshuisvesting

De Rijksgebouwendienst heeft een lening bij het ministerie van Financiën voor de rijkshuisvesting. Uit deze lening betaalt het Rijk de investeringen in de rijkshuisvesting. De lening wordt afgelost via de componenten rente en aflossing uit de gebruiksvergoeding. Voor deze lening geldt een leenplafond. Dit maximum per jaar te lenen bedrag hangt samen met het effect van de lening op het EMU-saldo. Voor 2013 bedroeg het leenplafond € 425 miljoen. Indien overschrijding van het leenplafond dreigt, stelt de minister voor Wonen en Rijksdienst bijstuuringsmaatregelen voor. Dit was in 2013 niet nodig.

	2010	2011	2012	2013
Leenfaciliteit Financiën rijkshuisvesting	€ 873 mln.	€ 502 mln.	€ 415 mln.	€ 141 mln.

Uit bovenstaande tabel blijkt dat het Rijk na 2011 minder gebruikmaakt van de leenfaciliteit. Reden daarvoor is dat de departementen veel kostenbewuster zijn geworden, mede als gevolg van de taakstellingen. In 2013 was de daling van het beroep op de leenfaciliteit fors. Investeringsbeslissingen zijn door de departementen uitgesteld als gevolg van:

1. De taakstellingen bij de departementen;
2. Het feit dat in 2013 de provinciale masterplannen zijn gemaakt en vastgesteld, waardoor eind 2013 helder was welke panden in de voorraad zullen blijven en welke panden afgestoten worden;
3. De implementatie van het nieuwe rijkshuisvestingsstelsel, waardoor eind 2013 afspraken zijn gemaakt over een nieuwe, vereenvoudigde taakverdeling tussen departementen en Rijksvastgoedbedrijf ten aanzien van het beheer.

## B.16 Aantal m<sup>2</sup> bruto vloeroppervlak

In onderstaande tabel is het ruimtegebruik per ambtenaar per departement te zien. Hiervoor geldt per 2020 een norm van 24,4 m<sup>2</sup> per fte.

Ministerie	m <sup>2</sup> per fte 2011	m <sup>2</sup> per fte 2012	m <sup>2</sup> per fte 2013 (stand 31/12/13)
AZ <sup>1)</sup>	50,1	54,8	53,4
BZ	54,1	52,7	49,6
BZK	37,5	37,3	28,1
Defensie	31,8	34,2	30,8
EL&I	44,5	-	-
EZ	-	38,2	26,7
Financiën	24,6	24,8	22,8
IenM	29,7	29,5	28,7
OCW	36,7	35,8	28,0
SZW	34,8	33,5	31,6
VenJ	35,5	35,2	40,2
VWS	43,1	41,7	29,5
<b>Totaal</b>	<b>31,1</b>	<b>29,3</b>	<b>28,0<sup>2)</sup></b>

<sup>1)</sup> De m<sup>2</sup> van AZ per fte in 2011 en 2012 wijken af van de in de Jaarrapportage 2012 genoemde m<sup>2</sup>. Dit heeft te maken met een door AZ naderhand aangebrachte correctie.

<sup>2)</sup> Het gaat hier om een gewogen gemiddelde.

De daling die vanaf 2012 in gang is gezet, zal zich de komende jaren verder ontvouwen. Die daling wordt veroorzaakt door de taakstellingen op het apparaat van het Rijk, gecombineerd met de rijksbrede sturing op een blijvend passende kantorenvoorraad.

Het aantal vierkante meters kantoorhuisvesting was in 2012 3,7 miljoen m<sup>2</sup>; in 2013 is dit afgenomen tot 2,7 miljoen m<sup>2</sup>. Het betreft hier contractmeters (panden die verhuurd zijn door de Rgd). De peildatum die is gehanteerd is 31 december 2013.

Ook dit jaar zijn de specialties (paleizen, musea etc.) niet meegenomen, met uitzondering van de gebouwen van Algemene Zaken, die zijn getypeerd als specialty, maar zijn wel meegenomen in de telling. De bruto vloeroppervlakte omvat naast de vierkante meters voor werkplekken ook die van algemene ruimtes zoals vergadercentra, opleidingscentra of bedrijfsrestaurant. Enkele ministeries gebruiken kortstondig meer ruimte, vanwege verhuizingen en tijdelijke huisvesting elders.

## Ruimtegebruik: specifiek

- De stijging van het kengetal bij Veiligheid en Justitie is toe te schrijven aan de overgang van de onderdelen 'IND' en 'Dienst Terugkeer en Vertrek' van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties naar Veiligheid en Justitie. Daarnaast is er nog tot 31 december 2013 ruimte gehuurd voor diensten, die zijn verhuisd naar de Turfmarkt 147 te Den Haag.

Er is een aantal departementen waarbij het kengetal aanzienlijk daalt.

- Bij Volksgezondheid, Welzijn en Sport is het kengetal flink gedaald omdat VWS flink heeft gesaneerd in het aantal vierkante meters. Het ministerie van VWS is 1 april 2013 verhuisd van de Resident naar de Hoftoren.
- De daling bij het ministerie van Economische Zaken is het gevolg van ruim 24.000 m<sup>2</sup> afstoot in het afgelopen jaar.
- Het kengetal van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen laat voor 2013 tevens een sterke daling zien. Dit is het resultaat van de inspanningen die zijn geleverd om te voldoen aan de rijksbrede kaders op het gebied van huisvesting. Zo is de huisvesting voor het bestuursdepartement sterk in m<sup>2</sup> gereduceerd (vijf etages ingeleverd in november 2012). Daarnaast is de Erfgoedinspectie verhuisd naar De Hoftoren en is medio 2013 de Raad voor Cultuur ingehuurd bij het Nationaal Archief.
- Bij Defensie tenslotte is het kengetal eveneens gedaald. Het Plein Kalvermarkt Complex in Den Haag maakt onderdeel uit van de kantoorcomponent van de huisvestingstrategie van Defensie. De reorganisaties binnen Defensie, de keuzes complexen te sluiten en de daaruit voortvloeiende verhuizingen (gepaard gaand met eventuele infrastructurele aanpassingen) zorgen uiteindelijk voor een lager kengetal.

# Bijlage 2 Externe inhuur

	Uitgaven externe inhuur in 2013 (in € x 1.000)											Bron: Bijlagen bij de Departementale Jaarverslagen 2013	
	AZ	BZ	BZK	Defensie	EZ	Financiën	I&M	OCW	SZW	VenJ*	VWS	Totaal	
1. Interim-management		213	3.928		1.534	8	2.918	96	39	636	2.021	11.393	1,1%
2. Organisatie- en formatieadvies	23	206	341	2.097	393	3.192	1.906	551	118	6.610	617	16.054	1,6%
3. Beleidsadvies		95	1.479	293	1.461	72	3.197	522	282	1.572	2.106	11.079	1,1%
4. Communicatieadvies	127	420	1.115		982	2.288	2.867	445	496	1.096	1.382	11.218	1,1%
<b>Beleidsgevoelig som 1 t/m 4</b>	<b>150</b>	<b>934</b>	<b>6.863</b>	<b>2.390</b>	<b>4.370</b>	<b>5.560</b>	<b>10.888</b>	<b>1.614</b>	<b>935</b>	<b>9.914</b>	<b>6.126</b>	<b>49.744</b>	<b>4,9%</b>
5. Juridisch advies		885	3.321	1.420	977	130	847	581	176	3.981	657	12.975	1,3%
6. Advisering opdrachtgevers automatisering		98	36.680	751	10.026	84.308	41.395	1.804	890	79.396	8.845	264.193	26,0%
7. Accountancy, financiën en administratieve organisatie		414	3.955	917	3.137	4.897	3.399	229	2.761	3.787	1.855	25.351	2,5%
<b>(Beleids)ondersteunend som 5 t/m 7</b>	<b>-</b>	<b>1.397</b>	<b>43.956</b>	<b>3.088</b>	<b>14.140</b>	<b>89.335</b>	<b>45.641</b>	<b>2.614</b>	<b>3.827</b>	<b>87.164</b>	<b>11.357</b>	<b>302.519</b>	<b>29,8%</b>
8. Uitzendkrachten	2.050	7.882	38.723	78.280	61.025	144.395	174.581	28.022	1.747	107.993	16.891	661.589	65,3%
<b>Ondersteuning bedrijfsvoering</b>	<b>2.050</b>	<b>7.882</b>	<b>38.723</b>	<b>78.280</b>	<b>61.025</b>	<b>144.395</b>	<b>174.581</b>	<b>28.022</b>	<b>1.747</b>	<b>107.993</b>	<b>16.891</b>	<b>661.589</b>	<b>65,3%</b>
<b>Totale uitgaven 2013</b>	<b>2.200</b>	<b>10.213</b>	<b>89.542</b>	<b>83.758</b>	<b>79.535</b>	<b>239.290</b>	<b>231.110</b>	<b>32.250</b>	<b>6.509</b>	<b>205.071</b>	<b>34.374</b>	<b>1.013.852</b>	<b>100,0%</b>
% van totale personele uitgaven	7,1%	4,5%	18,5%	2,5%	10,2%	10,6%	18,6%	10,3%	3,3%	8,9%	9,8%		
<b>Totale uitgaven 2012</b>	<b>1.993</b>	<b>9.634</b>	<b>115.437</b>	<b>77.646</b>	<b>86.753</b>	<b>197.027</b>	<b>167.184</b>	<b>33.878</b>	<b>5.894</b>	<b>191.789</b>	<b>26.048</b>	<b>913.283</b>	
Vershil	207	579	25.895-	6.112	7.218-	42.263	63.926	1.628-	615	13.282	8.326	100.569	
Aantal overschrijdingen maximumtarief € 225/uur	0	0	0	1	0	1	2	0	0	4	0		

\* Het uitgavetotaal 2012 voor VenJ wijkt af van het in de Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk 2012 genoemde bedrag van € 144.363.000. De oorzaak is een naderhand door VenJ aangebrachte correctie ten opzichte van de aanvankelijke opgave aan BZK. Deze correctie werkt ook door in het bedrag voor 2012 in de kolom Totaal (€ 913.283.000). Dat wijkt daardoor af van het in de Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk 2012 genoemde bedrag van € 865.857.000.

---

De totale uitgaven voor externe inhuur over het jaar 2013 bedroegen € 1.013,852 miljoen. Dat is ten opzichte van 2012 een stijging van € 100,569 miljoen. Deze stijging komt vooral door de hogere inhuur bij de ministeries van Infrastructuur en Milieu en Financiën met respectievelijk € 63,926 en € 42,263 miljoen ten opzichte van 2012.

Ook bij de ministeries van Defensie, Veiligheid en Justitie, en Volksgezondheid, Welzijn en Sport stegen de uitgaven voor externe inhuur, zij het in veel mindere mate. Bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties daalden de uitgaven met bijna € 26 miljoen. Bij de andere ministeries bleven de uitgaven voor externe inhuur min of meer gelijk.

Bij de uitgavennorm van 10% geldt dat de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Infrastructuur en Milieu (met beide ruim 18%) aanzienlijk hoger uitkomen. De ministeries van Economische Zaken, Financiën, Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en Volksgezondheid, Welzijn en Sport komen uit op circa 10%. De andere ministeries blijven (ruim) onder de 10%.

Elk van de desbetreffende ministeries heeft in de eigen departementale jaarrekening nader toegelicht waarom er een toename is van externe inhuur en/of een overschrijding van de uitgavennorm van 10%.

Uit het totaaloverzicht blijkt dat de daling van de omvang van externe inhuur bij het Rijk van de laatste jaren in 2013 niet verder is doorgezet. Er is zelfs weer sprake van een - deels incidentele - stijging. Over het algemeen wordt de uitgavennorm van 10% overigens wel gerealiseerd, met uitzondering dus van de ministeries van Infrastructuur en Milieu en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

# Bijlage 3 Kaderwet Adviescolleges en nieuwe commissies

Er zijn drie typen adviescolleges en –commissies die de rijksoverheid adviseren:

- Ambtelijke adviescommissies over beleid of wetgeving;
- Onafhankelijke, externe adviescolleges over de uitvoering van beleid of (voorgenomen) beschikkingen;
- Onafhankelijke, externe adviescolleges over nieuw beleid en wetgeving.

De Kaderwet adviescolleges (hierna de Kaderwet) is van toepassing op de laatstgenoemde categorie. Deze adviescolleges zijn permanent (met een strategisch of specialistisch karakter), tijdelijk of eenmalig. In 2013 waren er in totaal 27 adviescolleges actief, waarvan 22 permanente, twee tijdelijke en drie eenmalige adviescolleges.

Op verzoek van de Tweede Kamer wordt sinds vorig jaar ook een overzicht gegeven van alle nieuw ingestelde onafhankelijke adviescolleges en commissies van het Rijk. In 2013 is slechts één adviescollege onder de werking van de Kaderwet ingesteld en weer gestopt: de commissie onderzoek elektronisch stemmen. Het totaal aantal nieuw ingestelde commissies van het Rijk bedroeg 24.

Hierna volgt het overzicht Kaderwet adviescolleges en de vergoedingen van leden, evenals de nieuwe commissies.



**Ministerie van Algemene Zaken**

Naam Adviescollege	Type Adviescollege	Instellings artikel	Instellings datum	Exp. Datum	Aantal leden	% vrouw	% allochtoon	Geslacht voorzitter	Etniciteit voorzitter
--------------------	--------------------	---------------------	-------------------	------------	--------------	---------	--------------	---------------------	-----------------------

Geen Kaderwet adviescolleges

**Ministerie van Buitenlandse Zaken**

Naam Adviescollege	Type Adviescollege	Instellings artikel	Instellings datum	Exp. datum	Aantal leden	% vrouw	% allochtoon	Geslacht voorzitter	Etniciteit voorzitter
--------------------	--------------------	---------------------	-------------------	------------	--------------	---------	--------------	---------------------	-----------------------

Adviesraad Internationale Vraagstukken	Strategisch	4	19-3-1998		9	44%	11%	M	autochtoon
Commissie van advies inzake volkenrechtelijke vraagstukken	Technisch-Specialistisch	4	1-1-1998		10	33%	0%	M	autochtoon
Staatscommissie voor het internationaal privaatrecht	Technisch-Specialistisch	4	14-2-1998		12	25%	0%	M	autochtoon

**Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties**

Naam Adviescollege	Type Adviescollege	Instellings artikel	Instellings datum	Exp. Datum	Aantal leden	% vrouw	% allochtoon	Geslacht voorzitter	Etniciteit voorzitter
--------------------	--------------------	---------------------	-------------------	------------	--------------	---------	--------------	---------------------	-----------------------

Commissie onderzoek elektronisch stemmen	Tijdelijk	6	11-5-2013	18-12-2013	7	14%	0%	M	autochtoon
Kiesraad	Technisch-Specialistisch	4	31-3-1905		7	43%	0%	M	autochtoon
Raad voor de financiële verhoudingen	Technisch-Specialistisch	4	18-6-1996		3	33%	0%	M	autochtoon
Raad voor het Openbaar Bestuur	Strategisch	4	19-2-1996		9	44%	0%	M	autochtoon

**Ministerie van Defensie**

Naam Adviescollege	Type Adviescollege	Instellings artikel	Instellings datum	Exp. Datum	Aantal leden	% vrouw	% allochtoon	Geslacht voorzitter	Etniciteit voorzitter
--------------------	--------------------	---------------------	-------------------	------------	--------------	---------	--------------	---------------------	-----------------------

Geen Kaderwet adviescolleges

**Ministerie van Economische Zaken**

Naam Adviescollege	Type Adviescollege	Instellings artikel	Instellings datum	Exp. Datum	Aantal leden	% vrouw	% allochtoon	Geslacht voorzitter	Etniciteit voorzitter
Adviescollege toetsing regeldruk	Tijdelijk	5	1-6-2011	1-6-2015	3	33%	0%	M	autochtoon
Commissie bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten	Technisch-Specialistisch	4	11-9-1997		7	29%	0%	M	autochtoon
Raad van deskundigen voor de nationale meetstandaarden	Technisch-Specialistisch	4	29-11-2006		5	20%	0%	V	autochtoon

**Ministerie van Financiën**

Naam Adviescollege	Type Adviescollege	Instellings artikel	Instellings datum	Exp. Datum	Aantal leden	% vrouw	% allochtoon	Geslacht voorzitter	Etniciteit voorzitter
Commissie Structuur Nederlandse Banken	Enmalig	6	2-11-2012	26-6-2013	13	23%	0%	M	autochtoon

**Ministerie van Infrastructuur en Milieu**

Naam Adviescollege	Type Adviescollege	Instellings artikel	Instellings datum	Exp. Datum	Aantal leden	% vrouw	% allochtoon	Geslacht voorzitter	Etniciteit voorzitter
Algemene Energieraad	Strategisch	4	1-1-1997	1-8-2014	4	50%	0%	geen vz	-
Commissie van Advies inzake de Waterstaatswetgeving	Technisch-Specialistisch	4 (Art. 10.3 Waterwet)	22-12-2009	22-12-2013	8	20%	0%	M	autochtoon
Raad voor de leefomgeving en infrastructuur	Strategisch	4-1-1900	31-7-2012	1-8-2016	12	30%	0%	M	autochtoon

**Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap**

Naam Adviescollege	Type Adviescollege	Instellings artikel	Instellings datum	Exp. Datum	Aantal leden	% vrouw	% allochtoon	Geslacht voorzitter	Etniciteit voorzitter
Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid	Strategisch	4	31-1-1997		10	20%	20%	M	autochtoon
Evaluatie- en adviescommissie Passend onderwijs	Tijdelijk	5	24-9-2008	1-1-2014	5	40%	0%	M	autochtoon
Onderwijsraad	Strategisch	4	1-1-1997		10	40%	0%	V	autochtoon
Raad voor Cultuur	Strategisch	4	22-11-1995		9	45%	13%	M	autochtoon

### Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Naam Adviescollege	Type Adviescollege	Instellings artikel	Instellings datum	Exp. Datum	Aantal leden	% vrouw	% allochtoon	Geslacht voorzitter	Etniciteit voorzitter
--------------------	--------------------	---------------------	-------------------	------------	--------------	---------	--------------	---------------------	-----------------------

Geen Kaderwet adviescolleges

### Ministerie van Veiligheid en Justitie

Naam Adviescollege	Type Adviescollege	Instellings artikel	Instellings datum	Exp. Datum	Aantal leden	% vrouw	% allochtoon	Geslacht voorzitter	Etniciteit voorzitter
--------------------	--------------------	---------------------	-------------------	------------	--------------	---------	--------------	---------------------	-----------------------

Adviescommissie voor burgerlijk procesrecht	Technisch-Specialistisch	4	1-1-1997		9	30%	0%	V	autochtoon
Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken	Technisch-Specialistisch	4	1-4-2001		13	46%	0%	V	autochtoon
College bescherming persoonsgegevens	Technisch-Specialistisch	4	6-7-2000		3	33%	0%	M	autochtoon
Commissie Auteursrecht	Technisch-Specialistisch	4	26-7-2006		8	25%	13%	M	autochtoon
Commissie Vennootschapsrecht	Technisch-Specialistisch	4	1-1-1997		9	30%	0%	V	autochtoon
Evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's en het stelsel van rampenbestrijding en crisisbeheersing	Enmalig	6	24-5-2012	18-9-2013	5	0%	0%	M	autochtoon

### Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Naam Adviescollege	Type Adviescollege	Instellings artikel	Instellings datum	Exp. Datum	Aantal leden	% vrouw	% allochtoon	Geslacht voorzitter	Etniciteit voorzitter
--------------------	--------------------	---------------------	-------------------	------------	--------------	---------	--------------	---------------------	-----------------------

Gezondheidsraad	Technisch-Specialistisch	4	1-8-1902		128	19%	onbekend	M	autochtoon
Raad voor de Volksgezondheid en Zorg	Strategisch	4	1-1-1997		9	44%	11%	M	autochtoon
Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling	Strategisch	4	1-1-1997		8	38%	13%	M	allochtoon

### Totaal aantal actieve Kaderwet adviescolleges 2013

	Aantal 2009	Aantal 2011	Aantal 2012	Aantal 2013
Enmalig	3	0	3	3
Strategisch	13	13	10	9
Technisch-Specialistisch	13	13	13	13
Tijdelijk	4	3	3	2
<b>Totaal</b>	<b>33</b>	<b>29</b>	<b>29</b>	<b>27</b>

**Ministerie van Algemene Zaken****Naam Adviescollege****Naam lid****In 2013 ontvangen vergoedingen**

Geen Kaderwet adviescolleges

**Ministerie van Buitenlandse Zaken****Naam Adviescollege****Naam lid****In 2013 ontvangen vergoedingen**

Adviesraad Internationale Vraagstukken	Genugten	27.020,33
Adviesraad Internationale Vraagstukken	Gupta	12.154,17
Adviesraad Internationale Vraagstukken	Korthals Altes	27.020,33
Adviesraad Internationale Vraagstukken	Plooij-van Gorsel	12.154,17
Adviesraad Internationale Vraagstukken	Reisen	27.020,33
Adviesraad Internationale Vraagstukken	Staden	27.020,33
Adviesraad Internationale Vraagstukken	Urlings	12.154,17
Adviesraad Internationale Vraagstukken	Verrijn Stuart	12.154,17
Adviesraad Internationale Vraagstukken	Voorhoeve	27.020,33
Commissie van advies inzake volkenrechtelijke vraagstukken	Brus	2.040,00
Commissie van advies inzake volkenrechtelijke vraagstukken *	Arts	495,00
Commissie van advies inzake volkenrechtelijke vraagstukken *	Brölmann	1.320,00
Commissie van advies inzake volkenrechtelijke vraagstukken	Oude-Elferink	495,00
Commissie van advies inzake volkenrechtelijke vraagstukken	Gill	1.155,00
Commissie van advies inzake volkenrechtelijke vraagstukken	Herik, van den	495,00
Commissie van advies inzake volkenrechtelijke vraagstukken	Jägers	660,00
Commissie van advies inzake volkenrechtelijke vraagstukken	Lammers	1.155,00
Commissie van advies inzake volkenrechtelijke vraagstukken	Werner	0,00
Commissie van advies inzake volkenrechtelijke vraagstukken	Wessel	1.485,00
Staatscommissie voor het internationaal privaatrecht	Boer	165,00
Staatscommissie voor het internationaal privaatrecht	Bos	165,00
Staatscommissie voor het internationaal privaatrecht	Ibili	660,00
Staatscommissie voor het internationaal privaatrecht	Klooster, van der	165,00
Staatscommissie voor het internationaal privaatrecht	Laforce	330,00
Staatscommissie voor het internationaal privaatrecht	Polak	660,00
Staatscommissie voor het internationaal privaatrecht	Rutten	165,00

**Ministerie van Buitenlandse Zaken**

<b>Naam Adviescollege</b>	<b>Naam lid</b>	<b>In 2013 ontvangen vergoedingen</b>
Staatscommissie voor het internationaal privaatrecht	Schaafsma	165,00
Staatscommissie voor het internationaal privaatrecht	Strikwerda	660,00
Staatscommissie voor het internationaal privaatrecht	Vlas	17.170,36

\* Vergoeding gaat naar werkgever.

**Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties**

<b>Naam Adviescollege</b>	<b>Naam lid</b>	<b>In 2013 ontvangen vergoedingen</b>
Commissie onderzoek elektronisch stemmen	Schneiders	6.832,00
Commissie onderzoek elektronisch stemmen	Eijk	6.832,00
Commissie onderzoek elektronisch stemmen	Prins	5.124,72
Commissie onderzoek elektronisch stemmen	Hoepman	6.833,14
Commissie onderzoek elektronisch stemmen	Kamphuis	6.832,96
Commissie onderzoek elektronisch stemmen	Ruiter	6.832,96
Commissie onderzoek elektronisch stemmen	Paauw, de	6.832,96
Commissie onderzoek elektronisch stemmen	Beek, van	6.872,42
Raad voor financiële verhoudingen	Allers	4.739,80
Raad voor financiële verhoudingen	Engering-Aarts	2.369,90
Raad voor financiële verhoudingen	Hol	2.369,90
Raad voor financiële verhoudingen	Haersma Buma, van	6.600,00
Raad voor financiële verhoudingen	Rijnbach-de Groot, van	4.739,80
Raad voor het Openbaar Bestuur	Boogers	4.739,80
Raad voor het Openbaar Bestuur	Dales	4.739,80
Raad voor het Openbaar Bestuur	Frissen	9.479,60
Raad voor het Openbaar Bestuur	Lange	9.479,60
Raad voor het Openbaar Bestuur	Leyenaar	9.479,60
Raad voor het Openbaar Bestuur	Möhring	9.479,60
Raad voor het Openbaar Bestuur	Nehmelman	4.739,80
Raad voor het Openbaar Bestuur	Overkleef-Verburg	4.739,80
Raad voor het Openbaar Bestuur	Rambaran Mishre	4.739,80
Raad voor het Openbaar Bestuur	Schoenmaker	4.739,80
Raad voor het Openbaar Bestuur	Vliet, van	4.739,80

**Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties**

<b>Naam Adviescollege</b>	<b>Naam lid</b>	<b>In 2013 ontvangen vergoedingen</b>
Raad voor het Openbaar Bestuur	Wallage	40.997,52
Kiesraad	Kummeling	30.748,00
Kiesraad	Schutte	1.410,00
Kiesraad	Leyenaar	2.542,52
Kiesraad	Veldhuis, te	2.820,00
Kiesraad	Blokdijk	2.585,00
Kiesraad	Stoker	2.820,00
Kiesraad	Dijk, van	2.585,00
Kiesraad	Castenmiller	1.880,00

**Ministerie van Defensie**

<b>Naam Adviescollege</b>	<b>Naam lid</b>	<b>In 2013 ontvangen vergoedingen</b>
Geen Kaderwet adviescollege		

**Ministerie van Economische Zaken**

<b>Naam Adviescollege</b>	<b>Naam lid</b>	<b>In 2013 ontvangen vergoedingen</b>
Adviescollege toetsing regeldruk	Hoopen, ten	53.036,11
Adviescollege toetsing regeldruk	Helder	26.899,79
Adviescollege toetsing regeldruk	Douwde	44.388,48
Commissie bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten	Koning, de	419,00
Commissie bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten	Brouwer	725,99
Commissie bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten	Griede	1.886,30
Commissie bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten	Horst	235,80
Commissie bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten	Chatrou	40,00
Commissie bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten	Nijman	202,10
Commissie bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten	Loehr	34,20
Raad van deskundigen voor de nationale meetstandaarden	Cobben	7.932,97
Raad van deskundigen voor de nationale meetstandaarden	Herder	1.754,78
Raad van deskundigen voor de nationale meetstandaarden	Hogendoorn	12.323,05
Raad van deskundigen voor de nationale meetstandaarden	Mijnheer	9.186,95
Raad van deskundigen voor de nationale meetstandaarden	Plooi-van Gorsel	11.592,48

Ministerie van Economische Zaken		
Naam Adviescollege	Naam lid	In 2013 ontvangen vergoedingen
Raad van deskundigen voor de nationale meetstandaarden	Spronck	20.358,95
Raad van deskundigen voor de nationale meetstandaarden	Urbach	12.386,95
Raad van deskundigen voor de nationale meetstandaarden	Wit	17.962,95

Ministerie van Financiën		
Naam Adviescollege	Naam lid	In 2013 ontvangen vergoedingen
Commissie Structuur Nederlandse Banken	Wijffels	4.996,65
Commissie Structuur Nederlandse Banken	Harmesen	4.415,78
Commissie Structuur Nederlandse Banken	Eijffinger	1.537,44
Commissie Structuur Nederlandse Banken	Brink, van den	2.898,16
Commissie Structuur Nederlandse Banken	Schoenmaker	2.735,23
Commissie Structuur Nederlandse Banken	Scheltema	2.306,18
Commissie Structuur Nederlandse Banken	Wijnbergen, van	2.398,73
Commissie Structuur Nederlandse Banken	Boot	2.049,92
Commissie Structuur Nederlandse Banken	Baarsma	2.410,03
Commissie Structuur Nederlandse Banken	Goorbergh, van den	2.927,67
Commissie Structuur Nederlandse Banken	Combée	0,00
Commissie Structuur Nederlandse Banken	Meijs	0,00
Commissie Structuur Nederlandse Banken	Biesheuvel	0,00

Ministerie van Infrastructuur en Milieu		
Naam Adviescollege	Naam lid	In 2013 ontvangen vergoedingen
Algemene Energieraad	Demmers	18.951,60
Algemene Energieraad	Hagen, van der	18.951,60
Algemene Energieraad	Linde, van der	18.951,60
Algemene Energieraad	Wiechers	18.951,60
Commissie van Advies inzake de Waterstaatswetgeving	Hey	14.436,00
Commissie van Advies inzake de Waterstaatswetgeving	Buuren, van	14.472,00
Commissie van Advies inzake de Waterstaatswetgeving	Berg, van der	14.748,00
Commissie van Advies inzake de Waterstaatswetgeving	Driessen	14.520,00
Commissie van Advies inzake de Waterstaatswetgeving	Hall, van	25.716,00

Ministerie van Infrastructuur en Milieu		
Naam Adviescollege	Naam lid	In 2013 ontvangen vergoedingen
Commissie van Advies inzake de Waterstaatswetgeving	Ravels, van	14.952,00
Commissie van Advies inzake de Waterstaatswetgeving	Rijswick, van	14.436,00
Raad voor de leefomgeving en infrastructuur	Graeff, de	22.776,48
Raad voor de leefomgeving en infrastructuur	Demmers	22.776,48
Raad voor de leefomgeving en infrastructuur	Dykstra	22.776,48
Raad voor de leefomgeving en infrastructuur	Frissen	22.776,48
Raad voor de leefomgeving en infrastructuur	Hooimeijer	22.776,48
Raad voor de leefomgeving en infrastructuur	Koeman	22.776,48
Raad voor de leefomgeving en infrastructuur	Lier-Lels	22.776,48
Raad voor de leefomgeving en infrastructuur	Meester	22.776,48
Raad voor de leefomgeving en infrastructuur	Meijdam	45.552,96
Raad voor de leefomgeving en infrastructuur	Ardenne-van der Hoeven, van	22.776,48
Raad voor de leefomgeving en infrastructuur	Vanstiphout	22.776,48
Raad voor de leefomgeving en infrastructuur	Nijhoff	13.286,28

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap		
Naam Adviescollege	Naam lid	In 2013 ontvangen vergoedingen
Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid	Klasen	11.644,52
Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid	Morley	11.644,52
Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid	Soete	11.644,52
Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid *	Blank	14.555,65
Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid *	Bodewes	14.555,65
Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid *	Frissen	14.555,65
Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid *	Meijer	14.555,65
Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid *	Peels	14.555,65
Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid *	Schuurmans	14.555,65
Evaluatie en adviescommissie Passend onderwijs	Bronneman	9.350,00
Evaluatie en adviescommissie Passend onderwijs	Gispen	40.178,56
Evaluatie en adviescommissie Passend onderwijs	Peschar	9.350,00
Evaluatie en adviescommissie Passend onderwijs	Berckelaer-Onnes, van	9.350,00
Evaluatie en adviescommissie Passend onderwijs **	Yperen, van	0,00



**Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap**

<b>Naam Adviescollege</b>	<b>Naam lid</b>	<b>In 2013 ontvangen vergoedingen</b>
Onderwijsraad	Borghans	8.880,00
Onderwijsraad **	Jonge, de	0,00
Onderwijsraad **	Kamphuis	0,00
Onderwijsraad	Lambrechts	11.208,00
Onderwijsraad **	Meijer	0,00
Onderwijsraad	Schuur	11.208,00
Onderwijsraad **	Dam, ten	0,00
Onderwijsraad	Duyn-Schouten, van der	11.208,00
Onderwijsraad	Waslander	19.980,00
Onderwijsraad **	Zoontjes	0,00
Raad voor Cultuur	Daalmeijer	68.695,97
Raad voor Cultuur	Daamen	12.283,44
Raad voor Cultuur	Meijer, de	12.283,44
Raad voor Cultuur	Nevejan	12.283,44
Raad voor Cultuur	Rooijackers	12.283,44
Raad voor Cultuur	Weggeman	12.283,44
Raad voor Cultuur	Tuhuteru	12.283,44
Raad voor Cultuur (lid sinds 1-4-2013)	Schramme	9.212,44
Raad voor Cultuur (lid sinds 1-4-2013)	Mahn	9.212,44

\* Vergoeding 2013 + nabetaling 3e kwartaal 2012

\*\* Betrokkenen ontvangen geen vergoeding. Het bedrag wordt overgemaakt aan de werkgever.

**Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid**

<b>Naam Adviescollege</b>	<b>Naam lid</b>	<b>In 2013 ontvangen vergoedingen</b>
Geen Kaderwet adviescollege		

**Ministerie van Veiligheid en Justitie**

<b>Naam Adviescollege</b>	<b>Naam lid</b>	<b>In 2013 ontvangen vergoedingen</b>
Adviescommissie voor burgerlijk procesrecht	Groot, de	1.040,00
Adviescommissie voor burgerlijk procesrecht	Boonekamp	903,60
Adviescommissie voor burgerlijk procesrecht	Fikkers	1.211,00

**Ministerie van Veiligheid en Justitie**

Naam Adviescollege	Naam lid	In 2013 ontvangen vergoedingen
Adviescommissie voor burgerlijk procesrecht	Heemskerk	540,00
Adviescommissie voor burgerlijk procesrecht	Klaassen	778,00
Adviescommissie voor burgerlijk procesrecht	Rueb	756,00
Adviescommissie voor burgerlijk procesrecht	Ynzonides	882,00
Adviescommissie voor burgerlijk procesrecht	Steenberghe	498,40
Adviescommissie voor burgerlijk procesrecht	Geuns, van	504,00
Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken	Battjes	2.232,50
Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken	Beuving	3.995,00
Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken	Bijleveld	1.292,50
Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken	Boeles	3.995,00
Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken	Claessens	6.110,00
Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken	Dooijeweert, van	11.125,50
Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken	Glaser	705,00
Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken	Lange, de	4.582,50
Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken	Leun, van der	940,00
Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken	Rijken	3.055,00
Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken	Shadid	705,00
Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken	Sondaal	12.127,50
Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken	Stienen	1.645,00
College bescherming persoonsgegevens *	Kohnstamm	
College bescherming persoonsgegevens *	Tomesen	
College bescherming persoonsgegevens *	McLaggan	
Commissie Auteursrecht	Numann	374,00
Commissie Auteursrecht	Drijber	250,00
Commissie Auteursrecht	Quaedvlieg	250,00
Commissie Auteursrecht	Hugenholz	250,00
Commissie Auteursrecht	Lingen, van	250,00
Commissie Auteursrecht	Senftleben	250,00
Commissie Auteursrecht	Cock-Buning	125,00
Commissie Auteursrecht	Gompel, van	2.500,00
Commissie Vennootschapsrecht	Hammerstein	520,00

**Ministerie van Veiligheid en Justitie**

<b>Naam Adviescollege</b>	<b>Naam lid</b>	<b>In 2013 ontvangen vergoedingen</b>
Commissie Vennootschapsrecht	Boogert, den	378,00
Commissie Vennootschapsrecht	Zaman	309,60
Commissie Vennootschapsrecht	Solinge, van	466,80
Commissie Vennootschapsrecht	Eeftink	267,20
Commissie Vennootschapsrecht	Kluiver, de	360,00
Commissie Vennootschapsrecht	Kroeze	270,00
Evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's en stelsel van rampenbestrijding en crisisbeheersing	Berlijn	2.096,00
Evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's en stelsel van rampenbestrijding en crisisbeheersing	Hoekstra	5.780,00
Evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's en stelsel van rampenbestrijding en crisisbeheersing	Ridder, de	3.144,00
Evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's en stelsel van rampenbestrijding en crisisbeheersing	Smits	0,00
Evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's en stelsel van rampenbestrijding en crisisbeheersing	Vries, de	2.620,00

\* Het College bescherming persoonsgegevens (Cbp) is geen adviescollege in de zin van de Kaderwet adviescolleges, maar heeft wel een beperkte adviestaak. De leden van het Cbp ontvangen geen vergoedingen maar salaris.

**Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport**

<b>Naam Adviescollege</b>	<b>Naam lid</b>	<b>In 2013 ontvangen vergoedingen</b>
Gezondheidsraad	Riele	1.000,00
Gezondheidsraad	Gevers	800,00
Gezondheidsraad	Zoelen	1.000,00
Gezondheidsraad	Heederik	3.400,00
Gezondheidsraad	Lindhout	800,00
Gezondheidsraad	Mulder	3.200,00
Gezondheidsraad	Piersma	1.800,00
Gezondheidsraad	Smid	1.800,00
Gezondheidsraad	Swaen	2.000,00
Gezondheidsraad	Weterings	1.000,00
Gezondheidsraad	Woutersen	5.800,00
Gezondheidsraad	Nivard	600,00

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Naam Adviescollege	Naam lid	In 2013 ontvangen vergoedingen
Gezondheidsraad	Bosch, van den	1.000,00
Gezondheidsraad	Dissel, van	600,00
Gezondheidsraad	Boogaard	2.400,00
Gezondheidsraad	Zaayer	1.600,00
Gezondheidsraad	Loveren, van	2.000,00
Gezondheidsraad	Rietjens	1.400,00
Gezondheidsraad	Roeleveld	800,00
Gezondheidsraad	Pal	1.800,00
Gezondheidsraad	Waalkens-Berendsen	1.000,00
Gezondheidsraad	Verweij	1.400,00
Gezondheidsraad	Kievit	800,00
Gezondheidsraad	Mackebach	400,00
Gezondheidsraad	Legemaate	800,00
Gezondheidsraad	Wevers	2.400,00
Gezondheidsraad	Schermer	800,00
Gezondheidsraad	Seidell	600,00
Gezondheidsraad	Brug	1.000,00
Gezondheidsraad	Visser	1.000,00
Gezondheidsraad	Schols	600,00
Gezondheidsraad	Pijl	1.000,00
Gezondheidsraad	Romijn	1.000,00
Gezondheidsraad	Kok	200,00
Gezondheidsraad	Hoes	600,00
Gezondheidsraad	Veer, van 't	800,00
Gezondheidsraad	Zwietering	800,00
Gezondheidsraad	Iestra	1.000,00
Gezondheidsraad	Hopman	800,00
Gezondheidsraad	Mensink	600,00
Gezondheidsraad	Geleijnse	400,00
Gezondheidsraad	Blijham	200,00
Gezondheidsraad	Schade	2.000,00

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Naam Adviescollege	Naam lid	In 2013 ontvangen vergoedingen
Gezondheidsraad	Wert, de	800,00
Gezondheidsraad	Harthogh, den	800,00
Gezondheidsraad	Lagro-Janssen	1.000,00
Gezondheidsraad	Meer, van der	600,00
Gezondheidsraad	Vroom	600,00
Gezondheidsraad	Ploem	2.800,00
Gezondheidsraad	Verhulst	200,00
Gezondheidsraad	Boer, de	200,00
Gezondheidsraad	Smits	400,00
Gezondheidsraad	Verkerk	400,00
Gezondheidsraad	Hendriks	1.000,00
Gezondheidsraad	Severens	1.600,00
Gezondheidsraad	Jochemsen	200,00
Gezondheidsraad	Heimans	1.000,00
Gezondheidsraad	Gouma	200,00
Gezondheidsraad	Kahn	400,00
Gezondheidsraad	Lamberts	600,00
Gezondheidsraad	Wall, van der	200,00
Gezondheidsraad	Kuipers	200,00
Gezondheidsraad	Navis	600,00
Gezondheidsraad	Prakken	200,00
Gezondheidsraad	Bossuyt	600,00
Gezondheidsraad	Poll, van der	400,00
Gezondheidsraad	Dekker	200,00
Gezondheidsraad	Figdor	600,00
Gezondheidsraad	Graaf, van der	600,00
Gezondheidsraad	Heeren	1.000,00
Gezondheidsraad	Groot, de	1.000,00
Gezondheidsraad	Verbrugh	800,00
Gezondheidsraad	Stricker	1.200,00
Gezondheidsraad	Daha	400,00

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Naam Adviescollege	Naam lid	In 2013 ontvangen vergoedingen
Gezondheidsraad	Sanders	1.200,00
Gezondheidsraad	Gussekloo	1.400,00
Gezondheidsraad	Kuijpers	200,00
Gezondheidsraad	Postma	800,00
Gezondheidsraad	Eden, van	2.000,00
Gezondheidsraad	Delden, van	1.600,00
Gezondheidsraad	Braat	1.200,00
Gezondheidsraad	Smets	200,00
Gezondheidsraad	Stegeman	200,00
Gezondheidsraad	Verbeek	800,00
Gezondheidsraad	Vliet-Lachotzki, van	1.800,00
Gezondheidsraad	Knoers	1.200,00
Gezondheidsraad	Woudenberg	1.600,00
Gezondheidsraad	Rhoon, van	1.200,00
Gezondheidsraad	Weerd, van de	600,00
Gezondheidsraad	Zwamborn	600,00
Gezondheidsraad	Berg, van den	2.600,00
Gezondheidsraad	Mullenders	200,00
Gezondheidsraad	Savelkoul	600,00
Gezondheidsraad	Passchier	800,00
Gezondheidsraad	Brunekreef	400,00
Gezondheidsraad	Kromhout	800,00
Gezondheidsraad	Russel	200,00
Gezondheidsraad	Jongste, de	200,00
Gezondheidsraad	Wadman	800,00
Gezondheidsraad	Verschaeve	400,00
Gezondheidsraad	Hunink	400,00
Gezondheidsraad	Swierstra	200,00
Gezondheidsraad	Reijneveld	400,00
Gezondheidsraad	Meulenbelt	400,00
Gezondheidsraad	Speckens	400,00

**Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport**

<b>Naam Adviescollege</b>	<b>Naam lid</b>	<b>In 2013 ontvangen vergoedingen</b>
Gezondheidsraad	Groenewegen	400,00
Gezondheidsraad	Hazes	200,00
Gezondheidsraad	Hofstraat	200,00
Gezondheidsraad	Janssens	400,00
Gezondheidsraad	Geraedts	400,00
Gezondheidsraad	Boomsma	400,00
Gezondheidsraad	Ommen, van	400,00
Gezondheidsraad	Stronks	200,00
Gezondheidsraad	Burdorf	1.000,00
Gezondheidsraad	Martens	600,00
Gezondheidsraad	Hollander, de	400,00
Gezondheidsraad	Timmermans	200,00
Gezondheidsraad	Smit	200,00
Gezondheidsraad	Nijhuis	200,00
Gezondheidsraad	Zijlstra	200,00
Gezondheidsraad	Bindels	200,00
Gezondheidsraad	Klink, van der	200,00
Gezondheidsraad	Trappenburg	200,00
Gezondheidsraad	Bongers	200,00
Gezondheidsraad	Nieuwenhuis	200,00
Gezondheidsraad	Geleijns	200,00
Gezondheidsraad	Verkerk	200,00
Gezondheidsraad *	Gool	108.240,00
Gezondheidsraad	Obertop	42.943,51
Gezondheidsraad *	Kromhout	41.305,72
Raad voor de Volksgezondheid en Zorg	Bosma	20.498,88
Raad voor de Volksgezondheid en Zorg	Blerck-Woerdman, van	20.498,88
Raad voor de Volksgezondheid en Zorg	Mackenbach	20.498,88
Raad voor de Volksgezondheid en Zorg	Braat	29.237,61
Raad voor de Volksgezondheid en Zorg	Willems	20.498,88
Raad voor de Volksgezondheid en Zorg	Groot	20.498,88

## Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Naam Adviescollege	Naam lid	In 2013 ontvangen vergoedingen
Raad voor de Volksgezondheid en Zorg	Carter	20.498,88
Raad voor de Volksgezondheid en Zorg	Sint	20.498,88
Raad voor de Volksgezondheid en Zorg *	Meijerink	56.139,36
Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling	Frissen	15.799,32
Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling	Manshanden	15.799,32
Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling	Meijs	15.799,32
Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling	Harchaoui, el	34.164,72
Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling	San, van	5.266,44
Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling	Drenth	18.374,64
Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling	Gerritsen	15.802,44
Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling	Staveren, van	15.802,44

\* Vergoeding gaat rechtstreeks naar de werkgever.

## Leden werkzaam in meerdere adviescolleges

Naam Adviescollege	Naam lid	In 2013 ontvangen vergoedingen
Gezondheidsraad	Braat	1.200,00
Raad voor de Volksgezondheid en Zorg	Braat	29.237,61
Algemene Energieraad	Demmers	18.951,60
Raad voor de Leefomgeving en infrastructuur	Demmers	22.776,48
Raad voor de Leefomgeving en infrastructuur	Frissen	22.776,48
Raad voor het Openbaar Bestuur	Frissen	9.479,60
Kiesraad	Leyenaar	2.542,52
Raad voor het Openbaar Bestuur	Leyenaar	9.479,60
Gezondheidsraad	Mackenbach	400,00
Raad voor de Volksgezondheid en Zorg	Mackenbach	20.498,88
Adviesraad Internationale Vraagstukken	Plooi-j-van Gorsel	12.154,17
Raad van deskundigen voor de nationale meetstandaarden	Plooi-j- van Gorsel, voorzitter	11.592,48



## Overzicht nieuw ingestelde adviescolleges en commissies 2013

Ministerie	Ad hoc commissie <sup>1)</sup>
BZK	Visitatiecommissie Waterketen
EZ	Commissie Maatschappelijk verantwoord bestuur en toezicht in de semipublieke sector
EZ	Commissie van aanbestedingsexperts
EZ	Adviescommissie geografische aanduidingen, oorsprongsbenamingen en gegarandeerde traditionele specialiteiten
EZ	Commissie Streefbeeld Paling
EZ	Deskundigengroep dierziekten <sup>2)</sup>
FIN	Evaluatiecommissie nationalisatie SNS Reaal
IenM	Klankbordgroep Lange Termijn Spooragenda
IenM	Critical Review Team Lange Termijn Spooragenda
OCW	Tijdelijke geschillencommissie ontwikkelingsperspectief
OCW	Adviescommissie flexibel hoger onderwijs voor werkenden
OCW	Adviescommissie fusietoets in het onderwijs
OCW	Commissie voor publiek private samenwerking in het beroepsonderwijs
SZW	Commissie dienstverlening aan huis
SZW	Commissie parameters
SZW	Commissie Ultimate Forward Rate
VenJ	Kwaliteitscommissie Bibob
VenJ	Evaluatiecommissie Onderzoeksraad voor veiligheid
VenJ	Commissie Toekomst Forensisch Onderzoek
VenJ	Commissie Evaluatie Politiewet 2012
VenJ	Klachtenadviescommissie WSNP
VWS	Verkenner extramurale farmacie
VWS	Stuurgroepen Programma Aanpak verspilling in de zorg

Ministerie	Tijdelijke Kaderwet adviescolleges
BZK	Commissie onderzoek elektronisch stemmen

<sup>1)</sup> Met uitzondering van de commissie onderzoek elektronisch stemmen van BZK vallen alle adviescolleges en commissies in deze tabel niet onder de werking van de Kaderwet.

<sup>2)</sup> De Deskundigengroep dierziekten is een samenvoeging van de deskundigengroep inzake de preventie en bestrijding van Newcastle Disease en Aviaire Influenza, deskundigengroep inzake de preventie en bestrijding van Mond- en klauwzeer, Bluetongue en Runderpest, deskundigengroep inzake de preventie en bestrijding van klassieke varkenspest, Afrikaanse varkenspest en SVD (blaasjesziekte) en deskundigengroep inzake de preventie en bestrijding van ziekten bij paardachtigen.

# Bijlage 4 Grote en risicovolle ICT-projecten

Nr.	Ministerie	Project	Start- datum	Init. sch. einddatum	Ltste herijk. einddatum	Act. sch. einddatum	Init. sch. Kosten	Ltst. herijk. Kosten	Act. sch. kosten	sch. kosten 2012	Cum. gereal. uitg.	Verschil	Perc.	Status
<i>(bedragen zijn in miljoenen €)</i>														
1	BZ	Programma Digitalisering	9/7/2012	1/1/2015	30/6/2015	30/6/2015	27,76	27,76	27,76	27,76	12,95	-	-	
2	BZK	Operatie BRP (voorheen mGBA)	1/3/2009	1/5/2015	31/12/2018	31/12/2018	29,59	74,00	75,06	44,42	42,06	30,64	68,98%	
3	BZK	DigiInkoop	1/8/2008	1/4/2013	30/6/2014	30/6/2014	18,72	26,37	26,38	25,43	24,77	0,95	3,74%	
4	BZK	Orion	1/4/2009	1/11/2012	8/4/2013	31/8/2013	17,97	21,43	22,01	21,43	22,01	0,58	2,71%	afgerond
5	BZK	Programma eID <sup>1</sup>			-		0,00	-	0,00	-	-	0,00	-	nieuw
6	BZK	Overheidsdatacenter Haagse km2	14/1/2013	1/8/2014	-	1/11/2014	24,97	-	26,43	-	0,81	26,43	-	nieuw
7	EZ	AERIUS	1/1/2013	30/4/2014	1/6/2014	1/7/2014	6,40	6,00	4,50	-	3,40	4,50	-	nieuw
8	Def	ERPM&F (SPEER)	1/3/2002	31/12/2009	30/6/2015	31/12/2014	185,00	276,47	276,47	276,47	262,61	-	-	
9	Def	PALS	1/1/2006	31/12/2010	31/12/2014	31/12/2014	36,00	31,60	31,60	31,60	26,48	-	-	
10	Def	@MIGO-BORAS	1/12/2007	31/12/2011	31/12/2013	31/12/2013	18,00	21,70	21,70	20,80	21,29	0,90	4%	
11	Def	C2000 randapp	16/7/2010	31/12/2013	1/3/2014	1/3/2014	9,15	7,60	7,60	7,60	3,97	-	-	
12	Def	ARGO II	19/11/2011	1/1/2014	31/8/2014	31/8/2014	12,30	17,00	17,00	17,00	14,82	-	-	
13	Def	Advance Passenger Information (API-3)	1/11/2013	1/4/2016	-	1/4/2016	10,00	-	10,00	10,00	0,09	-	-	nieuw
14	Fin	Vervanging aangifte systeem (AGS)	1/10/2008	31/12/2011	1/5/2014	1/2/2015	25,50	46,80	46,80	46,80	35,10	-	-	
15	Fin	Basisregistraties	1/7/2006	31/12/2011	1/1/2016	1/1/2016	35,00	43,70	43,70	41,10	37,80	2,60	6,33%	
16	Fin	Definitief Toekennen Nieuw (DTN)	1/7/2012	30/6/2013	-	30/6/2013	62,50	-	50,50	59,60	50,50	-9,10	-15,27%	afgerond
17	Fin	SEPA	23/9/2011	1/1/2013	1/2/2014	1/2/2014	20,83	19,23	18,35	19,23	18,29	-0,88	-4,58%	
18	lenM	Modern. Objectbediening Zeeland (MOBZ)	2/5/2005	1/1/2010	30/6/2014	30/6/2015	23,14	51,59	51,58	51,58	31,72	-	-	
19	lenM	Progr. Info-uitwisseling Milieuhandhaving (PIM)	1/1/2011	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2014	10,15	11,49	11,49	10,15	6,68	1,34	13,20%	

<sup>1</sup> Op dit moment vinden voorbereidende werkzaamheden plaats. De planning en de begroting zijn nog niet afgerond zodat thans rapportage nog prematuur is.

Nr.	Ministerie	Project	Start- datum	Init. sch. einddatum	Ltste herijk. einddatum	Act. sch. einddatum	Init. sch. Kosten	Ltst. herijk. Kosten	Act. sch. kosten	sch. kosten 2012	Cum. gereal. uitg.	Verschil	Perc.	Status
<i>(bedragen zijn in miljoenen €)</i>														
20	IenM	Vervanging Voice Communicatie Systeem LVNL	10/5/2010	31/12/2014		31/12/2014	25,13	-	23,10	23,05	18,10	0,05	0,22%	
21	OCW	Invoering BRON-HO	1/7/2008	31/12/2011	31/3/2014	31/3/2014	9,00	15,40	22,88	19,25	19,98	3,63	18,86%	
22	OCW	Programma Vernieuwing Studiefinanciering (PVS)	1/9/2010	1/9/2014	31/12/2015	31/12/2015	75,00	107,30	107,26	75,00	44,93	32,26	43,01%	
23	SZW	SVB: Veranderprogramma SVB TIEN	1/1/2006	31/12/2010	31/12/2013	31/12/2013	76,00	76,00	79,20	79,20	87,40	-	-	
24	SZW	UWV: ICT Transitie WERKbedrijf	1/4/2011	31/12/2015	31/12/2015	31/12/2015	68,09	96,23	96,60	76,51	62,70	20,09	26,26%	
25	SZW	UWV: KWN	1/1/2010	31/12/2015	31/12/2015	31/12/2015	42,99	46,70	46,71	49,32	35,06	-2,61	-5,29%	
26	SZW	Continue screening kinderopvang fase 2	28/11/2013	31/12/2016		31/12/2016	6,58	-	6,58	-	0,38	6,58	-	nieuw
27	VenJ	Kwaliteit en innovatie (KEI)	2/7/2012	1/1/2015	2/7/2018	2/7/2018	7,00	29,00	29,00	-	6,34	29,00	-	nieuw
28	VenJ	Centrale Voorziening Executie Opdrachten (CVE)	1/11/2013	31/12/2016		31/12/2016	8,88	-	8,88	-	-	8,88	-	nieuw
29	VenJ	Elektronische detentie	15/5/2013	1/9/2014		30/9/2014	9,02	-	9,02	-	0,48	9,02	-	nieuw
30	VenJ	Datacenter Rechtspraak (DCR)	1/8/2011	31/12/2014	31/12/2014	31/12/2014	21,60	22,40	22,34	-	8,21	22,34	-	nieuw
31	VenJ	Biometrie in de vreemdelingenketen	1/4/2011	31/12/2015	31/12/2013	31/12/2013	50,00	14,20	10,09	14,03	10,09	-3,94	-28,08%	afgerond
32	VenJ	C2000 ODIN	1/1/2012	1/9/2013	1/7/2014	1/7/2014	43,62	33,19	33,19	32,60	24,71	0,59	1,81%	
33	VenJ	GCOS	1/12/2009	1/7/2011	31/12/2012	1/10/2013	8,27	10,98	12,78	12,53	12,78	0,25	2,00%	afgerond
34	VenJ	HGK	1/10/2010	1/12/2012	2/4/2013	1/4/2013	8,02	18,02	18,93	17,86	18,93	1,07	5,99%	afgerond
35	VenJ	INDIGO	1/1/2008	31/12/2011	1/7/2013	1/7/2013	68,00	98,00	95,50	95,50	98,00	-	-	afgerond
36	VenJ	Leonardo	10/7/2009	1/11/2011	31/12/2012	31/12/2013	15,30	30,87	40,52	34,54	40,52	5,98	17,31%	afgerond
37	VenJ	NL - SIS (Schengen)	1/7/2005	31/3/2007	31/3/2013	31/3/2013	8,60	22,80	22,80	22,80	22,80	-	-	afgerond
38	VenJ	Programma Uitvoering Strafrechtelijke Beslissingen (USB)	1/1/2012	31/12/2013		31/12/2013	4,77	-	4,39	4,77	4,39	-0,38	-7,97%	afgerond
39	VenJ	Vernieuwing Grens management (VGM)	1/7/2008	31/12/2011	31/12/2011	1/6/2013	13,84	13,93	12,77	12,77	12,77	-	-	afgerond
40	VenJ	Vernieuwing rekencentrum DJI (3Vs)	1/1/2012	31/12/2016	31/12/2014	31/12/2014	47,55	17,77	17,77	28,11	6,57	-10,34	-36,78%	
41	VenJ	VIV Jeugd	1/9/2010	31/12/2012	1/7/2013	10/6/2013	5,20	5,40	4,20	5,40	4,20	-1,20	-22,22%	afgerond
42	VWS	Invoering trekkingsrecht PGB	1/8/2013	31/3/2015		31/3/2015	10,22	-	10,22	-	-	10,22	-	nieuw

## 1a. Projectnaam

1. Programma Digitalisering

## 1b. Projectomschrijving

Het programma Digitalisering richt zich op alle (documentaire) informatiestromen binnen de beleids- en stafprocessen van BZ. Het programma heeft tot doel te realiseren dat uiterlijk medio 2015:

1. de stukkenstroom in de beleidsprocessen volledig digitaal verloopt. Dit betekent dat documenten vanaf het moment van ontvangst of creatie tot en met de archivering digitaal worden opgesteld, gedistribueerd, geparafeerd en gearhiveerd.
2. een samenwerkingsplatform is ingericht voor de samenwerking op het departement en tussen departement en posten. Dit platform is de basis voor samenwerkingsfunctionaliteit met externe partijen, die waarschijnlijk na 1 januari 2015 wordt gerealiseerd.
3. Medewerkers plaats-, tijd- en apparaat kunnen werken, waarbij wordt ingezet op het toepassen van Secure Remote Access (direct access).

## 1c. Maatschappelijke relevantie

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
28/5/2012	1.0 (Definitief)	ja	Het programmaplan Digitalisering beschrijft ambitie, doelstellingen, scope en governance van het programma en fungeert als overkoepelende kapstop voor de 5 projecten van het programma. Vier projecten waren gestart voor aanvang programma. Het programma is ontstaan uit behoefte aan samenhang tussen deze projecten voor wat betreft aansturing, beantwoording organisatorische en vakinhoudelijke vraagstukken en resourcing.

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
1/4/2013	Bureau Gateway	Gateway review	1) Governance, scope, mijlpalen en producten van het programma en de samenhang tussen programma en haar projecten.2) Is de governance voor het programma zodanig ingericht dat de ambitie van het programma binnen het afgesproken tijdpad kan worden bereikt? Is binnen het programma de sturing op de samenhang tussen de projecten zodanig ingericht dat de realisatie van de projecten binnen het afgesproken tijdpad mag worden verwacht? Is het proces toereikend om op 1 september 2013 te kunnen beschikken over een AIVD-Nationaal Bureau voor Verbindingsveiligheid (NBV) geaccrediteerde mobiele toegang tot digitale werkplek en bedrijfsinformatie om plaats-, tijd- en apparaatonafhankelijk werken mogelijk te maken op basis van Microsoft Secure Remote Access? Zijn de eindgebruikers (beleidsdirecties/ posten) voldoende betrokken bij het ontwikkel- en implementatieproces? Dit geldt zowel voor de governancestructuur als de inhoudelijke koers voor de te realiseren en te implementeren voorzieningen.

#### 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 12,27	€ 12,27	€ 9,93
ingehuurd extern personeel	€ 9,02	€ 9,02	€ 2,95
intern personeel	€ 1,79	€ 1,79	€ 0,00
uitbestede werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
overige projectkosten	€ 4,68	€ 4,68	€ 0,07
<b>TOTALEN</b>	<b>€ 27,76</b>	<b>€ 27,76</b>	<b>€ 12,95</b>

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

€2,26 mln. Bovenstaande kosten zijn gebaseerd op de licentiekosten. Additionele kosten zullen inzichtelijk worden op basis van de uitwerking van de nieuwe voorzieningen als diensten, conform het standaardmodel binnen de organisatie.

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Het programma hanteert een kasverplichtingstelsel. Kosten voor intern personeel worden gedeeltelijk doorbelast aan het programma, afhankelijk van afspraken binnen de organisatie. Kosten voor aanschaf en onderhoud van software (licenties) vallen binnen het programma tot moment van overdracht aan de lijnorganisatie/ toekomstig beheerder.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Medio 2013 zijn de diverse plannen van aanpak herijkt.

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
9/7/2012	1/1/2015	30/6/2015

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Einddatum is verschoven van 1 januari 2015 naar 30 juni 2015.

## 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
10/7/2013	€ 27,76	30/6/2015	In stuurgroep van 10 juli 2013 heeft de opdrachtgever besloten om de einddatum van het programma vanwege de opgelopen vertragingen te verlaten naar 30/06/2015. Vertraging veroorzaakt door afhankelijkheid van andere projecten en aanpassing in governance.

## 7a. Geschatte levensduur na oplevering

3 tot 10 jaar

## 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

De voorzieningen van het programma kennen verschillende geschatte levensduren. Deze kunnen worden onderverdeeld in:- Sophia, Argus: 5 tot 8 jaar op basis huidige contract- SWF, Foxy: circa 8 - 10 jaar op basis van inschatting technologische ontwikkelingen- Triple A: 3 - 5 jaar op basis van technologische ontwikkelingen en reguliere afschrijving

## 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

OVERIGE INFORMATIE

## Wijziging contractvorm

Niet van toepassing

## 1a. Projectnaam

2. Operatie BRP (voorheen Modernisering Gemeentelijke Basisadministratie (mGBA))

## 1b. Projectomschrijving

Het programma Operatie BRP moderniseert het GBA-stelsel, realiseert de (ICT-voorzieningen voor) de Basisregistratie Personen, draagt zorg voor de migratie van het oude naar het nieuwe stelsel en ondersteunt de implementatie bij gemeenten en afnemers.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

De BRP draagt bij aan de dienstverlening aan burgers, bedrijven en overheidsorganisaties en maakt deel uit van het stelsel van basisregistraties. Op termijn vervangt de BRP de huidige gemeentelijke basisadministraties (GBA). De BRP bevat persoonsgegevens over alle ingezetenen van Nederland. Het doel van de BRP is om kwalitatief hoogwaardige persoonsgegevens bij te houden en te verstrekken aan overheidsorganisaties en aangewezen instellingen en personen.

**BATEN:** De stakeholders en experts herkennen nog steeds dezelfde baten als gevolg van de modernisering van de GBA. De kwalitatieve baten nemen wellicht verder toe aangezien de Operatie BRP steeds belangrijker wordt voor het signaleren en bestrijden van fraude en het voorkomen van het gebruik van onjuiste gegevens in uitvoeringsprocessen.

**RELATIE MET REGEERAKKOORD:** De modernisering van de GBA draagt bij aan het realiseren van een krachtige, kleine en dienstverlenende overheid, door een efficiënte en betrouwbare manier van invoeren, opslaan, beheren en verstrekken van persoonsgegevens. Het bijhouden en verstrekken van gegevens zelf wordt sneller, eenvoudiger en goedkoper en plaatsafhankelijke dienstverlening wordt gefaciliteerd.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
27/10/2009	1.0	ja	Voor de sturing van het programma is de stuurgroep Operatie BRP in het leven geroepen die onder voorzitterschap staat van de DGBK. De stuurgroep is samengesteld uit vertegenwoordigers van de VNG, NVVB, VGS, afnemers, BPR en B&I. De stuurgroep wordt geadviseerd door een ambtelijke voorbereidingsgroep, de programmabegeleidingsgroep. De inhoudelijke omschrijving van het programma is vastgelegd in de Definitiestudie en een daarop gebaseerde Eisenlijst. De stuurgroep Modernisering GBA heeft deze documenten goedgekeurd op 27 oktober 2009. In een afzonderlijk document is de programmastart-architectuur uitgewerkt, in lijn met NORA, MARIJ en GEMMA. Deze overkoepelende programmastartarchitectuur vormt het kader voor de projectarchitecturen. Operatie BRP is een programma, waarvoor cf. de methodiek van MSP een programmaplan is opgesteld. Het definitieve programmaplan is vastgesteld door de Stuurgroep Modernisering GBA op 27 oktober 2009. Voor de projecten binnen het programma worden cf. de methodiek van Prince II, projectinitiatiedocumenten opgesteld die ter goedkeuring worden aangeboden aan de Stuurgroep Operatie BRP.
7/7/2011	1.1.5	ja	Voor de sturing van het programma is de stuurgroep Operatie BRP in het leven geroepen die onder voorzitterschap staat van de DGBK. De stuurgroep is samengesteld uit vertegenwoordigers van de VNG, NVVB, VGS, afnemers, BPR en B&I. De stuurgroep wordt geadviseerd door een ambtelijke voorbereidingsgroep, de programmabegeleidingsgroep.

### 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
1/4/2010	Deloitte	Review programmaprocessen	gehele programma
18/4/2010	Bureau Gateway	Gateway review 0 (strategische review)	gehele programma
19/8/2011	Bureau Gateway	Gateway review 0 (strategische review)	gehele programma
27/4/2012	Bureau Gateway	Gateway Review 0 - (strategische beoordeling)	gehele programma
28/10/2013	Gartner	Advies	Doorontwikkelscenario's

### 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 2,12	€ 0,87	€ 0,52
ingehuurd extern personeel	€ 7,96	€ 50,49	€ 29,89
intern personeel	€ 4,54	€ 7,02	€ 4,15
uitbestede werk	€ 10,20	€ 2,71	€ 1,60
overige projectkosten	€ 4,77	€ 13,97	€ 5,90
<b>TOTALEN</b>	<b>€ 29,59</b>	<b>€ 75,06</b>	<b>€ 42,06</b>

### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

Naast de kosten voor ontwikkeling en implementatie heeft Gartner ook de kosten voor beheer geraamd. Deze kosten (€ 114 miljoen) komen voor de totale periode tot en met 2018 nagenoeg overeen met de huidige beheerkosten van de bestaande GBA-voorzieningen en worden daarmee binnen de huidige bekostigingssystematiek gefinancierd.

### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Bovenstaande bedragen zijn afgeleid uit de verhouding van de gerealiseerde cumulatieve kosten (naar kostensoort). In werkelijkheid kan de verdeling van de nog te maken kosten anders uitpakken.



#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Als gevolg van de herstart van het programma in 2009 is ook de begroting van het programma Operatie BRP herijkt. Bij de laatste herijking van september 2012 is de begroting geraamd op € 44,4 mln. De Tweede Kamer is op 12 november 2012 geïnformeerd dat de totale kosten nog passen binnen de eerder vastgestelde totaalfinanciering en dat daarmee vooralsnog geen verhoging van het totaalbudget noodzakelijk is. De kamer is 28 oktober 2013 geïnformeerd over de meerkosten. De meerkosten worden in belangrijke mate veroorzaakt door de, door Gartner als inherent aan dit type projecten aangeduide, verbreding en verdieping van de gewenste functionaliteit. De meerjarige programmakosten voor de modernisering van de GBA waren tot nu toe geraamd op € 44,42 miljoen. Dit bedrag bestaat uit zowel de ontwikkelkosten van de BRP als uit de implementatiekosten. Inmiddels is aan de bouw van ongeveer de helft van de BRP en migratiecomponenten circa € 38 miljoen uitgegeven. Daarenboven is circa € 36 miljoen nodig voor het afronden en implementeren van het nieuwe systeem. € 3 miljoen hiervan wordt gefinancierd vanuit de VNG en is bedoeld voor de implementatieondersteuning bij gemeenten waarvan de VNG opdrachtgever is. Over dit bedrag en de hieraan gekoppelde activiteiten hebben het programma en BZK geen zeggenschap. Dit bedrag is daarom in het bovenstaand overzicht niet meer meegenomen. Verder wordt de post onvoorzien van € 4 miljoen in het budget van de overige projectkosten opgenomen, zonder deze nu al toe te wijzen aan projectonderdelen. Deze bedragen zijn ook genoemd in de brief aan de Tweede Kamer op 28 oktober 2013. Het totale budget waar het programma over gaat komt daarmee uit op circa € 75 mln.

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/3/2009	1/5/2015	31/12/2018

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

De kamer is 28 oktober 2013 geïnformeerd over de nieuwe einddatum. Inschatting is dat de ontwikkeling van de BRP nog tot eind 2016 zal duren en dat de invoering daarvan bij gemeenten en afnemers in 2018 volledig zal zijn afgerond. Door fasering die onderdeel uitmaakt van de aanpak in het scenario afronden nieuwbouw zal de nieuwe functionaliteit voor gemeenten en uitvoeringsorganisaties in delen beschikbaar komen.

#### 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
1/1/2011	€ 33,57	1/5/2015	In 2010 is een bedrag van € 2,5 miljoen aan het budget toegevoegd voor het bouwen van de centraal te positioneren Burgerzakensysteem-Kern.
1/9/2011	€ 38,87	1/5/2016	Er is in de planning ruimte ingebouwd om tegenvallers op te vangen (dat was een aanbeveling van de vorige Gateway Review uit 2010). De bouw van de ICT-voorzieningen wordt afgerond in 2013, waarna afnemers en gemeenten in een periode van drie jaar kunnen overgaan. Het programma eindigt na afloop van deze migratieperiode. Conform de rijksbrede afspraken voor grote ICT-projecten heeft het ministerie van BZK opdracht gegeven om de business case van 2008 te toetsen aan voortschrijdende inzichten en zo nodig bij te stellen. Het programma begroot thans voor de centrale voorzieningen een bedrag van € 38,8 miljoen tot en met de afronding. Dit bedrag blijft binnen het financieringsarrangement dat in 2009 in het Bestuurlijk Akkoord is overeengekomen.

20/9/2012	€ 44,42	1/7/2016	Op basis van de opgedane ervaringen met de software ontwikkeling, afstemming over wet- en regelgeving in relatie tot de uitvoeringspraktijk en de gewenste/noodzakelijke nadere productspecificaties binnen de projecten zijn de planning en begroting herijkt. De interbestuurlijke stuurgroep mGBA heeft positief geadviseerd en aangegeven dat er geen reden is de doelstellingen of koers van het programma te veranderen. Het benodigde bedrag past vooralsnog binnen de eerder vastgestelde totaalfinanciering van het Bestuurlijk Akkoord. Naast bovenstaande is verder besloten de huidige implementatiestrategie te herzien en te bezien wat dit voor een consequenties heeft voor de planning en begroting.
28/10/2013	€ 74,00	31/12/2018	De kamer is 28 oktober 2013 geïnformeerd over de meerkosten. De meerkosten worden in belangrijke mate veroorzaakt door de, door Gartner als inherent aan dit type projecten aangeduide, verbreding en verdieping van de gewenste functionaliteit.

#### 7a. Geschatte levensduur na oplevering

15 jaar

#### 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

#### 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
9/3/2009	TK 27859 nr. 17	brief stas BZK over herstart programma mGBA	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-17.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-17.html</a>
12/5/2009	TK 27859 nr. 22	idem: aanbidding Definitiestudie	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-22.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-22.html</a>
24/6/2009	TK 27859 nr. 24	idem: brief over voortgang actieplan kwaliteit GBA	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-24.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-24.html</a>
22/1/2010	TK 27859 nr. 31	idem: aanbidding onderzoek positionering BZS-K en aanbestedingsstrategie	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-31.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-31.html</a>
7/5/2010	TK 27859 nr. 35	Brief over het verloop van het programma Modernisering GBA	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-35.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-35.html</a>
7/5/2010	TK 27859 nr. 36	Aanbidding Gatewayreview	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-36.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-36.html</a>
23/12/2010	TK 27859 nr. 39	Voortgangsrapportage programma Modernisering GBA	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-39.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-39.html</a>
13/4/2011	TK 27 859, nr. 41	Aanvulling op voortgangsrapportage programma Modernisering gba	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-41.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-41.html</a>

14/9/2011	TK 27 859, nr. 48	Brief over vervolgaanpak mGBA en Gateway Review	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-48.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-48.html</a>
29/11/2011	TK 27 859, nr. 57	Brief in voorbereiding op het AO Gemeentelijke Basisadministratie van 30 november	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-57.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-57.html</a>
21/5/2012	TK 27859 nr. 59	Brief TK gateway review april 2012	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-59.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-59.html</a>
5/7/2012	TK 27859 nr. 60	Stand van zaken kwaliteit GBA en Gateway review mGBA	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-60.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-60.html</a>
12/11/2012	TK 27859 nr. 61	Stand van zaken mGBA	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-61.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-61.html</a>
23/5/2013	TK 27859 nr.65	Stand van zaken Kwaliteitsagenda GBA en modernisering Gemeentelijke basisadministratie personen (mGBA)	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-65.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-65.html</a>
3/7/2013	TK 27859 nr.67	Stand van zaken bouw BasisRegistratie Personen (BRP)	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-67.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-67.html</a>
28/10/2013	TK 27859 nr. 68	Voortgang Basisregistratie Personen	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-68.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27859-68.html</a>

#### OVERIGE INFORMATIE

##### Wijziging contractvorm

In 2010 is voor de realisatie van de centrale BRP-voorzieningen een mantelovereenkomst afgesloten met acht partijen. Deze mantelovereenkomst is sedertdien niet gewijzigd en wordt intensief gebruikt. De Operatie BRP is een programma van het ministerie van BZK, waarin nauw wordt samengewerkt met de VNG en de NVVB. De staatssecretaris van BZK heeft op 5 maart 2009 een Bestuurlijk Akkoord gesloten met de VNG. De Tweede Kamer is geïnformeerd over dit akkoord bij brief van 9 maart 2009.

## 1a. Projectnaam

### 3. DigilInkoop

## 1b. Projectomschrijving

Het project zorgt voor de realisatie en implementatie van een aantal systemen die er voor zorgen dat de rijksoverheid doelmatiger, professioneler, efficiënter en rechtmatiger gaat inkopen. DigilInkoop richt zich op de ondersteuning van het inkoopproces van getekend contract tot aan betaalbaar gestelde factuur.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

Doel is één centraal punt in te richten waar medewerkers van de Rijksdienst hun inkopen kunnen doen en één centraal punt te creëren waar leveranciers zaken kunnen doen met de overheid. Middels DigilInkoop dient onder andere al het elektronische berichtenverkeer in relatie tot het elektronische bestellen en factureren tussen de Rijksoverheid en haar leveranciers te worden verzorgd. Leveranciers verzorgen voor DigilInkoop digitale catalogi. Dit maakt het voor zowel het Rijk als haar leveranciers mogelijk om op een meer eenvoudige en efficiënte wijze het inkoopproces af te handelen. Het langs elektronische weg uitvoeren van het bestel- en facturatieproces leidt tot het terugdringen van de administratieve lasten, het versneld betalen van de facturen en het beschikbaar hebben van (inkoop) managementinformatie. Voor het Rijk bestaat er een direct raakvlak met het project elektronisch factureren. Een project dat gestart is om zowel de Rijksoverheid als haar leveranciers te stimuleren het facturatieproces op een elektronische wijze te ondersteunen, en af te handelen, om zo de concurrentiepositie van Nederland te versterken en geld te besparen voor overheid en bedrijfsleven.

DE KWALITATIEVE OF KWANTITATIEVE BATEN: In de eind 2009 opgeleverde businesscase en de nadien in 2011 en 2013 opgestelde batenmonitors zijn de navolgende baten voor DigilInkoop benoemd:

1. Efficiency baten a. Efficiënter bestelproces (minder tijd en minder correcties) b. Efficiënter afhandelen facturen (minder tijd en minder correcties) c. Efficiënter afhandelen contracten (minder tijd en minder correcties) d. Minder wettelijke rente e. Minder voorraadkosten
2. Prijsbaten a. Beter gebruik van mantelcontracten b. Slimmer inkopen op basis van betere informatievoorziening en samenwerking
3. Centralisatiebaten a. Minder lokale systemen b. Minder lokale beheerorganisaties
4. Kwalitatieve baten a. Duurzamer b. Beter imago door professioneel inkopen en tijdig betalen c. Gebruiksgemak d. Verhoging rechtmatigheid.

DE DOELEN IN HET REGEERAKKOORD WAARAAN DOOR HET PROJECT WORDT BIJGEDRAGEN: DigilInkoop voorziet in een efficiëntere inrichting van de inkoop-, bestel- en de daarmee samenhangende factuurprocessen, en levert tevens een bijdrage aan het doelmatiger inkopen door het Rijk. DigilInkoop vormt daarmee een belangrijk instrument voor de in het kader van de Compacte- Rijksdienstprojecten 5 (vermindering aantal inkooppunten) en 8 (bundeling Haagse inkoopafdelingen) te realiseren baten. Andere doelen waar DigilInkoop, mede in combinatie met Tenderned, aan bijdraagt is het verminderen van de administratieve lasten voor het bedrijfsleven en het door een marktplaatsfunctionaliteit bieden van de mogelijkheid aan ZZP-ers en MKB-ondernemingen om in (gesloten) marktplaatsrondes mee te dingen naar opdrachten van de Rijksoverheid.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
1/9/2009	0.7 concept	nee	Projectplan voldoet nagenoeg volledig aan de eisen geldend voor projectplannen opgesteld tussen 12 december 2008 en 15 december 2009. Hoewel in december 2009 een Businesscase is opgesteld, heeft deze nog wel enige nadere verdieping. Daarbij is de scope van het project in de loop van 2009 aangepast.

5/3/2011	1.0 definitief	nee	Deelplan. Lopende 2011 zal op onderdelen, waaronder een businesscase op het niveau van de deelnemers nog een verdieping plaatsvinden.
11/1/2011	1.92	ja	Het programmaplan is globaal, de rijksbrede afspraken komen terug in onderliggende stukken.
7/3/2013	PID 1.0 definitief	ja	Projectinitiatiedocument implementatiefase

### 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
1/6/2009	Audit RAD	Audit	In 2009 zijn door de RAD meerdere audits op het programma EBF en het procesontwerp uitgevoerd
1/6/2010	Audit RAD	Audit	In 2010 zijn door de RAD meerdere audits op het programma EBF en het procesontwerp uitgevoerd
1/6/2009	Reviews Gartner	Review	In 2009 zijn door Gartner meerdere reviews op het programma EBF uitgevoerd
1/6/2010	Reviews Gartner	Review	In 2010 zijn door Gartner meerdere reviews op het programma EBF uitgevoerd
1/6/2010	Gateway Review	Review	In 2010 is een Gateway review op het EBF programma uitgevoerd
1/6/2010	KPMG	Review	kostenmodel BVV door KPMG
16/6/2010	ICT Office	Haalbaarheidstoets	Haalbaarheidstoets
22/2/2011	RAD	Onderzoek	Onderzoek naar de kwaliteit van de project- en risicobeheersing door Ordina in relatie tot door Logius gestelde eisen en doelstellingen uit het PVE.
22/2/2011	Gartner	Review	Marktconformiteitstoets inzet Logius
16/4/2012	Gateway	Gateway Review	In 2012 is een Gateway review op het programma uitgevoerd. Focus op governance project
1/9/2012	SIG, Gartner, Ventoux	Toets	Toets opgeleverde functionaliteiten aan eisen in pve teneinde evt. meerwerk te bepalen.
1/8/2012	ADR	Quality Assurance	Ingaande augustus 2012 wordt gedurende de resterende looptijd van het project de QA rol bij de ADR belegd
12/12/2012	ADR	Onderzoek	Vergelijking tussen toetsingskaders (departementale) auditdiensten m.b.t. de inkoopprocessen en de afdekking hiervan in de inrichting van DigInkoop
12/11/2013	Deloitte	Onderzoek	Quick scan inhuuroplossing. Toets opgeleverde functionaliteiten inhuurmodules teneinde vast te stellen of de juiste modules, functionaliteiten en mate van maatwerk is gerealiseerd.
10/12/2013	ADR en Dictu	Onderzoek	Uitvoering Afhankelijkheid- en kwetsbaarheidanalyse en opleveren informatiebeveiligingsplan. BIR-toets zal begin 2014 worden uitgevoerd.
1/6/2013	ADR	Onderzoek	Nulmeting inregeling functioneel beheer bij lijnorganisatie Logius. Geconstateerde gaps worden voor medio 2014 opgelost.

#### 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 5,33	€ 9,46	€ 9,13
ingehuurd extern personeel	€ 9,03	€ 9,03	€ 8,00
intern personeel	€ 1,77	€ 2,54	€ 2,16
uitbesteed werk	€ 1,79	€ 3,56	€ 3,91
overige projectkosten	€ 0,80	€ 1,79	€ 1,57
<b>TOTALEN</b>	<b>€ 18,72</b>	<b>€ 26,38</b>	<b>€ 24,77</b>

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

Totale interne en externe beheerkosten voor de Electronic Procurement Voorziening (EPV) bedragen 20,3 mln. euro incl. BTW voor een periode van 8 jaar. Betreft kosten Logius incl. tijdelijke ophoging 2014 en beheerkosten leverancier EPV.

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Alle direct projectgerelateerde kosten zijn opgenomen in een projectbegroting. De kosten voor het voortraject t/m 2010 zijn als gerealiseerde (lumpsum) geboekt als inhuurkosten meegenomen. De totale kosten inclusief de kosten voor het gebruik en beheer van de EPV en van de reeds bestaande Digipoortvoorziening (Berichtenverkeer) over de totale gebruikperiode van 8 jaar bedragen 60 mln. In dit bedrag zit in totaal over de gehele periode van 8 jaar een bedrag van 20,3 mln. aan beheerkosten begrepen (waarvan Logius voor beheer EPV 8,4 mln. en leverancier voor beheer EPV 11,9 mln.) Aangezien de projectbegroting is opgezet op basis van het kopen van een samengestelde dienst in de markt (totaalprijs voor consultancy en gebruik van hard- en software) is een vertaalslag gemaakt naar het budgettaire format in het rapportagemodel grote ICT-projecten. Abusievelijk zijn in 2011, 2012 en ten dele in 2013 de gebruikskosten van de Digipoort-(berichtenverkeer)voorziening tot de projectkosten gerekend. Dit betreft echter het gebruik van een reeds bij Logius bestaande voorziening en dit is daarmee geen onderdeel van het project. Daarbij zijn tevens de hiermee samenhangende hard- en softwarekosten en de aansluitkosten deelnemers dubbel geteld. Hoewel hiervoor feitelijk de initiële projectbegroting zou moeten worden verlaagd is besloten om de eerder gerapporteerde bedragen niet aan te passen. Wel is het projectbudget met een bedrag van in totaal €4,85 mln. gecorrigeerd. De in 2012 doorgevoerde herijking van het projectbudget is op identieke wijze toegerekend naar de verschillende componenten.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

In juli 2011 en (aanvullend) in oktober 2012 is door de ICBR vastgesteld dat onder andere a) het oorspronkelijk in de markt gezette programma van eisen een aantal hiaten vertoonde en b) op onderdelen de complexiteit met name van het elektronische berichtenverkeer is onderschat. Dit heeft gevolgen gehad voor het uitschuiven van de planning, het verlengen van de inzet van het projectteam en het afnemen bij de leverancier van aanvullende functionaliteiten.

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/8/2008	1/4/2013	30/6/2014

## 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Het ontwikkelen en testen van additionele functionaliteiten heeft aanzienlijk meer doorloop en testtijd geveerd dan oorspronkelijk gepland. Daar doorheen speelt dat lopende het project de herinrichting van de inkooporganisatie binnen het Rijk in gang is gezet. Hetgeen tot ingrijpende aanpassingen van de applicatie heeft geleid. Ook is geconstateerd dat het voor deelnemers en voor marktpartijen, zowel technisch als organisatorisch, een grote stap is om over te stappen op digitaal berichtenverkeer. Zo worden er in de praktijk in de markt veel verschillende berichtenstandaarden gehanteerd waarvoor in de aansluitketen oplossingen moeten worden bedacht. Bij aanvang van het project is de complexiteit onderschat waarbij een te ambitieuze planning is opgesteld en waarbij te weinig marge is gereserveerd voor het uitvoeren van (voorzien) meerwerk.

## 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
5/7/2011	€ 21,49	1/7/2013	Zie voorgaande opmerkingen.
22/10/2012	€ 25,43	31/12/2013	Zie voorgaande opmerkingen.
8/10/2013	€ 26,37	30/6/2014	Hoewel het project ver gevorderd is, is besloten om met name de implementatieondersteuning nog enige maanden te verlengen.

## 7a. Geschatte levensduur na oplevering

De deelnemers sluiten gefaseerd aan. Afhankelijk van het instapmoment bedraagt de levensduur na oplevering circa 8 jaar.

## 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

## 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
16/6/2011	26643 nr. 184	Uitrolplanning DigilInkoop	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26643-184.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26643-184.html</a>

## OVERIGE INFORMATIE

### Wijziging contractvorm

De contractvorm heeft geen wijziging ondergaan. In 2011 is leverancier Ordina gecontracteerd voor de realisatie en het beheer van de webwinkelmodule (EPV) van DigilInkoop.

## 1a. Projectnaam

4. Orion

## 1b. Projectomschrijving

In het Orion project van de AIVD wordt een nieuw systeem gerealiseerd voor documentmanagement en werkprocesondersteuning.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

Het Orion systeem vervangt enkele bestaande systemen die technisch en functioneel verouderd zijn. Met het nieuwe systeem wordt beoogd om de dossiervorming van de dienst te verbeteren en om onderzoeksdossiers beter doorzoekbaar en terugvindbaar te maken. Het systeem wordt specifiek voor de AIVD ontwikkeld om op een veilige en rechtmatige manier staatsgeheimen te kunnen verwerken. Deze ontwikkeling is noodzakelijk voor de AIVD om onderzoek te doen en tijdig bedreigingen voor de nationale veiligheid te onderkennen. De werkprocesondersteuning stelt de AIVD in staat om zijn inlichtingenproces te besturen en verantwoording af te kunnen leggen over onderzoekstappen en de inzet van bijzondere bevoegdheden. Inmiddels is het systeem opgeleverd en vanaf mei 2013 in gebruik genomen. In augustus 2013 is het project afgerond.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
2/9/2009	PID v1.1	ja	In het PID zijn een ontwerp en een planning opgenomen voor de implementatie van documentmanagement pak-ketsoftware met een hoeveelheid maatwerk voor AIVD-specifieke eisen en werkprocessen. De projectdefinitie omvat tevens de organisatieveranderingen die nodig zijn om de onderzoeksdossiers van de dienst beter te structureren.

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
1/10/2010	Ernst & Young	EDP audit	Datamigratieplan
25/11/2011	Verdonck, Klooster & Associates (VKA)	Project review	Projectbeheersing en risicomanagement
1/1/2011	EMC	Code kwaliteit, sizing en tuning	Systeemontwikkeling en -architectuur. In de jaren 2011 en 2012.
21/2/2012	Ernst & Young	EDP audit	Dataconversieproces
27/6/2012	VKA	Project review	Gereedheid voor implementatie



#### 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,82	€ 0,82	€ 0,82
ingehuurd extern personeel	€ 15,36	€ 19,14	€ 19,14
intern personeel	€ 1,75	€ 2,00	€ 2,00
uitbestede werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
overige projectkosten	€ 0,04	€ 0,05	€ 0,05
<b>TOTALEN</b>	<b>€ 17,97</b>	<b>€ 22,01</b>	<b>€ 22,01</b>

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

€ 1,8 miljoen per jaar. De jaarlijkse beheerkosten bedragen € 1,8 miljoen inclusief inzet eigen personeel voor technisch en functioneel beheer. Dit bedrag is verder opgebouwd uit de componenten: licentiekosten, hardware, storage, stroom en koeling. Het gebruik van generieke technische infrastructuur wordt niet aan de applicatie toegerekend.

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Bij de berekening van het investeringsbedrag is uitgegaan van de rapportagerichtlijnen van het Rijkshandboek Portfoliomanagement en de Handleiding Overheidstarieven waarbij de kosten van de inzet eigen personeel gebaseerd zijn op een schatting. Voor het overige wordt aangetekend dat niet alle hardware investeringen aan het project zijn toegerekend omdat het Orion-systeem gebruikmaakt van bestaande technische infrastructuur.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

De Initieel geschatte meerjarige kosten betreffen de herijking die is vastgesteld op 25 november 2011. Op basis van de tweede projectreview door VKA in juni 2012 is geoordeeld dat er nog te veel technische en organisatorische onzekerheden waren om een besluit te kunnen nemen over de invoering van het systeem in 2012. Er is besloten tot uitloop van het project en het besluit over de invoering is uitgesteld tot februari 2013. Dit uitstel heeft tot gevolg gehad dat er meer kosten gemaakt moesten worden voor de inhuur van extern personeel. Inmiddels is het systeem opgeleverd en vanaf mei 2013 in gebruik genomen. In augustus 2013 is het project afgerond.

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/4/2009	1/11/2012	31/8/2013

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

De invoering van het systeem is uitgesteld om geconstateerde risico's ten aanzien van de beheersing van de technische en organisatorische complexiteit op te kunnen lossen. Inmiddels is het systeem opgeleverd en vanaf mei 2013 in gebruik genomen. In augustus 2013 is het project afgerond.

## 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
25/10/2011	€ 17,97	20/11/2012	In het projectplan van eind 2011 is ten opzichte van het originele PID een groot aantal wijzigingen verwerkt. De functionele scope is met name op het gebied van autorisaties en afscherming uitgebreid om het systeem optimaal te laten aansluiten bij de gewenste werkwijzen van de dienst. Het ontwerp is ook aangepast op de reorganisatie die in 2009 binnen de AIVD is doorgevoerd om de verschillende taken van de dienst in één inlichtingenproces te integreren. Verder zijn de gevolgen verwerkt van technische onvolkomenheden in het ontwikkelplatform van de gebruikte pakketsoftware.
2/10/2012	€ 21,43	8/4/2013	Op basis van een externe review van het project in juni 2012 is besloten om de invoering van het systeem uit te stellen tot 2013 vanwege een aantal onzekerheden die samenhangen met de technische complexiteit van het systeem. Inmiddels is het systeem opgeleverd en vanaf mei 2013 in gebruik genomen. In augustus 2013 is het project afgerond.

## 7a. Geschatte levensduur na oplevering

15 jaar

## 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

De geschatte levensduur van het Orion systeem is 15 jaar. Deze schatting is enerzijds gebaseerd op ervaringscijfers van de eigen organisatie met de levensduur van grote basissystemen en getoetst met ervaringscijfers van ICTprojecten binnen de Rijksoverheid en anderzijds geformuleerd als doelstelling. Door het voeren van technisch en functioneel beheer en door middel van tussentijdse vernieuwingen in de vorm van releasemanagement worden maatregelen genomen om deze doelstelling te bereiken.

## 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
8/9/2010	TK 30977, nr.35	Voortgang informatiehuishouding AIVD	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30977-35.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30977-35.html</a>
30/1/2012	TK 30977, nr.44	AIVD Jaarplan 2012	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30977-44.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30977-44.html</a>

## OVERIGE INFORMATIE

### Wijziging contractvorm

De contractvorm is niet gewijzigd. De ontwikkeling en het beheer van het Orion systeem werden door de AIVD in eigen beheer uitgevoerd waarbij van verschillende externe ICT-bedrijven systeemontwikkelaars en organisatieadviseurs werden ingehuurd.

## 1a. Projectnaam

6. Overheidsdatacenter Haagse km<sup>2</sup>

## 1b. Projectomschrijving

Het realiseren van een datacenter voor de rijksoverheidsorganisaties, dat voldoet aan de 7 beleidskaders van het Programma Consolidatie Datacenters (PCDC). Het project behelst de realisatie van het Overheidsdatacenter (ODC) Haagse km<sup>2</sup> waarbij gebruik gemaakt wordt van een schaalbaar datacenterconcept en voor huisvesting primair de focus ligt op het hergebruik van een bestaande overheidslocatie. Daartoe is samenwerking gevonden met de Rijksgebouwendienst. Voor connectiviteit van het datacenter wordt gebruik gemaakt van bestaande overheidsnetwerken en beheerpartijen. Het beheer van het ODC wordt vooralsnog bij SSC-ICT Haaglanden belegd. Het datacenter wordt beschikbaar gesteld aan organisaties die vooraf via het ICBR hebben aangegeven aan het Programma Consolidatie Datacenters daar gebruik van te gaan maken. De deelnemende organisatie is zelf verantwoordelijk voor de aanpak van de migratie, inclusief het vrijmaken van de benodigde middelen en het sluiten van het oude datacenter.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

Het project is een onderdeel van het Programma Consolidatie Datacenters (PCDC), dat invulling geeft aan project 4 van het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst (CRD-4), ICT-infrastructuur. Project 4 heeft als doel een einde te maken aan de verbrokkelde ICT-infrastructuur van het Rijk, zoals beschreven in de I-strategie. Het consolideren van de datacenters wordt beschreven in maatregel 12 van de I-strategie en draagt bij aan het realiseren van de I-Infrastructuur voor de Rijksambtenaar. Het Programma Consolidatie Datacenters is op 3 januari 2011 formeel van start gegaan. Het programma is verantwoordelijk voor het realiseren van de krimp van het aantal datacenters in de Rijksdienst van ruim 60 naar één datacentervoorziening Rijk met 4 á 5 datacenterlocaties in 2020. Doelstellingen hierbij zijn: - kostenbesparing - kwaliteitsverbetering - duurzaamheidsverbetering - bijdrage aan één infrastructuur Rijk. BATEN: In oktober 2011 is de business case voor de consolidatie van de datacenters in de ICBR vastgesteld als zakelijke rechtvaardiging voor de realisatie. De eindplaat 2020, waarin het streefbeeld voor de datacentervoorziening Rijk in 2020 is beschreven, is opgesteld en vastgesteld. Het project Overheidsdatacenter Haagse km<sup>2</sup> is één van de realisatieprojecten om tot de nieuwe overheidsdatacenters te komen. RELATIE MET REGEERAKKOORD: De rijksoverheid gaat goedkoper, flexibeler en efficiënter werken, met minder bestuurlijke en ambtelijke drukte en regeldruk. Dat moet bijdragen aan verbetering van de dienstverlening aan burgers en bedrijven. Beleid en uitvoering worden vereenvoudigd, toezichtstaken en adviesfuncties samengevoegd, taken beëindigd of gedecentraliseerd naar andere overheden en de deregulering met kracht voortgezet. Dit beleid leidt tot lagere kosten. Vanwege het grote belang en de complexiteit van deze opgave is de verantwoordelijkheid hiervoor ondergebracht bij een nieuwe minister voor Wonen en Rijksdienst met doorzettingsmacht, op het ministerie van BZK. Aanvullend op besparingen uit de vorige kabinetsperiode wordt binnen de rijksdienst in 2017 nog eens 1,1 miljard structureel omgebogen. De bezuiniging richt zich op vastgoed en huisvesting, basisregistraties en keteninformatie en de bedrijfsvoering bij zelfstandige bestuursorganen (ZBO's) en daarmee vergelijkbare organisaties. Alle ministeries en ZBO's dienen deel te nemen aan rijksbrede shared services onder meer op het gebied van bedrijfsvoering en dus ook aan het onderbrengen van eigen datacenters bij één van de Rijksdatacenters.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
22/6/2012	1.0.1	ja	Voor de sturing van het project is een stuurgroep ingericht waarin zowel de Rijksgebouwendienst als SSC-ICT zijn vertegenwoordigd. De voorzitter is de directeur SSC-ICT die als opdrachtnemer optreedt naar de opdrachtgever dgOBR.
19/4/2013	2.0	ja	Het projectplan is inhoudelijk geactualiseerd na afronding van fase 1, waarin een locatiekeuze tot stand is gekomen. De voorgenomen werkwijze voor aanbesteding, een aanscherping in de governance en de projectcalculatie zijn vastgesteld om de realisatiefase in te gaan. Het apart uitgewerkte programma van eisen en de weergave hiervan in een vraagspecificatie aan de markt zijn opgenomen in de aanbestedingsdocumentatie.

### 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
29/10/2012	Security officers RGD en SSC-ICT	Security scan locatie	Te beveiligen risico's van het beoogd pand als ODC : najaar 2012
19/12/2012	Capgemini	Site survey	Geschiktheid van het beoogd pand als ODC :najaar 2012
16/1/2013	Overdevest Adviseurs	Review budgetraming installaties	Projectcalculatie RGD voor verbouwing en inrichting datacenter : december 2012
12/4/2013	Landsadvocaat	Review aanbesteding en contractstukken	Aanbestedingsdocumentatie en voorgestelde contract alvorens deze op de markt zijn uitgezet : april 2013
15/4/2013	AIVD/NBV	Security scan locatie	Locatie, programma van eisen en aanbestedingdocumentatie : april 2013
25/4/2013	Programma PCDC	Kadertoets PCDC	Conformiteit programmakaders in aanbestedingsdocumenten : april 2014
29/4/2013	VKA Adviseurs	Toetsing aanbesteding	Consistentie in programma van eisen en aanbesteding in vergelijking met aanbesteding van 2 overige ODCs : april 2014
22/10/2013	ADR	Projectaudit	Beheersmaatregelen in projectsturing : zomer 2013

### 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 0,10	€ 0,10	€ 0,07
intern personeel	€ 0,67	€ 0,55	€ 0,30

uitbesteed werk	€ 22,20	€ 24,03	€ 0,00
overige projectkosten	€ 2,00	€ 1,75	€ 0,44
<b>TOTALEN</b>	<b>€ 24,97</b>	<b>€ 26,43</b>	<b>€ 0,81</b>

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

De verwachte kosten voor beheer en onderhoud van het uitbestede werk van het ODC bedragen € 0,6 miljoen per jaar.

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

De kosten voor dit project worden op een aparte kostenplaats bijgehouden in de administratie. De projectkosten zijn gebaseerd op de projectcalculatie vanuit de Rijksgebouwendienst en geactualiseerd na de externe toetsingen en de doorlopen aanbesteding.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Het verschil in de initieel en actueel geschatte kosten zijn de aanvullende maatregelen die uit de diverse externe toetsingen zijn voortgevloeid en die hebben geleid tot extra eisen aan de beveiliging en aan de energievoorziening, die in de aanbesteding een kostenverhogend effect hebben gehad.

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
14/1/2013	1/8/2014	1/11/2014

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Het project is al eerder gestart, maar het besluit om te starten met de uitvoering en de toekenning van het budget heeft plaatsgevonden in de stuurgroep van 14-1-2013. Het verschil in de einddata is ontstaan omdat de aanbestedingsperiode en de periode van externe toetsingen meer tijd hebben gekost dan in eerste aanleg is verwacht. De externe toetsingen hebben geleid tot verdere aanscherping van de aanbestedingsdocumenten, zodat extra tijd hieraan is besteed. Tijdens de aanbesteding is aan de ingeschreven partijen meer tijd gegund om tot een aanbidding te komen.

#### 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
-----------------	------------------------	------------------	-------------

#### 7a. Geschatte levensduur na oplevering

15 jaar.

---

#### 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

De aanbesteding is gebaseerd op een contractperiode van 5 jaar die 2 maal met 5 jaar kan worden verlengd.

#### 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

---

OVERIGE INFORMATIE

#### Wijziging contractvorm

Heeft geen wijziging plaatsgevonden.

---

## 1a. Projectnaam

7. AERIUS

## 1b. Projectomschrijving

Ontwikkeling ICT ondersteuning voor totstandkoming en inwerkingtreding van de programmatische aanpak stikstof PAS alsmede de vergunningverlening in het kader van de Natuurbeschermingswet (Nb-wet) 1998 met een beroep op de PAS.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

AERIUS is een integraal onderdeel van de PAS. Het LEI (Landbouw Economisch Instituut) heeft een de sociaaleconomische baten van de PAS geanalyseerd en verwacht dat deze tenminste 100 miljoen Euro per jaar zijn gedurende de gehele looptijd van de PAS. De uitvoeringskosten Nb-wet vergunningverlening dalen naar schatting met 1 á 2 miljoen Euro per jaar. Het goedkoopste alternatief voor AERIUS is naar verwachting 2 á 3 maal zo duur als AERIUS.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
1/1/2012	0.91	ja	Concept voor pilotfase AERIUS
1/ 2/2013	1.0	ja	Projectplan AERIUS II v1.0
1/6/2013	1.0	ja	Faseplan Aeries Register en Connect.Actualisatie projectplan in 2013

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
1/11/2012	HEC	Algemene kwaliteitsreview	Ontwikkelp proces
1/11/2012	HEC	Functie punten analyse	Omvang van applicatie
1/11/2012	Graham Bolton	Code review	Kwaliteit van code
1/1/2013	Gateway bureau	Gateway review 2	Ontwikkeling AERIUS in relatie tot het bestuurlijk proces van de PAS
1/5/2013	IPO-GBO	GAT	Calculator
1/5/2013	TNO	Doelmatigheids-toets	Calculator
1/11/2013	HEC	Algemene kwaliteits review	voortgang en implementatie

#### 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,10	€ 0,10	€ 0,10
ingehuurd extern personeel	€ 6,30	€ 3,50	€ 2,60
intern personeel	€ 0,00	€ 0,90	€ 0,70
uitbestede werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
overige projectkosten	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
<b>TOTALEN</b>	<b>€ 6,40</b>	<b>€ 4,50</b>	<b>€ 3,40</b>

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) is verantwoordelijk voor het beheer van AERIUS na oplevering van de AERIUS producten. De totale beheerkosten zijn 900.000€ op jaarbasis

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

AERIUS werkt volledig met opensource software, derhalve zijn er geen softwarekosten. In maart 2013 is er met Terremark een jaarcontract voor hardware afgesloten. Intern personeel is geschat op bijna 6000 uur in 2013 met uurtarief van 90€/uur. Overige projectkosten omvatten ad hoc zaalhuur, maaltijden etc. deze komen direct ten laste van de programmadirectie Natura 2000.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

In 2013 heeft de PAS niet de geplande functionele specificaties voor AERIUS kunnen opleveren omdat de bestuurlijke- en beleidsmatige voortgang minder is geweest dan voorzien. In 2013 heeft het AERIUS project daarom minder kosten gemaakt dan oorspronkelijk gepland. In 2014 is de oplevering voorzien door de PAS van alle functionele specificaties van AERIUS, de verwachting is dan ook dat de resterende kosten dat jaar gemaakt worden.

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/1/2013	30/4/2014	1/7/2014

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

De bestuurlijke- en beleidsmatige voortgang van de PAS heeft in 2013 geleid tot aanpassing van de PAS planning. Daarmee is zijn de definitieve functionele specificaties én in productienamen van AERIUS verder opgeschoven verschoven in 2014.



## 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
1/7/2013	€ 6,00	1/6/2014	Faseplan Register Connect. Resultaten automatiseringsverwachting verwerkt

## 7a. Geschatte levensduur na oplevering

De PAS heeft een looptijd van 3x 6 jaar vanaf inwerkingtreding

## 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

nvt.

## 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

## OVERIGE INFORMATIE

### Wijziging contractvorm

geen

## 1a. Projectnaam

8. ERP/M&F (SPEER)

## 1b. Projectomschrijving

SPEER is het programma waarmee het ministerie van Defensie werkt aan de verbetering van haar financiële en materieel-logistieke processen. SPEER is een grootschalig veranderprogramma met een zware impact in grote delen van de defensieorganisatie. Dit veranderprogramma wordt ondersteund door de ontwikkeling en invoering van een nieuw, geïntegreerd ERP-informatiesysteem. De afronding van het programma SPEER wordt vanaf medio 2013 overgedragen aan de staande organisatie.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

SPEER heeft vier doelstellingen: (1) het ondersteunen van de defensiebrede bedrijfsvoering en het joint operationeel optreden, (2) het ondersteunen van het besturingsmodel van Defensie, (3) het realiseren van doelmatigheidswinst door de herbelegging van processen en (4) het realiseren van doelmatigheidswinst en betere beheersing van het IV-beheer door de uitfasering van legacy systemen. De eerste doelstelling is gericht op het realiseren van een gesloten logistieke keten, waarin defensie-onderdelen kunnen samenwerken, ondersteund door één informatiesysteem. De tweede doelstelling zorgt er voor dat alle processen binnen Defensie worden gestandaardiseerd en geïntegreerd. De derde doelstelling levert een besparing op van 550 functies en 12 miljoen euro per jaar op (tezamen afgerond 40 mln.) en is mogelijk omdat met de invoering van ERP-grotere efficiency wordt bereikt en de vierde doelstelling wordt bereikt door de uitfasering van meer dan 20 legacy systemen.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
8/12/2003	Projectplan versie 1 (Bestuursvernieuwing en ERP)	nee	Aan projectplannen van vóór 12 december 2008 worden geen specifieke eisen gesteld

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
31/8/2009	Audit Dienst Defensie	Audit (projectbeheersing)	Project SMILE (CLSK)
30/11/2009	Audit Dienst Defensie	Audit (programmabeheersing)	Communicatieplan
31/12/2009	Audit Dienst Defensie	Audit (programmabeheersing)	Datamigratie en interfaces
31/12/2009	Het Expertise Centrum	Adviezen door experts	Governance
25/5/2010	Audit Dienst Defensie	Audit (programmabeheersing)	Onderzoek sturing en beheersing SPEER
31/5/2010	Extern	Gateway Review	Programma SPEER
31/1/2011	Audit Dienst Defensie	Audit (projectbeheersing)	Vervolgonderzoek gegevensbeheerorganisatie
28/2/2011	Audit Dienst Defensie	Audit (kwaliteit opgeleverd product)	Toekenning van autorisaties

6/4/2011	Audit Dienst Defensie	Audit (projectbeheersing)	Vervolgonderzoek gegevensbeheerorganisatie
29/4/2011	Audit Dienst Defensie	Audit (wettelijke controletaak)	Beheersingsmaatregelen in IV-systemen
21/9/2011	Audit Dienst Defensie	Audit (wettelijke controletaak)	SAP M&F Maatwerk
21/9/2011	Audit Dienst Defensie	Audit (wettelijke controletaak)	Kritieke boekhoudtaken
13/4/2012	Audit Dienst Defensie	Audit (wettelijke controletaak)	Uitrol SAP CDC Basis
23/7/2012	Audit Dienst Defensie	Audit (wettelijke controletaak)	Geautomatiseerde beheersingsmaatregelen in SAP voor het proces Extern Verwerven 2012
24/10/2012	Audit Dienst Defensie	Audit (wettelijke controletaak)	Centraal Bureau Gegevensbeheer Materieellogistiek
13/12/2012	Audit Dienst Defensie	Audit (wettelijke controletaak)	Programmabureau SPEER
18/12/2012	Audit Dienst Defensie	Audit (wettelijke controletaak)	Tussenstand transitie SPEER naar de lijn

#### 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	0	0	0
ingehuurd extern personeel	0	0	0
intern personeel	0	0	0
uitbested werk	0	0	0
overige projectkosten	185	276,47	262,61
<b>TOTALEN</b>	<b>185</b>	<b>276,47</b>	<b>262,61</b>

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

De kosten van beheer en onderhoud van het ERPstelsel bedragen op dit moment gemiddeld € 11,40 miljoen per jaar.

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Het Programma SPEER is gestart voor vaststelling van het vorige rapportagemodel (12 december 2008) en om die reden vrijgesteld van het afgeven van een kostenonderverdeling.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Ten opzichte van de laatste herijking (268,10 miljoen euro) is het programmabudget met 8,37 miljoen euro verhoogd, grotendeels voor extra werkzaamheden in het kader van de reorganisaties van Defensie, en voor software-aanpassingen en voor compensatie van de verhoging van de btw.

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/3/2002	31/12/2009	31/12/2014

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

In maart 2002 is de Kamer geïnformeerd over de voorgenomen behoeftestelling en verwerving van de ERP-pakketten voor Materieel & Financiën, resp. Personeel, de zg. A-brief. De initieel geschatte projectduur (94 maanden) is gebaseerd op deze datum. De initieel geschatte einddatum is gebaseerd op de initiele business case waarin ook de initieel geschatte meerjarige kosten zijn vastgelegd. De actueel geschatte einddatum is gebaseerd op de meest recente herijking.

#### 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
16/2/2007	241	31/12/2013	Wijziging doelstellingen en programma-aanpak
20/10/2008	268,1	31/12/2013	Programmabudget met 27,1 mln verhoogd vanwege prijsstijgingen in de markt voor ICT dienstverlening en meerkosten als gevolg van vertragingen.
3/3/2009	268,1	30/6/2014	Verschuiving einddatum als gevolg van de gewijzigde migratiestrategie.
2/11/2012	276,47	31/12/2014	Einddatum verschoven en budget aangepast vanwege besluit dat SPEER de reorganisaties van Defensie zal volgen en ondersteunen. Besluit zorgt voor extra werkzaamheden en vertraging van het migratietempo.
10/1/2014	276,47	30/6/2015	Verschuiving einddatum als gevolg van de gewijzigde migratiestrategie.

#### 7a. Geschatte levensduur na oplevering

Onbekend

#### 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

De ingevoerde ERP-systemen binnen Defensie zullen voortdurend worden doorontwikkeld. Dat betekent dat geen bevroren toestand ontstaat van waaruit de levensduur kan worden berekend, wel dat periodiek uitbreidingen, aanpassingen en verbeteringen worden uitgevoerd. Het is onbekend op wat voor termijn ingevoerde en doorontwikkelde ERP-systemen als (technisch) verouderd moeten worden beschouwd.

## 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
1/4/2009	TK 31 460, nr. 6	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-6.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-6.html</a>
2/6/2009	TK 31 460, nr. 7	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-7.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-7.html</a>
12/10/2009	TK 31 460, nr. 8	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-8.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-8.html</a>
30/11/2009	TK 31 460, nr. 9	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-9.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-9.html</a>
9/12/2009	TK 31 460 nr. 10	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-10.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-10.html</a>
12/1/2010	TK 31 460 nr. 11	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-11.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-11.html</a>
16/4/2010	TK 31 460 nr. 12	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-12.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-12.html</a>
10/8/2010	TK 31 460 nr. 13	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-13.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-13.html</a>
12/10/2010	TK 31 460 nr. 14	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-14.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-14.html</a>
9/12/2010	TK 31 460 nr. 15	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-15.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-15.html</a>
13/1/2011	TK 31 460 nr. 16	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-16.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-16.html</a>
20/1/2011	TK 31 460 nr. 17	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-17.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-17.html</a>
7/3/2011	TK 31 460 nr. 18	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-18.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-18.html</a>
13/4/2011	TK 31 460 nr. 19	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-19.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-19.html</a>
28/6/2011	TK 31 460 nr. 20	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-20.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-20.html</a>
14/10/2011	TK 31 460 nr. 21	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-21.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-21.html</a>
11/11/2011	TK 31 460 nr. 22	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-22.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-22.html</a>
21/11/2011	TK 31 460 nr. 23	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-23.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-23.html</a>
13/11/2011	TK 31 460 nr. 24	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-24.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-24.html</a>
20/12/2011	TK 31 460 nr. 25	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-25.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-25.html</a>
14/2/2012	TK 31 460 nr. 26	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-26.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-26.html</a>
9/5/2012	TK 31 460 nr. 27	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-27.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-27.html</a>
21/6/2012	TK 31 460 nr. 28	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-28.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-28.html</a>
18/7/2012	TK 31 460 nr. 29	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-29.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-29.html</a>
11/22/2012	TK 31 460 nr. 30	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-30.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-30.html</a>
27/8/2013	TK 31 460 nr. 34	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-34.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-34.html</a>
3/12/2013	TK 31 460 nr. 37	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-37.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-37.html</a>
16/1/2014	TK 31 460 nr. 39	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-39.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-39.html</a>
13/2/2014	TK 31 460 nr. 40	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-40.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-40.html</a>

### OVERIGE INFORMATIE

#### Wijziging contractvorm

nee

## 1a. Projectnaam

9. PALS

## 1b. Projectomschrijving

Het project PALS behelst de koppelingen van de legacy systemen naar het nieuwe SAP systeem, inclusief de daarvoor benodigde aanpassingen van de legacy. Het gaat om permanente koppelingen met de systemen die niet en om tijdelijke koppelingen met de legacy systemen die uiteindelijk wel worden vervangen door SAP.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

Het project PALS draagt bij aan het realiseren van de doelstellingen van het programma SPEER.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
5/7/2005	1.0.0 (Definitief)	nee	Aan projectplannen van vóór 12 december 2008 worden geen specifieke eisen gesteld.

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
-------	--------------------	------	---------------------------------------

## 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	0	0	0
ingehuurd extern personeel	0	0	0
intern personeel	0	0	0
uitbested werk	0	0	0
overige projectkosten	36	31,6	26,48
<b>TOTALEN</b>	<b>36</b>	<b>31,6</b>	<b>26,48</b>

## 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

De kosten van het beheer en onderhoud van de interfaces worden niet specifiek geregistreerd.

## 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Het project PALS is gestart voor vaststelling van het vorige rapportagemodel (12 december 2008) en om die reden vrijgesteld van het afgeven van een kostenonderverdeling.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

De raming is herzien op grond van de realisatie en een nieuwe schatting van de vereiste personele capaciteit.

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/1/2006	31/12/2010	31/12/2014

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Het project PALS volgt de planningen van het Programma SPEER. De geschatte einddatum is gelijk aan de geschatte einddatum van het Programma SPEER.

#### 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
4/3/2008	€ 36,00	31/12/2013	Op 4 maart 2008 is een herziene versie van het projectplan goedgekeurd. De geschatte einddatum van het project is in lijn met de geschatte einddatum van het Programma SPEER opgeschoven.
3/3/2009	€ 36,00	30/6/2014	Einddatum aangepast aan einddatum Programma SPEER
20/9/2011	€ 34,20	30/6/2014	Raming is herzien op grond van de realisatie en nieuwe schatting van de vereiste personele capaciteit.
2/11/2012	€ 31,60	31/12/2014	Einddatum aangepast aan einddatum Programma SPEER en raming van kosten herzien op grond van realisatie en nieuwe schatting van de vereiste personele capaciteit.

#### 7a. Geschatte levensduur na oplevering

Niet van toepassing

#### 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

Tijdens de looptijd van het project worden verschillende interfaces opgeleverd. Een aantal daarvan functioneert zolang de legacy systemen functioneren.

#### 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
13/1/2011	TK 31 460 nr. 16	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-16.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-16.html</a>
13/4/2011	TK 31 460 nr. 19	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-19.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-19.html</a>
28/6/2011	TK 31 460 nr. 20	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-20.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-20.html</a>

---

14/10/2011	TK 31 460 nr. 21	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-21.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-21.html</a>
11/11/2011	TK 31 460 nr. 22	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-22.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-22.html</a>
9/5/2012	TK 31 460 nr. 27	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-27.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-27.html</a>
18/7/2012	TK 31 460 nr. 29	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-29.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-29.html</a>
22/11/2012	TK 31 460 nr. 30	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-30.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-30.html</a>
27/8/2013	TK 31 460 nr. 34	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-34.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-34.html</a>
3/12/2013	TK 31 460 nr. 37	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-37.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-37.html</a>
16/1/2014	TK 31 460 nr. 39	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-39.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-39.html</a>
13/2/2014	TK 31 460 nr. 40	Project SPEER	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-40.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31460-40.html</a>

---

#### OVERIGE INFORMATIE

##### Wijziging contractvorm

Nee

---



## 1a. Projectnaam

10. @MIGO-BORAS

## 1b. Projectomschrijving

Camerasysteem voor MTV met herkenning van voertuigkenmerken. De baten van dit systeem liggen in het feit dat de Koninklijke Marechaussee haar informatiepositie aanzienlijk verbetert, zij weet wie haar klanten zijn en waar en wanneer zij de grens passeren. Dit betekent dat de Koninklijke Marechaussee gericht kan optreden. Dat is een eerste grote stap in Informatie Gestuurd Optreden (IGO). Verdere baten liggen bij externe afnemers zoals de Belastingdienst, Politie, AIVD etc. Het systeem functioneert op basis van "select before you collect", dit betekent dat nauwer en efficiënter samengewerkt kan worden met deze beveiligingsdiensten op basis van deze doelgroepen en dat alle andere passanten niet onnodig opgehouden worden door MTV controles. @MIGO-BORAS bestaat uit weg-infrastructurele componenten, sensoren en diverse ICT-hard en -software componenten.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

Op grond van de Vreemdelingenwet 2000 kunnen personen die Nederland inreizen worden gecontroleerd ter voorkoming en bestrijding van illegaal verblijf. De Koninklijke Marechaussee is belast met de uitvoering van dit toezicht, het Mobiel Toezicht Veiligheid (MTV). Door dit toezicht informatie-gestuurd uit te voeren worden drie effecten beoogd: 1. Vergroten veiligheid door effectiever toezicht: op basis van goede informatie wordt de kans vergroot dat relevante doelgroepen tijdig worden onderkend en gecontroleerd. 2. Verhoging mobiliteit: door controles te richten op relevante doelgroepen zullen minder personen hinder ondervinden van de MTV-controles. 3. Efficiency: door capaciteitsmanagement toe te passen op basis van informatie kan de capaciteit van de Koninklijke Marechaussee gericht worden ingezet, waardoor inzet op plaatsen en tijden met relatief lage opbrengst wordt verminderd. Door het vervangen van routinematige handelingen door geautomatiseerde verwerking is een bijkomend voordeel het vergroten van zingeving en werkbeleving voor en door het eigen Marechaussee personeel.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
26/6/2008	1.0.0	nee	Getekend door PC-Kmar

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
14/7/2009	Audit Dienst Defensie	Audit, referentiemodel Prince 2	-

## 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	0	0	0
ingehuurd extern personeel	0	0	0
intern personeel	0	0	0
uitbestede werk	0	0	0
overige projectkosten	18	21,7	21,29
<b>TOTALEN</b>	<b>18</b>	<b>21,7</b>	<b>21,29</b>

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

2 miljoen Euro op jaarbasis (onderhoud en beheer op weg-infrastructurele voorzieningen, sensoren, ICT-hardware en -software)

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Het projectbudget bestaat uit M€ 18 dat in 2007 door het Kabinet ter beschikking is gesteld, M€ 1 als van prijscompensatie. In 2013 is het projectbudget verder opgehoogd tot M€ 21,7. Zie bij "herijking" voor een toelichting.

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/12/2007	31/12/2011	31/12/2013

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Alle locaties en (mobiele) sensoren zijn opgeleverd binnen de gestelde einddatum van de vorige rapportage. Nog niet alle functionaliteiten zijn conform eisen (volledig werkend) opgeleverd. Met name de verwerkingscapaciteit van voertuigkenmerken voldoet nog steeds niet aan de gestelde eisen. Op basis van een afwijkingsrapportage heeft de opdrachtgever toestemming gegeven voor aanpassing van de einddatum.

#### 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
23/12/2011	€ 20,80	31/5/2012	Uitkomst dispuut nav vertraging is door contractmanagement bepaald op 1,3MEuro excl, verder valt de inrichting van enkele locaties tegen zoals de N280, deze wordt 0.2Meuro excl duurder o.a. door het ontbreken van de vluchtstrook.
13/6/2012	€ 20,80	31/5/2013	Op 13 juni 2012 heeft de opdrachtgever vastgesteld dat er vijf belangrijke knelpunten moesten worden opgelost alvorens het project als afgerond beschouwd kan worden. Drie van de vijf punten zijn in 2012 opgelost.
20/12/2013	€ 21,70	31/12/2013	Op basis van een afwijkingsrapportage heeft de opdrachtgever toestemming gegeven voor ophoging van het projectbudget. Het product is door openstaande disputen en restpunten nog niet geaccepteerd. Dat brengt extra kosten voor de projectorganisatie mee.

#### 7a. Geschatte levensduur na oplevering

15 a 20 jaar

#### 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

@MIGO-BORAS bestaat uit diverse hardware en software componenten

#### 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

OVERIGE INFORMATIE

Wijziging contractvorm

## 1a. Projectnaam

11. Defensiebrede vervanging C2000 randapparatuur

## 1b. Projectomschrijving

Voorzien in de Defensiebrede vervanging van ca. 3700 randapparaten C2000 te verdelen in de jaargangen 2010 en 2013: De vervanging van de Landelijke Aanbesteding Randapparatuur (in 2010 gestart en gerealiseerd). De vervanging van de Geavanceerde Aanbesteding Randapparatuur (is in 2013 besteld en wordt begin 2014 geleverd). Het landelijk communicatienetwerk C2000 is opgezet voor alle Openbare Orde en Veiligheid (OOV) (hulp)diensten in Nederland. Hiervan wordt gebruik gemaakt door de veiligheidsregio's van het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD), door Defensie (KMar, Defensie Bewakings- en Beveiligingsorganisatie (DBBO), Militaire Inlichtingen en Veiligheidsdienst (MIVD), Kustwacht, Intensivering Civiel-Militaire Samenwerking (ICMS)) de ambulancediensten, brandweer, en diverse bijzondere gebruikers (Douane en Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD)). Het Landelijke Aanbesteding Randapparatuur contract conform het projectplan is in deze niet gewijzigd. In dit contract is tevens opgenomen de garantiezaken gedurende de levensduur van de randapparatuur. In dit contract is tevens opgenomen, garantie van de apparatuur gedurende de levensduur (6 jaar). Jaarlijkse kosten voor beheer en onderhoud 0,18 Mln euro (kosten zijn begrepen in projectbudget).

## 1c. Maatschappelijke relevantie

Baten: met C2000 is één landelijk dekkend netwerk ontstaan, waarbij communicatie binnen een gesloten beveiligd netwerk binnen het domein van OOV mogelijk is, hetgeen bijdraagt aan de veiligheid van Nederland, in het bijzonder bij calamiteiten.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
1/7/2010	6.0 (eerste vastgestelde)	nee	Het Projectplan is volgens het format DMP-A opgesteld.

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
-------	--------------------	------	---------------------------------------

## 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	9,15	7,6	3,97
ingehuurd extern personeel	0	0	0
intern personeel	0	0	0
uitbestede werk	0	0	0
overige projectkosten	0	0	0
<b>TOTALEN</b>	<b>9,15</b>	<b>7,6</b>	<b>3,97</b>

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

Jaarlijkse kosten voor beheer en onderhoud 0,18 Mln euro (kosten zijn begrepen in projectbudget).

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Op dit project is het kasverplichtingenstelsel van toepassing.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Defensie/DMO heeft gunstig verworven. Het orderbedrag voor 2010 was 1,6 mln lager dan begroot. Na levering in februari 2014 wordt het restantbudget uitgeput

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
16/7/2010	31/12/2013	1/3/2014

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

De feitelijke levering vindt twee maanden later plaats. Daar is de einddatum op aangepast.

#### 6. Herijkingpunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
13/10/2010	€ 7,60	31/12/2013	Gunstige verwerving
1/11/2013	€ 7,60	1/3/2014	Levering 2 maanden later

#### 7a. Geschatte levensduur na oplevering

4 tot 12 jaar

#### 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

Landelijke Aanbesteding Randapparatuur:Portofoons: 6 jaar conform de fabrieksgegevens. Mobilofoons: 12 jaar. Geavanceerde Aanbesteding Randapparatuur: Alle randapparatuur 4 jaar conform de fabrieksgegevens.

---

## 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

---

### OVERIGE INFORMATIE

#### Wijziging contractvorm

Nee

---

## 1a. Projectnaam

12. ARGO II

## 1b. Projectomschrijving

De Militaire Inlichtingen en Veiligheidsdienst (MIVD) is een belangrijke leverancier van die inlichtingen op operationeel, tactisch en strategisch niveau. Binnen de mogelijkheden van de MIVD is inlichtingen verkregen uit Signals Intelligence (SIGINT) een belangrijke bron. Juist die SIGINT inlichtingen zien grote veranderingen om zich heen voltrekken in het gebruik van communicatiemiddelen. Waar voorheen fax, telex en (mobiele) telefonie de mogelijkheden van SIGINT bestreken, nu is er de hele wereld van "Internet Protocol" (IP) bij gekomen. Deze wereld is anders dan de traditionele communicatiewereld. Om SIGINT ook naar de toekomst toe in staat te stellen die bijdrage te leveren die het nu doet en te verbeteren is een project gedefinieerd die de SIGINT keten moet vernieuwen en toekomstvast moet maken.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

Inlichtingen afkomstig uit SIGINT leveren een significante bijdrage aan de bescherming van de troepen in het uitzendgebied. Naar de huidige inzichten zal het nieuwe SIGINT platform een randvoorwaarde zijn voor Cyber inlichtingen. Eind 2011 is besloten het project in samenwerking met de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) op te lopen. Baten kunnen worden onderverdeeld naar: Financieel besparing 7 Voltijdsequivalenten (vte'n), besparing uitfasen legacy 2,8 mln euro per jaar en groei in dataverkeer v.w.b. niet kabelgebonden (zonder extra vte'n). Kwalitatief: beter inzicht in proceskwaliteit, betere rapportages door gericht aanbod en betere mogelijkheden tot delen van kennis en inlichtingen over het proces heen en met de afnemers.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
26/5/2011	1.2	ja	Verwerving loopt, ontvangen aanbiedingen geven een één op één afdekking op de wensen en eisen
30/8/2012	1.0	ja	Faseplan Fase 1

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
-------	--------------------	------	---------------------------------------

## 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	2,4	2,4	2,43
ingehuurd extern personeel	1	1,4	0,5
intern personeel	0	0	0

uitbesteed werk	8,9	13,2	11,89
overige projectkosten	0	0	0
<b>TOTALEN</b>	<b>12,3</b>	<b>17</b>	<b>14,82</b>

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

Initieel : Raming exploitatie (beheer en onderhoud): 2013 € 1,3 mln, 2014 € 2,0 mln en 2015 e.v. € 2,2 mln. Actueel: Raming exploitatie (beheer en onderhoud): 2013 € 0,5 mln, 2014 e.v. € 1,4 mln.

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

conform contractbepalingen

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Een deel van de initieel geraamde exploitatiekosten is overgeheveld naar projectinvesteringen in het definitieve contract. Het totaalvolume investeringen en exploitatie is budgetneutraal. In het kader van de BTW compensatie (19-21%) is het projectbudget opgehoogd met 0,1 mln. van 16,9 naar 17,0 mln.

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
19/11/2011	1/1/2014	31/8/2014

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Door vertragingen in realisatie randvoorwaardelijke zaken is oplevering vertraagd.

#### 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
1/3/2012	€ 12,30	1/4/2014	Verwervingstraject met ruim 4 maanden vertraagd, waardoor het project later start.
14/6/2012	€ 17,00	1/4/2014	Budgetneutrale overheveling van een deel van de exploitatiekosten naar investeringen (4,6 mln. euro). Compensatie BTW ophoging (0,1 mln. euro).
4/10/2013	17	31/8/2014	Door vertragingen in realisatie randvoorwaardelijke zaken is oplevering vertraagd.

#### 7a. Geschatte levensduur na oplevering



## 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

Het contract met de leverancier loopt tot en met 2018. Tot deze tijd zal de software actueel blijven, dit is inbegrepen in het contract.

## 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

### OVERIGE INFORMATIE

#### Wijziging contractvorm

n.v.t.

## 1a. Projectnaam

13. Advance Passenger Information (API-3)

## 1b. Projectomschrijving

Het API-systeem dient, geruime tijd voordat de passagier fysiek het grenscontroleproces ondergaat, passagiersgegevens snel en adequaat te kunnen vergelijken met watchlists en profielen. Tevens faciliteert het systeem steekproeven om trends te kunnen onderkennen. De output van het systeem (controle-opdrachten, informatieverstrekkingen en adviezen), dient in de reguliere grenscontrolesystemen (grensbalies, automatische poorten) verwerkt te kunnen worden om het grenscontroleproces sneller, effectiever en efficiënter te kunnen vormgeven. Het koppelen van het API-systeem aan de balies en automatische poorten draagt bij aan de opvang van de passagiersgroei. Voor het project is subsidie aangevraagd bij het Europees Buitengrenzen Fonds (EBF).

## 1c. Maatschappelijke relevantie

Nederland heeft zich zelf ten doel gesteld het grenstoezicht door de KMar effectiever en efficiënter in te richten, hiermee de mobiliteit van de reizigers met een laag risico te vergroten, illegale migratie tegen te gaan en maximaal bij te dragen aan de veiligheid in Nederland en het Schengengebied. Relevante wet- en regelgeving:- EU-Richtlijn API 2004/082/EG d.d. 29 april 2004- Vreemdelingenwet 2000, artikel 4, vierde lid- Wijziging Vreemdelingenbesluit t.a.v. aanpassing API-dataset, Stb 688- Wijz Vb- ivm PNR/API- 281 212- Schengengrenscore (Artikel 7 van Verordening (EG) nr. 562/2006)- Europese richtlijn 2010/65/EU.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
14/11/2013	1.0.0	nee	Geautoriseerd door Stuurgroep CAB JIVC. Privacytoets nog niet uitgevoerd.

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
-------	--------------------	------	---------------------------------------

## 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	0	0	0
ingehuurd extern personeel	0	0	0
intern personeel	0	0	0
uitbestede werk	0	0	0
overige projectkosten	10	10	0,09
<b>TOTALEN</b>	<b>10</b>	<b>10</b>	<b>0,09</b>

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

1,8 miljoen Euro op jaarbasis

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Nadere verbijzondering van de projectkosten zal eerst na de aanbesteding plaatsvinden.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Geen verschil tussen toegekende kosten en actueel geschatte kosten.

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/11/2013	1/4/2016	1/4/2016

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Geen verschil tussen initieel en actueel geschatte einddatum

#### 6. Herijkingpunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
-----------------	------------------------	------------------	-------------

#### 7a. Geschatte levensduur na oplevering

10 jaar

#### 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

#### 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

#### OVERIGE INFORMATIE

#### Wijziging contractvorm

## 1a. Projectnaam

14. Vervanging Aangiftesysteem (AGS)

## 1b. Projectomschrijving

Douane wil haar huidige aangiftesystemen vervangen door een moderne applicatie ter ondersteuning van de nieuwe aangifteprocessen. Argumenten hiervoor zijn met name de verouderde functionele en technologische toestand van de huidige systemen en de nieuwe Europese Douane-wetgeving (Union Customs Code). Deze vervanging resulteert in minder complexe systemen, passend in de architectuurvisie van Douane. In 2008 is ervoor gekozen om via een Europees aanbestedingstraject een aangifteoplossing aan te schaffen, de applicatie DMS (Declaration Management System). Om dit in te voeren binnen de Belastingdienst is het project Vervanging Aangiftesystemen AGS gestart. Dit project is over 2011 voor het eerst gerapporteerd. Hiervoor was het onderdeel van het programma e-Customs (waarover ook een rapportage werd opgeleverd). De opdracht van het project AGS is de volgende: Realiseer de volgende heringerichte (aangifte)processen ondersteund door het verworven aangiftesysteem DMS (Declaration Management System): Invoer Uitvoer Opslag Meldingen/kennisgevingen/koeriers Postzendingen Reizigersbagage Aanvullende aangiften. Draag daarbij zorg voor werkende processen die volledig voldoen aan de kaders van (Europese en landelijke) wetgeving, het bestek en de Bedrijfsonderdeel Architectuur Douane.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

De Douane is de handhavingdienst die de veiligheid, de integriteit en de fiscaliteit van het buitengrensoverschrijdend goederenvervoer controleert en bevordert en zorg draagt voor heffing en inning van de binnenlandse accijnzen en verbruiksbelastingen. De Douane heeft een Bewijs van Goede Dienst ingezet om de dienstverlening aan ondernemers zichtbaar te verbeteren. Hierin zijn onder meer normen opgenomen die betrekking hebben op de snelheid van de Douaneafhandeling en op minimale administratieve lasten voor de ondernemer. Het project AGS geeft hier invulling aan door een verdergaande digitalisering van het aangifteproces. Daarnaast beoogt het project zorg te dragen voor de continuïteit van de geautomatiseerde afhandeling van de aangifteprocessen door te voorzien in een toekomst-vaste oplossing hiervoor. Hiermee draagt het project AGS bij aan de volgende doelstelling uit het regeerakkoord: Belemmeringen voor het goederenvervoer weg te nemen door het bevorderen van snelle en goede douaneafhandeling.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
17/1/2007	Scenario Goederenstroom gerelateerd Toezicht v1.1	ja	-
30/3/2010	Scenario-onderzoek AGS 2010	ja	-
30/4/2011	Update scenario-onderzoek AGS_v1.0	ja	-
27/3/2012	Plan van Aanpak AGS 2.0	nee	Het plan van aanpak AGS is 1 van 7 juridische bijlagen van het contract met de externe leverancier.
27/11/2012	Outline Business Case AGS4	ja	-

### 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
1/1/2010	BZK bureau Gateway	Gateway onderzoek	Ecustoms project - inclus project Vervanging AGS (onderdeel van eCustoms).
1/3/2012	Rijksauditdienst	Audit	De projectorganisatie AGS.
1/4/2012	Ministerie van Financien	Kwaliteitstoets	De projectorganisatie AGS.
1/12/2012	Auditdienst Rijk	Audit	De applicatie DMS (Declaration Management System), de koppelvlakken met de applicaties voor het proces invoer, en de applicatie DTV (Douane Tarief Voorziening).
1/10/2013	Auditdienst Rijk	Audit	De applicatie DMS (Declaration Management System), de koppelvlakken met de applicaties voor het proces Invoer en de applicatie DTV (Douane Tarief Voorziening).

### 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	2,2	3,2	2,2
ingehuurd extern personeel	1,5	1,1	1,1
intern personeel	16,1	22,4	18,2
uitbestede werk	5,7	18,2	13,6
overige projectkosten	0	1,9	0
<b>TOTALEN</b>	<b>25,5</b>	<b>46,8</b>	<b>35,1</b>

### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

Na afronding van het project zijn de beheerkosten geraamd op € 3,6 mln per jaar.

### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoekening aan projecten

Voor ontwerp- en ontwikkelwerkzaamheden kent de Belastingdienst twee concernbrede tariefsoorten die beide een mixtarief zijn van intern en extern personeel. Als benadering voor de verdeling tussen intern en extern personeel is het onderscheid tussen ontwerp- en ontwikkelwerk gehanteerd.

### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Na de herijking in 2010 vond in 2011 een update plaats van het scenario-onderzoek. Dit leidde tot nadere afspraken tussen de leverancier en de Belastingdienst met name op het gebied van kwaliteit en samenwerking. Dit heeft geresulteerd in een nadere overeenkomst in de herfst van 2011. Naast de meerkosten als gevolg van de nadere overeenkomst, bleken onvoorziene changes te leiden tot meerwerk voor de leverancier. Daarnaast is in de verwachting over de meerjarige kosten nog ruimte opgenomen voor toekomstige onvoorziene changes. Verder zijn licentiekosten (kosten hardware en software) toegevoegd. Het vervangen van ingehuurd personeel door eigen personeel heeft geleid tot een verschuiving van kosten. Op basis van de gewijzigde verwachting is de business case van AGS geactualiseerd.

### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/10/2008	31/12/2011	1/2/2015

### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

AGS wordt incrementeel opgeleverd. Door verschillende oorzaken, waaronder onvoldoende kwaliteit van het op te leveren product, is er vertraging opgetreden in de oplevering van het tweede increment. Dit leidt tot vertraging in het gehele traject. Voorlopig wordt uitgegaan van een nieuwe einddatum in 2015. Ten opzichte van de eerdere afgeronde herijking een vertraging van 9 maanden. Formele besluitvorming over een nieuwe einddatum volgt nog.

### 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
30/3/2010	36,7	1/5/2014	Onduidelijkheid over de te leveren werkzaamheden door de leverancier en de Belastingdienst bij het ontwikkelen van het pakket DMS (Declaration Management System): De leverancier verwachtte substantieel meer inbreng van de Belastingdienst, dan de Belastingdienst zelf. Een hernieuwd scenario-onderzoek leidt tot het besluit de afspraken met de leverancier te herzien met als consequentie meerwerk voor beide partijen. De verwachte einddatum van het project wijzigt en de verwachte kosten nemen toe, zowel intern als door extra inzet door de leverancier.
23/1/2012	46,8	1/5/2014	Een nadere overeenkomst met de externe leverancier als gevolg van een update van het scenario-onderzoek en onvoorziene changes leidden tot meerwerk voor de leverancier. Daarnaast zijn licentiekosten toegevoegd en heeft een verschuiving plaatsgevonden van kosten voor ingehuurd personeel naar eigen personeel. Op basis van de gewijzigde verwachting is de business case van AGS geactualiseerd.
27/11/2012	46,8	1/5/2014	Op basis van een aanvullende business case voor de onderdelen Koeriers, Meldingen, GPA, Vervoer en Reizigers is besloten Reizigers(bagage) en Vervoer buiten scope te plaatsen. Vooralsnog heeft dit geen gevolgen voor kosten en doorlooptijd.

### 7a. Geschatte levensduur na oplevering

Langlopend: > 10 jaar

### 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

N.v.t.

---

## 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

---

### OVERIGE INFORMATIE

#### Wijziging contractvorm

Er zijn geen wijzigingen in de contractvorm geweest. De interne leverancier heeft de aansturing van de externe leverancier overgenomen.

---

## 1a. Projectnaam

15. Basisregistraties

## 1b. Projectomschrijving

1. Het project BRI is verantwoordelijk voor de realisatie van de basisregistratie 'inkomen' alsook voor het ketenproces 'beschikbaar stellen van het authentieke, en niet-authentieke, inkomengegeven aan de toekomstige afnemers van de basisregistratie.
2. Het project Aansluiten is verantwoordelijk voor het inwinnen, opslaan en ter beschikking stellen van authentieke, en niet-authentieke, gegevens van de verschillende basisregistraties
3. Relevantie van het project. Het stelsel van basisregistraties, waarbij één basisregistratiehouder verantwoordelijk is voor het authentiek gegeven en afnemers wettelijk zijn verplicht deze gegevens te gebruiken, niet meer opnieuw uit te vragen en bij gerede twijfel terug te melden, is gericht op het verkrijgen van administratieve lastenverlichting, verbeterde handhaving en dienstverlening en meer efficiency voor burgers, bedrijven en afnemers.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

- Zie punt 3 bij projectomschrijving: administratieve lastenverlichting, verbeterde handhaving en dienstverlening, meer efficiency.
- In het regeerakkoord Rutte-Samsom is opgenomen dat basisregistraties als instrument worden ingezet om mede de taakstelling

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
6/10/2009	1.1 PID	ja	nvt
19/8/2010	1.0 Business Case BRI en Business Case Aansluiten	ja	Grotendeels. Batenanalyse vooral kwantitatief en beperkt kwalitatief. Alternatieve scenario's zijn beperkt opgesteld (Aansluiten)
27/9/2012	1.0 Business case Aansluiten Handelsregister	ja	Bij de heroverweging van het project is door het MT-BD afgesproken per aan te sluiten basisregistratie een eigen specifieke business case op te stellen. De bestaande generieke business case Aansluiten BRS is hiervoor ingetrokken.
12/9/2013	v1.21 Business case Aansluiten Handelsregister	ja	De business case aansluiten Handelsregister v1.21 is vastgesteld in het MT-BD van 7 oktober 2013.



### 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
1/6/2009	RAD	Advies	Project 'Aansluiten', focus op tijd en deadlines voor globale ontwerpen van de ketens voor die basisregistraties waar de Belastingdienst op korte termijn op aansluit.? Project BRI, focus op bouwproces en waarborgen voor kwaliteit binnen het bouwproces en de voorbereiding van het testtraject.? Het verstrekkingenproces, focus op de huidige bedrijfsvoeringfunctionaliteiten en op kwaliteitswaarborgen binnen het proces. Onderzochte periode is januari tot mei 2009.
1/11/2010	RAD	Audit	Testproces, invoering en werking uitvoeringsorganisatie en projectbeheersing
7/3/2011	RAD	Audit	De RAD heeft eind 2010 / begin 2011 een 3e audit op de BRI uitgevoerd. De audit had betrekking op de testaanpak, de meegenomen bedrijfsvoeringsfunctionaliteiten, de spelregels projectmanagement en de afloop van de eerdere RAD-aanbevelingen.

### 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 7,70	€ 7,70
intern personeel	€ 0,00	€ 33,40	€ 28,00
uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
overige projectkosten	€ 35,00	€ 2,60	€ 2,10
<b>TOTALEN</b>	<b>€ 35,00</b>	<b>€ 43,70</b>	<b>€ 37,80</b>

### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

De kosten voor beheer en onderhoud zijn geraamd op € 3 mln (Aansluiten) en € 2 mln (BRI) per jaar.

### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoekening aan projecten

Voor ontwerp- en ontwikkelwerkzaamheden kent de Belastingdienst twee concernbrede tariefsoorten die beide een mixtarief zijn van intern en extern personeel. Als benadering voor de verdeling tussen intern en extern personeel is het onderscheid tussen ontwerp- en ontwikkelwerk gehanteerd.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/7/2006	31/12/2011	1/1/2016

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Actueel geschatte einddatum is gelijk aan de laatste herijking.

#### 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
31/12/2008	€ 46,00	31/12/2011	De herijking met datum voor 2009 heeft plaatsgevonden wegens scopewijzigingen.
1/4/2009	€ 46,00	31/12/2011	Scope wijziging van het project. De verantwoordelijkheid voor het aansluiten op de verschillende basisregistraties is belegd bij de ketens/domeinen binnen de Belastingdienst (vraag). Het inwinnen, opslaan en verstrekken van (authentieke en niet authentieke gegevens) m.b.v. vooral ict-voorzieningen (aanbod) is binnen de scope van het project gebleven.
1/10/2009	€ 46,00	31/12/2012	Zowel binnen de Belastingdienst als rijksbreed heeft de realisatie van het stelsel van basisregistraties in 2009 vertraging opgelopen door verschillende oorzaken (tijdvergende afstemming over planning en specificatie van processen, gegevens ensystemen tussen partijen beperkte resources). Eind 2009 zijn de businesscases voor de beide onderdelen binnen de Belastingdienst (realisatie database authentieke inkomensgegevens resp. aansluiten op andere registraties) geactualiseerd en heeft een doorstart van het project plaatsgevonden. De planning voor aansluiting op andere basisregistraties is bijgesteld. De actueel geschatte einddatum van het project is bijgevolg verschoven naar 31-12-2012.
19/8/2010	€ 48,70	31/12/2012	Aan de business case is toegevoegd de te realiseren voorzieningen ten behoeve van en aansluiting op Registratie Niet-Ingezetenen (RNI)

15/12/2011	€ 50,00	1/7/2013	Aanpaste raming (business case) € 50 mln. Dit is € 1,3 mln. meer dan de vorige raming van € 48,7 mln.- Bronhouderschap RNI (€ 0.5 mln.)- Extra kosten realisatie BRI 1.1 (€ 0.7 mln)- Overig (€ 0.1 mln)Eind 2011 heeft een heroverweging van de ambities van het project plaatsgevonden en is de visie op Aansluiten gewijzigd. Aanleiding hiervoor was de beperkte voortgang a.g.v. afhankelijkheden van generieke stelselvoorzieningen. Nieuwe elementen zijn als voorwaarden toegevoegd. Voor BRI betekent dit naar de huidige inzichten een verschuiving naar 1 juli 2013. Voor aansluiten dat BAG en HRS prioriteit houden en dat voor andere basisregistraties pas gestart wordt met aansluittrajecten als aan voorwaarden is voldaan. Aansluitdata daarvoor kunnen dan pas ingepland worden.
3/7/2012	€ 41,10	1/7/2014	Het managementteam van de Belastingdienst heeft besloten tot een gewijzigde vervolgaanpak om aan te sluiten op de basisregistraties van anderen (andere registratiehouders). Nieuwe aansluittrajecten worden alleen gestart wanneer voldaan wordt aan de voorwaarden die de Belastingdienst stelt (op grond van een eigen business case). Dit geldt onder andere voor aansluiten op RNI, WOZ, BRP, Kadaster en voertuigen en vervolgactiviteiten voor het aansluiten op BAG.De herziening in de kosten ontstaan door enerzijds het uit de scope halen van nog aan te sluiten basisregistraties. Anderzijds zijn er extra kosten gemaakt voor BRI als gevolg van complexiteit en niet optimale match vraag/aanbod capaciteit. Tevens zijn er extra kosten bij Aansluiten (HR) als gevolg van sterke externe afhankelijkheden, waaronder uitblijven specificaties. Hierdoor kent het project een langere doorlooptijd en hogere kosten van het ontwerptraject. De einddatum is gewijzigd naar het aansluiten op de basisregistratie nHR. De BRI voldoet aan het wettelijk kader / opdracht (door het per die datum in gebruik nemen van release BRI 1.2).
13/12/2013	€ 43,70	1/1/2016	De ontwikkeling van de bronkopie door de KvK ten behoeve van de Belastingdienst heeft ernstige vertraging opgelopen als gevolg van verschillende issues, waaronder de problematiek met betrekking tot de historische gegevens. De landelijke stuurgroep Aansluiten HR (KvK, BD, CBS en Justis) besluit het programma HR in 2014 te continueren. De uitkomsten van een vanuit deze stuurgroep georganiseerde Gateway Review bevestigen dat het programma HR nog niet gereed is voor implementatie. Als gevolg hiervan verschuift de geplande aansluitdatum bij de Belastingdienst en ontstaan extra kosten als gevolg van rework.

#### 7a. Geschatte levensduur na oplevering

De levensduur is niet gecalculeerd

---

## 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

## 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

---

### OVERIGE INFORMATIE

#### Wijziging contractvorm

De contractvorm is gedurende de looptijd van het project niet gewijzigd.

---

## 1a. Projectnaam

16. Definitief Toekennen Nieuw (DTN)

## 1b. Projectomschrijving

Het Toeslagen Verstrekkingen Systeem (TVS) is sinds november 2011 in productie en functioneert goed. Het programma DTN heeft als doel de functionaliteit van TVS aan te passen en aan te vullen. Het programma DTN realiseert o.m. de functionaliteit die nodig is voor het in 2013 definitief toekennen van toeslagen voor de toeslagjaren 2012. TVS is aangepast aan de wijzigingen in de wetgeving die per 1 januari 2013 in werking zijn getreden. De realisatie, implementatie en de eerste fase van de productie vallen onder de verantwoordelijkheid van het programma DTN, evenals het beheer en onderhoud van TVS gedurende de looptijd van het programma. Het programma zorgt voor de transitie van programma-activiteiten naar de lijnorganisatie van diverse onderdelen van de Belastingdienst.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

De Belastingdienst gebruikt TVS om maandelijks aan circa 6 mln. toeslagontvangers hun voorschot toeslag uit te betalen. De aanpassingen aan TVS zijn nodig om de definitieve toekenning te kunnen uitvoeren, en om de bedragen in 2013 overeenkomstig de aangepaste wetgeving te kunnen berekenen.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
2/7/2012	1.0	ja	Project Initiation Documentation DTN

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
6/11/2012	Polteq Test Services	Extern advies	Meting van mate waarin de uitvoering van het testproces voldoet aan de vastgestelde aanpak. Onderzoek uitgevoerd in september / oktober 2012.
14/12/2012	Auditdienst Rijk	Advies	Second opinion over de kwaliteit van het genereren van bestuurlijke informatie uit datamarts.

#### 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 4,20	€ 4,70	€ 4,70
ingehuurd extern personeel	€ 12,70	€ 6,90	€ 6,90
intern personeel	€ 15,50	€ 17,30	€ 17,30
uitbestede werk	€ 30,10	€ 21,60	€ 21,60
overige projectkosten	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
<b>TOTALEN</b>	<b>€ 62,50</b>	<b>€ 50,50</b>	<b>€ 50,50</b>

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

De jaarlijkse kosten van beheer en onderhoud van de TV5-applicatie bedragen € 2,5 miljoen (2014). Dit is exclusief de aanpassingen als gevolg van wetswijzigingen.

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Voor ontwerp- en ontwikkelwerkzaamheden kent de Belastingdienst twee concernbrede tariefsoorten die beide een mixtarief zijn van intern en extern personeel. Als benadering voor de verdeling tussen intern en extern personeel is het onderscheid tussen ontwerp- en ontwikkelwerk gehanteerd.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Na de start van het project heeft een verschuiving plaatsgevonden van inzet van extern personeel en inzet op basis van uitbesteding, naar de inzet van eigen personeel. Per saldo kost dit minder geld. De schattingen van de kosten van investeringen in hard- en software ten laste van het project worden nauwkeuriger naarmate het project vordert en er onder andere meer zicht komt op de uitkomsten van onderhandelingen met leveranciers.

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/7/2012	30/6/2013	30/6/2013

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

#### 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
-----------------	------------------------	------------------	-------------

### 7a. Geschatte levensduur na oplevering

Het programma DTN zorgt voor aanvullingen en aanpassingen van het bestaande systeem TVS. Er is geen kwantitatieve informatie beschikbaar over de levensduur van TVS.

### 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

### 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
11/6/2012	TK 31066 nr 131	Tiende halfjaarsrapportage Belastingdienst	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-171608.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-171608.html</a>
31/1/2013	TK 31066 nr. 154	Elfde halfjaarsrapportage Belastingdienst	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-205404.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-205404.html</a>

### OVERIGE INFORMATIE

#### Wijziging contractvorm

De contractvorm met de externe leverancier is niet gewijzigd.

## 1a. Projectnaam

17. SEPA

## 1b. Projectomschrijving

De projectopdracht van het project SEPA (Single Euro Payments Area) is om de Belastingdienst SEPA-compliant te maken voor de hoofd betaalproducten overschrijving, incasso en acceptgiro zonder verstoring van de kasstroom. Met deze veranderingen worden bijzonder veel processen en systemen van de Belastingdienst geraakt, uitgezonderd de FIOD. Na voorbereidende werkzaamheden in 2010 is het project in 2011 gestart. SEPA wordt in drie delen, parallel, gerealiseerd. Het eerste deel betreft de realisatie van de Europese overschrijving (SEPA Credit Transfer). Het tweede deel betreft de realisatie van de Europese incasso (SEPA Direct Debit). Het derde en laatste deel betreft de migratie van de huidige in Nederland gebruikte euro-Acceptgiro naar de IBAN-Acceptgiro. Er wordt aangesloten bij de door de Europese Unie gestelde uiterste invoeringsdatum van 1-2-2014. Deze is vastgesteld in een Europese Verordening die in februari 2012 definitief is vastgesteld en na deze datum zijn de oude betaalproducten niet meer bruikbaar. N.B. In januari 2014 heeft de Europese Commissie onverwacht een wetsvoorstel gedaan om de migratieperiode met een half jaar te verlengen. Reden hiervoor is dat een aantal Europese landen achterblijft met de overgang op SEPA en de continuïteit van het betalingsverkeer moet blijven gewaarborgd. Door het wetsvoorstel krijgen de banken toestemming om de oude formaten een half jaar langer te blijven verwerken. Naar verwachting wordt dit wetsvoorstel in februari door het Europese Parlement aangenomen. De Belastingdienst heeft de migratie naar SEPA medio december 2013 geheel afgerond met de laatste stap: de migratie naar de IBAN-Acceptgiro. De langere migratieperiode heeft voor de Belastingdienst geen gevolgen. Niet negatief maar ook niet positief. Dit wetsvoorstel heeft daarom ook verder geen invloed meer op de uitgangspunten waaronder het project heeft gewerkt en zal in deze rapportage verder niet meer worden benoemd.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

SEPA (Single Euro Payments Area) heeft tot doel om alle eurobetalingen in Europa te standaardiseren zodat er over enkele jaren geen verschil meer is tussen een binnenlandse betaling en een eurobetaling van of naar andere Europese landen. Na de fysieke invoering van de euro, betekent dit dat nu ook de girale eurobetalingen in Europa worden gestandaardiseerd. Gevolg van deze besluitvorming is dat de vertrouwde nationale betaalproducten binnenlandse overschrijving en incasso, per 1-2-2014 niet meer zijn te gebruiken. De Belastingdienst moet voor deze datum gemigreerd zijn naar de Europese overschrijving en incasso om nog geld uit te kunnen betalen en ontvangen.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
29/11/2011	Business case v1.2	ja	Definitief
6/7/2012	Business Case v2.0	ja	Definitief (herijking uitgevoerd)
13/12/2011	Project Initiation Documentation v1.0	ja	Definitief
4/1/2013	Project Initiation Documentation v2.0	ja	Definitief



### 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
14/12/2011	Rijksauditedienst	Audit	1: de projectorganisatie ten behoeve van het project SEPA2: de totstandkoming van producten in zijn algemeen en het Generieke Globaal Ontwerp SEPA in het bijzonder.
25/1/2013	Auditdienst Rijk	Audit	De beheersing van het volledig, juist en tijdig aanpassen van de processen, applicaties, brieven en formulieren binnen de Belastingdienst aan de eisen van SEPA. Onderzoek met name gericht op de waarborgen ten aanzien van de aspecten Risicobeheersing en Issuemanagement, Financiën en Testen. Het onderzoek is uitgevoerd in de periode september 2012 - december 2012.

### 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 0,18	€ 4,31	€ 4,28
intern personeel	€ 20,25	€ 12,71	€ 12,68
uitbested werk	€ 0,00	€ 1,29	€ 1,29
overige projectkosten	€ 0,40	€ 0,04	€ 0,04
<b>TOTALEN</b>	<b>€ 20,83</b>	<b>€ 18,35</b>	<b>€ 18,29</b>

### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

Specifieke beheer- en onderhoudskosten voor dit project zijn niet voorzien. Er is één zeer oud systeem vervangen en tientallen bestaande systemen aangepast. De jaarlijkse beheer- en onderhoudskosten zijn in de situatie voor en na de migratie naar SEPA identiek.

### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Voor ontwerp- en ontwikkelwerkzaamheden kent de Belastingdienst twee concernbrede tariefsoorten die beide een mixtarief zijn van intern en extern personeel. Als benadering voor de verdeling tussen intern en extern personeel is het onderscheid tussen ontwerp- en ontwikkelwerk gehanteerd.

### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
23/9/2011	1/1/2013	1/2/2014

### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Zie voor de aanpassing van de actueel geschatte einddatum de toelichting bij de eerste herijking in onderdeel 6. Het project zal in januari 2014 worden afgesloten met als formele einddatum 01-02-2014. De data van de drie parallelle uitgevoerde projectdelen zijn als volgt: oktober 2012: Europese overschrijving gerealiseerd, opschaling van 0% naar 100% SEPA-transacties op verzoek van de banken gefaseerd uitgevoerd van oktober 2012 t/m maart 2013 oktober 2013: Europese incasso gerealiseerd december 2013: IBAN-Acceptgiro gerealiseerd.

### 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
4/10/2011	€ 20,83	1/2/2014	Het bleek niet haalbaar te zijn om de Belastingdienst per 1-1-2013 geheel SEPA compliant te maken. Daarnaast was in eerste instantie aangegeven dat de Europese Unie tijdslijnen zou hanteren die in overeenstemming waren met deze datum. Op een later tijdstip is a) het tijdsplan in de Europese Verordening aangepast naar een deadline op 1-2-2014 als gevolg van langdurige onderhandelingen over de definitieve SEPA specificaties en b) is door het Nationaal Forum SEPA-migratie een nationaal migratieplan opgesteld met tijdslijnen die lopen tot aan deze Europese deadline en waarmee de Belastingdienst nu in de pas loopt.
6/7/2012	€ 19,23	1/2/2014	De herijking is hoofdzakelijk gebaseerd op: realisatiecijfers voor de fase Initiatierealisatiecijfers ontwerpactiviteiten voor de Europese overschrijvingde offertecijfers voor ontwikkelactiviteiten Europese overschrijving ramingen voor de overige onderdelen. Dit is een logisch gevolg van de gehanteerde lineaire ontwikkelmethodiek. In dit geval betekende deze bijstelling een lagere schatting van de totale projectkosten.

### 7a. Geschatte levensduur na oplevering

langlopend: > 10 jaar

### 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

N.v.t.

## 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
28/9/2009	TK 32123 nr. 7	Vaststelling van de begrotingsstaten van het ministerie van Financien voor 2010	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-32123-IXB-7.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-32123-IXB-7.html</a>
29/1/2013	TK 31066 nr. 154	11e halfjaarsrapportage Belastingdienst	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-205404.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-205404.html</a>
17/9/2013	TK 31066 nr. 176	12e halfjaarsrapportage Belastingdienst	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-251593.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-251593.html</a>

### OVERIGE INFORMATIE

#### Wijziging contractvorm

De contractvorm is gedurende de looptijd van het project niet gewijzigd.

## 1a. Projectnaam

18. Modernisering Object Bediening Zeeland

## 1b. Projectomschrijving

Het doel van project Modernisering Object Bediening Zeeland (MOBZ) is centrale 24 uren bediening van sluisen en bruggen in beheer bij Rijkswaterstaat Zeeland vanuit de nautische centrales in het Ir J.W. Tops-huis en Verkeerscentrale Terneuzen. De afgelopen jaren is onderzoek gedaan naar een meer efficiënte manier van bedienen en bemensen van bruggen en sluisen in beheer bij Rijkswaterstaat Zeeland. Op basis van het onderzoek heeft Rijkswaterstaat het project Modernisering Object Bediening Zeeland gestart. Zo wordt concreet invulling gegeven aan de aanbevelingen en voorstellen uit verschillende onderzoeksrapporten. Bij de kosten van dit project zijn ook de beheerkosten opgenomen die worden gemaakt tot het overdrachtsmoment naar de beheersorganisaties. De verbinding tussen de objecten en de verkeerscentrales wordt gerealiseerd door middel van een glasvezelnetwerk van Rijkswaterstaat. De aanleg ervan maakt echter geen onderdeel uit van de projectopdracht. In hoofdlijnen is de scope van project MOBZ als volgt: Reorganisatie van de bedieningsorganisatie (verandertraject) Technisch aanpassen voor bediening op afstand en noodzakelijk groot onderhoud van de Rijkssluisen en -bruggen in Zeeland. Daarnaast het verbouwen en inrichten (groot ICT component) van nautische centrales. In de ICT rapportage worden de kosten opgenomen exclusief het groot onderhoud. Dus inclusief verbouwing en inrichting van de nautische centrales, dit zijn bestaande gebouwen.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

Het project Modernisering Object Bediening Zeeland maakt onderdeel uit van de vaarwegcorridor-aanpak die Rijkswaterstaat voorstaat. De doelstelling is efficiëntere bediening, begeleiding, toezicht, handhaving en regelgeving voor het vaarwegennet. Uniformering van processen en bediening moet leiden tot efficiëntie en betere doorstroming van het verkeer.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
17/12/2007	0	nee	Betreft businesscase (uitwerking verkenning)
1/3/2010	1.0	nee	Projectplan is geactualiseerd in het eerste kwartaal 2010.

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
4/12/2009	Rijkswaterstaat RWS Dienst Infrastructuur	gateway review 4	projectbeheersing en kwaliteit, uitvoering Fase III/IV. Daarnaast is er in 2008 een evaluatie op de business case uitgevoerd. De voortgang en beheersing van het project wordt bewaakt in de plannings- en controlcyclus binnen Rijkswaterstaat.
5/9/2010	RWS Dienst Infrastructuur	projectoverdracht van DZL naar DP	een quick scan heeft plaatsgevonden naar aanleiding van een signaal uit de markt ten aanzien van haalbaarheid van de planning en zorgen over de realiseerbaarheid van de scope. Het auditteam was zeer onder de indruk van het project. Zij vonden het enthousiasme, de gedegen aanpak en de kennis, de hoge mate van risicobewustzijn en proactieve risicobeheersing van het projectteam opvallend.

#### 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 21,31	€ 40,01	€ 21,41
ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 2,15	€ 1,77
intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
uitbesteed werk	€ 0,00	€ 2,22	€ 3,12
overige projectkosten	€ 1,83	€ 7,20	€ 5,42
<b>TOTALEN</b>	<b>€ 23,14</b>	<b>€ 51,58</b>	<b>€ 31,72</b>

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

Nog niet bekend.

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoekening aan projecten

Onder hard- en software zijn de kosten van bediening op afstand kleine en grote objecten in Zeeland opgenomen, daarnaast ook de kosten van het glasvezelnetwerk. Vanwege de interne sturingsmethodiek registreert Rijkswaterstaat niet de kosten van eigen personeel dat werkzaam is op de projecten: de ingezette capaciteit wordt wel bewaakt, maar er worden geen kosten doorberekend. De overige projectkosten betreft de investering in gebouwen en de nieuwe bedien centrales alsmede implementatiekosten. De implementatiekosten betreffen voornamelijk het verandertraject, dat opgezet is voor de medewerkers waarvan de functie wijzigt van bedienaar naar operator (o.a. opleidingskosten).

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Graag verwijzen wij naar de informatie zoals vermeld bij Herijkingen.

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
2/5/2005	1/1/2010	30/6/2015

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

De startdatum is de datum van goedkeuring door de directeur-generaal van Rijkswaterstaat. Vertraging komt door: extra activiteiten die voortkomen uit het aanmerken van dit project als landelijke pilot. Tevens zijn er extra verandermanagement activiteiten toegevoegd aan de scope en zijn diverse onderdelen van de netwerk-infrastructuur toegevoegd aan de scope. Daarnaast is er vertraging ontstaan bij uitvoering van bediening op afstand bij kleine objecten. Als gevolg van de Gate Review die in 2009 heeft plaats gevonden (waarbij het belangrijkste advies was om tijdens de concurrentie gerichte dialoog niet tegelijkertijd te werken aan de contractstukken) is toen de einddatum verschoven. De huidige einddatum 30 juni 2015 geldt voor het object Kreekrak. In 2014 zal een herijking plaatsvinden onder meer in verband met een majeure scopeuitbreiding als gevolg van de Europese Machinerichtlijn en veranderende landelijke eisen ten aanzien van bediening van objecten, zoals zicht-eisen.

## 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
1/10/2006	€ 30,31	1/1/2010	Het datanetwerk wordt aangelegd (glasvezelnetwerk) in plaats van gehuurd zoals initieel was opgenomen. Op initiatief van de Data Ict Dienst van Rijkswaterstaat. Het netwerk zal voor meerdere doeleinden worden gebruikt, Bediening op Afstand is een van deze doelen. Toelichting kosten aanleg glasvezelnetwerk: De initiële raming heeft een bandbreedte van 30%. Uit gedetailleerde raming blijkt nu dat de ombouw inderdaad 30% meer zal kosten. De nautische centrales worden meer uitgebreid voor een toekomstgerichte toepassing, zoals het geschikt maken voor bediening door andere overheden, dit is een uitbreiding op de bestaande scope.
1/12/2008	€ 44,00	31/5/2011	In de periode 2006-2008 wordt MOBZ een pilotproject voor Nederland: de projectscope en -aanpak wordt verder uitgewerkt waarbij het accent komt te liggen op de ontwikkeling van een nieuwe standaard voor Bediening op Afstand in Nederland, dit heeft scopewijzigingen tot gevolg waaronder het ontwikkelen van een bedieningsimulator voor de opleidingen van de operators en een proef met het stitchen van camerabeelden voor het overzichtsbeeld van de operator. Er wordt meer geïnvesteerd in de opleidingen en ontwikkeling van competenties van het bestaande personeel in de bediening om medewerkers klaar te maken voor het nieuwe bedienconcept. Daarnaast is aan de scope van het project het achterstallig onderhoud aan de sluisen en bruggen toegevoegd. De verdere "vermarkting" van overheidstaken zorgt voor meer druk op de projectkosten. Nb.: interne personeelskosten behoren niet tot projectkosten.
1/12/2009	€ 50,13	31/12/2012	Vanwege het succes van de bedieningsimulator voor de kleine sluisen, wordt deze ten behoeve van de opleiding van nautisch personeel verder ontwikkeld voor de grote sluisen, dit betreft een uitbreiding op de bestaande scope. Er is meer en langer extern personeel noodzakelijk voor de voorbereiding en beheersing van de uitvoering. Oorzaken: (1) de vertaling van het concept 'Bediening op afstand' naar functionele eisen in het contract voor de grote sluisen is complexer dan gedacht en (2) het parallel lopen van enerzijds de uitvoering van de kleine sluisen (eerste uitvoeringsfase) en anderzijds de voorbereiding voor de grote sluisen (vervolg uitvoeringsfase) trekt een zware wissel op het project. Intern gespecialiseerd personeel is niet voldoende aanwezig waardoor extern personeel aangetrokken moet worden. Hierdoor is de voorbereiding van de grote sluisen en bruggen gedurende een half jaar stilgelegd. Er wordt budget vrijgemaakt voor het opvangen en beheersen van risico's.

1/4/2010	€ 51,59	30/6/2014	Kleine sluizen zijn afgerond, bediening op afstand is operationeel. Evaluatie heeft plaatsgevonden en de Tweede Kamer geeft toestemming de grote sluizen en bruggen in Zeeland uit te voeren. De kosten van Fase II zijn iets hoger uitgevallen door extra wensen uit de bediening en het optreden van uitvoeringsrisico's. Risicoplanning met vooraf geïdentificeerde risico's (waaronder leerpunten Fase II) is opgesteld. Hierdoor is de planning realistisch richting de verdere uitvoering van het project. Belangrijkste risico is de complexiteit van de uitvoering: ICT componenten gecombineerd met verbouwing gebouwen en achterstallig onderhoud besturingssystemen van de objecten. Het aanbestedingstraject duurt hierdoor langer en er zal in de uitvoerings-planning voldoende ruimte moeten zitten om tegenvallers op te vangen.
----------	---------	-----------	--

**7a. Geschatte levensduur na oplevering**

Van gebouwen en netwerk is de geschatte levensduur meer dan 40 jaar, de geschatte levensduur voor besturing objecten varieert tussen 15 en 20 jaar, en de geschatte levensduur van de ICT-systemen varieert tussen 10 en 15 jaar.

**7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur**

Het concept "bedienen op afstand" heeft een verwachte levensduur langer dan 40 jaar. Op dit moment is de verwachting dat binnen deze periode geen nieuwe technologieën op dit terrein worden ontwikkeld. In de businesscase is niet gecalculerd met de levensduur van het concept "bedienen op afstand", maar is gecalculerd met een minimale terugverdientijd.

**8. Tweede Kamer brieven**

Datum	Nummer	Titel	Link
1/6/2008	1931	Vragen van het lid Roemer (SP) aan de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat over centrale bediening van sluizen, bruggen en stuwen. (Ingezonden 23 mei 2007) Antwoord	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30523-20.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30523-20.html</a>
1/7/2008	31200	Vaststelling van de begrotingsstaat van het Infrastructuurfonds voor het jaar 2008 Brief staatssecretaris over het bedienen op afstand van sluizen, bruggen en stuwen in beheer bij de Rijkswaterstaat	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31200-A-87.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31200-A-87.html</a>

---

1/3/2010	32123	Vaststelling van de begrotingsstaat van het Infrastructuurfonds voor het jaar 2010 - 2010-03-19 Brief regering - minister van Verkeer en Waterstaat, Eurlings C.M.P.S () - Tussentijdse evaluatie bediening op afstand kleine sluizen Zeeland.	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-32123-A-100.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-32123-A-100.html</a>
1/10/2008	31700	Vaststelling van de begrotingsstaat van het Infrastructuurfonds voor het jaar 2009 31 700 A - Nr 5: de brief van de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat d.d. 1 oktober 2008 over het bedienen op afstand van sluizen en bruggen.	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31700.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31700.html</a>

---

#### OVERIGE INFORMATIE

##### Wijziging contractvorm

De contractvorm is niet gewijzigd sinds de start van het project.

---



## 1a. Projectnaam

19. Programma Informatie-uitwisseling Milieuhandhaving (PIM)

## 1b. Projectomschrijving

Doel van het Programma Informatie-uitwisseling Milieuhandhaving (PIM) is het ontwikkelen en invoeren van een landelijke structuur voor informatie-uitwisseling op het gebied van milieuhandhaving. Die structuur moet bijdragen aan een informatiegestuurde handhaving en een betere samenwerking tussen de betrokken bestuurlijke en strafrechtelijke organisaties. Het programma is opgedeeld in zeven projecten. Drie ervan omvatten de bouw van het informatie-uitwisselingsysteem en de verschillende functionaliteiten. De andere vier zijn randvoorwaardelijk en gericht op standaardisatie, juridische inkadering, harmonisatie van landelijke meldpunten en de invoering van de structuur.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

De winst van het programma is dat organisaties de milieuregelgeving informatiegericht en daarmee effectief en efficiënt kunnen handhaven. Als zij makkelijk informatie over een bepaald bedrijf kunnen uitwisselen, ontstaat een integraal beeld van dat bedrijf. Een handhaver heeft daardoor voor zijn bezoek voldoende informatie. Ook vergemakkelijkt het de samenwerking tussen handhavende instanties bij inspecties. Bovendien maakt de nieuwe structuur informatiegestuurd en risicogericht handhaven beter mogelijk. Organisaties kunnen gegevens van alle aangesloten instanties analyseren en gebruiken bij de planning van inspecties. Dit betekent ook minder toezichtlast voor bedrijven en een veiliger en schonere leefomgeving voor de maatschappij als geheel.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
1/1/2012	2.0	nee	Herziene versie van programmaplan 1.0 uit maart 2011. Na vaststelling van het programmaplan is gebleken dat het hoogrisicoproject betreft.

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
27/1/2012	Bureau Gateway	Gateway Review	Doelstellingen programma reviewen en omgeving waarin PIM opereert.
30/9/2013	SQS Nederland	Audit	SQS Nederland heeft de broncode van de voorzieningen Inspectievew Milieu, Bulk en de Aansluitvoorzieningen getoetst conform de richtlijnen beschreven in SIG/TÜVit Evaluation Criteria for Trusted Product Maintainability
1/11/2013	VKA	Expert advies	Impactanalyse op de opties voor architectuur van Inspectievew Milieu

#### 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 0,30	€ 0,83	€ 0,30
intern personeel	€ 0,50	€ 0,00	€ 0,00
uitbestede werk	€ 9,10	€ 10,14	€ 6,24
overige projectkosten	€ 0,25	€ 0,52	€ 0,14
<b>TOTALEN</b>	<b>€ 10,15</b>	<b>€ 11,49</b>	<b>€ 6,68</b>

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

De kosten voor onder meer juridisch, functioneel en technisch beheer ligt bij de aansluitende partijen. Omdat na afloop van het programma nog niet alle toezichthouders zijn aangesloten, zal ook nog aansluitondersteuning nodig zijn vanuit de beheerorganisatie. De totale gezamenlijke kosten voor alle gebruikers is in aanvang van het programma voorlopig geschat op € 1,6 miljoen euro per jaar.

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Het Programma Informatie-uitwisseling Milieuhandhaving kent diverse budgethouders die gezamenlijk het budget vullen. In de eerste twee jaar waren de ministeries van Infrastructuur en Milieu en Veiligheid en Justitie budgethouders via het Programma Uitvoering met Ambitie. Daarnaast is er nog een subsidie vanuit het interdepartementale Programma Implementatie Agenda ICT-Beleid en het budget van de E-inspecties. Deze laatste twee zijn voor specifieke doelen aangevraagd en gealloceerd. De Inspecteur-Generaal Leefomgeving en Transport tekent de overeenkomsten met opdrachtnemer ICTU. Op basis van een overeenkomst en de daarin gemaakte financiële afspraken wordt de uitnutting van het contract bepaald. De uitbetaling verliep tot en met 2012 via het budget van het Programma Uitvoering met Ambitie. In 2013 en 2014 loopt dit proces via de Inspectie Leefomgeving en Transport van het ministerie van Infrastructuur en Milieu. In 2014 worden de kosten grotendeels gedekt door een tweede deelsubsidie van het Programma Implementatie Agenda ICT-beleid en aanvullend budget van E-inspecties. Daarnaast is een gedeelte van het voor 2013 gereserveerde budget voor het beheer van Inspectievier Milieu niet besteed dit wordt nu gebruikt in 2014.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

##### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/1/2011	31/12/2013	31/12/2014

##### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

## 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
14/6/2013	€ 11,49	31/12/2014	Reden van de herijking is dat binnen de duur van het programma er extra taken bij zijn gekomen. Zo is onder meer besloten om de ontwikkeling van Inspectieview Milieu Bulk ook voor de andere inspectieviews te ontwikkelen en om een generieke Aansluitvoorziening te ontwikkelen. Een aantal functionaliteiten schuift daarom door naar 2014. Een tweede reden is dat de aan te sluiten milieuhandhavende instanties, de Regionale Uitvoeringsdiensten, veelal jonge organisaties zijn en nog in ontwikkeling. Het vergt meer tijd om deze diensten aan te sluiten.

## 7a. Geschatte levensduur na oplevering

Langdurig, in onderhoud en beheer zal worden voorzien.

## 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

## 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
19/6/2009	29383, nr 130	Meerjarenprogramma herijking van de VROM-regelgeving	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29383-130.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29383-130.html</a>
24/6/2009	22343, nr 236	Handhaving milieuwetgeving	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-22343-236.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-22343-236.html</a>
18/3/2011	26 956, nr 96	Beleidsnota Rampenbestrijding	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26956-96.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26956-96.html</a>
26/6/2012	26 956, nr 128	Beleidsnota Rampenbestrijding	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26956-128.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26956-128.html</a>
1/11/2012	26 956, nr 142	Beleidsnota Rampenbestrijding	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26956-142.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26956-142.html</a>
19/11/2012	26 956, nr 143	Beleidsnota Rampenbestrijding	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26956-143.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26956-143.html</a>
12/9/2013	29 362, nr 224	Moderinisering van de overheid	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29362-224.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29362-224.html</a>
4/12/2013	26 956, nr 184	Beleidsnota Rampenbestrijding	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26956-184.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26956-184.html</a>

## OVERIGE INFORMATIE

### Wijziging contractvorm

De contractvorm is niet gewijzigd.

## 1a. Projectnaam

20. Vervanging Voice Communicatiesysteem

## 1b. Projectomschrijving

Vervanging van het Voice Communicatie Systeem als gevolg van naderende end-of-life situatie in 2014. Het huidige systeem is continu in gebruik sinds 1998 en hard aan vervanging toe. Een voice communicatiesysteem is cruciaal voor het leveren van luchtverkeersdienstverlening. Verstoring of uitval van (radio)communicatie is een groot veiligheidsrisico en zal tevens de operatie op Schiphol en andere civiele luchthavens hevig ontregelen.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

De vervanging van het Voice Communicatie Systeem moet ervoor zorgen dat radiocontact tussen verkeersleiders en vliegers, en contact tussen verkeersleiders onderling, maximaal beschikbaar blijft. Dit is essentieel voor het veiligheidsrisico en het economisch belang van de Schiphol operatie.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
2/7/2010	1.0	ja	realisatieplan V.1.0
5/6/2013	4.0	ja	realisatieplan V.4.0

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
2/1/2012	Sogeti	review testplannen	Testfase

## 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 6,80	€ 7,50	€ 5,90
ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
uitbestede werk	€ 11,00	€ 10,00	€ 7,80
overige projectkosten	€ 7,33	€ 5,60	€ 4,40
<b>TOTALEN</b>	<b>€ 25,13</b>	<b>€ 23,10</b>	<b>€ 18,10</b>

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

€ 142.500 per jaar.

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

De Projectbegroting bevat:\* De zgn. “immateriële kosten”, zoals bijvoorbeeld reis/advies \* De financiële investeringswaarde (Activa in Aanbouw). De waarde van interne manpower en generieke inhuur maken geen deel uit van de projectbegroting. Ook de toerekening van voorfinancieringsrente is daarin niet opgenomen.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

De hierboven gegeven begrotingswaarde is in 2011 herzien met de volgende oorzaken:

- 1) het totale effect van kleinere contractaanpassingen waarmee per saldo de contract-scope iets is verkleind
- 2) vanuit efficiency- en beheersingsoogpunt (synchroniteit) zijn vanuit dit project installatiekosten ter waarde van 800.000 euro overgezet naar een separaat Luchtverkeersleiding Nederland-project, waarbinnen soortgelijke werkzaamheden vanuit verschillende onderwerpen zijn gecombineerd.

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
10/5/2010	31/12/2014	31/12/2014

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

#### 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
-----------------	------------------------	------------------	-------------

#### 7a. Geschatte levensduur na oplevering

Uitgangspunt voor het gehele systeem is een technische (operationele) levensduur van 15 jaar na ingebruikname.

#### 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

Gebaseerd op expertise en contractuele onderhoudsafspraken met leverancier.

#### 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

---

OVERIGE INFORMATIE

**Wijziging contractvorm**

De contractvorm is niet gewijzigd.

---

## 1a. Projectnaam

21. Invoeren BRON-HO

## 1b. Projectomschrijving

Het project Basisregister in het hoger onderwijs (BRON-HO) voorziet in invoering van het burgerservice of persoonsgebonden nummer in het hoger onderwijs en het gebruik van het Basisregister Onderwijs (BRON), beheerd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). De invoering van het persoonsgebonden nummer is een wettelijke verplichting voor onderwijsinstellingen. Het aan het bestaande CRIHO gerelateerde proces van aanmelding- en inschrijving zal daartoe worden omgezet en gemoderniseerd. DUO beheert dit register. Instellingen, Studielink en leveranciers van studenten-informatie-systemen zijn nauw betrokken bij deze ontwikkeling. Om deze invoering mogelijk te maken is het nodig om het bestaande proces van aanmelding- en inschrijving te moderniseren. Onderwijsinstellingen, Studielink en leveranciers van studenten-informatiesystemen zijn nauw bij deze ontwikkeling betrokken. Het invoeringstraject omvat zowel de voorbereiding (2008-2011), de systeem- en procesontwikkeling (2011-2013) als de aansluiting van de instellingen op de elektronische uitwisseling met BRON (2013-2014).

## 1c. Maatschappelijke relevantie

De overheid kan hiermee beter toezien op de rechtmatigheid van de bekostiging. Ook nemen de tijdigheid en actualiteit van studentgegevens toe. Daarnaast komt er betere beleidsinformatie beschikbaar voor het ministerie, voor de onderwijsinstellingen en voor andere rechthebbenden. Met verdergaande digitalisering van het aanmeld- en inschrijfproces worden diverse ketenprocessen eenvoudiger.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
1/11/2011	1.0	nee	Masterplan BRON-HO. Het project BRON-HO loopt al vanaf 2008. Na een uitgebreide verkennende fase is in het Masterplan BRON-HO de achterliggende doelstelling en visie opgenomen, en zijn onder meer de scope en de organisatiestructuur bepaald. Het Masterplan BRON-HO voldoet niet aan alle door het format voorgeschreven criteria. Niet alle criteria komen in dit Masterplan voor, maar zijn wel uitgewerkt in andere plannen aansluitend aan het Masterplan, te weten PID en PSA. In het PID is gekozen voor de SCRUM-methodiek en daarmee ook het kader waarbinnen gedurende het ontwikkeltraject inhoudelijk en politiek-bestuurlijk noodzakelijk en wenselijk gebleken aanpassingen te kunnen doorvoeren. Daarmee zijn sindsdien tussentijdse herijkingen cf de hier relevante definities niet aan de orde gebleken.

19/12/2011	1.0	nee	Projectinitiatiedocumentatie. Het project BRON-HO loopt al vanaf 2008. Na een uitgebreide verkennende fase is in het Masterplan BRON-HO de achterliggende doelstelling en visie opgenomen, en zijn onder meer de scope en de organisatiestructuur bepaald. Het Masterplan BRON-HO voldoet niet aan alle door het format voorgeschreven criteria. Niet alle criteria komen in dit Masterplan voor, maar zijn wel uitgewerkt in andere plannen aansluitend aan het Masterplan, te weten PID en PSA. In het PID is gekozen voor de SCRUM-methodiek en daarmee ook het kader waarbinnen gedurende het ontwikkeltraject inhoudelijk en politiek-bestuurlijk noodzakelijk en wenselijk gebleken aanpassingen te kunnen doorvoeren. Daarmee zijn sindsdien tussentijdse herijkingen cf de hier relevante definities niet aan de orde gebleken.
14/12/2011	1.0	nee	Projectstartarchitectuur. Het project BRON-HO loopt al vanaf 2008. Na een uitgebreide verkennende fase is in het Masterplan BRON-HO de achterliggende doelstelling en visie opgenomen, en zijn onder meer de scope en de organisatiestructuur bepaald. Het Masterplan BRON-HO voldoet niet aan alle door het format voorgeschreven criteria. Niet alle criteria komen in dit Masterplan voor, maar zijn wel uitgewerkt in andere plannen aansluitend aan het Masterplan, te weten PID en PSA. In het PID is gekozen voor de SCRUM-methodiek en daarmee ook het kader waarbinnen gedurende het ontwikkeltraject inhoudelijk en politiek-bestuurlijk noodzakelijk en wenselijk gebleken aanpassingen te kunnen doorvoeren. Daarmee zijn sindsdien tussentijdse herijkingen cf de hier relevante definities niet aan de orde gebleken.

### 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
1/12/2011	PBLQ	Externe beoordeling voortgang <acronym title=Basisregister Onderwijs - Hoger Onderwijs">BRON-HO</acronym>. Advies dwarskijker"	Maandelijks betreffende aspecten die aandacht van de opdrachtgever vragen.
17/9/2013	PBLQ	Beheeraudit <acronym title=Basisregister Onderwijs - Hoger Onderwijs">BRON-HO</acronym> "	Audit op (de voorbereidingen van) de implementatie van BRON-HO binnen DUO voor de lancering van BRON-HO eind 2013.
3/10/2013	PBLQ	Evaluatie ontwikkeling van <acronym title=Basisregister Onderwijs - Hoger Onderwijs">BRON-HO</acronym> (review)."	Organisatie en procesgang gedurende de gehele projectperiode.



22/11/2013	PBLQ	Performance <acronym title=Basisregister Onderwijs - Hoger Onderwijs">BRON-HO</acronym> (assurance rapportage)"	Advies over performance BRON-HO.
9/12/2013	PBLQ	Beheeraudit <acronym title=Basisregister Onderwijs - Hoger Onderwijs">BRON-HO</acronym> <acronym title="Dienst Uitvoering Onderwijs">DUO</acronym> november 2013"	Audit op (de voorbereidingen van) de implementatie van BRON-HO binnen DUO voor de lancering van BRON-HO eind 2013
18/12/2013	ADR	Audit conversie	De conversie BRON-HO (CRIHO-OD/OR, HORS-HOST) en plaatsen van gegevensabbonnementen van studenten.

#### 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	0	0	0
ingehuurd extern personeel	0	10,38	8,87
intern personeel	0	8,18	6,99
uitbesteed werk	0	4,22	4,03
overige projectkosten	9	0,1	0,09
<b>TOTALEN</b>	<b>9</b>	<b>22,88</b>	<b>19,98</b>

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

De digitale keten, inclusief de studentadministraties bij de instellingen en Studielink en het Basisregister Onderwijs DUO zullen in deze structurele situatie derhalve permanent worden onderhouden. Het beheer en onderhoud van de nieuwe processen zal meer onderhoud en beheer vergen bij DUO. Deze nieuwe processen leveren besparingen op elders in de keten.

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

DUO is een agentschap van het Ministerie van OCW en hanteert een baten-lastenstelsel. Op basis van jaarlijks afgesproken tarieven worden de aan het project bestede uren op kasbasis aan OCW in rekening gebracht. Voor BRON-HO geldt voor/vanaf 2013 het uurtarief Opdrachten dit is één uurtarief voor alle uursoorten. Dit tarief is gelijk aan de gemiddelde personeelskosten per uur obv een gestelde verhouding inzet intern/extern plus opslag dekking overheadkosten apparaat DUO. De kosten voor overige uitgaven (o.a. licenties etc.) worden als materiële kosten en/of investeringen beschouwd en rechtstreeks ten laste van het programmabudget gebracht, zonder verdere opslagen. Het project is geen departementsoverstijgend project. Subsidie verstrekt aan Studielink is opgenomen bij de gerealiseerde kosten bij uitbesteed werk. Instellingen worden geacht zelf in dekking van te maken kosten te voorzien.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

De actueel geschatte kosten zijn hoger dan tussentijds (stand over 2011) geschat o.a. vanwege verbreding van de scope inclusief wetswijzigingen en uitbreiding van de testfase zoals mogelijk binnen het vastgestelde Masterplan, Project Initiatie Document en Project Start Architectuur conform de daarin bepaalde SCRUM-methodiek. Tevens zijn aanvullende kosten gemaakt bij Studielink.

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/7/2008	31/12/2011	31/3/2014

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

- 1) De voorbereidingen voor de invoering van BRON-HO zijn gestart in 2008 met een indringend onderzoek naar de mogelijke reikwijdte van de beoogde modernisering van het aanmeld- en inschrijfproces. Dit heeft geleid tot diverse businessanalyses als basis voor de opdrachtverlening eind 2009 om te komen tot gefaseerde invoering van BRON-HO. Bij deze eerste planvorming werd de geplande einddatum van het project gesteld op eind 2011. Voorzien is dat eind maart 2014 decharge wordt verleend.
- 2) Tijdens de uitwerking van de onderdelen van de gefaseerde invoering in 2009 werd duidelijk dat verbreding van de modernisering naar niet alleen het inschrijf- maar ook het aanmeldproces gerechtvaardigd was en mede daardoor de periode van ontwikkeling en testen verlengd moest worden. Tevens is gekozen voor een gefaseerde aansluiting. Deze verbreding en fasering heeft geleid tot de keuze instellingen vanaf voorjaar 2013 aan te laten sluiten op BRON-HO en te komen tot een overkoepelend samenwerkingverband van DUO, Studielink, instellingen en leveranciers van student-informatie-systemen.

#### 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
1/11/2011	15,4	31/3/2014	Bij de vaststelling van het masterplan per 1 november 2011 is ook de scope van het project definitief bepaald. Ten opzichte van de initiele indicatieve planning en bijbehorende meerjarige kosten is sprake van uitbreiding van de scope waarbij ook herziening van de aanmelding onderwerp van het vastgestelde project is. Tevens is bij deze vaststelling besloten de kosten die Studielink vanwege het project moet maken ten lasten van de projectmiddelen te brengen en het testtraject fors uit te breiden, met bijbehorende meerkosten ten opzichte van de indicatieve (tussentijdse) inschatting (en).

#### 7a. Geschatte levensduur na oplevering

Na afronding van het invoeringstraject van het persoonsgebonden nummer in het hoger onderwijs ontstaat de structurele situatie waarin instellingen voor hun bekostiging studentgegevens via de gebouwde digitale keten zullen uitwisselen met het Basisregister Onderwijs bij DUO. Dit vraagt permanent onderhoud. De verwachte levensduur is gemiddeld 10 jaar, waarbij voor de gegevensbakken (databases) een langere levensduur geldt, dan voor de applicatie componenten in het landschap. Vervanging zal naar verwachting gedifferentieerd per component plaatsvinden, waarbij de verschillende leeftijden van de componenten ook een rol spelen.

## 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

N.v.t.

## 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

### OVERIGE INFORMATIE

#### Wijziging contractvorm

BRON-HO wordt uitgevoerd door DUO, een agentschap van het Ministerie van OCW. DUO is opdrachtnemer en het bestuursdepartement opdrachtgever. Derhalve is er geen sprake van onderlinge contractvormen.

## 1a. Projectnaam

22. Programma Vernieuwing Studiefinanciering

## 1b. Projectomschrijving

Het Programma Vernieuwing Studiefinanciering heeft als doel de huidige systemen, processen en organisatieonderdelen van DUO die betrokken zijn bij de uitvoering van de Wet Studie Financiering (WSF 2000) te vernieuwen. Dit moet leiden tot een efficiëntere en moderne uitvoering.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

Het programma moet uiteindelijk leiden tot een snellere en doelgerichte bediening van de klant en een structureel goedkopere uitvoering van de studiefinanciering. Daarnaast maakt de vernieuwing het mogelijk om sneller en goedkoper beleidswijzigingen door te voeren en voorkomt het dat de uitvoeringskosten voor de uitvoering van de WSF 2000 verder stijgen.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
22/9/2010	1.0	ja	Vooronderzoek
26/3/2011	1.1	ja	Programmaplan
22/9/2011	1.0	ja	Trancheplan Tranche 1
20/9/2011	C1.3	ja	PVS Business Case versie C1.3
21/3/2012	1.99	ja	Trancheplan Tranche 1 - v1.99 - bijgestelde versie
13/9/2012	C1.98	ja	Programmaplan PVS - bijgestelde versie n.a.v. Tranche-overgang Tranche 1 naar Tranche 2
13/9/2012	C0.98	ja	Trancheplan Tranche 2
27/9/2013	D1.0	ja	Trancheplan Tranche 3
27/9/2013	D3.0	ja	Programmaplan - bijgestelde versie n.a.v. tranche-overgang Tranche 2 naar Tranche 3 en de herijking van het programma.
27/9/2013	D3.0	ja	PVS Business Case - bijgestelde versie n.a.v. tranche-overgang Tranche 2 naar Tranche 3 en de herijking van het programma.

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
1/12/2010	Bureau Gateway BZK	Gateway review 0	Visiedocument en eerste resultaten vooronderzoek
20/5/2011	Bureau Gateway BZK	Gateway review 0	Programmaplan, scope, governance, risico's, business case.
18/7/2012	Bureau Gateway BZK	Gateway review 0	Programmaplan, scope, governance, risico's, business case.

9/6/2012	KPMG	Onderzoek	Nulmeting stand van het programma i.h.k.v. doorlopende quality assurance KPMG, juni 2012
13/7/2012	Rijzenbrij Digitecture B.V.	Review	Review van Globaal Ontwerp v0.95 van PVS.
16/10/2012	Chris Verhoef	Onderzoek	Onderzoek naar staat van het oude WSF-systeem in het kader van de business case van PVS.
3/12/2012	KPMG	Review	Source code review: onderzoek naar staat en kwaliteit van in PVS geproduceerde source code.
3/12/2012	KPMG	Review	Review concept business case v1.99 in het kader van herijking business case voorjaar 2013
26/3/2013	KPMG	Review	Aanpak en werkwijze rond bedrijfsregels.
15/5/2013	KPMG	Review	Business Case versie 0.2 april 2013
13/9/2013	Bureau Gateway BZK	Gateway review 2	Programmaplan, scope, governance, risico's, business case.
19/9/2013	Software Improvement Group	Review	Architectuuronderzoek
20/9/2013	KPMG	Review	Business Case versie 0.7 aug 2013
23/9/2013	ADR	Review	Business Case versie 0.7 aug 2013
10/12/2013	Software Improvement Group	onderzoek	Software Risk Assessment: onderzoek naar de technische onderhoudbaarheid, toekomstvastheid en voortgang m.b.t. de in PVS ontwikkelde source code.

#### 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 3,00	€ 2,50	€ 0,43
ingehuurd extern personeel	€ 40,30	€ 54,30	€ 27,03
intern personeel	€ 20,15	€ 29,86	€ 14,24
uitbestede werk	€ 0,00	€ 3,97	€ 2,85
overige projectkosten	€ 11,55	€ 16,63	€ 0,38
<b>TOTALEN</b>	<b>€ 75,00</b>	<b>€ 107,26</b>	<b>€ 44,93</b>

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

De te verwachten jaarlijkse kosten voor beheer en onderhoud van het nieuwe systeem, processen en organisatie (op basis gegevens business case september 2013) bedragen:

\* onderhoud en beheer ICT-systemen €4,41 mln.

\* projectmatige aanpassing ICT-systemen €3,30 mln.

\* Totaal €7,70 mln. De verwachting is dat het kostenniveau voor beheer en onderhoud in zijn geheel in 2019 zal worden gerealiseerd.

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

DUO is een agentschap van het Ministerie van OCW en hanteert een baten-lastenstelsel. Op basis van jaarlijks afgesproken tarieven worden de aan PVS bestede uren op kasbasis aan OCW in rekening gebracht. Vanwege de omvang van PVS, werkt het programma met een gedifferentieerde tariefsstructuur. Hiervoor zijn een drietal tarieven afgesproken: een intern tarief (niet ICT-gerelateerd), een intern tarief (ICT-gerelateerd) en een externen tarief. De kosten voor overige uitgaven (onder andere licenties) worden als materiële kosten en/of investeringen beschouwd en rechtstreeks ten laste van het programmabudget gebracht, zonder verdere opslagen. PVS is geen departementsoverstijgend project.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Geen verdere wijzigingen t.o.v. rapportage met peildatum 30 september 2013, PVS kent nog steeds een budget van € 107,3 miljoen, waar deze initieel op € 75,- miljoen was ingeschat. Zie 'Herijkingspunten' voor verdere inhoudelijke toelichting.

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/9/2010	1/9/2014	31/12/2015

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Geen verdere wijzigingen t.o.v. rapportage met peildatum 30 september 2013, PVS kent nog steeds een geplande einddatum van 31-12-2015, waar deze voorheen op 1-9-2014 was ingeschat. Zie 'Herijkingspunten' voor verdere inhoudelijke toelichting.

#### 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
27/9/2013	€ 107,30	31/12/2015	PVS is op 27 september 2013 voor het eerst herijkt. De reden hiervoor is dat het programma inmiddels voldoende inzicht in de complexe veranderopgave heeft kunnen verkrijgen, om een volledige backlog voor op te kunnen stellen en hiermee tevens een goed onderbouwde integrale planning. De herijking was in 2012 reeds voorzien en in de rapportage voor dit kalenderjaar aangekondigd. Initiële budget en doorlooptijd waren gebaseerd op grovere top-down inschattingen en daarnaast gingen men uit van een implementatie ineens ('Big Bang'). Deze herijking is gebaseerd op bottom-up calculaties en PVS kent nu een stapsgewijze implementatiestrategie. OCW is bij vaststelling van de herijking onder andere bijgestaan door de ADR en KPMG en heeft, op basis van de positieve business case, de herijking geaccepteerd. De herijking viel samen met de start van Tranche 3 van PVS. In totaal zijn er 6 tranches voorzien.

---

#### 7a. Geschatte levensduur na oplevering

15-25 jaar

---

#### 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

Conform actuele business case

#### 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

---

#### OVERIGE INFORMATIE

##### Wijziging contractvorm

PVS wordt uitgevoerd door DUO, een agentschap van het Ministerie van OCW. DUO is opdrachtnemer en het bestuursdepartement opdrachtgever. Derhalve is er geen sprake van onderlinge contractvormen.

---

## 1a. Projectnaam

23. Veranderprogramma SVB TIEN

## 1b. Projectomschrijving

Inspeland op ontwikkelingen in de omgeving is de SVB in 2006 gestart met het programma SVB Tien, met de volgende doelstellingen: I. Betere dienstverlening aan de burger: op de burger gericht, snel en persoonlijk alle kanalen zijn beschikbaar en de burger kiest II. Lagere uitvoeringskosten bij toenemende vergrijzing uitvoeringsproces gericht op kwaliteit, snelheid en eenduidigheid met hedendaagse IT gevalsbehandeling in hoge mate geautomatiseerd controle op basis van risicoprofielen III. Flexibelere aansluiting op innovaties binnen de overheid: zoveel mogelijk gebruik maken van authentieke registraties. De doelstelling 'lagere uitvoeringskosten' draagt bij aan één van de doelen van het huidige regeerakkoord om de uitvoeringskosten binnen de rijksoverheid omlaag te brengen. De SVB realiseert de doelen als volgt:- Door beter samen te werken en gegevens uit te wisselen met ketenpartners, intensief gebruik te maken van basisregistraties en de automatiseringsgraad te verhogen werkt de SVB aan de verbetering van de efficiency en sluit de SVB aan bij de keten. Meer mogelijkheden bieden voor zelfbediening betekent zowel een verbetering van de dienstverlening als een verbetering van de efficiency.- In de integrale serviceteams komt het accent nog meer te liggen op dienstverlening aan mensen die het nodig hebben of die graag door een mens geholpen willen worden. De focus van de medewerker verschuift hierdoor steeds meer naar de meer complexe en op de persoon gerichte dienstverlening.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

Het programma SVB Tien stuurt een grote en complexe organisatie- en cultuurverandering in de uitvoering aan, die ondersteund wordt met nieuwe flexibele ICT-voorzieningen. De (maatschappelijke) relevantie valt af te leiden uit de programmadoelstellingen: I- betere dienstverlening aan de burger II - lagere uitvoeringskosten bij toenemende vergrijzing III - flexibelere aansluiting op innovaties binnen de overheid. Een en ander is uitgewerkt in het integraal Bedrijfsvoeringsmodel iBVM, met als inrichtingsprincipes:- De SVB levert integrale dienstverlening- De dienstverlening is op de persoon gericht- De klant kan overal bij de SVB terecht- De SVB houdt rekening met uiteenlopende wensen van opdrachtgevers- De klantgebeurtenis is de eenheid van werk en besturing- De organisatie is op wendbaarheid ingericht. Met haar focus op excellente dienstverlening voor de klant en flexibilisering van de SVB zijn de baten van het programma met name van strategische aard, zoals in het programmaplan beschreven is. Daarnaast worden echter ook financiële baten in de uitvoering van de SVB gerealiseerd. Na de invoering van Integrale Serviceteams binnen de SVB zijn alle medewerkers van de serviceteams ook in de 'andere' regelingen opgeleid, zodat klanten beter bediend worden (integraal indien meerdere regelingen betrokken zijn) en de organisatie meer wendbaar en flexibel wordt. Het Dienstverleningsmodel is bovendien geïmplementeerd voor direct contact? zonder call centre - tussen klant en medewerker van de SVB (telefonie op de werkplek). Na implementatie van Business Release 2 wordt de uitvoering van de Kindregelingen (AKW, TOG) en Vrijwillige Verzekeringen ondersteund door het Multi Regelingen Systeem en is dit gereed om er successievelijk andere overheidsregelingen aan toe te voegen. Dit gebeurt dan vanuit de staande organisatie omdat Programma SVB Tien met de realisatie van Business Release 2 wordt afgerond.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
18/6/2012	1.2	ja	Update programmaplan SVB Tien. Het Programma bestaat uit meerdere projecten, van deze projecten zijn plannen beschikbaar.

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
15/10/2010	HEC	Review	Update van programmaplan
16/8/2012	LBVD Consultancy	Review	Security infrastructuur Business release 2
10/12/2012	Oracle Consulting Services	Review	Scripts Business release 2



#### 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	0	0	7
ingehuurd extern personeel	0	0	20,5
intern personeel	0	0	4,3
uitbestede werk	0	0	46,1
overige projectkosten	76	79,2	9,5
<b>TOTALEN</b>	<b>76</b>	<b>79,2</b>	<b>87,4</b>

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

De beheerkosten zullen na oplevering van het Multiregelingsysteem stijgen. Dit wordt met name veroorzaakt door dubbele kosten in verband met het tijdelijk in stand houden van de bestaande IT-systemen. Na uitfasering van de bestaande IT-systemen zullen de beheerkosten weer dalen naar een vergelijkbaar niveau. De winst van het Programma komt overigens uit de aanzienlijke besparingen op personeelskosten, met name mogelijk gemaakt door het realiseren van een hogere automatiseringsgraad.

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoekening aan projecten

De SVB kostentoekeningssystematiek aan wetten en regelingen waarvoor het project wordt uitgevoerd.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Tot en met 2013 is € 87,4 miljoen geïnvesteerd in het programma. Het met het Ministerie van SZW overeengekomen budget voor programma SVB Tien bedraagt € 79,2 miljoen (initieel € 76 miljoen vermeerderd met € 3,2 miljoen als gevolg van het toepassen van loonprijspeil '09). Het beschikbare budget is met 10% overschreden. Uitvoering van het restant van het veranderprogramma zal worden gefinancierd uit de eigen SVB begroting en exploitatie. De extra kosten van SVB Tien zijn op het moment van rapporteren nog onvoldoende helder en daarom niet meegenomen in deze rapportage. Een groot deel van de kosten zal worden geactiveerd, wat tot extra afschrijvingskosten leidt in de jaren na ingebruikname.

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/1/2006	31/12/2010	31/12/2013

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

In 2007/2008 is de veranderstrategie ICT bijgesteld, waardoor de einddatum is verschoven: zie TK 26 448, nr. 338 en nr. 378. Volgens de oorspronkelijke planning zou de invoering van het Multiregelingsysteem eind 2013 plaatsvinden. Deze datum was niet haalbaar door de late en niet volledige oplevering van het systeem, de nog beperkte voortgang in de acceptatietesten en de complexiteit van de datamigratie. Vanwege de grote impact die invoering van het nieuwe systeem heeft op de dienstverlening van de SVB, is besloten om kwaliteit en beheersbaarheid van de invoering voorrang te geven boven snelheid. Op dit moment levert de voortgang binnen het testtraject nog onvoldoende meetbare resultaten om een prognose voor de invoeringsdatum te kunnen afgeven.

## 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
12/7/2007	€ 76,00	31/12/2013	Veranderstrategie ICT in 2007 bijgesteld naar meer geleidelijke aanpassing van nieuwe ICT. Door herschikking van de planning is de doorlooptijd verlengd met drie jaar tot en met 2013. In de rapportage over 2010 is abusievelijk 31-1-2013 als herijkte einddatum opgenomen in plaats van de beoogde 31-12-2013.

## 7a. Geschatte levensduur na oplevering

15 tot 20 jaar

## 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

De in te voeren ICT-systemen binnen de SVB hebben een infrastructureel karakter en zullen voortdurend worden doorontwikkeld. Dat betekent dat geen bevroren toestand ontstaat van waaruit de levensduur exact kan worden berekend, wel dat periodiek uitbreidingen, aanpassingen en verbeteringen worden uitgevoerd. Gezien de infrastructurele aard van het project wordt uitgegaan van een levensduur die tussen 15 en 20 jaar zal liggen. Deze levensduurbepaling is sterk afhankelijk van ontwikkelingen binnen het takenpakket van de SVB en op de mondiale ICT-markt.

## 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
12/7/2007	TK 26 448, nr. 338	Brief SUWI	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26448-338.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26448-338.html</a>
18/8/2008	TK 26 448, nr. 378	Brief SUWI	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26448-378.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26448-378.html</a>
20/12/2011	TK 26 488, nr. 473	Brief Suwi, Veranderprogramma SVB TIEN	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-146171.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-146171.html</a>
8/7/2013	TK 26448 nr. 499	Brief SUWI	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26448-499.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26448-499.html</a>
12/12/2013	TK 26448 nr. 507	Brief SUWI	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26448-507.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26448-507.html</a>

## OVERIGE INFORMATIE

### Wijziging contractvorm

In 2009 is op basis van een Europese aanbesteding "Implementatie Streefarchitectuur" (onder nummer 2008/S 173-231529) Capgemini geselecteerd als implementatiepartner, en Oracle/Siebel pakketten als technische oplossingsrichting. Het contract met de Implementatiepartner kent een duur van 5 jaar en loopt van mei 2009 tot mei 2014. Daarnaast ligt er de optie om daarna 3 x voor telkens één jaar te verlengen. Het contract is tot nu toe niet gewijzigd. Wel hebben voor de bouw, realisatie en implementatie van Business release 2 van het nieuwe Multi Regelingen Systeem in de afgelopen jaren onderhandelingen plaatsgevonden met de implementatiepartner, resulterend in het tekenen van nadere overeenkomsten tussen de SVB en de implementatiepartner.

## 1a. Projectnaam

24. UWV: ICT Transitie WERKbedrijf

## 1b. Projectomschrijving

ICT Transitie WERKbedrijf heeft tot doel om de kernactiviteiten/dienstverlening, inclusief de ondersteunende werkprocessen, infrastructuur en organisatie van het UWV WERKbedrijf dusdanig te veranderen dat de vereiste besparingen worden gerealiseerd binnen de daarvoor gestelde termijnen. Buiten de scope van de ICT Projecten vallen de reguliere activiteiten (Organisatieinrichting & Mobiliteit, Interventieteams, Huisvesting en Communicatie) en de frictiekosten.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

Het kabinet Rutte I heeft bezuinigingen afgesproken op de uitvoeringskosten van de sociale zekerheid. UWV WERKbedrijf kan deze bezuinigingen alleen realiseren door de dienstverlening aan klanten daar waar mogelijk via het internet te laten plaatsvinden. Wij stellen werkzoekenden in staat om via het internet gebruik te maken van hun rechten en te voldoen aan hun plichten inzake de sociale zekerheid.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
11/11/2011	1.01	nee	Programmaplan Redesign WERKbedrijf
10/12/2012	1.0	nee	Programmaplan Redesign WERKbedrijf
12/11/2013	2.0	nee	Programmaplan Redesign WERKbedrijf

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
-------	--------------------	------	---------------------------------------

## 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	0	0,7	0,7
ingehuurd extern personeel	18,33	20,4	12,6
intern personeel	27,99	24,4	15,6
uitbested werk	18,11	48,7	32,3
overige projectkosten	3,66	2,4	1,5
<b>TOTALEN</b>	<b>68,09</b>	<b>96,6</b>	<b>62,7</b>

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

De verwachte beheerkosten voor 2016 en verder bedragen op jaarbasis € 11 miljoen.

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Algemene systematiek is baten/lastenstelsel. Intern personeel wordt alleen bij substantiële inzet ten laste van het project gebracht. In de uitvoering worden kosten alleen doorbelast als de medewerker extern vervangen wordt. Licentiekosten zijn niet opgenomen bij de projectkosten, maar worden geactiveerd en vervolgens voor de duur van het contract lineair afgeschreven, conform UWV-waarderingsgrondslagen.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

De kosten zijn hoger dan initieel ingeschat doordat bij de uitvoering van het programma is gebleken dat op het punt van e-dienstverlening veel, vaak ingrijpende verbeteringen en maatregelen nodig zijn om aan de wensen van klanten, politiek en critici tegemoet te komen. Ten eerste leiden de noodzakelijke vernieuwing van de infrastructuur en dringende stabiliteit- en performance-issues tot extra kosten. Andere verbeteringen betreffen ondermeer het zoeken en vinden (matching), betere navigatie, verbeterde schermlayouts en het realiseren van aanvullende e-learnings en webinars. Ook beleidsmatige accenten, zoals intensivering van de handhaving en het digitaal vormgeven daarvan, hebben geleid tot aanvullend te ontwikkelen functionaliteit. Tenslotte blijkt dat specifieke technische kennis niet op alle onderdelen binnen UWV aanwezig is, waardoor de daarvoor benodigde externe inhuur is ingekocht. De Minister heeft de Tweede Kamer geïnformeerd dat met het Redesign invulling wordt gegeven aan de specifieke taakstelling van € 100 mln. op de uitvoeringskosten voor bemiddeling en dat het Redesign een bijdrage levert van € 55 mln. aan het realiseren van de algemene taakstelling voor UWV. Met het vaststellen van het eerste programmaplan Redesign (Raad van Bestuur 11 november 2011) is afgesproken dat het programma Redesign een structurele besparing realiseert van € 139 mln. De overige € 16 mln. wordt uiterlijk in 2015 opgelost binnen de financiële kaders van UWV.

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/4/2011	31/12/2015	31/12/2015

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

#### 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
1/5/2012	€ 64,79	31/12/2015	De initiële begroting is in 2012 naar beneden bijgesteld. Buiten de scope van de ICT Projecten vallen de reguliere activiteiten (Organisatie-inrichting & Mobiliteit, Interventieteams, Huisvesting en Communicatie) en de frictiekosten. In de rapportage tot het jaar 2012 zijn deze reguliere activiteiten wel opgenomen. Vanaf het jaar 2012 bestaat het project uit activiteiten die een ICT component kennen.
1/9/2012	76,48	31/12/2015	Ten opzichte van de initieel geschatte meerjarige projectkosten, wordt meer werk uitbesteed vanwege specifieke deskundigheid bij leveranciers.

10/12/2012	76,51	31/12/2015	Ten opzichte van de initieel geschatte meerjarige projectkosten, wordt meer werk uitbesteed vanwege specifieke deskundigheid bij leveranciers.
12/11/2013	96,23	31/12/2015	De kosten zijn hoger dan initieel ingeschat doordat bij de uitvoering van het programma is gebleken dat op het punt van e-dienstverlening veel, vaak ingrijpende verbeteringen en maatregelen nodig zijn om aan de wensen van klanten, politiek en critici tegemoet te komen. Het betreft noodzakelijke vernieuwing van de infrastructuur en dringende stabiliteit- en performance-issues en verbeteringen in functionaliteit, naast benodigde externe expertise op een aantal onderdelen.

#### 7a. Geschatte levensduur na oplevering

Als dit ICT project is afgerond, wordt een adequate digitale dienstverlening voorzien. De ontwikkeling na oplevering staat niet stil. Daarmee is een integrale schatting van de levensduur niet te geven, omdat dit per component verschilt.

#### 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

De levensduur is afhankelijk van de keuzes die de politiek maakt ten aanzien van de dienstverlening.

#### 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

#### OVERIGE INFORMATIE

#### Wijziging contractvorm

Nee.

## 1a. Projectnaam

25. UWV: Kantoorautomatisering, Werkplek en Netwerken (KWN)

## 1b. Projectomschrijving

Vervanging, aanbesteding, integratie en kostenreductie infrastructuur en kantoorautomatisering. Dit betreft meerdere deelprojecten onder een meerjarig programma.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

Het programma draagt bij aan een toekomstvaste en kosteneffectieve ICT-infrastructuur en beheerorganisatie voor Kantoorautomatisering, Werkplek en Netwerken binnen UWV.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
1/3/2010	0.992	ja	UWV projectmanagement is conform PRINCE 2
7/2/2012	0.91	ja	UWV projectmanagement is conform PRINCE2

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
-------	--------------------	------	---------------------------------------

## 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	0	0,25	0,22
ingehuurd extern personeel	7,35	9,24	8,77
intern personeel	3,11	11,14	5,88
uitbestede werk	19,68	24,22	20,05
overige projectkosten	12,85	1,86	0,14
<b>TOTALEN</b>	<b>42,99</b>	<b>46,71</b>	<b>35,06</b>

## 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

De verwachte kosten voor beheer en onderhoud voor 2015 en verder bedragen op jaarbasis € 34 miljoen.

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Algemene systematiek is baten/lastenstelsel. Intern personeel wordt alleen bij substantiele inzet ten laste van het project gebracht. Licentiekosten zijn niet opgenomen bij de projectkosten, maar worden geactiveerd en vervolgens voor de duur van het contract lineair afgeschreven, conform UWV-waarderingsgrondslagen.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Het verschil tussen initieel (€ 43,00 mln.) en actueel geschatte kosten (€ 46,70 mln.) wordt door onderstaande punten verklaard:- Een langere doorlooptijd van het deelproject ?Uitrol van MFA? als gevolg van het creëren van een stabiel platform om de technische verstoringen op te lossen. - Gedurende de looptijd van het project is er beter inzicht ontstaan in de bestemming van de overige projectkosten. Daardoor vindt er een verschuiving plaats van de initieel opgenomen overige projectkosten naar uitbesteed werk en intern personeel. - De Europese aanbesteding Telefonie is toegevoegd aan de scope. Daarnaast kent de vernieuwing van de kantoorautomatisering vertraging en zijn de kosten voor de projectorganisatie toegenomen.

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/1/2010	31/12/2015	31/12/2015

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

#### 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
16/5/2012	€ 45,69	31/12/2015	De business case waaronder de kosten wordt periodiek herijkt.
8/8/2012	€ 51,48	31/12/2015	De business case waaronder de kosten wordt periodiek herijkt.
14/1/2013	49,3	31/12/2015	De business case waaronder de kosten wordt periodiek herijkt. De in 2012 opgenomen projectkosten in het dashboard zijn de projectkosten inclusief de reguliere verbetertrajecten. Extern rapporteert UWV over de projectkosten exclusief de reguliere verbetertrajecten (- € 2,9 mln.). Om deze reden zijn in het dashboard voor 2013 de projectkosten exclusief de verbetertrajecten opgenomen.
18/2/2014	46,7	31/12/2015	De business case waaronder de kosten wordt periodiek herijkt.

#### 7a. Geschatte levensduur na oplevering

Niet van toepassing. Omdat wij met ingang van 2012 geen investeringen meer doen. We hebben het gehele automatiseringspark uitbesteed. We kopen alleen nog maar diensten in.

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

OVERIGE INFORMATIE

Wijziging contractvorm

Nee.



## 1a. Projectnaam

26. Continue screening kinderopvang, fase 2

## 1b. Projectomschrijving

De eerste ervaringen van continue screening in de kinderopvang geven aanleiding om voort te gaan op de ingeslagen weg\*. Dit betekent in de eerste plaats dat verder gewerkt wordt aan verbetering aan het systeem van continue screening (Fase 2): in dit project wordt gewerkt aan de opbouw van een register van alle werkenden in de kinderopvang. Daarmee worden ook personen die nu nog buiten het systeem vallen onder de reikwijdte van continue screening gebracht. Toelichting Continue screening kinderopvang maakt in de eerste fase gebruik van de koppeling van bestaande gegevensbronnen. 100% actualiteit op juistheid en volledigheid van het samengestelde gegevensbestand is onmogelijk. Daarom is er noodzaak voor een register in Fase 2 waarvan de actualiteit beter te borgen is. Inschrijving in het register zal een voorwaarde zijn om in de kinderopvang te werken. Van stagiaires, vrijwilligers, uitzendkrachten en zelfstandigen bestaan geen gegevensbestanden. Deze personen werkzaam in de kinderopvang, kunnen op dit moment niet continue worden gescreend. Om die reden geldt voor deze groep, van (geschat) 35.000 personen, een tweejaarlijkse VOG-plicht. De groep zal in Fase 2 wel onder de reikwijdte van het systeem van continue screening worden gebracht, zodat in 2016 iedereen die werkzaam is in de kinderopvang (inclusief gastouders en de meerderjarige huisgenoten van gastouders die op het eigen adres opvangen) volledig en blijvend wordt gescreend.\*) Tweede Kamer, vergaderjaar 2013-2014, 31 322, nr. 224.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

De periode waarin kinderen worden opgevangen in een kindercentrum, peuterspeelzaal of door een gastouder, is cruciaal in hun ontwikkelingsfase. De opvang moet bijdragen aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind, in een veilige omgeving. De kinderen zijn in deze fase immers kwetsbaar, zeker als zij zo jong zijn dat de opvang vooral gericht is op de fysieke verzorging en ze zich verbaal nog niet goed kunnen uiten. Een veilige kinderopvang vergt van alle betrokkenen een grote alertheid op signalen die zouden kunnen wijzen op een risico dat de veilige omgeving bedreigt. Daarnaast is een open bedrijfscultuur waarin medewerkers worden aangesproken op grensoverschrijdend gedrag van groot belang. Aansluitend op de verantwoordelijkheid van de sector voor een veilige en stabiele omgeving van kinderen, zijn een aantal wettelijke maatregelen genomen in de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk. De continue screening van werkenden die beroepsmatig bij kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk betrokken zijn is een van deze maatregelen welke is gericht op het vergroten van de veiligheid van kinderen die worden opgevangen in een kindercentrum, peuterspeelzaal of door een gastouder.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
28/11/2013	werken aan de veiligheid in de kinderopvang	nee	Brief aan de voorzitter van de Tweede Kamer met daarin de resultaten van Continue screening en de aankondiging van de start van Vervolg Continue screening in de Kinderopvang.

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
31/10/2013	PBLQ/HEC	Onderzoek	Advies strategie Continue Screening in de Kinderopvangketen
21/11/2013	PriceWaterHouseCoupers	Onderzoek	Onderzoekcontinue screening in de kinderopvang 1 maart 2013-1 september 2013

#### 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	0	0	0
ingehuurd extern personeel	0,04	0,04	0,03
intern personeel	0	0	0
uitbestede werk	0	0	0
overige projectkosten	6,54	6,54	0,35
<b>TOTALEN</b>	<b>6,58</b>	<b>6,58</b>	<b>0,38</b>

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

In nauw overleg met betrokken partijen uit de sector is in 2013 gewerkt aan een voorkeursvariant voor Fase 2 van continue screening. In 2014 wordt deze variant verder uitgewerkt inclusief de kosten voor beheer en onderhoud van het systeem van continue screening.

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

De kostenraming van fase 2 is gebaseerd op de kosten die door overheidspartijen als CIBG bij het ministerie van SZW in rekening worden gebracht. De interne personeelskosten van het kerndepartement zijn geen onderdeel van de voorlopige kostenraming. De verdere uitwerking van de voorkeursvariant geeft zicht op de kosten van het project. Onder doorlooptijd en kosten zijn de kosten voor fase 2 van 2013 opgenomen evenals de bedragen uit het bestedingsplan voor de periode 2014-2016.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

n.v.t.

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
28/11/2013	31/12/2016	31/12/2016

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Zoals opgenomen in de kamerbrief zal fase 2 van continue screening in 2016 in werking worden genomen.

## 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
-----------------	------------------------	------------------	-------------

## 7a. Geschatte levensduur na oplevering

De levensduur is niet gecalculeerd.

## 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

## 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
28/11/2013	kst-31322-224	Werken aan de veiligheid in de kinderopvang	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31322-224.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31322-224.html</a>

## OVERIGE INFORMATIE

### Wijziging contractvorm

Niet van toepassing

## 1a. Projectnaam

### 27. Kwaliteit en Innovatie (KEI)

## 1b. Projectomschrijving

De wereld van de Rechtspraak zal er over een jaar of vijf anders uitzien. De papieren dossiers hebben plaatsgemaakt voor digitale dossiers en procederen vanaf papier is dan alleen nog mogelijk voor burgers die geen advocaat in de arm hebben genomen. Voor de overige partijen geldt dat digitaal procederen verplicht is. Iedereen krijgt digitaal toegang tot zijn dossier, ook de burger. Die kan via zijn DigiD inloggen en aan de hand van een track and trace systeem zien in welk stadium de procedure zich bevindt. De rechters of raadsheren die de zaak behandelen, zijn 'eigenaar' van het dossier. Partijen, ook burgers, kunnen stukken indienen die in het digitale dossier terecht komen. In de gerechten wordt gewerkt met digitale zittingszalen waar rechters in het digitale dossier kunnen bladeren. In het civiel en bestuursrecht hebben de verschillende en omslachtige procedures, dankzij nieuwe wetgeving, plaatsgemaakt voor een nieuwe, eenvoudige procedure.

Ondanks deze uniformering is er nog steeds ruimte voor differentiatie en maatwerk. Een mondelinge behandeling blijft essentieel onderdeel van de procedure. De rechter heeft meer dan in het verleden de regie over een zaak. Ten aanzien van de procesgang naar de kantonrechter wordt binnen KEI een digitale procedure ingericht die partijen in de gelegenheid stelt (gezamenlijk) hun geschil in een beveiligde elektronische omgeving aan de kantonrechter voor te leggen (digitaal procederen volgens art. 96 Rv). Daar waar de rechtspraak/rechter optreedt als toezichthouder wordt de bedrijfsvoering in hoge mate bepaald door grote aantallen en langjarig lopende dossiers. Daarmee is juist dit rechtspraakonderdeel in sterke mate gebaat bij eenvoudiger digitale dossiersystemen. Daarnaast is er binnen het toezicht behoefte aan betere sturings- en beleidsinformatie en heeft het tot taak (via registers) informatie beschikbaar te stellen aan derden. KEI zal het proces voor toezichthouder, ketenpartner en belanghebbende (partij, crediteur, afnemer van informatie) volledig digitaal (toegankelijk) maken. Ten aanzien van het strafrecht zullen middels 'proeftuinen' alle (onder)delen in de keten uitgetoetst en aangepast worden tot het moment dat de digitale ondersteuning geschikt is om landelijk te worden uitgerold. Hoe de digitale toegang en het digitale proces er voor de burgers en professionals er uit komt te zien, is voor het strafrechtsgebied dus nog niet bepaald. Als portaal worden Mijn Zaak en Mijn Werkomgeving ontwikkeld binnen KEI. Mijn Zaak is de voorlopige naam voor de digitale omgeving waarin burgers, de advocatuur en ketenpartners een zaak digitaal kunnen indienen, via een track en trace systeem een zaak kunnen volgen en digitaal kunnen corresponderen met de rechtbank. Mijn Werkomgeving is de digitale omgeving waarin rechtspraakmedewerkers aan een zaak kunnen werken. Binnen KEI worden tevens basisvoorzieningen gerealiseerd, waardoor volledig digitaal werken mogelijk wordt gemaakt. De basisvoorzieningen betreffen het scannen, de digitale handtekening en het digitaal archiveren. De scandienst zorgt ervoor dat stukken die op papier binnenkomen worden gedigitaliseerd en in het verdere proces digitaal kunnen worden afgehandeld. Daarbij wordt aan de eisen van substitutie voldaan, zodat de papieren originelen mogen worden vernietigd. De waarmerk- en tekendienst zorgt ervoor dat stukken op organisatie- of persoonsniveau digitaal kunnen worden ondertekend en daarmee gelijke juridische waarde hebben als hun papieren tegenhangers. De archiefdienst zorgt er uiteindelijk voor dat alle digitale dossiers, nadat ze zijn afgesloten, in een digitaal depot worden opgenomen en beheerd en daarvoor bevoegde medewerkers direct opvraagbaar zijn. De nieuwe archiefbeheerorganisatie zorgt er voor dat de bewaartermijnen van de gearchiveerde stukken worden bewaakt en deze stukken tijdig worden vernietigd dan wel overgedragen naar het Nationaal Archief of een Rijks Historisch Centrum.

De ondersteunende diensten die worden gerealiseerd, grijpen voor een belangrijk deel in op de bedrijfsvoering en facilitaire zaken. Daarom wordt ervoor gezorgd dat de bedrijfsvoering is betrokken bij de inrichting van deze diensten in de gerechten en op centraal niveau. De wereld van de Rechtspraak zal er over een jaar of vijf anders uitzien. De papieren dossiers hebben plaatsgemaakt voor digitale dossiers en procederen vanaf papier is dan alleen nog mogelijk voor burgers die geen advocaat in de arm hebben genomen. Voor de overige partijen geldt dat digitaal procederen verplicht is. Iedereen krijgt digitaal toegang tot zijn dossier, ook de burger. Die kan via zijn DigiD inloggen en aan de hand van een track and trace systeem zien in welk stadium de procedure zich bevindt. De rechters of raadsheren die de zaak behandelen, zijn 'eigenaar' van het dossier. Partijen, ook burgers, kunnen stukken indienen die in het digitale dossier terecht komen. In de gerechten wordt gewerkt met digitale zittingszalen waar rechters in het digitale dossier kunnen bladeren. In het civiel en bestuursrecht hebben de verschillende en omslachtige procedures, dankzij nieuwe wetgeving, plaatsgemaakt voor een nieuwe, eenvoudige procedure. Ondanks deze uniformering is er nog steeds ruimte voor differentiatie en maatwerk. Een mondelinge behandeling blijft essentieel onderdeel van de procedure. De rechter heeft meer dan in het verleden de regie over een zaak. Ten aanzien van de procesgang naar de kantonrechter wordt binnen KEI een digitale procedure ingericht die partijen in de gelegenheid stelt (gezamenlijk) hun geschil in een beveiligde elektronische omgeving aan de kantonrechter voor te leggen (digitaal procederen volgens art. 96 Rv). Daar waar de rechtspraak/rechter optreedt als toezichthouder wordt de bedrijfsvoering in hoge mate bepaald door grote aantallen en langjarig lopende dossiers. Daarmee is juist dit rechtspraakonderdeel in sterke mate gebaat bij eenvoudiger digitale dossiersystemen. Daarnaast is er binnen het toezicht behoefte aan betere sturings- en beleidsinformatie en heeft het tot taak (via registers) informatie beschikbaar te stellen aan derden. KEI zal het proces voor toezichthouder, ketenpartner en belanghebbende (partij, crediteur, afnemer van informatie) volledig digitaal (toegankelijk) maken.

Ten aanzien van het strafrecht zullen middels ‘proeftuinen’ alle (onder)delen in de keten uitgeprobeerd en aangepast worden tot het moment dat de digitale ondersteuning geschikt is om landelijk te worden uitgerold. Hoe de digitale toegang en het digitale proces er voor de burgers en professionals er uit komt te zien, is voor het strafrechtsgebied dus nog niet bepaald. Als portaal worden Mijn Zaak en Mijn Werkomgeving ontwikkeld binnen KEI. Mijn Zaak is de voorlopige naam voor de digitale omgeving waarin burgers, de advocatuur en ketenpartners een zaak digitaal kunnen indienen, via een track en trace systeem een zaak kunnen volgen en digitaal kunnen corresponderen met de rechtbank. Mijn Werkomgeving is de digitale omgeving waarin rechtspraakmedewerkers aan een zaak kunnen werken. Binnen KEI worden tevens basisvoorzieningen gerealiseerd, waardoor volledig digitaal werken mogelijk wordt gemaakt. De basisvoorzieningen betreffen het scannen, de digitale handtekening en het digitaal archiveren. De scandienst zorgt ervoor dat stukken die op papier binnenkomen worden gedigitaliseerd en in het verdere proces digitaal kunnen worden afgehandeld. Daarbij wordt aan de eisen van substitutie voldaan, zodat de papieren originelen mogen worden vernietigd. De waarmerk- en tekendienst zorgt ervoor dat stukken op organisatie- of persoonsniveau digitaal kunnen worden ondertekend en daarmee gelijke juridische waarde hebben als hun papieren tegenhangers. De archiefdienst zorgt er uiteindelijk voor dat alle digitale dossiers, nadat ze zijn afgesloten, in een digitaal depot worden opgenomen en beheerd en daar voor bevoegde medewerkers direct opvraagbaar zijn. De nieuwe archiefbeheerorganisatie zorgt er voor dat de bewaartermijnen van de gearchiveerde stukken worden bewaakt en deze stukken tijdig worden vernietigd dan wel overgedragen naar het Nationaal Archief of een Rijks Historisch Centrum. De ondersteunende diensten die worden gerealiseerd, grijpen voor een belangrijk deel in op de bedrijfsvoering en facilitaire zaken. Daarom wordt ervoor gezorgd dat de bedrijfsvoering is betrokken bij de inrichting van deze diensten in de rechten en op centraal niveau.

### 1c. Maatschappelijke relevantie

In het regeerakkoord Rutte 2 is opgenomen dat digitaal procederen in het bestuursrecht mogelijk gemaakt gaat worden en dat het civiele proces vergaand wordt vereenvoudigd en gedigitaliseerd. Het onderscheid tussen verzoekschrift en dagvaarding kan vervallen. Hoger beroep wordt gestroomlijnd, zo staat in het regeerakkoord. Nederlanders hebben een groot vertrouwen in de rechtspraak, zo blijkt uit onderzoek. Ook internationaal gezien doet de Nederlandse rechtspraak het goed. Om dat waar te blijven maken, moet rechtspraak eerlijk en deskundig zijn, maar ook toegankelijk en begrijpelijk. In een digitale samenleving waarin iedereen steeds meer via zijn computer, tablet of smartphone doet, denk aan internetbankieren en belastingaangifte, wil de Rechtspraak niet achterblijven. Het programma KEI speelt daarin een belangrijke rol. KEI is er allereerst voor de rechtzoekende en moet ervoor zorgen dat omslachtige formele procedures die veel tijd en geld kosten, over een paar jaar tot het verleden behoren. Daar komt een zoveel mogelijk eenvormige en eenvoudige digitale procedure voor bestuurszaken en civiele zaken voor terug, naast de bestaande procedures. Zo’n vereenvoudigde en uniforme procedure is vooral nodig om burgers makkelijker te kunnen bedienen, maar kan ook makkelijker worden gedigitaliseerd dan de huidige procedures met al hun varianten. Ook de procesgang naar de kantonrechter wordt gedigitaliseerd. Digitale dossiers gaan sneller heen en weer, kunnen gelijktijdig worden bewerkt en raken niet kwijt. En het is ook goed voor het milieu. KEI heeft de volgende doelstellingen geformuleerd:

#### 1. Kwaliteit van de rechtspraak verbeteren?

- Verhogen tevredenheid over kwaliteit rechtspraak onder rechtzoekenden en ketenpartners?
- Vergroten tijd rechters voor inhoud complexe zaken?
- Verkorten doorlooptijden per zaak?
- Behouden/verbeteren internationale toonaangevendheid rechtspraak

#### 2. Innovatie door digitaal procederen en digitaal ondersteunde werkprocessen

#### 3. Gezamenlijk creëren van organisatie en organisatie cultuur die nieuwe manier van werken ondersteunt

#### 4. Het volgende beoogde resultaat is als inspanningsverplichting geformuleerd: Bijdragen aan noodzakelijk kostenreductie rechtspraak en ketenpartners, en verbeteren inzet maatschappelijk kapitaal.

Het programma faciliteert de gerechten in het behalen van deze doelstellingen.

### 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
25/6/2013	Business Case	ja	Een opgestelde (rechtspraak) interne kosten/baten analyse voor het programma KEI
9/10/2013	Masterplan	ja	In het masterplan staan de doelstellingen, uitgangspunten en globale plannen van aanpak beschreven van het programma KEI.

### 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
30/3/2013	Boston Consulting Group	Valideren van gegevens	De Businesscase KEI is gevalideerd in de periode december 2012-maart 2013 (herijking en validatie vindt 2x per jaar plaats)

### 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
uitbestede werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
overige projectkosten	€ 7,00	€ 29,00	€ 6,34
<b>TOTALEN</b>	<b>€ 7,00</b>	<b>€ 29,00</b>	<b>€ 6,34</b>

### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

€ 6 mln per jaar (IT kosten 20% van de investering - incl implementatiekosten -, 10% licenties en 10% runkosten)

### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Sinds 2005 werkt de rechtspraak in een Baten en Lastenstelsel. Activa met een aanschafprijs van minimaal € 500 per stuk worden geactiveerd in afgeschreven volgens voorgeschreven termijnen (voor ICT activa (servers, software in eigendom ed geldt 3 jaar). Kosten van activa worden niet doorbelast aan projecten maar wel meegenomen in de kosten/baten analyse. Externe inzet op een project wordt niet geactiveerd, kosten worden naar projecten toegerekend in de periode dat de prestatie wordt geleverd.

### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

De opgaaf van de initiële kosten voor KEI betreffen de kosten van het de programmaorganisatie voor 2013. De initiële schatting dateert van voor de uitwerking in een business case en ging uit van een andere toerekeningsmethodiek. De herijking die begin 2014 is uitgevoerd (leidend tot de € 29 miljoen) betreft de meerjarige IT ontwikkelkosten. In deze opgaaf zitten dus niet meer de meerjarige programmakosten (evenals bijvoorbeeld de kosten van de implementatie) omdat deze kosten geen onderdeel zijn van deze rapportage. De business case wordt momenteel verder gevalideerd, daarin worden ook de IT kosten opnieuw berekend.

### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
2/7/2012	1/1/2015	2/7/2018

## 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

De initieel geschatte einddatum stamt nog van voor de business case en het masterplan. Nu de omvang van het programma duidelijk is, is er een realistische planning opgesteld, in overleg met VenJ. Hierbij wordt uitgegaan van een gefaseerde uitrol over de gerechten. De laatste uitrol van de laatste release is afgerond medio 2018. De consequenties van deze verlenging van de doorlooptijd zijn nog niet verwerkt in de bovengenoemde business case en zullen worden meegenomen in de nieuwe herijking. De producten die nodig zijn om de toezeggingen aan de Tweede Kamer te kunnen realiseren zijn 31-12-2015 gereed.

## 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
30/3/2013	€ 29,00	2/7/ 2018	<p>De opgaaf van de initiële kosten voor KEI betreffen de kosten van het de programmaorganisatie voor 2013. De initiële schatting dateert van voor de uitwerking in een business case en ging uit van een andere toerekeningsmethodiek. De herijking die begin 2014 is uitgevoerd (leidend tot de € 29 miljoen) betreft de meerjarige IT ontwikkelkosten. In deze opgaaf zitten dus niet meer de meerjarige programmakosten (evenals bijvoorbeeld de kosten van de implementatie) omdat deze kosten geen onderdeel zijn van deze rapportage. De business case wordt momenteel verder gevalideerd, daarin worden ook de IT kosten opnieuw berekend.</p> <p>De initieel geschatte einddatum stamt nog van voor de business case en het masterplan. Nu de omvang van het programma duidelijk is, is er een realistische planning opgesteld, in overleg met VenJ. Hierbij wordt uitgegaan van een gefaseerde uitrol over de gerechten. De laatste uitrol van de laatste release is afgerond medio 2018. De consequenties van deze verlenging van de doorlooptijd zijn nog niet verwerkt in de bovengenoemde business case en zullen worden meegenomen in de nieuwe herijking. De producten die nodig zijn om de toezeggingen aan de Tweede Kamer te kunnen realiseren zijn 31-12-2015 gereed.</p>

## 7a. Geschatte levensduur na oplevering

Niet aan te geven

## 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

In de business case wordt uitgegaan van een kosten-baten analyse. Berekend is dat de eenmalige investeringskosten worden terugverdiend met de jaarlijkse structurele baten, die zich in de loop van het programma zullen realiseren. Er wordt niet uitgegaan van een levensduur van de producten die KEI oplevert.

## 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
11/6/2013	29 279 nr 164	Rechtsstaat en Rechtsorde	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29279-164.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29279-164.html</a>

### OVERIGE INFORMATIE

#### Wijziging contractvorm

#### Contractpartijen

Daar waar geen gebruik wordt gemaakt van eigen kennis en kunde wordt extern personeel ingezet (inzetverplichting) onder regie van het programma KEI, de gerechten en het ICT bedrijf Spir-it. Uitzondering hierop vormen de kosten van de validatie van de businesscase door the Boston Consulting Group (2 x per jaar, resultaatverplichting), maar dit is minimaal.



## 1a. Projectnaam

28. Centrale Voorziening Executieopdrachten (CVE)

## 1b. Projectomschrijving

Het project Centrale Voorziening Executieopdrachten (CVE) is een project van het CJIB programma USB, dat onderdeel is van het (landelijk) programma Uitvoeringsketen Strafrechtelijke Beslissingen. Het programma USB streeft na dat opgelegde straffen sneller starten, dat straffen veiliger (volledig en juist) ten uitvoer worden gelegd en dat ketenpartners en gebruikers van informatie uit de executieketen beter worden geïnformeerd en richt een nieuwe governancestructuur voor de uitvoeringsketen strafrechtelijke beslissingen, waarin het CJIB het Administratie- en Informatiecentrum voor de Executieketen is. Het project CVE realiseert een nieuw centraal, gestandaardiseerd en elektronisch koppelvlak tussen het Administratie- en Informatiecentrum voor de Executieketen (het AICE een onderdeel van het CJIB) en de politie en de Koninklijke Marechaussee.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

Het project CVE draagt bij aan het programma Uitvoeringsketen Strafrechtelijke Beslissingen (USB), dat als doel heeft dat strafrechtelijke beslissingen sneller, veiliger en beter geïnformeerd ten uitvoer worden gelegd. Mede door CVE wordt een nationale aanpak van executieopdrachten door de politie en de KMAR mogelijk.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
12/11/2013	1.22	nee	Concept business Case

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
7/6/2013	Bureau gateway	Gatewayreview	Haalbaarheid, aanpak en opzet project

## 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
uitbestede werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
overige projectkosten	€ 8,88	€ 8,88	€ 0,00
<b>TOTALEN</b>	<b>€ 8,88</b>	<b>€ 8,88</b>	<b>€ 0,00</b>

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Conform systematiek baten-lastenstelsel

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

De concept businesscase v1.22 gaat voor de periode 2014 t/m 2016 uit van 8,8 miljoen euro +/- 20%. Dit is exclusief de realisatie in 2013: 82.500 euro.

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/11/2013	31/12/2016	31/12/2016

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Niet van toepassing

#### 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
-----------------	------------------------	------------------	-------------

#### 7a. Geschatte levensduur na oplevering

Nog niet bekend

#### 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

Niet van toepassing

#### 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
14/11/2013	TK 29279 nr. 177	Rechtstaat en rechtsorde (voortgang VPS)	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29279-177.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29279-177.html</a>

#### OVERIGE INFORMATIE

#### Wijziging contractvorm

Niet van toepassing

#### Contractpartijen

Niet van toepassing

## 1a. Projectnaam

29. Elektronische Detentie

## 1b. Projectomschrijving

Invoering van Elektronische Detentie in het kader van het Masterplan DJI en beëindiging van het Penitentiair Programma per 1 juli 2014.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

Elektronische Detentie is een executievorm in de vrije maatschappij met grote publieke zichtbaarheid. Zij draagt bij aan de vermindering van recidive doordat het een sterk gecontroleerde vorm van geleidelijke terugkeer in de maatschappij is.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
23/8/2013	1.0	ja	Plan van Aanpak
10/2/2014	1.0	nee	Project Initiatie Document voor activiteiten in 2014, in ontwikkeling

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
1/11/2013	Verdonck Klooster Associates	Informatiebeveiligingstoets	Toetsing Pakket van Eisen aanbesteding op informatiebeveiliging
1/11/2013	Emtio	Juridische toetsing	Toetsing Bestuursdepartement aanbesteding op juridische aspecten

## 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 7,72	€ 7,72	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 1,30	€ 1,30	€ 0,48
intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
uitbestede werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
overige projectkosten	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
<b>TOTALEN</b>	<b>€ 9,02</b>	<b>€ 9,02</b>	<b>€ 0,48</b>

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

Monitoringsoftware: € 380.000 per jaar jaarToezichtapplicatie: € 75.000 per jaar (via accounts)

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Conform de systematiek van het baten-lastenstelsel

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Een deel van de kosten is nog slechts op indicatie bekend. Het gaat om middelen en diensten voor elektronische detentie die aan de markt gevraagd worden middels aanbesteding, kosten voor aanpassing van systemen / opleiding in systeemgebruik ter ondersteuning van de uitvoering van Elektronische Detentie en kosten voor het opzetten en inrichten van een interne regiekamer. De kosten ad a (hardware en software) kunnen over een looptijd van vier jaren worden afgeschreven.

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
15/5/2013	1/9/2014	30/9/2014

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Niet van toepassing

#### 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
-----------------	------------------------	------------------	-------------

#### 7a. Geschatte levensduur na oplevering

Vier jaren, in verband met mogelijkheid tot opnieuw aanbesteden na deze looptijd

#### 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

Niet van toepassing

---

## 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

---

### OVERIGE INFORMATIE

#### Wijziging contractvorm

Niet van toepassing

#### Contractpartijen

Na aanbesteding bekend. Overeenkomst (aanbestede percelen) Diensten Niveau Overeenkomst (tussen SSC-I en leverancier monitoringssoftware)

---

## 1a. Projectnaam

30. Datacenter Rechtspraak (DCR)

## 1b. Projectomschrijving

Het programma DCR richt zich op de realisatie van de centrale ICT-voorzieningen in een nieuwe landelijk datacenter, de opwaardering van de netwerkvoorzieningen en de migraties van de applicaties uit de Rechtspraak Maasland, JuBIT en lokale rekencentra (MER's), inclusief locatie Uniceflaan naar het nieuwe landelijke datacenter.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

Niet van toepassing

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
5/3/2012	1.0	ja	Programmaplan
18/4/2013	2.0	ja	Programmaplan bijgewerkt
19/12/2013	3.0	ja	Programmaplan bijgewerkt

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
1/12/2013	KPMG	A&K analyse	Programma DCR
6/1/2014	E&Y	Kwaliteitsaudit	DCR- Verhuizing

## 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 11,60	€ 12,00	€ 3,61
ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
intern personeel	€ 10,00	€ 10,34	€ 4,60
uitbestede werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
overige projectkosten	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
<b>TOTALEN</b>	<b>€ 21,60</b>	<b>€ 22,34</b>	<b>€ 8,21</b>

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

De kosten zullen naar verwachting vanaf 2014 gaan afnemen van rond de € 8 miljoen naar € 6,5 miljoen per jaar

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Spir-it is onderdeel van de rechtspraak van valt daarmee ook onder de afspraken en regels van de Raad. De Raad is een Baten en Lasten organisatie sui generis (Wet RO). De Raad rapporteert obv BW2 titel 9. De kosten van het project bestaan uit interne en externe uren die direct worden toegerekend aan het project. De kosten voor onderhoud, licenties, hardware ed worden toegerekend obv de afspraken zoals die in het handboek financiële bedrijfsvoering van de rechtspraak zijn opgenomen. Materiele vaste activa worden daarbij geactiveerd indien de stuksprijs hoger ligt dan € 500.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Een aantal hardwarecomponenten met daarbij behorende kosten zijn duurder uitgevallen. Herijking (24-10-2013) t.b.v. uitvoering kwaliteitsaudit E&Y (januari 2014).

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/8/2011	31/12/2014	31/12/2014

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

#### 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
23/8/2013	€ 0,00	31/12/2014	RFC om budget te verschuiven van 2013 naar 2014
24/10/2013	€ 22,40	31/12/2014	RFC voor extra budget € 32.622 ten behoeve van kwaliteitsaudit E&Y

#### 7a. Geschatte levensduur na oplevering

De businesscase is uitgewerkt tot 2020.

#### 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

De businesscase is uitgewerkt tot 2020. Het contract met ODC-Noord dd 17-07-2013 loopt vanaf 23 september 2013 tot en met 30 juni 2023.

---

## 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

---

### OVERIGE INFORMATIE

#### Wijziging contractvorm

#### Contractpartijen

ODCN

---

### MEER INFORMATIE

#### Aanvullende toelichting

DCR is ten onrechte niet eerder in het ICT dashboard opgenomen. Deels valt dit te verklaren door het feit dat de uitvoering in 2013 is gestart. De periode 2011 en 2012 heeft vooral in het teken gestaan van een mogelijk oplossing vanuit het traject Rijksdatacenters en het voorbereiden van een eigen oplossing toe bleek dat het eerste te lang zou gaan duren.

---



## 1a. Projectnaam

31. Biometrie in de Vreemdelingenketen (BVK)

## 1b. Projectomschrijving

Door het inrichten van een programma op het gebied van biometrie wordt geborgd dat er afstemming en regie plaatsvindt. Dit ten behoeve van het voldoen aan Europese verplichtingen, de inrichting van een robuust en efficiënt (her)gebruik van biometrie op nationaal niveau en daarmee het bereiken van de doelstellingen uit het regeerakkoord. BVK wordt gemeld met een bijzondere status doordat de uitvoering niet bij BVK maar bij ketenpartners ligt.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

Het kabinet zal hiertoe de mogelijkheden voor een restrictief en selectief migratiebeleid binnen de bestaande juridische kaders, waaronder het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM), zoveel mogelijk benutten, zowel door voorstellen tot wet- en regelgeving als door intensivering van controle, handhaving en uitvoering van bestaande voorschriften, met inbegrip van nieuwe informatiesystemen, uitwisseling van gegevens en technieken voor identiteitsvaststelling. Hierbij werkt het kabinet waar mogelijk samen met andere landen, met name aangrenzende EU-lidstaten en landen buiten de EU waaruit migranten afkomstig zijn.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
20/9/2011	0.8	ja	Het programmaplan is globaal en wordt nog conform de rijksbrede afspraken vertaald naar projectplannen.
25/8/2012	1.0	ja	Programmaplan BVK vastgesteld in CGV

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
-------	--------------------	------	---------------------------------------

## 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 14,00	€ 3,29	€ 3,29
ingehuurd extern personeel	€ 6,00	€ 0,00	€ 0,00
intern personeel	€ 3,00	€ 0,00	€ 0,00
uitbestede werk	€ 26,00	€ 6,70	€ 6,70
overige projectkosten	€ 1,00	€ 0,10	€ 0,10
<b>TOTALEN</b>	<b>€ 50,00</b>	<b>€ 10,09</b>	<b>€ 10,09</b>

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

Niet van toepassing, beheer en onderhoud wordt uitgevoerd door projecten bij ketenpartners (BVK draagt daaraan bij).

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

BVK is (mede) financier van diverse projecten die bij ketenpartners worden uitgevoerd. De ketenpartners is verzocht over deze gelden te rapporteren indien deze leiden tot grote ICT projecten.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Door herprioritering binnen DGVZ en daarmee binnen het programma BVK zijn de actueel geschatte kosten lager dan initieel voorzien. Verder zijn een aantal projecten overgedragen aan de lijn en overgegaan naar regulier beheer. Tot slot heeft het programma BVK bijdragen geleverd aan programma's en projecten bij (keten)partners.

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/4/2011	31/12/2015	31/12/2013

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Bij het opnemen van BVK in het dashboard is er niet voldoende rekening gehouden met het rapporteren over de ICT component van het programma. Er zijn ook kosten opgenomen bij de initiele kostenraming die feitelijk geen ICT kosten zijn. Door herprioritering zijn projecten eerder beëindigd en/of eerder overgedragen aan de lijn. Daarnaast zijn de grote ICT kostenposten binnen dit programma bijdragen geweest aan andere (keten)partners. De ketenpartners is daarbij verzocht om te rapporteren over de uitgaven van deze gelden.

#### 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
12/11/2012	€ 24,18	31/12/2013	Door herprioritering binnen DGVZ en daarmee binnen het programma BVK zijn de actueel geschatte kosten lager dan initieel voorzien. Ook de einddatum van het programma is vervroegd.
31/12/2012	€ 14,20	31/12/2013	Er is een voorgenomen besluit om de financiering van het project MEOS/BVT niet verder voort te zetten.

#### 7a. Geschatte levensduur na oplevering

Nvt.

## 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

Doordat projecten niet door BVK zelf worden uitgevoerd maar door ketenpartners wordt deze informatie in de rapportage van ketenpartners opgenomen.

## 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

### OVERIGE INFORMATIE

#### Wijziging contractvorm

Nvt.

#### Contractpartijen

Nvt.

## 1a. Projectnaam

32. C2000 Project Oplossen DekkingsIssues Nederland (ODIN)

## 1b. Projectomschrijving

Het versneld oplossen van 53 dekkingsproblemen in het C2000 netwerk.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

Met het bijplaatsen van opstelpunten wordt de dekking van het C2000 netwerk geborgd.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
31/1/2012	PID 1.0	ja	PID fase 2 ODIN aangeboden op 22-12-2011. Goedgekeurd door VenJ op 31-1-2012

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
25/10/2011	OGC Gateway TM	Gateway review	Betrokkenheid veld / organisatie project. Review uitgevoerd op PID versie 0.5. Uitkomsten verwerkt in PID 1.0 die op 31-01-2012 door VenJ is goedgekeurd.

## 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 38,99	€ 28,55	€ 21,84
ingehuurd extern personeel	€ 1,57	€ 1,58	€ 0,87
intern personeel	€ 3,06	€ 3,06	€ 2,00
uitbestede werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
overige projectkosten	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
<b>TOTALEN</b>	<b>€ 43,62</b>	<b>€ 33,19</b>	<b>€ 24,71</b>

## 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

Valt binnen het reguliere jaarplan beheer en onderhoud C2000. Jaarlijks wordt voor het gehele systeem C2000 een Jaarplan opgesteld ten aanzien van het beheer en onderhoud van het systeem inclusief de masten etc.

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Project gefinancierd op basis van kasverplichting door ministerie van VenJ / directie PolitieKosten intern personeel van vts Politie Nederland worden gefinancierd uit het budget voor regulier beheer C2000. Volledigheidshalve wel toegevoegd aan geschatte projectkosten.Licenties: niet van toepassingDepartementaal overstijgend project: niet van toepassing.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

De verwachte kosten zijn neerwaarts bijgesteld met 10 mln als gevolg van: Post onvoorzien niet volledig uitgeput.Kosten aanpassen binnenhuisdekking (SCL-en) op kosten objecteigenaren. Frequentieomstemming alsnog in eigen beheer uitgevoerd en niet uitbesteed aan leverancierAantal extra opstelpunten bij nadere technische uitwerking kunnen terugbrengen naar 65 opstelpunten om de 53 meest urgente dekkingsproblemen op te lossen. De maatregel Maritime Subscriber Class (C2000 boven grote wateroppervlakten) alsnog niet doorgevoerd door op verzoek van regio RotterdamRijnmond en het gebruikersoverleg C2000. Dit heeft echter geen gevolgen voor het project C2000/Odin. Voor de toekomst is een alternatief scenario uitgewerkt. Bij capaciteitsherverdeling oude vrijkomende baseradio? Gebruikt in nieuwe opstelpunten.Scherp financieel regime binnen MDC door projectleider.

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/1/2012	1/9/2013	1/7/2014

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Planning doorlooptijd: Einddatum verschoven van eind 2013 naar 1 juli 2014. Oorzaak: De oplevering van 20 opstelpunten in het kader van het project C2000/Odin per oktober 2013 is niet storingsvrij verlopen, waardoor de ingebruikname moest worden uitgesteld. Op basis van de stand van zaken per januari 2014 is de leverancier VWT in staat om de oplevering storingsvrij te laten plaatsvinden, zodat deze 20 opstelpunten in maart 2014 alsnog in gebruik kunnen worden genomen. De laatste C2000/Odin opstelpunten zullen na de Nuclear Security Summit en Koningsdag in de maand mei 2014 in gebruik worden genomen.

#### 6. Herijkingpunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
27/6/2013	€ 33,19	1/7/2014	Afwijkingsrapport van ODIN programmamanager van 27 juni 2013 op 29 juli 2013 middels brief aan opdrachtgever VenJ mbt herziening projectbudget aangeboden. Budget neerwaarts bijgesteld met 10,00 mln euro. Opdrachtgever heeft hiermee op 9 september 2013 ingestemd.
1/7/2013	€ 33,19	1/7/2014	Afwijkingsrapportage ODIN programmamanager van 1 juli 2013 op 29 juli 2013 middels brief aan de opdrachtgever VenJ mbt herziening opleverdatum project naar medio 2014 aangeboden. Planning op basis informatie programmamanager aangepast. Opdrachtgever heeft hiermee op 9 september 2013 ingestemd.

## 7a. Geschatte levensduur na oplevering

10 jaar

## 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

Geschatte levensduur conform business case en ervaring met de reeds langer in gebruik zijnde opstelpunten van het C2000 communicatiesysteem.

## 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
7/9/2009	59	Nieuwe infrastructuur mobiele communicatie (C2000)	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25124-59.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25124-59.html</a>
25/9/2009	60	Nieuwe infrastructuur mobiele communicatie *C2000)	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25124-60.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25124-60.html</a>
18/11/2009	62	Nieuwe infrastructuur mobiele communicatie (C2000)	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25124-62.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25124-62.html</a>
27/10/2011	69	Nieuwe infrastructuur mobiele communicatie (C2000)	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25124-69.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25124-69.html</a>

## OVERIGE INFORMATIE

### Wijziging contractvorm

Opdrachtverstrekking door Min VenJ aan Nationale Politie Dienst ICT onderdeel MDC.

### Contractpartijen

Overeenkomst afgesloten tussen Min VenJ en de Nationale Politie, Dienst ICT (voorheen VtsPN) onderdeel MDC.

## 1a. Projectnaam

33. GCOS (Generiek Casus Ondersteunend Systeem)

## 1b. Projectomschrijving

GCOS (Generiek Casus Ondersteunend Systeem) is een systeem dat ketenpartners ondersteunt bij het casusoverleg dat zij met elkaar voeren over casussubjecten. (Veiligheidshuizen, Jeugdketen-casusoverleggen)

## 1c. Maatschappelijke relevantie

Multidisciplinaire en daardoor effectievere aanpak van complexe casus vraagt om afstemming tussen organisaties, het maken van een gezamenlijke aanpak, het delen van relevante gegevens en het monitoren van de voortgang. GCOS (Generiek Casus Ondersteunend Systeem) ondersteunt daarbij.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
6/4/2010	1.0	ja	Goedgekeurd door Stuurgroep GCOSwaar Min. VenJ/DGPJS, G32, OM, Politie, RvdK aan deelnemen.

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
31/12/2012	Helderman Advies	Continue extreme EDP audit	Gehele projectscope vanaf aanvang
1/12/2010	PWC	Technologie audit	Vaststellen haalbaarheid en toekomstvastheid gekozen technologie oplossingen.
1/10/2013	RvdK concerncontroller i.s.m. ADR	Maandelijkse financiële verantwoording	Gehele projectscope vanaf aanvang
1/6/2012	SIG	Software risk assessment	Analyse van de software in verband met overdracht naar beheer.
21/1/2011	ABD-Interim	Financieel onderzoek	Kosten-baten onderzoek o.a. naar GCOS
23/3/2012	Bureau Gateway	Gatewayreview	Project GCOS

#### 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,83	€ 0,47	€ 0,47
ingehuurd extern personeel	€ 2,48	€ 10,94	€ 10,94
intern personeel	€ 0,83	€ 0,38	€ 0,38
uitbestede werk	€ 1,65	€ 0,70	€ 0,70
overige projectkosten	€ 2,48	€ 0,29	€ 0,29
TOTALEN	€ 8,27	€ 12,78	€ 12,78

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

€1.465.000 jaarlijks

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

De kosten hebben betrekking op de totale ontwikkel- en implementatiekosten., inclusief hardware en licentiekosten. De kosten van intern personeel worden doorberekend in de projectkosten.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Begin 2012 zijn problemen opgetreden bij de ontwikkeling van GCOS. Deze leiden tot een vertraging van releases met 3-4 maanden. In juli 2012 heeft de Change Management Board besloten over de in 2012 nog te realiseren functionaliteit. Er is sprake van een uitloop in 2013 voor extra maatregelen die nodig zijn voor logging en IAM binnen de Autorisatie Authenticatie en Logging (AAL) activiteiten. Voorts heeft de landelijke implementatie langer geduurd dan voorzien doordat de Veiligheidshuizen meer tijd nodig hadden om GCOS in te voeren.

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/12/2009	1/7/2011	1/10/2013

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Begin 2012 zijn problemen opgetreden bij de ontwikkeling van GCOS. Deze leiden tot een vertraging van releases met 3-4 maanden. In juli 2012 heeft de Change Management Board besloten over de in 2012 nog te realiseren functionaliteit. Er is sprake van een uitloop in 2013 voor extra maatregelen die nodig zijn voor logging en IAM binnen de Autorisatie Authenticatie en Logging (AAL) activiteiten. Voorts heeft de landelijke implementatie langer geduurd dan voorzien doordat de Veiligheidshuizen meer tijd nodig hadden om GCOS in te voeren.



## 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
2/12/2010	€ 10,98	31/12/2012	2 dec 2010 heeft de stuurgroep GCOS besloten de planning van de pilots en start uitrol aan te passen naar juni 2011 eind juni is er een go/no go besluit of er tot landelijk uitrol in de tweede helft 2011 wordt overgegaan.

## 7a. Geschatte levensduur na oplevering

Meer dan 5 jaar.

## 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

In de business case komt de verwachte terugverdientijd uit op ruim 1 jaar. GCOS wordt 'onder architectuur' conform NORA met moderne technologie (oracle, webbased, e-formulieren) ontwikkeld en heeft dus een gangbare levensduur voor ICT systemen mits het beheer en onderhoud adequaat wordt ingericht. Dit aspect wordt in 2011 nader uitgewerkt met als vertrekpunt dat het beheer wordt belegd bij de Justitiële Informatie Dienst.

## 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

### OVERIGE INFORMATIE

#### Wijziging contractvorm

Nee

#### Contractpartijen

Everest, Inhuurcontract via raamovereenkomst VenJ

## 1a. Projectnaam

34. HGK IT

## 1b. Projectomschrijving

De Herziening van de Gerechtelijke Kaart (HGK) per 1 januari 2013 vereist vele aanpassingen in de ICT-systemen van Rechtspraak, het OM en andere (straf)ketenpartners. De minimaal noodzakelijke aanpassingen zijn per 31 december 2012 gerealiseerd. Een tijdelijk samenwerkingsverband van de betrokken ketenpartners is daar behulpzaam bij geweest. Het project HGK IT is nu in een afsluitende fase. Het samenwerkingsverband wordt nog enige tijd voortgezet om de op 18 december 2012 door de Eerste Kamer aangenomen Splitswet per 1 april 2013 door te voeren. Het gaat daarbij om de noodzakelijke aanpassingen in de ICT-systemen van meerdere ketenpartners. De Splitswet draagt op de nieuw gevormde rechtbank Oost-Nederland te splitsen in de rechtbanken Gelderland en Overijssel, terwijl het arrondissementsparket Oost-Nederland en de recent gevormde eenheid Oost-Nederland van de Nationale Politie in stand blijft. Vanwege de beperkte omvang is niet gekozen om deze scope-uitbreiding als herijking in het dashboard op te nemen, wat gezien de definitie van 'herijking' wel mogelijk was geweest. In 2011 is over HGK gerapporteerd over de kosten voor de Rechtspraak. Begin 2012 is de scope gewijzigd en is een herijking doorgevoerd. De scopewijziging geeft een geconsolideerd beeld van de kosten van alle delen van V&J die betrokken zijn bij HGK. Dit betreft ZM, OM, NP, CJIB, en DJI. De scopewijziging betreft ook de Splitswet, die door de Eerste Kamer is aangenomen. Op 1 april is deze wet in werking gegaan en is de onder het HGK traject gevormde rechtbank Oost-Nederland gesplitst in de rechtbanken Gelderland en Overijssel. Sindsdien zijn er 11 rechtbanken en 4 gerechtshoven. Het IT traject is op 1-10-2010 gestart en is op 1-4-2013 afgerond. De kosten voor het HGK-IT traject voor de rechtspraak bedragen € 9,4 miljoen, de IT kosten van de splitsingswet ad. € 1,1 miljoen komen daar nog bij. Over de hele linie zijn de beoogde resultaten met succes gehaald. De applicaties van de rechtspraak (belang 1 en belang 2, ongeveer 85 stuks) zijn conform basis plateau aangepast aan de eisen die de wet Herziening Gerechtelijke Kaart hieraan stelt.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

Met de herziening van de gerechtelijke kaart worden minder maar grotere gerechten gevormd. De afzonderlijke gerechten en de Rechtspraak als geheel kunnen daarmee beter aan de huidige en toekomstige eisen van slagvaardigheid en kwaliteit voldoen. In het bijzonder door de betere mogelijkheden voor maatwerk, specialisatie en verdeling van werk. De partijen waarmee de Rechtspraak samenwerkt, zoals bijvoorbeeld het Openbaar Ministerie, de Nationale Politie en de Reclassering, sluiten aan bij de wijziging in arrondissementen, waardoor de samenwerking in de justitiële ketens ook op regionaal niveau gehandhaafd blijft.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
1/10/2010	1	ja	PVA IT versie 1 door de raad geaccordeerd, Scope: RvdR.

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
-------	--------------------	------	---------------------------------------

#### 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
intern personeel	€ 2,52	€ 2,10	€ 2,10
uitbesteed werk	€ 1,50	€ 1,50	€ 1,50
overige projectkosten	€ 4,00	€ 15,33	€ 15,33
<b>TOTALEN</b>	<b>€ 8,02</b>	<b>€ 18,93</b>	<b>€ 18,93</b>

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

Voor de herziening van de gerechtelijke kaart zijn geen nieuwe informatiesystemen in gebruik genomen, maar bestaande systemen gewijzigd. De beheerlasten van de bestaande systemen blijven op hetzelfde niveau als voor de herziening van de gerechtelijke kaart.

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Het gaat in dit project om aanpassing van bestaande informatiesystemen. De verdeling van kosten is gebaseerd op de verdeling van verantwoordelijkheid voor de betrokken informatiesystemen. De systeemeigenaren hebben op basis van analyses en projectvoorstellen van de (interne en externe) leveranciers opdracht verstrekt.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Herijking, omdat de scope is gewijzigd. Rapportage in 2011 bevat het deel HGK voor de Rechtspraak, rapportage over 2012 bevat Rechtspraak en al haar ketenpartners, alsmede de Splitswet. Februari 2014: Ten aanzien van de realisatie is de input van de volgende ketenpartners verwerkt: Raad voor de Rechtspraak Openbaar Ministerie, Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB) en Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI).

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/10/2010	1/12/2012	1/4/2013

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Project is binnen budget en binnen tijd opgeleverd. Het project HGK-IT heeft beide einddata conform ingangsdatum van respectievelijk wet herziening gerechtelijke kaart en Splitswet gehaald.

## 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
1/1/2012	€ 18,02	2/4/2013	Scopewijziging in verband met toevoeging ketenpartners binnen het project en aannname van Splitswet door Eerste Kamer.

## 7a. Geschatte levensduur na oplevering

Nvt. Begrip levensduur is niet van toepassing op een Herinrichting gerechtelijke kaart. Er worden geen nieuwe systemen gemaakt.

## 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

Voor de herziening van de gerechtelijke kaart zijn geen nieuwe informatiesystemen in gebruik genomen, maar bestaande systemen gewijzigd. De beheerlasten van de bestaande systemen blijven op hetzelfde niveau als voor de herziening van de gerechtelijke kaart. De aanpassing betreft systemen die voor onbepaalde tijd in gebruik zijn. Elk systeem heeft daarin een eigen levenscyclus die los staat van deze wetswijzigingen.

## 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

## OVERIGE INFORMATIE

### Wijziging contractvorm

In dit project is gebruik gemaakt van de lopende contracten met (huis)leveranciers.

### Contractpartijen

In dit project is gebruik gemaakt van de lopende contracten met (huis)leveranciers.

## 1a. Projectnaam

35. INDIGO

## 1b. Projectomschrijving

Herinrichting van de informatievoorziening van de IND.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

Het betreft de herinrichting van de informatievoorziening van de IND als onderdeel van het programma IND bij de Tijd. Dit bevat programma's op het gebied van dienstverlening, personeelontwikkeling en informatievoorziening ter verbetering van klantgerichtheid, flexibiliteit effectiviteit, efficiency en beheersing van risico's in de Keten.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
1/12/2008	1.0	ja	Opgesteld conform Prince2

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
23/12/2008	PwC	externe audit	Programmabeheersing, veranderaanpak
4/6/2009	PwC	externe audit	Programmabeheersing en audit op voortgang
4/12/2009	PwC	externe audit	Programmabeheersing, audit op de voortgang en aanpak
30/6/2009	Universiteit van Amsterdam	expert advies	het onderdeel regelbeheersing van het INDIGO programma
1/4/2010	PwC	externe audit	Programmabeheersing, audit op de voortgang en aanpak
10/1/2011	PwC	externe audit	Programmabeheersing, audit op de voortgang en aanpak
7/7/2010	Universiteit van Amsterdam	expert advies	Onderzoek ten behoeve van het continue verbeterprogramma en de Internationale Oriëntatie op Innovatie van de IND
1/11/2010	KPMG	externe audit	Onderzoek samenwerking IVENT-IND
10/5/2011	KPMG	externe audit	Volwassenheidsscan en doorlichting ITBO
1/11/2011	IBM	Technische Audit	Beoordelen kwaliteit van de software, technische infrastructuur, organisatie en procedures.
28/9/2012	IBM	Technische Audit	Vervolg opdracht Technische Audit
30/8/2012	Auditdienst Rijk	Externe Audit	Kwaliteitsassessment Conversie van INDIS naar INDiGO
28/11/2013	BERK	Externe Audit	De opdracht wordt uitgevoerd om vast te stellen in hoeverre de gegevens van een vreemdeling volledig is overgezet van het Indis-systeem naar het INDiGOsysteem en hierin te gebruiken is. Daarnaast moet duidelijk worden dat de Indis informatie overbodig is voor later gebruik als verificatie en audits.

#### 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 28,00	€ 21,50	€ 21,50
ingehuurd extern personeel	€ 8,00	€ 8,00	€ 8,00
intern personeel	€ 8,00	€ 1,00	€ 1,00
uitbestede werk	€ 22,00	€ 58,00	€ 60,50
overige projectkosten	€ 2,00	€ 7,00	€ 7,00
<b>TOTALEN</b>	<b>€ 68,00</b>	<b>€ 95,50</b>	<b>€ 98,00</b>

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

In de Business Case IND bij de Tijd is € 30 miljoen aan kosten geraamd voor beheer en onderhoud. Daarnaast dient er rekening gehouden te worden dat als gevolg van de toenemende afhankelijkheid van het systeem, een permanente uitwijkmogelijkheid moet zijn. De beheerlasten zullen hierdoor toenemen.

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Binnen de financiële structuur zijn aparte projectnummers aangemaakt om verschillende deelprojecten te kunnen monitoren. Alle financiering boven de projectkosten van € 98 miljoen wordt door herprioritering van activiteiten opgevangen in de IND-begroting. Over de voortgang van de invoering van INDiGO in de IND-organisatie wordt verwezen naar de voortgangsrapportages (1 tot en met 7) aan de Tweede Kamer.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Grotere functionaliteit en naar voren halen van functionaliteit zoals portalen en de Klantdienstwijzer. Twee grote wetwijzigingen, te weten Modern Migratiebeleid en de verbeterde Asielprocedure zijn nu deels en voor zover mogelijk meegenomen in INDiGO en worden vanaf de uitrol ondersteund door INDiGO. De levensduur van INDiGO is toekomstvast gemaakt en daarmee verlengd naar 15 jaar. De € 6 mln stijging maken deel uit van de berichtgeving aan de Tweede Kamer met brief 30 573 nr. 77 omtrent het opzetten van de Technische Beheerorganisatie INDiGO. In de eerste voortgangsrapportage met brief 30 573 nr. 100 aan de Tweede Kamer is aangegeven dat de kosten langer doorlopen. Deze kosten worden gefinancierd uit de begroting van de IND, hiervoor zijn geen aanvullende project gelden aangevraagd.

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/1/2008	31/12/2011	1/7/2013

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

De actueel geschatte einddatum betreft de einddatum waarop verwacht wordt dat het oude systeem van de IND volledig uitgezet wordt.

## 6. Herijkingpunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
1/7/2008	€ 68,00	31/12/2011	In juli 2008 is de business case hereikt op basis van de uitkomst van de aanbesteding.
1/10/2010	€ 83,50	31/12/2011	In oktober 2010 zijn de kosten voor INDiGO herijkt op basis van de bijgestelde planning
1/2/2011	€ 89,50	31/12/2011	In januari 2011 zijn de kosten voor iNDiGO herijkt op basis van de resultaten uit het KPMG rapport Willen, Kunnen en Doen. In de herijking zijn de extra kosten voor de INDiGO Technische Beheerorganisatie opgenomen. Er is geen nieuwe geschatte einddatum op dit moment te benoemen. De kamer zal middels de 3 maandelijksse rapportage op de hoogte worden gehouden van de ontwikkelingen.
13/3/2012	€ 95,50	1/7/2013	Doorlopende kosten INDiGO Technische Beheerorganisatie
29/10/2013	€ 98,00	1/7/2013	Doorlopende kosten INDiGO Technische Beheerorganisatie

## 7a. Geschatte levensduur na oplevering

15 jaar

## 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

Het huidige systeem is gebouwd in 1994 en heeft een levensduur van 15 jaar gehad. De verwachting is dat INDiGO minimaal een soortgelijke levensduur heeft.

## 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
16/9/2009	3735, 2009z14540	Schriftelijke bijdrage IND Kamervragen inzake het nieuwe informatiesysteem INDiGO van de Immigratie en Naturalisatiedienst met nummer 2009Z14540	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ah-tk-20082009-3735.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ah-tk-20082009-3735.html</a>
12/11/2010	30573-58	Schriftelijke antwoorden van de minister voor Immigratie en Asiel op vragen gesteld in de eerste termijn van de behandeling van de begroting van het ministerie van Justitie voor het jaar 2011 (32 500 -VI), onderdeel vreemdelingenzaken	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30573-58.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30573-58.html</a>

1/12/2010	20102011-29-151	Schriftelijke antwoorden van de minister voor Immigratie en Asiel op vragen gesteld in de eerste termijn van de behandeling van de begroting van het ministerie van Justitie voor het jaar 2011, onderdeel vreemdelingenzaken	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/h-tk-20102011-29-151.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/h-tk-20102011-29-151.html</a>
18/11/2010	32500-VI-12	Verslag houdende een lijst van vragen en antwoorden Vastgesteld 18 november 2010	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-32500-VI-12.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-32500-VI-12.html</a>
30/3/2011	30573 nr. 66	Brief van de minister voor Immigratie en Asiel	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30573-66.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30573-66.html</a>
27/9/2011	30573 nr. 77	Schriftelijke antwoorden van de minister voor Immigratie en Asiel op vragen gesteld door de algemene commissie voor Immigratie en Asiel inzake de brief van 30 maart 2011 over maatregelen naar aanleiding van een auditrapport inzake INDiGO	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30573-77.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30573-77.html</a>
13/3/2012	30573 nr. 100	Voortgangsrapportage INDiGO	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30573-100.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30573-100.html</a>
20/6/2012	30573 nr. 106	Voortgangsrapportage INDiGO	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30573-106.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30573-106.html</a>
8/10/2012	30573 nr. 111	Voortgangsrapportage INDiGO	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30573-111.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30573-111.html</a>
21/2/2013	30573 nr. 114	Voortgangsrapportage INDiGO	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30573-114.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30573-114.html</a>
17/6/2013	30573 nr. 118	Voortgangsrapportage INDiGO	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30573-118.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30573-118.html</a>
29/10/2013	30573 nr. 121	Voortgangsrapportage INDiGO	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30573-121.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30573-121.html</a>
16/12/2013	30573 nr. 122	Voortgangsrapportage INDiGO	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30573-122.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30573-122.html</a>

#### OVERIGE INFORMATIE

##### Wijziging contractvorm

Nvt.

##### Contractpartijen

Nvt.



## 1a. Projectnaam

36. Leonardo

## 1b. Projectomschrijving

Met het project Leonardo wordt beoogd een vernieuwd toekomstvast financieel informatiesysteem met geïntegreerde inkoopfunctie in te voeren bij alle onderdelen van Justitie. Met Leonardo wordt tevens een belangrijke uitbreiding tot stand gebracht in de functionaliteit. Deze uitbreiding heeft vooral betrekking op de hoofdprocessen, Totstandkoming budget, Verantwoording budget en Inkoop. Leonardo betreft de vernieuwing van de financiële administratie en is als zodanig een project met een hoge interne relevantie voor het ministerie van Veiligheid en Justitie. Er zijn geen wijzigingen in de contractvorm gedurende de uitvoering van het project. In het projectplan zijn geen substantiele wijzigingen in de omvang van de beheerlast voorzien ten opzicht van het voorgaande systeem voor de financiële administraties. Externe marktpartijen: Ordina (implementatiepartner), Deloitte, Fit4Finance, Finext, KPMG, Oracle, Pels Rijcken & Drooglever Fortuijn, PwC, Stibbe.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

Niet van toepassing. Licenties (SAP) voormalig financieel systeem liepen af. Er moest een Europese Aanbesteding worden gestart voor de verwerving van een nieuw financieel systeem. Legitimatie project Leonardo: garanderen bedrijfscontinuïteit financiële functie.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
21/12/2009	3.0	ja	PID Versie 3.0

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
1/7/2008	PwC	audit	aanbestedingsdocumenten
1/1/2010	BZK	gateway review	project
31/5/2008	HEC	gateway review	gateway 0 (strategie naar aanbesteding)
1/10/2008	pwc	heronderzoek	heronderzoek verwerking commentaar van onderzoek juli/aug 2008
1/11/2008	departementen	collegiale toets	een 5tal collega departementen is gevraagd mee te kijken naar het programma van eisen: oa MinFin, MinLNV, MinBuZa
1/3/2009	rad	onderzoek	onderzoek naar de uitvoering van de beoordelingsleidraad bij de uitkomsten van de aanbesteding, Rijksauditdienst
1/2/2010	PWC	onderzoek	contra expertise op de architectuurkeuze van V&J in Leonardo, PWC
15/2/2010	HEC	onderzoek	onderzoek naar de inrichting van de beheerfunctie van Leonardo, HEC
1/6/2011	RAD	onderzoek	zomer 2011, onderzoek naar de vertaling van het programma van eisen naar de bereikdocumenten, RAD
1/6/2012	Deloitte	onderzoek	Onderzoek naar de boekingsgangen GVKA bedrijven, Deloitte

1/9/2012	deloitte	onderzoek	onderzoek naar de boekingsgangen BLS bedrijven, deloitte
15/9/2012	RAD	onderzoek	onderzoek autorisatiestructuur door de rijksauditedienst
1/8/2013	KPMG	onderzoek	systeemonderzoek wordt deels door KPMG uitgevoerd en deels door ADR (tav AO/IC en betaalgedrag).

#### 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 6,50	€ 2,91	€ 2,91
ingehuurd extern personeel	€ 4,50	€ 14,83	€ 14,83
intern personeel	€ 2,60	€ 2,20	€ 2,20
uitbestede werk	€ 0,00	€ 19,21	€ 19,21
overige projectkosten	€ 1,70	€ 1,37	€ 1,37
<b>TOTALEN</b>	<b>€ 15,30</b>	<b>€ 40,52</b>	<b>€ 40,52</b>

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

Jaarlijkse kosten: € 6 mln. (voor technisch en applicatief beheer). De DFA is 8 mln. echter inclusief incidentele ontwikkelkosten van 1,95 mln. De kosten voor het inrichten/voeren functioneel beheer (eigen medewerkers VenJ) zijn niet gekapitaliseerd.

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Gehanteerd is de GVKA methodiek, waarbij intern personeel niet specifiek is toegerekend, met uitzondering de kosten van het projectburo.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

De initiële geraamde projectkosten ad 15,3 mln. zijn begin 2007 opgesteld als onderdeel van de business case. De raming was gebaseerd op de op dat moment binnen Justitie beschikbare gegevens m.b.t. hardware kosten, licentiekosten en ontwikkel- platformen en gebaseerd op de inrichting van Jurist 2002 eind jaren negentig. De raming had derhalve een sterk indicatief karakter en had tot doel een eerste budgettaire reservering te maken. Deze raming is dat jaar, nog voordat de uitkomst van de Europese aanbesteding bekend was, in het kader van de transparantie, opgenomen in de Rapportage grote ICT-projecten. Vervolgens is medio 2009 de Europese aanbesteding voor Leonardo afgerond en is de opdracht in de markt gegund. De financiële verschillen tussen de initiële geschatte projectkosten en de actueel geschatte projectkosten kunnen voor een zeer substantieel deel worden aangeduid als het resultaat van deze aanbesteding. De Europese aanbesteding en gunning is gebaseerd op het fixed time/ fixed price principe. In de oorspronkelijke raming was dit principe nog niet opgenomen. Het totaal uit te besteden werk bedraagt € 19,21 mln. In dit bedrag is opgenomen de volledige inrichting van het systeem ter ondersteuning van de financiële en inkoopprocessen, het onderhoud en support op het systeem gedurende de ontwikkel-, bouw en testfase (incl. nazorgsupport), alsmede de realisatie van een groot aantal maatwerkinterfaces en opleidingsmateriaal. V.w.b. de post in te huren extern personeel is sprake van een forse stijging van de geraamde projectkosten. Deze stijging valt te verklaren vanuit voortschrijdend inzicht vanuit de projectorganisatie. Gedurende de ontwikkel-, bouw en testfase is een aantal materiedeskundigen benodigd die slechts voor een deel beschikbaar is/ gesteld kan worden vanuit de Justitieorganisatie. Teneinde de continuïteit/ kwaliteit van de uit te voeren werkzaamheden in voldoende mate te borgen is actuele raming gebaseerd op het volledig door externen laten uitvoeren van deze werkzaamheden. Op verzoek van de Justitiële uitvoeringsorganisaties is de ondersteuning vanuit de centrale implementatieorganisatie versterkt. Dit verklaart de licht hogere raming voor implementatiekosten. Hierbij wordt overigens de kanttekening geplaatst dat zowel in de initiële als in de actuele raming de sectorale implementatiekosten niet zijn opgenomen.

Tenslotte was er in de initiële raming van uitgegaan dat er door interne huisvesting van het project geen additionele projectkosten gemaakt zouden hoeven worden. Dit uitgangspunt is in de praktijk niet haalbaar gebleken. Conform eerdere rapportages zijn implementatiekosten niet opgevoerd (uitrol bij de sectoren zoals DJI, Rechtspraak, OM, IND etc.) Dit betreft voor het overgrote deel intern personeel. Een voorzichtige raming van deze kosten bedraagt 6 miljoen euro. Deels betreft het echter vakmatige personeelsopleidingen. De dechargeverlening van Ordina is vertraagd door een aantal restpunten (waardoor expertise nodig was om rapportages te bouwen, boekingsgangen te herzien en foute boekingen te corrigeren) wat de kosten aan externe inhuur bij DFEZ als GDI heeft doen toenemen van 17,13 mln tot 19,21 mln.

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
10/7/2009	1/11/2011	31/12/2013

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Op 1 jan 2008 is gestart met de voorbereiding van de Europese aanbesteding. Het project is daadwerkelijk gestart op 1 jul 2009. Het project wordt beëindigd beschouwd met de dechargeverlening aan de hoofdaannemer Ordina per 16 december 2013. Verschil tussen de initieel geschatte einddatum: april 2012 en de bijgestelde einddatum: december 2013 is als volgt te verklaren: a) Op grond van 1e pilotimplementaties kwam signaal naar voren dat meer aandacht besteed moest worden aan voorbereiding implementatie Leonardo en aan begeleiding eindgebruikers b) Een aantal uitvoeringsorganisaties heeft te kennen gegeven per 1 januari 2013 over te willen gaan op Leonardo en op deze wijze het zogeheten gebroken boekjaar te vermijden. De overdracht van de beheer en ontwikkeltaken van de hoofdaannemer aan de beheerorganisatie is door deze verschuiving van de uitroldatum ook met een half jaar vertraagd tot 16 december 2013 (waarmee het project - met uitzondering van een aantal restpunten - is opgeleverd en beëindigd).

#### 6. Herijkingpunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
31/12/2009	€ 30,87	31/12/2012	Op 1 jan 2008 is gestart met de voorbereiding van de Europese aanbesteding. Het project is daadwerkelijk gestart op 1 jul 2009.

#### 7a. Geschatte levensduur na oplevering

10 jaar

#### 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

#### 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

OVERIGE INFORMATIE

#### Wijziging contractvorm

Er heeft zich geen wijziging in de contractvorm voorgedaan. Met de hoofdaannemer (Ordina) is een fixed price/ fixed date contract afgesloten.

#### Contractpartijen

Ordina is hoofdaannemer Ordina (implementatiepartner), Deloitte, Fit4Finance, Finext, KPMG, Oracle, Pels Rijcken & Drooglever Fortuijn, PwC, Stibbe

## 1a. Projectnaam

37. NL-SIS-II (Nederlands Schengen Informatiesysteem)

## 1b. Projectomschrijving

Het SIS (Schengen Informatiesysteem) is een gemeenschappelijk informatiesysteem waarmee de bevoegde instanties van de lidstaten van de EU geautomatiseerd gegevens kunnen bevragen met betrekking tot grens- en politiecontroles. Vooral personen en voorwerpen (zoals identiteitsdocumenten, auto's of vuurwapens) staan geregistreerd.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

Invulling EU richtlijn

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
1/7/2005	1.2	ja	Brief met kenmerk 2005-0000137917

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
23/5/2006	HEC	audit Nederlands Schengen Informatiesysteem	NSIS II

## 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,40	€ 0,40	€ 0,24
ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 10,14	€ 10,14
intern personeel	€ 7,50	€ 11,16	€ 11,32
uitbestede werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
overige projectkosten	€ 0,70	€ 1,10	€ 1,10
<b>TOTALEN</b>	<b>€ 8,60</b>	<b>€ 22,80</b>	<b>€ 22,80</b>

## 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

Het project is per 31 maart 2013 opgeleverd. Op basis van de eindafrekening is de kostenspecificatie van de projectkosten geactualiseerd.

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Functiepuntenanalyse uitgevoerd op basis waarvan een uitwerking van de beheerskosten is opgesteld. Dit geeft een nauwkeuriger beeld dan een percentage van de investeringskosten. De uitwerking kon pas aan het einde van het project worden gestart nadat alle functionaliteiten in EU verband waren vastgesteld en uitgewerkt.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Bij start van het project (2005) is geen scheiding gemaakt tussen intern/ extern personeel. Project heeft bij VtsPN resources aangevraagd die afhankelijk van beschikbaarheid intern of extern was. Cumulatieve kosten berekend met berekende verhouding intern/ extern. In de loop van 2010 is de externe inhuur volledig afgebouwd.

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/7/2005	31/3/2007	3/31/2013

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Het project is in zeer hoge mate afhankelijk van een centraal project van de Europese Commissie. Elke uitloop van het centrale project of specificatiewijziging heeft impact gehad op de kosten en doorloop van het Nederlandse project.

#### 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
23/11/2006	€ 11,50	1/6/2008	Door de uitloop in het centrale project op Europees niveau heeft een herijking plaatsgevonden.
25/10/2007	€ 12,50	1/6/2008	Door de uitloop van het centrale project heeft een herijking plaatsgevonden in kosten.
10/10/2008	€ 14,00	30/9/2009	Door de uitloop van het centrale project heeft een herijking van kosten en tijd plaatsgevonden.
24/9/2009	€ 20,90	1/7/2012	Door de uitloop op centraal niveau heeft een herijking plaatsgevonden van kosten en tijd.
10/8/2010	€ 22,80	1/7/2013	Door de uitloop op centraal niveau heeft een herijking plaatsgevonden van kosten en tijd.
10/1/2013	€ 22,80	31/3/2013	Definitief besluit EU commissie

#### 7a. Geschatte levensduur na oplevering

12-15 jaar

## 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

afgaande op de voorloper (SIS-I) is 12-15 jaar reeel.

## 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
13/7/2010	TK 32317 nr. 20	Geactualiseerd kostenoverzicht nationale SIS II	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-32317-20.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-32317-20.html</a>

## OVERIGE INFORMATIE

### Wijziging contractvorm

Gelijke wijze van beheer als voor NSIS van het huidige SIS 1 systeem.

### Contractpartijen

Beheer van het NSIS systeem geschiedt door de Nationale Politie Dienst ICT

## 1a. Projectnaam

38. Programma Uitvoering Strafrechtelijke Beslissingen (ICT-projecten CJIB)

## 1b. Projectomschrijving

ICT-projecten in het kader van het programma Programma Uitvoering Strafrechtelijke Beslissingen (USB)

## 1c. Maatschappelijke relevantie

Het CJIB werkt mee aan een veilige samenleving in Nederland door pro-actief bij te dragen aan een efficiënte en effectieve tenuitvoerlegging van strafrechtelijke beslissingen, door de (zelfstandige) feitelijke tenuitvoerlegging van geldelijke sancties en de inzet van het Administratie- en InformatieCentrum voor de executieketen.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
11/10/2012	1.0	ja	Projectplan

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
15/2/2013	Bureau Gateway	Gatewayreview	Programma USB, onderdeel CJIB

## 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
intern personeel	€ 4,77	€ 4,39	€ 4,39
uitbestede werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
overige projectkosten	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
<b>TOTALEN</b>	<b>€ 4,77</b>	<b>€ 4,39</b>	<b>€ 4,39</b>

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

De verwachte beheerkosten zijn gebaseerd op de nu bekende consequenties en en veranderingen zoals die geïmplementeerd worden binnen de Centrale Administratieve Verwerking (CAV 1 en 2). De beheerkosten van projecten die nog gerealiseerd gaan worden zijn nog niet inzichtelijk omdat e.e.a. nog afhangt van keuzes die bij realisatie gemaakt gaan worden. Op basis van de nu bekende inzichten worden de jaarlijkse beheerkosten ingeschat op ongeveer € 165.000,= per jaar vanaf 2014 (exclusief indexatie).

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Projectkosten worden in het kader van de meerjarenbegroting voorbereid en bij het jaarplan 2014 in beeld gebracht.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

ICT-projecten USB initieel te realiseren in 2012 : € 2.045.000 (gerealiseerd € 1.737.400)

ICT-projecten USB initieel te realiseren in 2013 : € 2.725.000 (gerealiseerd € 2.647.600)

Gedurende het project CAV1 heeft herprioritering plaats gevonden i.v.m. de Splitswet (Herziening Gerechtelijke Kaart).

Verder werden gedurende het project aanpassingen noodzakelijk geacht ten aanzien van de te realiseren interface OM-CJIB.

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/1/2012	31/12/2013	31/12/2013

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Conform planning beëindigd en heeft geleid tot de start van het project Centrale Administratieve Voorziening (CAV) in het kader van het Programma Uitvoering Strafrechtelijke Beslissingen (USB).

#### 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
-----------------	------------------------	------------------	-------------

#### 7a. Geschatte levensduur na oplevering

10 jaar

#### 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

Langjarig als onderdeel van het resultaat uit het programma USB.



---

## 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

---

### OVERIGE INFORMATIE

#### Wijziging contractvorm

Niet van toepassing

#### Contractpartijen

Realisatie vindt plaats in eigen beheer

---

## 1a. Projectnaam

39. VGM Programma Vernieuwing Grens Management

## 1b. Projectomschrijving

Het programma VGM bestaat uit drie projecten: No-Q, API en RT. RT: het ontwikkelen en creëren van randvoorwaarden voor registered travellers programma's binnen Nederland. API: het realiseren van een proof of concept voor het ontvangen van passagiersgegevens. No-Q, het realiseren van een automatische grenspassage voor EU onderdanen op de luchthaven Schiphol.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

Met de uitvoering van de projecten worden processen, organisatiedelen en IT systemen aangepast dan wel nieuw ontwikkeld, ingericht en/of ingevoerd. Deze efficiëntieverbetering en de aanzienlijke verbetering van de dienstverlening, de mobiliteit en de veiligheid vormen samen de belangrijke baten van het programma. Met de efficiëntieverbetering kan de genoemde effectiviteitsverbetering (exploitatie-) personeelsneutraal worden gerealiseerd en wordt de (lange termijn) groei van het jaarlijks aantal passagiers op Schiphol binnen de bestaande en zonder personeelsformatie opgevangen.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
21/9/2009	1	ja	Programmaplan VGM
17/5/2010	1	ja	PID RT
2/2/2010	1	ja	PID API
28/9/2010	2	ja	PID NO-Q, aangepast op basis van opgedane ervaringen 2009 en 2010
21/9/2009	1	ja	Programmaplan VGM
17/6/2011	1	ja	Implementatieplan No-Q
26/6/2012	1	nee	PID en planning nieuw API-systeem

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
23/9/2010	BZK	Gateway	VGM gateway nr 3 investeringsbeslissing
2/7/2009	Bureau Gateway	Gateway	Gateway nr 2 verwerving en veranderstrategie
22/9/2011	Bureau Gateway	Gateway	VGM en pardex gateway nr 3 investeringsbeslissing
1/3/2012	SIG	Audit	Software wordt gecheckt op kwaliteit van beheerbaarheid, wordt in maart 2012 uitgevoerd.

#### 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 5,97	€ 5,27	€ 5,27
ingehuurd extern personeel	€ 5,40	€ 3,15	€ 3,15
intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
uitbestede werk	€ 0,00	€ 3,52	€ 3,52
overige projectkosten	€ 2,47	€ 0,83	€ 0,83
<b>TOTALEN</b>	<b>€ 13,84</b>	<b>€ 12,77</b>	<b>€ 12,77</b>

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

Kosten beheer en onderhoud voor 5 jaren 14,3 mln.

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoekening aan projecten

VGM wordt gefinancierd met publiek en privaat geld. In dit overzicht worden alleen de projectkosten van het Rijk opgevoerd.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

De projecten RT, API en No-Q zullen in 2013 worden beëindigd of worden overgedragen aan de lijn. Het project Pardex is in een eerder stadium uit het programma VGM gehaald en apart gerapporteerd. Daarmee zal het programma VGM medio 2013 stoppen als programma en niet meer rapporteren in de rapportage grote ICT projecten.

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/7/2008	31/12/2011	1/6/2013

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

De projecten RT, API en No-Q zullen in 2013 worden beëindigd of worden overgedragen aan de lijn en/of ketenorganisaties. Daarmee zal het programma VGM in 2013 stoppen en niet meer rapporteren in de rapportage grote ICT projecten.

## 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
28/9/2010	€ 13,93	31/12/2011	De aanbestedingstrategie voor het project No-Q is herrijkt. I.p.v. de koop van de hardware is er gekozen voor het verwerven van een dienst voor de periode van drie jaar. De implementatie blijft op dezelfde datum evenals de begrote meerjarige kosten. De kosten worden alleen over een periode van drie jaar verspreid. De belangrijkste reden is de stand van de techniek en de voorgenomen grootschalige verbouwing op de luchthaven, deze verbouwing zou anders kunnen leiden tot desinvesteringen.

## 7a. Geschatte levensduur na oplevering

Verschillend, zie de toelichting

## 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

RT: Meer dan 5 jaren No-Q: Meer dan 5 jaar: de e-gates dienstverlening wordt voor een periode van 3 jaren verworven met een optie tot verlengen. Het ontwikkelde No-Q systeem voor de controle van de passagiersgegevens met bestaande registers zal voor een langere periode worden gebruikt. API: niet van toepassing, het betreft een proefopstelling, waarbij sprake is van huur.

## 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

## OVERIGE INFORMATIE

### Wijziging contractvorm

nee

### Contractpartijen

Nvt.

## 1a. Projectnaam

40. Vernieuwing Rekencentrum DJI (3V Verwerf - Verhuis - Veranker)

## 1b. Projectomschrijving

Het project heet Verwerf, Verhuis en Veranker het rekencentrum voor DJI, afgekort als 3V. Eigenlijk moet het acroniem gelezen worden als: Verwerf via aanbesteding met de trekker van RekenCemter3 uit het Programma Consolidatie Data Center van de Rijksoverheid een gedeelte van een rekencentrum geschikt voor housing. Verhuis de bestaande rekencentra van Dienst Justitiële Inrichtingen Shared Service Center ICT naar het aldus verworven rekencentrum inclusief hosting en Veranker het beheer tijdens de aanbesteding, de verhuizing en de oplevering in de staande (beheer) organisatie.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

Het project Verwerf, Verhuis en Veranker het rekencentrum is het gevolg van het voornemen van de Rijksoverheid in de perioden van 2012 tot 2015 een dataconsolidatie uit te voeren op 64 rekencentra van de Rijksoverheid. Na de consolidatie zullen er 4 nieuwe rekencentra zijn.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
20/5/2012	1.0	ja	PID, geaccordeerd september 2012
13/12/2013	0.9	ja	Herzien Project Initiatie Document

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
14/6/2013	Gartner	Audit	PID (gehele looptijd i.c. ultimo 03-2014)
9/12/2013	Gartner	Audit	Business Case

## 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 10,16	€ 2,42	€ 0,43
ingehuurd extern personeel	€ 3,04	€ 14,42	€ 5,70
intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
uitbestede werk	€ 0,00	€ 0,57	€ 0,37
overige projectkosten	€ 34,35	€ 0,36	€ 0,07
<b>TOTALEN</b>	<b>€ 47,55</b>	<b>€ 17,77</b>	<b>€ 6,57</b>

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

Nog niet bekend

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoerekening aan projecten

Gehanteerde systematiek is conform Baten-lastenstelsel. De organisatie is volgens afdeling beheer compliant, dus beperkte opname van kosten met betrekking tot software binnen de projectkosten.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

In maart 2013 heeft een herijking plaatsgevonden. Door aanpassing van de scope wordt de technische oplevering van het project als eindpunt van het project gezien. De aanpassing van de beheerorganisatie is buiten scope geplaatst en vooralsnog als een taak van de afdeling beheer gezien. De inschatting van de projectkosten is bijgesteld tot €28,6 mln. Vanaf Q2 2014 wordt het project technisch opgeleverd en het beheer voortgezet door de lijnorganisatie. In de initieel begrote projectkosten ad 47,6 miljoen zaten beheerkosten begrepen tot een bedrag van ruim 22 miljoen als onderdeel van de overige projectkosten. Dit omdat de inzet van het project bij het ondersteunen van de beheerorganisatie werd geprojecteerd tot eind 2016 en daardoor reguliere beheerkosten nog als beheerkosten tijdens de projectfase worden opgevoerd, uiteindelijk werd de oplevering van het project pas in 2016 voorzien. Besloten is de horizon van het project te begrenzen op de technische oplevering per 31 maart 2014, hetgeen de afname van totaal bedrag aan initieel begrote projectkosten laat dalen. Het onderbrengen van onderdelen uit een ander vernieuwingsprogramma uit synergieoverweging heeft geleid tot een toename op de extern in te huren capaciteit. De daling van de kosten onder a. Hard- en software nemen af omdat er minder afschrijvingskosten zijn begroot ten gevolge van het terugbrengen van de scope met bijna 3 jaar. Het verschil tussen de actueel geschatte meerjarige projectkosten en de inschatting na voornoemde herijking is te verklaren uit belangrijke afspraken die gemaakt zijn in oktober 2013 binnen DJI bij de herziening van de Business Case. De kosten voor de inzet van interne medewerkers (€ 0,8 mln.) worden niet meer doorbelast aan het Project. De exploitatiekosten gedurende de looptijd van het project (€ 8,1 mln.) en de versnelde afschrijvingen op de oude apparatuur (€ 1,5 mln.) worden niet doorbelast aan de projectorganisatie. De kosten voor de uitvoering van het project zijn gedaald met ongeveer € 0,4 mln., tegenover de verwachte daling van de kosten voor de inzet van externe medewerkers (€ 2,1 mln.) staat een stijging van de overige projectkosten voor HW/SW, opleidingen voor interne medewerkers en externe dienstverlening (€ 1,7 mln.).

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/1/2012	31/12/2016	31/12/2014

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

In maart 2013 heeft een herijking plaatsgevonden. Door aanpassing van de scope wordt de technische oplevering van het project als eindpunt van het project gezien. De aanpassing van de beheerorganisatie is buiten scope geplaatst en vooralsnog als een taak van de afdeling beheer gezien. De inschatting van de projectkosten is bijgesteld tot €28,6 mln. Vanaf Q2 2014 wordt het project technisch opgeleverd en het beheer voortgezet door de lijnorganisatie. In de initieel begrote projectkosten ad 47,6 miljoen zaten beheerkosten begrepen tot een bedrag van ruim 22 miljoen als onderdeel van e. overige projectkosten. Dit omdat de inzet van het project bij het ondersteunen van de beheerorganisatie werd geprojecteerd tot eind 2016 en daardoor reguliere beheerkosten nog als beheerkosten tijdens de projectfase worden opgevoerd, uiteindelijk werd de oplevering van het project pas in 2016 voorzien. Besloten is de horizon van het project te begrenzen op de technische oplevering per 31 maart 2014, hetgeen de afname van totaal bedrag aan initieel begrote projectkosten laat dalen. Het onderbrengen van onderdelen uit een ander vernieuwingsprogramma uit synergieoverweging heeft geleid tot een toename op de extern in te huren capaciteit. De daling van de kosten onder a. Hard- en software nemen af omdat er minder afschrijvingskosten zijn begroot ten gevolge van het terugbrengen van de scope met bijna 3 jaar.

## 6. Herijkingpunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
28/2/2013	€ 28,62	31/3/2014	Herijking betreft opnemen inrichting Beheer in projectplan. Vanaf Q2 wordt het project beëindigd en het beheer voortgezet.
16/10/2013	€ 17,77	31/12/2014	Herziening van de Business Case.

## 7a. Geschatte levensduur na oplevering

5 jaar

## 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculerde levensduur

5 jaar voor de technische componenten, voor de organisatorische veranderingen is pas weer een vernieuwing voorzien bij de eerstvolgende technology push voorzien na 10-15 jaar.

## 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

OVERIGE INFORMATIE

## Wijziging contractvorm

Nee

## Contractpartijen

Contractpartijen bekend na aanbesteding

## 1a. Projectnaam

41. Vernieuwing Informatie Voorziening (VIV) Jeugd.

## 1b. Projectomschrijving

Het project Vernieuwing Informatie Voorziening (VIV) Jeugd heeft tot doel de jongerenadministratie (nu ondersteund door TULP JJI) conform de nieuwe wetgeving te laten ondersteunen en de samenwerking tussen de ketenpartners te verbeteren ter ondersteuning van het primair proces binnen de jeugdinrichtingen.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

Het vernieuwen/verbeteren van de informatievoorziening binnen de sector Jeugd op basis van nieuwe wet- en regelgeving, de aanbevelingen vanuit de Algemene Rekenkamer én de positionering van de Jeugdinrichtingen in de jeugdketenbrede informatievoorziening.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
31/5/2010	1.0	nee	Dit betreft de goedgekeurde businesscase die de start van het VIV jeugd heeft gelegitimeerd.
26/9/2010	0.3	nee	Plan opgesteld door eerste projectleider, kostenonderverdeling niet conform eisen.
14/6/2011	0.2	nee	Plan opgesteld en goedgekeurd door tweede projectleider, kostenonderverdeling niet conform eisen.
12/6/2012	0.2	nee	Plan opgesteld en goedgekeurd door tweede projectleider, kostenonderverdeling niet conform eisen.
6/10/2013	1.0	ja	Dechargerapport

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
6/10/2011	Bureau Gateway (min BZK)	Gateway Review 0	Strategische beoordeling van de start van het project

## 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 1,04	€ 0,72	€ 0,72
intern personeel	€ 0,00	€ 3,10	€ 3,10



uitbesteed werk	€ 3,64	€ 0,20	€ 0,20
overige projectkosten	€ 0,52	€ 0,18	€ 0,18
<b>TOTALEN</b>	<b>€ 5,20</b>	<b>€ 4,20</b>	<b>€ 4,20</b>

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

De doorontwikkelkosten, inclusief beheerkosten, bedragen € 763.829.

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoekening aan projecten

In de financiële administratie is geen onderverdeling gemaakt naar de componenten / kostensoorten zoals opgevoerd in het standaardrapportagemodel. De investeringsbudgetten 2011 tot en met 2012 zijn maatgevend voor het project en de componenten / kostensoorten zijn schattingen.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

Het project is in 2013 beëindigd. De projectdoelstelling (bij inwerkingtreding per 12 april 2013 van JVS versie 2.0 en IFM/JII versie 2.0) is behaald.

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/9/2010	31/12/2012	10/6/2013

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

De businesscase VIV Jeugd ging uit van start project per 1 januari 2012 en is uiteindelijk september 2012 geworden. Door besluitvorming staat het project nu ?on hold? Waardoor voorzien is de huidige release 2.0 te implementeren (afronding 1 mei 2013) en verdere ontwikkelingen afhankelijk zijn van nadere besluitvorming. Vanaf augustus 2012 vertraging i.v.m. verdere besluitvorming rond prioritering en continuering. Het project is in 2013 beëindigd. De projectdoelstelling (bij inwerkingtreding per 12 april 2013 van JVS versie 2.0 en IFM/JII versie 2.0) is behaald.

#### 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
14/9/2011	€ 5,71	31/12/2012	Initieel is het onderdeel digitale archivering (€ 0,5 mln) niet meegenomen.
15/6/2012	€ 5,40	1/7/2013	De voortgang en de daaruit voortvloeiende herijkingen is momenteel onderwerp van gesprek. Bijstelling naar beneden van de actueel geschatte meerjarige projectkosten.

### 7a. Geschatte levensduur na oplevering

Tien jaar

### 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

De ontwikkelde systemen zijn gebaseerd op nieuwe wet- en regelgeving. De levensduur zal dus enerzijds afhangen van de wet- en regelgeving en anderzijds van de gemiddelde levenscyclus van applicaties.

### 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
-------	--------	-------	------

OVERIGE INFORMATIE

Wijziging contractvorm

## 1a. Projectnaam

42. Invoering trekkingsrecht PGB, voor WMO, AWBZ (WLZ), en Jeugdwet.

## 1b. Projectomschrijving

Het project is een onderdeel van de fraude-aanpak persoonsgebonden budget PGB. Het gaat om omvorming van een pgb waarbij cliënten contant geld ontvangen, naar een pgb als trekkingsrecht. Dit kan in belangrijke mate bijdragen aan het verminderen van de mogelijkheden tot fraude alsmede opsporing van fraudeurs. In een beveiligde omgeving krijgt de cliënt toegang tot het PGB en geeft hij de uitvoerder opdracht om een betaling aan zorgverleners doen. Het trekkingsrecht leidt tot een vergaande digitalisering van de PGB-administratie die het mogelijk maakt om zowel controles vooraf als achteraf uit te voeren en gegevens makkelijker onderling te delen (zowel over de besteding van geld als van frauderende zorgverleners die vanuit het pgb worden betaald). Om het trekkingsrecht tot stand te brengen zal in samenwerking met SVB, ZN, VNG, CvZ, CAK en PerSaldo een proces en ICT-systeem gebouwd worden om alle huidige PGB houders in de AWBZ regeling PGB (straks WLZ), de WMO en de Jeugdwet over te laten gaan op het trekkingsrecht. Het project loopt door totdat alle PGB houders zijn overgeheveld naar het systeem van trekkingsrecht en het trekkingsrecht enkele maanden in uitvoering is.

## 1c. Maatschappelijke relevantie

Baten: Naast dat frauderen verboden is en een geloofwaardige rechtsstaat regels handhaaft, kan fraude met collectieve middelen de solidariteit aantasten en leidt het tot financiële schade voor de overheid. Het systeem van trekkingsrecht PGB gaat ten eerste de (georganiseerde) fraude zelf tegen en is daarnaast belangrijk de om meer kwetsbare cliënten te beschermen tegen frauderende bemiddelingsbureaus die op eigen gewin uit zijn. Tot slot is het mogelijk om gemakkelijker onderzoek te doen naar de omvang van een geconstateerde fraude. Uiteraard worden deze analyses uitsluitend in lijn met de regels op het gebied van privacy gedaan. Relatie met Regeerakkoord: Fraude aanpak is pas onder de aandacht gekomen na het regeerakkoord. De aanpak van fraude sluit aan op de doelstelling van houdbare financiering voor de zorg en het tegengaan van verspilling.

## 2. Projectplannen

Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
31/12/2033	0	nee	In 2013 is nog geen projectplan geschreven. Uitgangsdokument voor de overleggen met veldpartijen over de vorming van het trekkingsrechten systeem is de roadmap van de SVB geweest. In het eerste kwartaal van 2014 wordt gewerkt aan een uitgebreid projectplan dat zal voldoen aan de eisen van het CIO. De PIA op het trekkingsrecht wordt eind maart 2014 opgeleverd.

## 3. Externe kwaliteitstoetsen

Datum	Uitvoerende partij	Type	Object (scope en onderzochte periode)
31/3/2014	Duthler Associates	Privacy Impact Assessment	Privacy waarborging gegevensoverdracht voor trekkingsrecht in jeugdwet, Wmo en Wlz naar SVB
31/3/2014	Bureau Gateway	Gateway review 1	Doel en rechtvaardiging

#### 4a. Kosten onderverdeeld naar:

In € mln	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
uitbestede werk	€ 10,22	€ 10,22	€ 0,00
overige projectkosten	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
<b>TOTALEN</b>	<b>€ 10,22</b>	<b>€ 10,22</b>	<b>€ 0,00</b>

#### 4b. Verwachte kosten beheer en onderhoud

De structurele kosten voor beheer zijn nog niet bekend. Op basis van de verdere uitwerking van het projectplan en de daarin vast te leggen scope van de voorziening worden in de eerste helft van 2014 de verwachte beheerkosten vanaf 2015 in beeld gebracht.

#### 4c. Toelichting algemene systematiek van kostentoekening aan projecten

In 2013 zijn er nog geen kosten gemaakt voor het project. De offerte uitgebracht door de SVB voor 2013 en 2014 was eind 2013 niet definitief en er heeft daarom geen uitbetaling in 2013 plaatsgevonden. Aangezien er binnen VWS met het kasstelsel wordt gewerkt zijn er voor 2013 nog geen kosten voor uitbestede werk gerealiseerd. De kosten van intern personeel worden niet aan het project toegerekend. In het bestedingsplan van de directie is geld ingeruimd voor zowel 2013 als 2014.

#### 4d. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

#### 5a. Doorlooptijd

Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/8/2013	31/3/2015	31/3/2015

#### 5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

#### 6. Herijkingspunten

Datum herijking	Herziene kosten(mln €)	Nieuwe einddatum	Toelichting
-----------------	------------------------	------------------	-------------

## 7a. Geschatte levensduur na oplevering

Het systeem wordt gebouwd met de intentie er gebruik van te maken zo lang er een pgb bestaat.

## 7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in business case gecalculeerde levensduur

## 8. Tweede Kamer brieven

Datum	Nummer	Titel	Link
2/12/2012	25 657-96	Aanpak PGB fraude	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25657-96.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25657-96.html</a>
16/9/2013	28 828-50	Fraudebestrijding in de zorg	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-28828-50.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-28828-50.html</a>
20/11/2013	30 597-389	Toekomst AWBZ	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30597-389.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30597-389.html</a>
19/12/2013	28 828-54	Fraude bestrijding in de zorg	<a href="https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-28828-54.html">https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-28828-54.html</a>

## OVERIGE INFORMATIE

### Wijziging contractvorm



Dit is een uitgave van:  
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties  
Postbus 20011 | 2500 EA Den Haag  
[www.rijksoverheid.nl](http://www.rijksoverheid.nl)

Opmaak: VijfKeerBlauw, Rijswijk

mei 2014